

ኬሲ ማፃኣፔ ዓይያ ካር

ሃይ ኬዞ ማፃኣፕ ኬኤዛሢ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዓይሉሞና ናንጌ ጊብፄ ዓጮይዳፕ ኬሰከሢሢ ዛሎ ማዓዛ፣ ማፃኣፔሎኮ ሃይሦ ዳኤፒ ዳኤፒ ቤሲ ዓኣያኬ።

1. ዔብሬ ዓሶኮ ዓይሉማፕ ኬዞና ሲና ዲኮ ባንሢ ዓኣዲያ ኬኤዛኔ።

2. ያኦሲ ዳርና ዎላ ጫኣቄ ጫኣቄሞንታ ዓሲ ዎላ ኮሺ ናንጌ ናንጋንዳ ጎይሢኮዎ ካኣሺ ዛላ ዎጌ ዔያቶሞ ዒንገንቴሢ ኬኤዛኔ።

3. ዒሰራዔኤሌ ዓሶሞ፣ ዩያጉዲ ሃሣ ቄኤሴ ማዒ ማዲሢና ያኦሲ ካኣሽኪሢ ዛላ ዒንገንቴ ዎጌ ዛላ ኬኤዛኔ።

ቢያፕ ባሼ ሃና ማፃኣፔላ ዔርዛሢ ዓይሉሞና ናንጋ ዳር ዓይሉማፕ ያኦሲ ኬሴሢኮ ገንፃ፣ ሴካ ቤርታ ዔያታ ዎዛ ዓኣ ዳሬ ማዓንዳጉዲ ዔያቶ ዎይቲ ገኢጊሼቴያ ኬኤዛኔ።

ሃና ማፃኣፔሎይዳ ዔርቴ ዓሢ፣ ዳር ጊብፄ ዓጫፕ ዒዛሞ ኬሳንዳጉዲ ያኦሲ ዶኤሬ ሙሴኬ፤ ማፃኣፔሎይዳ ዔርቴያ ማዔ ቤዛ ያኦሲኮ ታጾ ዓይሢፃ ፃኣፒንቴ ዓይ. 20ኬ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ጊብፄ ዓጮ ዓይሉማፕ ኬዞ (1:1—15:21)

1. ዓይሉሞና ጊብፄይዳ ናንጊያ (1:1-22)
2. ሙሴኮ ሾይንቶና ዒ ናንጌ ናንጎ (2:1—4:31)
3. ሙሴና ዓኣርኔኮ ጊብፄ ካኣቲ ኮይላ ዳኪንቲያ (5:1—11:10)
4. ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎና ጊብፄፕ ኬዞ ዛላ (12:1—15:21)

ዞቄ ባዛፕ ዳንዲ ሲና ዲኮ ሄሊያ (15:22—18:27)

ያኦሲ ዒንጌ ዎጎና ጫኣቄ ጫኣቄሞና (19:1—24:18)

ዓፒላና ማዢንቴ ያኦሲ ካኣሽኪንታ ማኣርንታ ካኣዦ ዎጎንታ (25:1—40:38)

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጊብፄ ዓጮይዳ ናንጋኣና ዔያቶሞ ማዲንቴ ጌኔ ማዲ

1 ፔቴ ፔቴ ፔኤኮ ማኣሮ ዓሰና ዋላ ማዒ ጊብፂ ዓጮ ዴንዳ፥
ዒሰራዔኤሌ ጌይንቲ ያይቆኦቤኮ ናኣታ ሃካፓ ለካ ፓይዲንታ
ናኣቶኬ።

2 ሮኦቤኤሌ፥ ሲሞኦኔ፥ ለዋ፥ ዪሁዳ፥

3 ዪሳኮኦሬ፥ ዛብሎኦኔ፥ ቢኢኒያሜ፥

4 ዳኦኔ፥ ኒፕታኦሌኤሜ፥ ጋኦንታ ዓሴኤሬንታኬ።

5 ፒዜ ያይቆኦቤ ሾዔ ዜርፃ ዋሊ ዑፃ ላንካይታሚ * ማዓዛ፥
ዮሴፕ ቤርታዲ ጊብፂ ዓጮይዳ ናንጋያኬ።

6 ሚርጌ ዋዴ ዴዔሰካፓ ዮሴፕንታ ዒዛኮ ጌርሲንሢንታ ዬኖ
ሾይንቶኮ ዓድንሢ ማዔ ዓሳ ቢያ ሃይቄ።

7 ያኦዒ ማዔቶዋ ዔያቶኮ ዜርፃ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሾይንቲ
ሾይንቲ ዴንዴሞ ፓይዳ ሚርጌሢር ጊብፂ ዓጮ ዔያታ ኩሜኔ፤
ሚርጌና ሃሣ ዋልቃዳያኦ ማዔ።

8 ዬካፓ ዮሴፕ ጊብፂ ዓጮም ማዴ ባኮ ዛሎ ዔሩዋ ዓኪ ካኣቲ
ጊብፂ ዓጮይዳ ካኣታዴ።

9 ዒዚ ዴርሞ ኬኤዛዎ፡- «ሃኣዛጉዋቲ፤ ሃኣቶ፥ ዒሰራዔኤሌ
ዓሰኮ ፓይዳ ኑጊዳፓ ዑሣ ዓኣዴ ዲቤኔ፤ ሃሣ ዔያታ ዲቢ
ዋልቃዳያኦ ማዔ።።

10 ዬያይዳፓ ዔቄያና ኑ ሞርኮና ዋላ ማንጊ ኑና ዔያታ ያላኒ፤
ሃሣ ዓጮይዳፓኣ ቶሊ ኬሰኪ ዓኣዲኒያኦ ዳንዳዓኔ፤ ዬያሮ ፓይዳ
ዔያቶኮ ሚርጌ ሚርጌ ዓኣዲዋጉዲ ሃኒ ዬዑዋቲ፥ ኑ ጎይሢ ኮዎም»
ጌዔ።።

11 ዬካፓ ካኣቲ ዴኤሢ ማዶና ዔያቶ ሜታሳንዳጉዲ ዓሲም
ሚጠንቱዋ ፑርታ ማዔ ማዲሻ ዓሲ ዔያቶ ዑፃ ድኦሪ ጌሣኔ፤
ዬያይዳሰካፓ ሚርጌ ባኣዚ ቡኩሲ ጌሦያ ማዔ ፒቶሚና ራምሴ
ጌይንታ ካታሞንሢ ካኣቲም ዔያታ ማገፍ።።

12 ጋዓንቲ ዔያታ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ሄርቂ ሜታሴ ዋድና ፓይዳ
ዑሣ ዓኣዴ ሚርጌ ሚርጌ ሳዔሎዋ ኩሚ ኩሚ ዓኣዴኔ፤ ያዲ
ማዔሢር ጊብፂ ዓጮ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዒጊጩኔ።።

13 ዬያይዳፓ ዔቄያና ሚጠንቲሢሣባኣ ፑርቱሞና ዓይሌ ማሃ
ዔያቶ ማዲሺሢሣ ዓርቄ።።

1:4 ማገፍ ማፃ 46:8-27። * 1:5 ላንካይታሚ ጋዓዙ፡- ዔብሪ ዓሰ ሙኡጮ ማፃኣፖ
ሚናኣሲ «ላንካይታሚ» ጋዓኔ (ማገፍ 46:27 ዛጌ።) ሺምፖና ዓኣ ባኣዚ ናንጋኒ ዳንዳዑዋ
ባዛ ኮራፓ ዴዴ ማፃኣፖና ላንካይታሞ ዔሮ ዓሰ ማፃኣፖናይዳ «ላንካይታሚ ደንጎ» ጋዓኔ
(ዳኪ. ማዶ 7:14 ዛጌ።) 1:7 ዳኪ. ማዶ 7:17። 1:8 ዳኪ. ማዶ 7:18። 1:10
ዳኪ. ማዶ 7:19።

14 ዔያታ ማዲሻ ጎይ፡- ቶርጾ ሄርቁሲሢና ፀኡቤ ጌይንታ ዓጪፓ ዲንቁ ማእሪ ማዡ ባኣዚ ማዢሲሢና፤ ሃሣ ጎዡይዳኣ ሚጪንቴዎ፡ ዴኤፒ ማዲ ማዲሺሢና ናንጎ ዔያቶ ሜቶ ናንጊ ማሄኔ።

15 ዩካፓ ጊብፄ ዓጮ ካኣቲ ዔብሬ ዓሶ ፃጾ ላኣሎ ሾዋ ዎደና ማኣዲ ሾይዣ ፂፓራና ፑሃ ጌይንታ ላም፡ ላኣሊሰከንሢ ዔኤላ፡-

16 «ዔብሬ ዓሶ ፃጾ ላኣሎ ዒንሢ ሾይዣኣና ናዓ ዓቲንቁ ማዔቶ ቤዘና ዎዎዲዎቲ፤ ዉዲሮ ማዔቶ ጋዓንቴ ዎዲፖቲ» ጌዔኔ።

17 ሾይዣ ላኣሎንሢ ጋዓንቴ ፆኦሲ ዒጊጩፎያታሢሮ ጊብፄ ዓጮ ካኣቲ ዔያቶ ዓይሢ ጎይ፡ ማዲባኣሴ፤ ጉቤ ዓቲንቆ ናኣቶዎ ዎዲዎ፡ ሃሺኔ።

18 ዩካፓ ጊብፄ ዓጮ ካኣቲ ሾይዣ ላኣሎንሢ ዔኤሊሳ፡- «ዓቲንቆ ናኣቶ ዎዲዎ፡ ዒንሢ ሃሺሢ ዓይጎሮዲይ?» ጌዒ ፆኦጩኔ።

19 ዔያታ ማሃ፡- «ዔብሬ ዓሶ ፃጾ ላኣላ ጊብፄ ዓጮ ላኣሎጉዲቲዎሴ፤ ዔያታ ኮሺ ደዲ ዓሲ ማዔሢሮ ሾይዣ ዓሳ ሃጊ ዔያቶ ባንሢ ሙኩዋንቴ ቤርታዲ ፔኤሮ ፔቲታ፡ ሜታባኣያ ሾዓኔ» ካኣቲም ጌዔኔ።

20-21 ዩያታ ሾይዣ ላኣላ ፆኦሲ ዒጊጩፎያታሢሮ ፆኦሲ ዔያቶም ኮሺ ባኣዚ ማዴኔ፤ ዔያቶ ፔቲ ፔቲሢ ማኣሪያ ጌቲሴኔ፤ ያዲ ማዒፆና ዒሰራዔኤሌ ዴሪ ፓይደና ሚርጊ ሚርጊ ሃሣ ደዲ ማዒ ማዒያኣ ዓኣዴኔ።

22 ዩካፓ ካኣቲ፡- «ዔብሬ ዓሶ ፃጾፓ ሃጊ ሾይንታ ዓቲንቁ ናይ ቢያ ዔኪ ዔኪ ዴኤፖ ዓባዩ ዎሮይዳ ከኤሩዎቲ፤ ዉደሮ ናኣታ ጋዓንቴ ዓቶንጎ» ጌዒ ጊብፄ ዴሮ ደዲ ዓይሥሢ ዓይሢ።

2

ሙሴኮ ሾይንቶ

1 ዩኖ ዎደና ሌዊ ዜርፆይዳፓ ማዔ ፔቲ ዓሲሰከይ ሌዊ ዜርሢ ማዔ ላኣሊሰከኖ ዔከኔ፤

2 ዒዛ ጎጳዲ ዓቲንቁ ናይ ዒዛም ሾዓ፡ ናዓሢ ሚርጌና ሚዛጲ ማዔሢ ዛጊ ሃይሃ ዓጊኒ ጉቤ ፔጌይዳ ጴዲዎጉዲ ዓኣቲኔ።

3 ያዲ ማዔቶዎ ዩያፓ ዑሣ ዓኣዴ ዒዛ ዓኣቲ ጌሣኒ ዳንዳዒባኣሢ ዔራ፡ ኮታ ጎይሢ ዎኦሺጉዴ ባኣዚና ኮሺንቴ ባኣዚ ጊኣጊሺ ዎኣሢ ጌሉዎጉዲ ሺዲና ሜኤቺ ናዓሢ ዒዛ ጋሮ ጌልዜሰካፓ ዔኪ ዴንዲ ዎሮ ዓጫ ዓኣ ማጫሮ ባኣካ ጌሣኔ።

1:22 ዳኪ. ማዲ 7:19። 2:2 ዳኪ. ማዲ 7:20፤ ዔብ. 11:23።

4 ናዓሢኮ ጌሬላ ዒዛይዳ ሄላ ባኮ ዛጋኒ ሃኬ ዔቂ ካፓኔ።

5 ዓመና ካኣታሢኮ ናይሰኬና ዑሢ ማሰታኒ ዋሮ ኬዳዛ፣ ዒዛም ማደ ማደ ላኣላ ዋሮ ዓጮይዳ ሴካ ሃንጋ ሃንጋ፤ ዒዛ ማጮሮ ባኣኮይዳ ጌሢንቴ ፔቴ ኮታ ማላ ባኣዚ ዴንቂ ዒዛም ማደ ላኣሎ ዳኪ ዔኪ ዩዒሴኔ።

6 ዩካፓ ዒዛ ዩኖ ባኬሎ ቡላዎ ፔቴ ናይ ጋሮይዳ ዴንቂ፤ ዒመና ናዓሢ ዩኤካያታሢኮ ዒዛ ሚጨንታዎ፡- «ሃይ ዒብሬ ዓሶ ፃጶ ናኣቶይዳፓ ፔቴያኬ» ጌዔ።

7 ናዓሢኮ ጌሬላ ካኣቲ ናዎ ኮራ፡- «ሃያ ናዓሢ ኔኤም ዳንሥሢ ዲቻንዳ፣ ዒብሬ ዓሶ ፃጶ ላኣላፓ ፔቴ ላኣሊ ታ ኔኤም ዔኤሎንዶ?» ጌዒ ያኣጮኔ።

8 ካኣቲ ናኣ ማሃዎ፡- «ሃዮ! ታኣም ዴንዲ ዔኤሌ» ጌዔሢ፡ ዓላ ዴንዲ ናዓሢኮ ዒንዶ ዔኤሊ ዔኪ ዩዔ።

9 ዩካፓ ካኣቲ ናኣ ላኣሌሎ ኮራ፡- «ሃያ ናዓሢ ታኣም ዔኪ ዳንሥሢ ዲቹ፤ ኔኤም ኮይሳ ባኮ ታ ጨጋንዳኔ» ጌዔ፤ ዩያሮ ላኣሌላ ናዓሢ ዔኪ ዴንዲ ዳንሥሢ ዲቹ።

10 ናዓሢ ዑጋዛ፣ ዒዛ ዔኪ ካኣቲ ናዎ ኮራ ሙኬኔ፤ ናዓሢያ ካኣቲ ናዎ ናይ ማዔ። ዩያሮ ዒዛ «ዋኣሢዳፓ ታ ኬሲ ዔኬያታሢኮ ሱንፃ ዒዛኮ ሙሴ * ናንጎንጎ» ጌዔ።

ሙሴኮ ሚዲያሜ ዓጮ ቤቲያ

11 ሙሴ ዑጋዎ ፔቴ ኬሊ ዒዛኮ ፃጶ ማዔ ዒብሬ ዓሶ ዛጋኒ ዓኣዴ፤ ዔያታ ናሽኪባኣ፣ ዎልቁና ዴኤሢ ማደ ዔያቶ ማዲሾንቴ ዒ ዛጌ፤ ሃሣ ጊንሣ ፔቴ ጊብፄ ዓጨ ዓሲ ዒዛ ፃጶ ማዔ፣ ዒብሬ ዓሲሰኬያ ጳርቃንቴ ዒዚ ዴንቂ።

12 ሙሴ ዒመና ኮይሎ ሺሬ ዛጋንቴ ያኣኒያ ባኣሢ ዔራዎ ጊብፄ ዓጮ ዓሢ ዎዲ ሌዘ ማኣሻላይዳ ዓኣቹ ዲኡኬ።

13 ዚሮ ጉቴሎ ጊንሣ ዒዛ ቤዘ ዓኣዲ ላምዎ ዒብሬ ዓሲ ማዔይ ዎላ ዑራዳንቴ ዒዚ ዴንቂ፤ ጊቴቃይዶ ማዲ ዳቤ ዓሢ ዒዚ ዛጋዎ፡- «ኔኤኮ ፃጶሢ ኔ ዓይጋ ጳርቃዎ?» ጌዒ ያኣጮዛ፣

14 ዓሢ፡- «ኔና ኑ ዑያይዳ ዎይሣያና ዎጋ ሱኡጌ ማሂ ዶኡሬሢ ያናዳይ? ኔኤኒ ጊብፄ ዓጮ ዓሢ ዎዴ ጎይዎ ታና ኔ ዎዳኒ ኮዓ?» ጌዔ፤ ዩያሮ ሙሴ ሚርጌና ዒጊጨ «ሃይሾ ታ ማዴ ባኮ ዴራ ዔሬ።» ጌዒ ፔ ዒኖና ማሌ።

---

* **2:10** ሙሴ ጌይፃ፡- ዒብሬ ዓሶ ሙኤጮና «ኬሲሢ» ጌይሢኬ። **2:10** ዳኪ ማደ 7:21። **2:11** ዔብ. 11:24። **2:14** ዳኪ ማደ 7:23-28።

15 ማዲንቴ ባኮ ቢያ ካኦቲ ዋይዘያ ሙሴ ዋዲሻኒ ኮዔኔ፤ ሙሴ ጋዓንቴ ካኦቲ ቤርታፓ ሚዲያሚ ዓጪ ቤቲ ዓኣዴኔ። ዒኢካ ዒ ፔቴ ኬሊ ዔቴ ዋኣሢ ዓቺዳ ዴዒ ዓኣንቴ፤

16 ዒዘ ዓጮ ቄኤሴሰኬያኮ ላንካይ ዉዲር ናይ ዓኣዎ ዔያታ ዬኖ ዔቶ ዋኣጭሎ ቤዘ ሙኪ ፔ ዓዶኮ ማራቶና ዋኣሮና ዑሻኒ ጎንጋላይዳ ዋኣዎ ዲዒ ኩንሣኔ።

17 ዒማና ሃንጎ ቆልሞ ናኣታ ሙኪ ዬያቶ ዉዲር ናኣቶ ዳውሳዛ፤ ሙሴ ዴዔ ቤዘፓ ዔቂ ናኣታ ዔያቶ ዳውሳሢ ላኣኒ ቆልሞ ዔያቶሲ ዋኣዎ ዑሼኔ።

18 ዬያታ ዉዲር ናኣታ ዔያቶኮ ዓዶ ራጉዔኤሌ † ኮራ ማዒ ሙካዛ «ሃኖ ዒንሢ ዎይቲ ዑኩና ማዒ ሙኬይ?» ጌዒ ዓዴ ዔያቶ ያኦጮኔ።

19 ዔያታ ማሃዎ፡- «ፔቴ ጊብፄ ዓጪ ዓሲሰኬያ ቆልሞ ናኣቶይዳፓ ኑና ዓይሲ ሃሃ ዋኣዎ ዩኡም ጎንጋሎይዳ ዴዒ ዴዒ ቆልሞ ኑኡም ዑሼኔ» ጌዒ ኬኤዘኔ።

20 ዓዳሢ ዔያቶ ኮራ፡- «ሂዳዎ ዬይ ዓሢ ዎካዳይ? ዓይጎር ዒንሢ ዒዘ ሃሺ ሙኬይ? ዴንዲ ዒዘ ዔኤሎዎቴ፤ ሙኪ ሙኡዚ ሙዎም» ጌዔኔ።

21 ሙሴያ ዬያ ዓሢና ዎላ ናንጋኒ ኮዔኔ፤ ዬይ ዓሢ ሙሴም ፔኤኮ ናዎ ሲፓራ ጋዓዘ ዔካንዳጉዲ ዒንጌኔ።

22 ዬና ላኣሌላ ሙሴም ዓቲንቄ ናይ ሾዓዛ ሙሴ «ታኣኒ ሃኖ ዓጮይዳ ሙኬ ዓሲኬ» ጌዒ ናዎ ሱንዎ ጌርሾሜ ‡ ጌዔኔ።

23 ሚርጌ ለዔኮ ጊንፃፓ ጊብፄ ዓጮ ካኦቲ ሃይቄኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጋዓንቴ ዬያ ሄላንዳኣና ዓይላቶይዳ ማዒ ኮሺ ሜታዲ ማኣዶ ዴንቃኒ ዒላታንቴ፤ ዔያቶኮ ዬያ ዒላቶ ያኦሲ ዎይዘኔ።

24 ሚርጌና ዔያታ ሜታዲ ዒላታ ዒላቶ ያኦሲ ዎይዚ ዓብራሃሜና ዪሳኣቄና ሃሃ ያይቆኦቤና ዎላ ዒ ጫኣቄ ጫኣቄም ጳቂሣኔ።

25 ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዬያ ዓይላቶና ሜታዲያ ዘጊ ዔያቶም ዒዚ ማሌኔ።

3

ያኦሲ ሙሴ ፔ ማዶም ዔኤሌሢ

2:15 ዳኪ. ማዶ 7:29፤ ዓብ. 11:27። † 2:18 ራጉዔኤሌ፡- ራጉዔኤሌ ሙሴኮ ባይሲ ማዓዘ ሜሌ ሱንዎ ዒዘኮ «ዮቴሪ» ጌይንታኔ። ‡ 2:22 ጌርሾሜ ጌይዎ፡- ዔብሪ ዓሶ ሙኡጮና «ሙፒ ዓሲ» ጌይሢኬ። 2:24 ማኸ. ማፃ 15:13-14።

1 ሙሴ ሚዲያም ዓጮኮ ቁኔሳህ ማዕ፥ ባይሲ፥ ዮቴሬኮ ማራቶና ዋእሮና ሄንቁቤቃ ቆልሞ ዒሺ ዔኪ ያኦሲ ዲካ ጌይንታ ሲና * ሙሴኔ።

2 ዒዛ ቤዘይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ከኢታንቻ ካይዚ ባእካይዳ ዔኤታ ታሚ ሎሰቶና ማዒ ዒዛም ጴዴኔ፤ ሙሴያ ካዮ ታሚ ዓርቃዖ ፔቲታዖ ሙዑዋእህ ዛጊ፡-

3 «ሃይ ዓይጎ ባእዚዳይ? ካያ ዎዲ ሙይንቱዎይ? ሂንዳ ታ ዑኪ ዛጎም» ጌዔኔ።

4 ሂዚ ጌዒ ሙሴ ዬያ ባኮ ዛጋኒ ሙኪ ዑካዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዳንቃዖ ካዮ ባእኮይዳ፡- «ሙሴ! ሙሴ!» ጌዒ ዔኤሌኔ፤ ሙሴያ «ዮ!» ጌዔኔ።

5 ያኦሲ ዒዛም፡- «ሃንጋ ሌዒፖ! ኔ ዔቁ ሳዓ ታእም ዲማዴያ ማዔሢሮ ዲርዘ ኔኤኮ ኬሴ፤

6 ታኣኒ ኔኤኮ ቤርታእ ዓደንህ ዓብራሃማንታ ዪሳእቄንታ ያይቆኦቤንታ ያኦሲኬ» ጌዔኔ። ዒማና ሙሴ ያኦሲኮ ዓኣፖ ካሮ ዛጋኒ ዒጊጩሢሮ ፔ ዓኣፖ ካሮ ካንቁ ዓኣቼኔ።

7 ሄሊሳዖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ዴራ ታኣኮ ጊብፄ ዓጮይዳ ዎያጉዴ ዋእዪሢና ሜቶናይዳ ዓኣቲያ ታ ዛጌኔ፤ ዔያቶ ሜታሳ ዓሰይዳ፡ ቶላኒ ዔያታ ኮዒ ዒላታ ዒላቶ ታ ዋይዜኔ፤ ዔያቶይዳ ሄሌ ሜቶዎ ቢያ ታ ዔራኔ።

8 ዬያሮ ዔያቶ ጊብፄ ዓጮ ዓሶ ኩጫፓ ዓውሳኒ ታ ኬዴኔ፤ ጊብፄ ዓጫፓ ታ ዔያቶ ኬሲ ሃህሂ ካእናኔ ዓሳ፥ ሄቲ ዓሳ፥ ዓሞራ ዓሳ፥ ፔርዜ ዓሳ፥ ሂዎዌና ዒያቡሳና ዓሳ ናንጋ ዔኤዘና ዲኢቆና ኩማ ኮዦ ቤዘ፤ ዳልጊ ሃሃ ማሊ ማዔ ሳዔሎ ታ ዔያቶም ዒንጋንዳኔ።

9 ሃህሂ ጎኔና ታ ዴሮ ዒሰራዔኤሌኮ ዒላቶ ታኣኒ ዋይዜኔ፤ ጊብፄ ዓጮ ዓሳ ዔያቶይዳ ማዳ ሚጩንቲፃባኣ ሜታሲዖዎ ታ ዳንቄኔ፤

10 ዓካሪ ሃህሂ ዴሮ ታኣኮ ኔ ጊብፄ ዓጫፓ ኬሳንዳጉዲ ጊብፄ ዓጮ ካኣቲ ኮይላ ታ ኔና ዳካንዳኔ» ጌዔኔ።

11 ሙሴ ጋዓንቲ ያኦሲ ኮራ፡- «ካኣቲ ኮይላ ዓኣዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጊብፄ፡ ኬሳኒ ታናንህ ዓይጎ ዓሲዳይ?» ጌዔኔ።

12 ያኦሲ ዒዛም፡- «ዒጊጩፖ፡ ታ ኔኤና ዎላ ማዓንዳኔ፤ ዴሮ ታኣኮ ኔ ጊብፄ፡ ኬሳ ዎደና ሃሮ ዲኮይዳ ታና ዒንህ ዘጊ ካኣሽካንዳኔ፤ ታ ኔና ዳካን ማዔሢኮ ማላታ ማዓንዳሂያ ዬያኬ» ጌዔኔ።

13 ሙሴ፡- «ታኣኒ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ኮራ ዓኣዲ ለዒንህኮ ቤርታእ ዓደንህ ያኣዛህ ታና ዒንህ ባንህ ዳኬኔ» ጋዓ ዎደና ዔያታ ለጎንፃ ዒዛኮ ያናዳይ? ጌዒ ያኦጩቶ ዎዚ ጌዒ ታ ኬኤዛንዳይ?» ጌዔኔ።

* 3:1 ሲና ባጌያና ኮሬቤ ጌይንታ። 3:3 ዳኪ ማዳ 7:30-34። 3:12 ኪሲ ማገ 6:2-3።

14 የኦሲ ዲዛም:- «ሱንፃ ታኣኩ ታናኩ፤ ዩያሮ ሱንፃ ታኣኩ ታናኩ ጌዔ፤ የኦሲ ዲንሢ ባንሢ ታና ዳኬኔ» ዔያቶም ጌዔ፤

15 ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ዓብራሃሜንታ ዪሳኣቄንታ ያይቆኦቤንታኮ የኦዛሢ፤ ታኣኒ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ባንሢ ኔና ዳካያ ማዔሢ ዲሰራዔኤሌ ዳሮም ኬኤዜ፤ ሱንፃ ታኣኩ ናንገና ዩያኬ፤ ሃጊ ሙካንዳ ሸይንታኣ ቢያ ታና ዔራንዳሢ ዩዮ ሱንፃናኬ።

16 ዓካሪ ዓኣዲጋፓ ዲሰራዔኤሌ ዳሮኮ ሱኡጎ ቢያ ፔቴይዳ ቡኩሱ፤ ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ዓብራሃሜንታ ዪሳኣቄንታ ያይቆኦቤንታኮ የኦዛሢ፤ ታኣኒ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ጴዳያታሢ ዔያቶም ኬኤዜ፤ ዔያቶ ባንሢ ታ ኬዲ ጊብፄ ዓጮ ዓሳ ዔያቶ ሚጨንቱዋዮ ሂርቁ ቆላ ቆሊያ ታኣኒ ዛጌሢ ዔያቶም ኬኤዜ።

17 ሚጨንቱሢሳኣ ሂርቁ ዋይሥሢና ዔያታ ሜታዳ ጊብፄ ዓጮ ሎይዳፓ ታኣኒ ዔያቶ ኬሲ ሃሢ ካኣናኔ ዓሳ፤ ሄቴ ዓሳ፤ ዓሞራ ዓሳ፤ ፔርዜ ዓሳ፤ ሂዋዌና ዒያቡሳና ዓሳ ናንጋ ኮዮ ቤዘ፤ ዔኤሲና ዲኣቁና ኩሜ ዓጮሎ ታ ዔያቶም ዒንጋጌ ጫኣቄኔ ጌዒ ዔያቶም ኬኤዜ» ጌዔ።

18 ሃሢ:- «ታኣኩ ዳራ ኔ ኬኤዛ ባኮ ቢያ ዋይዛንዳኔ፤ ዩካፓ ዲሰራዔኤሌ ዳሮኮ ሱኡጎና ዋላ ማዒ ጊብፄ ዓጮ ካኣቲ ኮራ ዓኣዳዮ ሩዕብሬ ዓሶኮ የኦሲ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ኦኡም ጴዳኔ፤ ዩያሮ ኦ የኦዛሢ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሢም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጊ ካኣሽካኒ ሃይሃ ኬሊ ሃንቲ ዓሲ ናንጉዋ ቦኦሎ ኦ ዓኣዳንዳጉዲ ኦና ዳኬ» ጌዒ ኬኤዙዋቴ።

19 ጎኔኬ፤ ዳኤፒ ዋልቁና ዓርቁ ዲዛ ሜታሲቦኦንቲ ጊብፄ ዓጮ ካኣቲ ዒንሢ ሃሽንዴዋኣሢ ታ ዔራ።

20 ዩያሮ ሚርጌና ዒጊቻያ ማዔ፤ ታ ዋልቁና ማዲንታ ዓከ ባኣዚ ታ ማዲ ታኣኩ ዳኤፖ ዋልቆዋ ዳዊ ጊብፄ ዓሶ ታ ሜታሳንዳኔ፤ ዩካፓ ዒንሢ ኬሰኪ ዓኣዳንዳጉዲ ዒንሢ ዒ ዳካንዳኔ» ጌዔ።

21 ጊንሢ ሃሢ የኦሲ:- «ዒንሢ ኬሰካ ዋዶና ታ ዳራ ጊብፄ ዓሶ ቤርቶይዳ ዳኤፑዋ ዳንፃንዳጉዲ ታ ማሃንዳሢሮ ኩቺ ጉሪ ዒንሢ ኬሰካዓኬ፤

22 ዔብሬ ዓሶ ዜርዮ ላኣላ ፔቴ ፔቴሢ ዓሺኒ ማዒ ዋላ ናንጋ ጊብፄ ዓጮ ዓሶ ላኣላ ዔያቶም ፔኤኮ ዓፒሎ፤ ዋርቆንታ ቢሮ ዓንጎና ኮሽንታሢንታ ሜሌ ፓልም ባኮዋ ዔርጋንዳጉዲ የኦጮንጎ፤ ዩያ ቢያ ዔኪጋፓ ዓቲንቆ ናኣቶና ዉዴሮ ናኣቶና ዒንሢን ማይሱዋቴ፤ ዩያይዲ ዒንሢ ጊብፄ ዓጮ ዓሶ ቡሪ ኬሰካንዳኔ» ጌዔ።

4

ጾኑሲ ሙሴም ዒንጌ ዋልቆ

1 ዩካፓ ሙሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮራ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ጳዲባኣሴ፣ ጌዒ ታ ጋዓሢ ጎኔኬ ጎዖ ዒዲ፣ ሃሃ ታ ኬኤዛ ባኮ ዋይዚባኣቶ ታ ዔያቶም ዋዚ ጋዓንዳይ?» ጌዒ ጾኦጩኔ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማሃዖ፡- «ኔኤኒ ኩጫ ዓርቁ ባካ ዓይጎዳይ?» ጋዓዛ፣ ዒዚ «ኮኦሎኮ» ጌዔኔ።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ሳዓ ኬኤሬ» ጌዔኔ፤ ሙሴ ሳዓ ኬኤራዛ፣ ኮኦላ ላኣሚንቲ ሾኦሺ ማዔኔ፤ ዬያሮ ሙሴ ኮራፓ ሺኢኬኔ።

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቲ ሙሴም፡- «ኩጮና ዑንኮ ዛሎ ዓርቁ ዔኬ» ጌዒ ዓይሢኔ፤ ሙሴ ፔ ኩጮና ዔካዛ ጊንሣ ኮኦሎ ማዔኔ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ዓብራሃሜንታ ዪሳኣቁንታ ያይቆኦቤንታኮ ጾኣዛሢ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም ጳዲያ ማዔሢ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጉሙርቃንዳጉዲ ዬኖ ማዲ» ጌዔኔ።

6 ዩካፓ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኩጮ ኔኤኮ ሾኦጳ ዳኬ» ጋዓዛ፣ ዒዚ ኩጮ ፔኤኮ ሾኦጳ ዳኬኔ፤ ኩጮ ዒ ጊንሣ ኬሳዛ ቫቲጉዲ ቦኦሪ፣ ዑይይዳ ኬሰካ ዶርዓሢና ዓርቁንቲያ ማዔኔ።

7 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ኩጮ ኔኤኮ ጊንሣ ሾኦጳ ዳኬ» ጋዓዛ፣ ሙሴ ኩጮ ፔኤኮ ሾኦጳ ዳኬኔ፤ ዩካፓ ጊንሣ ኬሳዛ ኩጫ ሃንሳ ዑይጉዲ ጌኤሺ ዶርዓ ባኣያ ማዔኔ።

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ኬኤዛዖ፡- «ዓካሪ፣ ታ ዋልቆና ማዲንቲ ቤርታሳ ባኬሎ ዔያታ ጉሙርቁ ጎኔኬ ጌዒባኣያታቶ፣ ላምዓሲ ማዲንታ ባኮ ዔያታ ጉሙርቃንዳኔ።

9 ዩንሢ፣ ላምዖ ታ ዋልቆና ማዲንታ ባኮንሢ ዛጊ ዔያታ ጉሙርቁባኣያ ማዒ፣ ሃሃ ኔ ኬኤዛ ባኮ ዋይዚባኣቶ ዓባዬ ዋራፓ ዳካ ዋኣሢ ዔኪ ፃኣዶ ሳይይዳ ዋሃ፤ ዓባዬ ዋሮይዳ፣ ኔ ዔኬ ዋኣፃ ፃኣዶ ሳይይዳ ሱጉሢ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

10 ሙሴ ጋዓንቲ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ሃዳራ፣ ዩካ ታና ዳኪፓ፤ ቤርታኣ ማዖም ሃሢያ ታኣና ዋላ ኔ ጌሰቲያ ዓርቁማፓ ዓርቃዖም ታኣኮ ጌሰቲሢ ዔራቶ ባኣሴ፤ ታኣኒ፡- ታኣኮ ዳንጋ ቁንጫልቃያ፣ ሃሃ ፒዚሲ ጌሰታኒያ ዳንዳዑዋያኬ» ጌዔኔ።

11 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዓሲም ዳንጋ ማዢሢ ያናዳይ? ዳንጋ ጌሰቲዋያና ዋይዚ ዋይዙዋያ፤ ጊንሣ ዓኣፒ ዓኣያና

ባኣፒ ባይቄያና ማሃሢ ያናዳይ? ዬያ ቢያ ማዳሢ ታና፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳቱዋዓዳ?

12 ዬያር ሃሢ ባኣዳ! ታኣኒ ኔኤና ዋላ ማዒ ኔ ጌሰታንዳጉዲ ማኣዳንዳኔ፤ ኔ ባይጎ ጌሰታኒ ኮይሳቲያ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ሙሴ ዒማና፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ሃዳራ ሜሌ ባሲ ዳኬ» ጌዔኔ።

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴይዳ ዳጋዳዮ፡- «ሌዊ ባሲ ማዔ፥ ኔ ጌርሲ፥ ባኣርኔ ባኣያቱዋዓዳ? ዒዚ ቃራ ጌሰታያ ማዔሢ ታ ዔራኔ፤ ሃሢ ሃይሾ፥ ዒዚ ኔ ኮይላ ሙካኔ፤ ኔና ዒዚ ዴንቃዮ ዒናፓ ኮሺ ዋዛዳንዳኔ።

15 ዒዛም ኔኤኒ ኬኤዛንዳኔ፤ ዒዚ ኬኤዛንዳ ባኮዋ ኔ ዒዛም ዒና ባኣሢ ኬኤዛንዳኔ፤ ላምባሢ ዒንሢ ዋይቲ ጌሰታንዳቲያ ሃሃ ዒንሢ ባይጎ ማዳኒ ኮይሳቲያ ታ ዒንሢም ዔርዛንዳኔ፤

16 ዒዚ ኔና ማዒ ዴርም ኬኤዛንዳኔ፤ ኔኤኒያ ዒዛም ያኣሲጉዲ ማዒ ኬኤዛንዳኔ።

17 ታ ዋልቄና ማዳንታ ባኮ ባኮ ኔ ማዳንዳ ሃና ኮኣሌሎዋ ዔኪ ባኣዳ» ጌዔኔ።

ሙሴኮ ጊብፄ ባጮ ባንሢ ማዒያ

18 ሙሴ ፔኤኮ ባይሲ፥ ዮቲሬ ኮራ ባኣዳዮ፡- «ጊብፄ ባጮይዳ ናንጋ፥ ታ ፃጸ ባንሢ ማዒ ዴንዲ ሾምፔና ዔያታ ባኣቲ ታ ዛጎም» ጌዒ ያኣጫዛ፥ ባይሲ ዒዛ፡- «ኮሺ ዴንዴ» ጌይ ዳኬኔ።

19 ሙሴ ሃጊ ሚዲያሜይዳ ባኣንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ኔና ዋዳኒ ኮባ ባሳ ቢያ ሃይቄሢር ጊብፄ ባጮ ማዒ ዴንዴ» ጌዒ ኬኤዜኔ።

20 ዬያር ሙሴ ፔኤኮ ማቸንታ ባቲንቆ ናኣቸንሢንታ ሃሬ ቶጊሲ ጊብፄ ባጮ ባኣዲያ ዔቄኔ፤ ያኣሲ ዋልቄና ማዳንታ ባኮ ዳዎ ያኣሲ ኮኣሎዋ ዒማና ዒ ኩጫ ዔኪ ባኣዳኔ።

21 ላሚ ጊንሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ባካሪ፥ ሃሢ ኔኤኒ ጊብፄ ባጮ ማዒ ባኣዲያይዳ ማዔሢር ኔኤም ታ ዒንጌ ዋልቆና ኔ ማዳንዳ፥ ታ ዋልቆና ማዳንታ ባኮ ካኣቲ ቤርታ ኔ ማዳንዳያ ኮይሳሢ ዋሊፓ፤ ያዲ ማዔቶዋ ካኣቲኮ ዒኖ ታ ዶዲ ማሃንዳሢር ዴር ሹሌዔና ጉሪ ዒዚ ሃሻባኬ።

22 ዬና ዋዶና ታኣኒ፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣቲም ኬኤዛ ባኮ ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ፡- «ዒሰራዔኤሌ ታኣኮ ቶይዶ ናባሢኬ፤»

23 ታኣኒ፥ ዩይ ናባሢ ታና ካኣሽካንዳጉዲ ሃሼ ጌቢ ኔኤም ኬኤዜኔ፤ ኔኤኒ ጋባንቴ ቢ ዴንዲዎጉዲ ላኣጌኔ፤ ዬያሮ ሃሢ ኔኤኮ ናኣዚ ቶይዳሢ ታ ዎዳንዳኔ። »

24 ሙሴ ገብፄ ዓጮ ዓኣዲያይዳ ዓኣንቴ ቢ ሃውሹ ጉርዶይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢ ዳ ዴንቂ ዎዳኒ ኮዔኔ።

25 ቢ ዳኮ ማቻ ሲፓራ ጳሽኪ ዴንዲ ቲሊንገ ዓጮ ዔኪ ፔኤኮ ናዎኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቄኔ፤ ሙሴኮ ቶኮዎ ዬኖ ቲቄንቴዞና ካንሣዎ ሙሴ ኮራ፡- «ዓካሪ ኔኤኒ ታኣኮ ሱጉሢ ዑኡታኬ» ጌዔኔ፤

26 ዬካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዎዲዎዎ ሃሺ ማኣሬኔ፤ ቢ ዳ ቢ ማና፡- «ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቄዎ ዛሎና ኔ ታኣኮ ሱጉሢ ዑኡታኬ» ጌዔኔ።

27 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓኣሮኔም፡- «ሙሴና ዎላ ካኣማኒ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዓኣዴ» ጌዔኔ። ቢ ዳ ያኦሲ ዲኮ ባንሢ ዓኣዲ፥ ቢ ኣካ ሙሴ ዴንቃዎ ሄርቄኔ።

28 ሙሴ፥ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢ ዳ ገብፄ ዓጮ ዓኣዲንጎ ጋዓዎ ኬኤዜ ባኮና ቢ ዳ ማዳንዳጉዲ ዓይሄ ያኦሲ ዎልቆና ማዲንታ ባኮ ቢ ዳ ዓኣሮኔም ኬኤዜኔ።

29 ዬካፓ ሙሴና ዓኣሮኔና ገብፄ ዓጮ ዓኣዲ ቢ ሰራዔኤሌ ዴሮኮ ሱኡጎ ፔቲይዳ ቡኩሴኔ።

30 ዓኣሮኔያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ኬኤዜ ባኮ ቢ ዳ ዔያቶም ኬኤዜኔ፤ ሙሴ ቢ ማና ያኦሲ ዎልቄና ማዲንታ ባኮ ዴሮ ቤርታ ማዴኔ።

31 ዬያሮ ዴራ ጉሙርቄኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ባንሢ ሙኪ ዔያቶ ዛጌያ ማዔሢና ዔያቶይዳ ሄሌ ሚጨንቴፃባኣ ጌኖ ማዶ ዴንቄሢ ዎይዳ ጉምዓቲ ዘገ ያኦሲ ካኣሽኬኔ።

5

ሙሴና ዓኣሮኔናኮ ካኣቲ ቤርቶ ሺኢኪዎ

1 ዬካፓ ሙሴና ዓኣሮኔና ገብፄ ዓጮ ካኣቲ ቤርቶ ዓኣዲ፡- «ቢ ሰራዔኤሌ ያኣዛሢ፥ ናንገና ናንጋ ጎዳ «ዴራ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዓኣዲ፥ ቦንቾ ኬሊ ጌሢ ታና ቦንቻንዳጉዲ ዴሮ ታኣኮ ሃሼ» ኔኤም ጋዓኔ» ጌዔኔ።

2 ካኣቲ ማሃዎ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ዎያዳይ? ቢ ዳ ታና ዓይሄም ዎይዚ ቢ ሰራዔኤሌ ታ ሃሻሢ ዓይጎሮዳይ? ናንገና ናንጋ ጎዳ ጎዎሢ ታኣኒ ዔሩዎሴ፥ ቢ ሰራዔኤሌያ ታ ሃሻባኬ» ጌዔኔ።

4:23 ኬሲ. ማግ 12:29።

3 ሙሴና ዓኣሮኔና ዒዛም፡- «ዔብሬ ዓሶኮ ጾኦዛሂ ኦኡም ጴዳኔ፤ ሃይሆ ኬሊ ጎይሂ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዓኣዲ ኦ ጾኦዛሂ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳሂም ዒንጎ ባኣዚ ኦ ዒንገ ካኣሽካንዳጉዲ ኦና ዳኬ ገይ ኔና ኦ ጾኦጫኔ፤ ኦኡኒ ዬያ ማዲባኣታቶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኦና ጾልዚና፤ ሃህ ዶርጾና ጋፒሳንዳኔ» ገዒ ኬኤዜኔ።

4 ካኣቲ ዔያቶ ኮይላ፡- «ዒንሂ፤ ሙሴና ዓኣሮኔና ዋይዙዋቴ! ዴራ ማዶ ቤልፃዳንዳጉዲ ዒንሂ ኮዓሂ ዓይጎርዳይ? ዴንዲ ዒንሂኮ ማዶ ማዲቶቴ!

5 ዒንሂ ጊብፃ ዓጮ ዓሶይዳፓ ፓይዶና ኮሺ ዲቤኔ፤ ዬይ ዒንሂም ዳካዛ ዓሶ ማዶ ላኣጊ ሺራ ዒንሂ!» ገዒኔ።

6 ዬካፓ ዒማ ኬሎና ካኣቲ ፓኣሮኔ፡- ሚጨንቱዋጾ፡ ማዶ ማዲሳ ፑርታ ማዔ ጊብፃ ዓጮ ዓሶንታ ማዶ ማዲሻ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮዋ ሱኡጎናም፡-

7 «ጱኤቤ* ኮሽንዶ ፑቆ ዴርም ዋንዳሲ ጎይጾ ዒንገፖቴ፤ ዔያታ ፔኤር ፑቆ ዴንዲ ኮዒ ዔኮንጎ፤

8 ጋዓንቴ ቤርታ ዔያታ ማዣሂዳፓ ፔቴ ጱኤቤታዋ ፓጨሱዋጾ ማዣሽ ሺኢሻንዳጉዲ ዔያቶይዳ ዋልቃዲቶቴ፤ ሱ ጾኦዛሂም ኦ ዒንጎ ባኣዚ ዓኣዲ ዒንገ ካኣሽካንዳጉዲ ኦና ሃሽ» ዔያታ ገዒ ገዒ ታና ሜታሳሂ ሚርጌ ማዳ ባኣዚ ባኣሂሮኬ፤

9 ሉኡዚ ሃይሴ ዋይዛ ዋዴ ዔያቶም ጴዳዋጉዲ፤ ሃህ ቤርታ ዔያታ ማዳሂፓ ባሽ፡ ሃውሾባኣያ፡ ዶዲ ማዶ ዔያቶ ማዲሹዋቴ» ገዒ ዓይህኔ።

10 ዬካፓ ሚጨንቱዋጾ ማዶ ማዲሳ ፑርቶ ጊብፃ ዓጮ ዓሶንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎንታ ዓኣዲ ዒሰራዔኤሌ ዴርም፡- «ሃካፓ ሴካ ፑቃ ዒንሂም ዒንገንቱዋጉዲ ካኣቲ ላኣኔ፤

11 ዓካሪ፡ ዒንሂ ዒንሂሮ ዴንዲ ዓንካፓታቶዋ ኮዒ ዔኪ ዬዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ጋዓንቴ ዒንሂ ማዣ ጱኤቦኮ ሚርጌማ ዋንዳሰካፓ ፓጨንዳያ ኮይሱዋሴ» ገዒኔ።

12 ዬያር ዴራ ፑቆ ኮዒ ዔኪ ዬዓኒ ጊብፃ ዓጮ ቢያ ዴንዴ።

13 ሚጨንቱዋ፡ ማዶ ማዲሳ ዓሳ፡- ቤርታ ፑቆ ዒንጋዛ ዔያታ ማዣሽ ሺኢሻማ፤ ዒማ ፓይዶ ኩንሂ ሺኢሻንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሜታሰሂ ዓርቄኔ።

* 5:7 ጱኤቤ ዬና ባኤላ፡- ቶርጵ ፑቃና ዋላ ሄርቄ ዠጠጠጦ ዓጪ ጎይሂ ዶዲሺፓፓ ማኣሪ ማዣሂሮ ኮሾ ዳካ ዳካ ላሾ ባኣዚኬ።

14 ይያታ ሚጠንቅቆ ማዶ ማዲሺሳ ፑርቶ ጊብጻ ዓጮ ዓሳ ማዶ ማዶ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ፡- «ቤርታ ማዠሳሣሣጉዴያ ፀኡቦ ማዠሺ ዒንሣ ሺኢሹዋአሣ ዓይጎርዳይ?» ጌዒ ጌዒ ጳርቃ።

15 ማዶ ማዶ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ካአቲ ቤርቶ ሺኢካዎ፡- «ካአቲዮ! ኑና ኔ ዓይሎ ዑያይዳ ዓይጎ ሃያ ቢያ ባኮ ኔ ዴኤዲሰይ?»

16 ፔቲታዎ ፑቃ ኑኡም ዒንጊንቲዋንቲ ፀኡቦ ኑ ማዠንዳጉዲ ዓይሣንቲ፤ ሃሣ ጊንሣ ዩያይዳ ኑ ጳርቁንቲ ጳርቁንቲ ዓአኔ፤ ዳቢንታ ኑ ጊዳፓቲዋንቲ ኔ ዴርፓኬ» ጌዒ ሜቶ ፔኤሲ ኬኤዜ።

17 ካአቲ ዔያቶም፡- «ዒንሣ ማዶ ናሽኩዋያ ቤልፃ ዓሲኬ፤ ሐኡኒ ዴንዲ ናንጊና ናንጎ ጎዳም ዒንጎ ባአዚ ዒንጊ ካአሽካንዳ፤ ኑና ሃሺ» ጌዒ ዒንሣ ሃሸሜሣ ዩያርኬ፤

18 ሃሣ ዴንዲ ማዶ ማዲዋቲ፤ ፔቲታዎ ዒንሣም ፑቃ ዒንጊንታዓኬ፤ ጎዓንቲ ቤርታ ዒንሣ ማዠ ፀኡቦጉዴያ ማዠ ማዠ ዒንሣ ሺኢሽንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔ።

19 ማዶ ማዶ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ቤርታ ዔያታ ማዠ ጎይያጉዴያ ፀኡቤ ኬላ ኬላ ማዠንዳያ ኮይሳሣ ዔሬ ዋዶና ሜቶይዳ ዔያታ ኬይሣ ዴንቁ።

20 ካአቲ ቤርታፓ ዔያታ ኬሰካዎ ዔያቶ ካፒ ዓአ፡ ሙሴና ዓአርኔና ዴንቁ፡-

21 «ካአቲ ፓአርኔንታ ዒዛና ዋላ ማዶ ዴኤፖ ዓሶንታ ቤርታ ኑ ዒዲንቲያ ማዓንዳጉዲ ማሂ፤ ሃሣ ጨንቻ ዓፓርናአ ኑና ዔያታ ዋዳንዳጉዲ ማሄሣ ዒንሣታሣር ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዒንሣ ማዶ ዛጎንጎ! ዒዚ ዋጎንጎ!» ጌዔ።

ሙሴ ያኦሲ ባንሣ ዒላቲ ዒላቶ

22 ሙሴ ጊንሣ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ኮራ፡- «ናንጊና ናንጎ ጎዳሣዮ! ሃያ ዴር ዑያይዳ ሃያጉዴ ሜቶ ኔ ሄላሳሣ ዓይጎርዳይ? ያዲ ማዔቶ ታና ኔ ሃካ ዓይጎር ዳኬይ?»

23 ኔ ኬኤዛ ባኮ ታኦኒ ኬኤዛኒ ካአቲ ኮይላ ሙኬማፓ ዓርቃዎ ዒዚ ሃያ ዴርይዳ ዑሣ ዓአዴ ሜቶ ዔኪ ዩዔ፤ ኔኤኒያ ሃያ ዴር ዓውሳኒ ማላ ኮዒባአሴ ጌይሣኬ» ጌዔ።

6

1 ናንጊና ናንጎ ጎዳ ሙሴም፡- «ካአቲ ፓአርኔይዳ ታ ማዳንዳ ባኮ ሃሣ ኔ ዛጎንዳ፤ ዒ ናሽኪባአንቲ ታኦኮ ዴኤፖ ዋልቆና ዒሰራዔኤሌ ዓሶታ ዒዛ ሃሺሳንዳ፤ ሃሣ ታኦኮ ዴኤፖ ዋልቃፓ ዔቁያና ታዓጫፓ ኬሰኩዋቲ» ታ ዒዛ ጌይሰሳንዳ። ጌዔ።

2 ያኦሲ ሙሴም ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ፡- «ታኦኒ ናንጊና ናንጎ ጎዳኬ፤

3 ታኣኒ ቢያ ባኣዚ ዳንዳዓ የኦሲ ማዕሢ ዔርዚ ዓብራሃማም፡ ዪሳኣቁም ሃሃ ያይቆኦቤም ታ ጴዴኔ፤ ሩንገና ሩንገ ጎዳ ጌይንታ ታኣኩ ዳማዴ ሱንየና ጋዓንቴ ታ ዔያቶም ጴዴባኣሴ።

4 ሾኦቹ ማዒ ዔያታ ሩንገ፡ ካኣናኔ ዓጮ ታ ዔያቶ ዳካልሳኒ ጫኣቁኔ።

5 ዓካሪ ሃሃ ጊብፄ ዓሳ ዔያቶ ዓይሌ ማሂ ማታሳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ማታሂ ዒላቶ ታ ዋይዚ፡ ታ ዔያቶም ጫኣቁ ጫኣቁዋዋ ጰቂሃኔ።

6 ዪያር ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ታ ጋዓሂ ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ፡ ታኣኒ ሩንገና ሩንገ ጎዳኬ፤ ጊብፄ ዓሳ ዒንሂዳ ሄሊሳ ዓይሌም ማታሰካፓ ዓውሲ ታ ዒንሂ ኬሳንዳኔ፤ ታኣኩ ጴኤፖ ዋልቆና ማቶ ዔያቶይዳ ዔኪ ሙኪ ዒንሂ ታ ዓውሳንዳኔ፤

7 ታኣኒ ታ ዴሬ ዒንሂ ማሃንዳኔ፤ የኦሲያ ታ ዒንሂኮ ማዓንዳኔ፤ ታ ዒንሂ ጊብፄ ዓጮ ዓይሌምይዳፓ ኬሴ ዓቦና ታኣኒ ሩንገና ሩንገ ጎዳ ማዔ ዒንሂኮ የኦሲ ማዔሂ ታና ዒንሂ ዔራንዳኔ።

8 ታኣኒ ሩንገና ሩንገ ጎዳኬ፤ ዓብራሃማም፡ ዪሳኣቁም፡ ሃሃ ያይቆኦቤማኣ ዳካልሳኒ ታ ጫኣቁ ዓጩሎ ታ ዔያቶ ጌልዛንዳኔ፤ ሃሃ ዔያቶ ዓጪ ማሂ ታ ዔያቶ ዳካልሳንዳኔ።»

9 ሙሴ ዪያ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ሩኣቶም ኬኤዛዛ፡ ዔያታ ዒዛም ዋይዚባኣሴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዔያቶይዳ ሄሌ ዓይሌም ማታሂ ዛሎና ሩንገ ዔያቶም ዴኤፄሂርኬ።

10 ጊንሃ ሃሃ ሩንገና ሩንገ ጎዳ ሙሴም፡-

11 «ዴንዴ! ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሃኖ ዓጩሎይዳፓ ኬሰካንዳጉዲ ሃሾም ጊብፄ ካኣቲም ኬኤዜ» ጌዔኔ።

12 ሙሴ ጋዓንቴ፡- «ታ ፃጰ ዒሰራዔኤሌ ዓሳታዖ ታኣም ዋይዚባኣሴ፤ ካኣቲ ታኣም ዋይቲ ዋይዛኒ ዳንዳዓይ? ኔ ታና ዛጋሂጉዲ ታ ጌኤሲ ዳንዳዐባያኬ» ጌዒ ማሂኔ።

13 ሩንገና ሩንገ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጊብፄ ዓጩይዳፓ ዔኪ ዒንሂ ኬሳንዳጉዲ ታኣኒ ዒንሂ ዓይሃያ ማዔሂ ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ጊብፄ ካኣቲናም ኬኤዙዋቲ» ጌዒ ዓይሃኔ።

ሙሴና ዓኣርኔና ፃጰ

14 ዒሰራዔኤሌ ማኣር ዓሶኮ ቶይዳ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ዓሶኬ፡- ያይቆኦቤኮ ቶይዳሂ ርኦቤኤሌ ሩኣታ ሃኖኬ፤ ፓሉ፤ ሄፂርኔንታ ካርሚ ጌይንታ ያይዶ ዓቲንቁ ናይኬ፤ ዪንሂ ፔ ሱንየና ሱንየና ርኦቤኤሌ ማኣር ዓሶኮ ዓደንሂኬ።

6:3 ማገሩ ማፃ 17:1፤ 28:3፤ 35:11፤ ኪሲ ማፃ 3:13-15።

15 ሲሞክኑ ካኣና ኣሶ ፃጶ ላኣሌሎይዳፓ ሾይንቴሢ ሻዑሌ ጊዳ ቃሳፆ ዪሙዒኤሌ፡ ያሚኔ፡ ያሃዴ፡ ያኪኔና ያሃሪ ጌይንታ ናይ ዓኣኔ፤ ዪንሢያ ፔ ሱንፆና ሱንፆና ሲሞክኑ ማኣሮ ዓሶ ዓደንሢኪ።

16 ሌዊኮ ጌርሾኔ፡ ቁሃቴና ሜራሪ ጌይንታ ናይ ዓኣኔ፤ ዪንሢያ ፔ ሱንፆና ሌዊ ማኣሮ ዓሶ ዓደንሢ ማዓዛ፡ ሌዊ ናንጌ ሌዓ ጄኤታና ሃይሢታሚ ላንካይ ሌዒናኪ።

17 ጌርሾኔኮ ሊቢኒና ሸሞዒ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዒያቶኮሞ ሚርጌ ዜርሢ ዓኣኔ።

18 ቁሃቴኮ ሳሞራሜ፡ ሃይሃሪ፡ ኬብሮኦኔና ዑዚዒኤሌ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ቁሃቴ ናንጌ ሌዓ ጄኤታና ሃይሢታሚ ሃይሃ ሌዒኪ።

19 ሜራሪኮ ማሂሌና ሙሽ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዪንሢያንታ ዒያቶኮ ዜርፆንታ ቢያ ሌዊ ፃጶኪ።

20 ሳሞራሜ ዮኬቤዴ ጌይንታዜሎ ዒዛኮ ዓደ ጌር ዒካዛ፡ ዒዛ ዒዛሞ ዓኣሮኔና ሙሴና ሾዒኔ። ሳሞራሜ ናንጌ ሌዓ ጄኤታና ሃይሢታሚ ላንካይ ሌዒኪ።

21 ዪፅሃሪኮ ቆራሄ፡ ኔፔጌና ዚኪሬ ጌይንታ ሃይሃ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤

22 ዑዚዒኤሌኮ ሚሻዒኤሌ፡ ዒልፃፓኔና ሲቲሬ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ።

23 ዓኣሮኔ ናፆሴ ጎሮሢ ጌር ማዒዜሎ ዓሚናኣዳኣቤ ናሞ ዒልሻባ ጋዓዜሎ ዒካዛ ዒዛ ናኣዳኣቤ፡ ዓቢሁ፡ ዓላዜሬና ዒታማሬ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዒዛሞ ሾዒኔ።

24 ቆራሄኮ ዓሲሬ፡ ዒልቃና፡ ሃሃ ዓቢያሳፕ ጌይንታ ዓቲንቁ ናይ ዓኣኔ፤ ዪንሢ ቢያ ቆራሄ ዜርፆኮ ማኣሮ ዓሶ ዓደንሢኪ።

25 ዓኣሮኔ ናኣዚ ዓላዜሬ ፑቱዒኤሌ ጎሮሢ ናሞ ዒካዛ ዒዛ ፒንሃሴ ጎሮሢ ሾዒኔ፤ ዪያታ ቢያ ሌዊ ማኣሮ ዓሶኮ ዓደንሢ ማዒ ቶይደኪ።

26 ዪያቶ ባኣኮይዳፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔና ደኦሪ፡ «ዒሰራዒኤሌ ዴሮ ፔኤኮ ፃጶና ፃጶና ጊብፄ ዓጮይዳፓ ዒኪ ኬሱሞቱ» ጌዒ ዓይሣኔ።

27 «ዒሰራዒኤሌ ዴሮ ሃሼ» ጌዒ ጊብፄ ካኣቲና ጌሰቲዞንሢ ዪንሢኪ።

ያኦሲ ሙሴና ዓኣሮኔናም ዓይሢ ዓይሢፆ

28 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ጊብፄ ዓጮይዳ ኬኤዜ ሞደና፡-

6:19 ፓይ. ማፃ 3:17-20፤ 26:57-58፤ 1ፆኦሲ. ዓሃኪ 6:16-19።

29 «ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ፤ ታ ኔኤም ኬኤዛሢ ሲያ ገብፂ ዓጮ ካኣተም ኬኤዜ» ገዔኔ።

30 ሙሴ ጋዓንቴ፡- «ታኣኮ ገሰቲሢ ዓራቶ ባኣያኬ፤ ካኣቲ ታኣም ዋይቲ ዋይዛኒ ዳንዳዓንዳይ?» ገዔኔ።

7

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሂዚ ገዔኔ፡- «ዋይዜ፣ ታ ኔና ገብፂ ካኣቲኮ ጾኣሲጉዲ ማሃንዳኔ፤ ኔ ገርሲ ዓኣሮኔያ ጾኣሲ ማላሢ ኬኤዛ ዓሲጉዲ ኔ ዛሎ ገሰታንዳኔ፤

2 ታ ኔና ዓይሣሢ ሲያ ዓኣሮኔም ኬኤዜ፤ ካኣቲ ፔ ዓጮይዳፓ ዓይታ ኬሰካንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ሃሾም ገዒ ካኣቲም ዒዚ ኬኤዛንዳኔ፤

3 ጋዓንቴ ታኣኒ ካኣቲኮ ዒኖ ደዲሺ ዒገጩዋያ ማሃንዳሢሮ ዋዚጉዳ ዒገቻያ ማዔ ዲቃሢ ሄርሺሳ ባኣዚ ታኣኒ ገብፂ ዓጮይዳ ማዳቶዋ፡

4 ዒንሢም ዒ ዋይዛዓኬ፤ ዩካፓ ገብፂ ዓጮይዳ ጳኤፒ ማቶ ታኣኒ ኬይሲ ታኣኮ ዴሮ፡ ዒሰራዔኤሌ ዜርፆ ዓጩሎይዳፓ ዔኪ ታ ኬሳንዳኔ።

5 ዩያይዲ ታኣኮ ዋልቆ ኩጮ ዔያቶ ዑፃ ታ ዔቁሲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ታ ዔያቶ ኩጩፓ ኬሴ ዋደና ገብፂ ዓጮ ዓሳ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ዔራንዳኔ፤»

6 ሙሴና ዓኣሮኔና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሣ ባኮ ሲያ ማዲ ኩንሣኔ።

7 ካኣቲና ዋላ ዔይታ ገሰቲ ዋደና ሙሴኮ ሌዓ ሳሊታሚ ማዓዛ፡ ዓኣሮኔኮ ሳሊታሚ ሃይሃኬ።

ዓኣሮኔ ኮኣላ ሾኣሺ ማዔሢ

8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡-

9 «ገብፂ ካኣቲ፡ ሂንዳ ጾኣሲ ዋልቁና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ ማዲ ዒንሢኮ ጾኦም ታኣም ፔጋሲ ዔርዙዋቲ» ሂዚ ዒንሢ ኮራ ገዔቶ፡ ዓኣሮኔ ፔኤኮ ኮኣሎ ዔኪ ካኣቲ ቤርታ ኬኤሮንጎ፤ ዒማና ኮኣላ ላኣሚንቲ ሾኣሺ ማዓንዳኔ» ገዔኔ።

10 ዩያሮ ሙሴና ዓኣሮኔና ገብፂ ካኣቲ ኮይላ ዓኣዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሣ ጎይፆ ማዳኔ፤ ዓኣሮኔ ኮኣሎ ካኣቲንታ ዒዛና ዋላ ማዲ ጳኤፖ ዓሶ ቤርታ ኬኤራዛ፡ ኮኣላ ላኣሚንቲ ሾኣሺ ማዔኔ።

7:3 ዳኪ. ማዳ 7:36።

11 ዩካፓ ካኣቲ ፔ ዓጮይዳ ዔሮ ዓሶንታ ማርሾ ማርሻ ዓሶ ዔኤሌ ዔኪ ሙካዛ፣ ዔያታኣ ፔኤኮ ማርሾና ሃሣ ዒማ ጎይፆ ማጳኔ።

12 ዔያታ ፔኤኮ ኮኦሎ ኬኤሬም ኮኦላ ላኣሚንቲ ላኣሚንቲ ሚርጌ ሾኦሺ ማዔኔ፤ ጋዓንቴ ዓኣሮኔ ኮኦላ ዔያቶኮ ኮኦሎ ቢያ ማንፂ ዔኤጳኔ።

13 ዩይ ቢያያዲ ማዔንቴያ ካኣቲ ዒኖ ዶዲሻፆ ማፆ ዒጻኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ኬኤዜሢጉዲ ሙሴና ዓኣሮኔናም ዋይዛኒ ዒ ኮሲባኣሴ።

ጊብጻይዳ ኬዴ ዲማ ዲማ ፑርቶ ባኮ

ሃ. ዋኣፆኮ ሱጉፆ ማዒፆ

14 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ካኣቲ ዒኖ ዶዲሺ «ዴሮ ታ ሃሻዒ» ጌዔኔ፤

15 ዩያሮ ዚሮ ጉቴ ዓሚ ካኣቲ ኮይላ ዓኣጳ፤ ዒዚ ዓባዬ ዋሮ ባንሢ ኬዳንቴ ጎይፆ ዒዛና ኔ ካኣማንዳኔ፤ ሾኦኦ ማዒ ላኣሚንቲ ኮኦሌሎ ኩጫ ዓርቂ ዋሮ ዓጫ ዒዛ ካፔ።

16 ዒ ሙካዛ ሂዚ ዒዛም ጌዔ፡- «ዔብሬ ዓሶኮ ፆኣዛሢ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ታኣም ዔያታ ማዳንዳጉዲ ዴሮ ኔ ሃሾም ጌዒ ታ ኬኤዛንዳጉዲ ኔ ባንሢ ታና ዳኮኔ፤ ኔኤኒ ጋዓንቴ ሃኖ ሄላንዳኣና ዋይዘ ዒጻኔ።

17 ሃሢ ጋዓንቴ ታኣኒ ማዳንዳ ባኮና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ፆኦም ኔ ናሽኩዋፆ ዔራንዳኔ፤ ሃኖ ኮኦሌሎና ዋሮ ዋኣፆ ታኣኒ ጳርቃዛ፣ ዋኣፆ ሱጉሢ ማዓንዳኔ ኮሺ ዛጌ።

18 ዋኣፆ ጊዳ ዓኣ ሞላሢ ቢያ ሃይቃንዳኔ፤ ዋሮ ዋኣፆ ሚርጌ ዛዒፆይዳፓ ዔቁያና ጊብጻ ዓሳ ሃያ ዋራፓ ዋኣሢ ዱዒ ዑሽካኒ ዳንዳዒንዱዋሴ።»

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዓኣሮኔ ፔኤኮ ኮኦሎ ዔኪ ጊብጻ ዓጮይዳ ዓኣ ዋሮንታ ዳዋሢንታ ቦቆሎ ዋኣፆ ቢያሢ ባንሢ ዘንካንዳጉዲ ኬኤዜ፣ ዋኣፆ ቢያ ላኣሚንቲ ሱጉሢ ማዓንዳኔ፤ ጎንጎና ፆቶና፣ ዩያጉዲ ዋኣፆ ዱይንቲ ጌሢንቲ ባኮይዳ ዓኣ ዋኣፆኣ ዓቱዋፆ ጊብጻ ዓጮይዳ ዓኣ ዋኣሢ ቢያ ሱጉሢ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ሙሴና ዓኣሮኔና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ጎይፆ ማጳኔ፤ ዓኣሮኔያ ካኣቲና ዒዛና ዋላ ማዳ ጳኤፖ ዓሶ ቤርታ ኮኦሎና ዋሮ ዋኣፆ ጳርቃዛ ዋኣፆ ላኣሚንቲ ሱጉሢ ማዔኔ፤

7:17 ዮሃ. ፆፔዳ 16:4። 7:19 ሉቃ. 11:20።

21 ዋሮይዳ ዓላ ሞላህ ሲያ ሃይቁም፡ ዋኣፃ ዛዔህረ ጊብፂ ዓጮ ዓሳ ዑሽካኒ ዳንዳዒባኣሴ። ጊብፂ ዓጮ ሱጉህ ሌሊ ማዕኔ።

22 ዩካፓ ካኣቲኮ ማርሾ ዓሳ ፔ ማርሾና ዩያጉዲ ማዳዘ፡ ካኣቲ ቤርታኣሲ ጎይፆ ዒኖ ደዲሺ ዋይዞ ዒፃፆ ማዒፆ ሃሾ ዒፃኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔ ጎይፆ ሙሴና ዓኣሮኔናም ዋይዘኒ ኮዒባኣሴ።

23 ፔቲታፆ ዩያ ማዲንቲ ባኮ ሲያ ዔኤቢኬ ጎዑዋፆ ፔ ካኣቲም ማኣሮ ማዒ ዓኣዳኔ።

24 ጊብፂ ዓጮ ዓሳ ዋራፓ ዋኣፆ ዑሽካኒ ዳንዳዒባኣህረ ዑሽኮ ዋኣህ ደንቃኒ ዋሮ ዓጮ ዔቲ ቦኣኬ።

25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋሮ ዋኣፆ ሱጉህ ማሂ ፑርቲሴሰካፓ ዋኣፆ ፑርቲያ ማዒ ላንካይ ኬሊ ዴዔኔ።

8

ሌ. ፓንቃህ ዲቢያ

1 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ካኣቲ ኮራ ዓኣዲፓፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዒ ጌዒ ዒዛም ኬኤዜ፤ ታኣም ማዳንዳጉዲ ታኣኮ ዴሮ ሃሽ፤

2 ዒፃኔ ኔ ጌዔቶ፡ ኔኤኮ ዓጮይዳ ፓንቆ ታ ማርጊሺ ማታሳንዳኔ።

3 ዓባዬ ዋራ ፓንቃህና ኩማንዳህረ ዩካፓ ኬሰኪ ኬሰኪ ኔኤኮ ካኣቲም ማኣሮ፡ ኔ ዋርቃ ጋሮ፡ ኔኤኮ ሻኣሎይዳ፡ ኔኤና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶና ኔኤኮ ዴሮና ማኣሮ፤ ዩያጉዲ ሃሃ ናኣቦንታ ሙኑቆ ቆኣሮንታይዳ ዓቲዋንቲ ጌላንዳኔ፤

4 ፓንቃህ ኮኣሚ ኮኣሚ ኔኤና ኔኤኮ ዴሮና፡ ሃሃ ኔኤና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶ ሲያህረ ዑፆይዳ ሙካንዳኔ» ጌዔኔ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ፓንቃህ ኬሰኪ ጊብፂ ዓጮ ሲያ ኩማንዳጉዲ ዋሮይዳ፡ ዳዋህዳ ሃሃ ቦቆሎ ዋኣፆ ሲያይዳ ኮኣሎ ዘንካንዳጉዲ ዓኣሮኔናም ኬኤዜ» ጌዔኔ።

6 ዩያሮ ዓኣሮኔ ጊብፂ ዓጮ ዋኣፆ ሲያ ባንህ ኮኣሎ ዘንካዛ ፓንቃ ኬሰኪ ዓጮ ጉቤ ኩሜኔ።

7 ጋዒንቲ ማርሾ ዓሳኣ ዩያጉዲ ፔ ማርሾና ፓንቃህ ጊብፂ ዓጮይዳ ሻዲሴኔ።

8 ካኣቲ ሙሴና ዓኣሮኔና ዔኤላፆ፡- «ታኣና ታ ዴሮናይዳፓ ሃያ ፓንቃህ ሺኢሻንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሺኢቆዋቲ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዔያታ ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ካኣሽካንዳጉዲ ዒንህኮ ዴሮ ታ ሃሻንዳኔ» ጌዔኔ።

9 ሙሴ ዒዛም ሂዚ ጌዒ ማህኔ፡- «ዋዛና ታ ሺኢቃንዳኔ፤ ኔናንታ ኔኤና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶንታም ሃሃ ኔኤኮ ዴሮማኣ ሺኢቆንደ

ዎደማ ሌሊ ኬኤዘ፤ ዩካፓ ፓንቃሢ ኔኤና ኔ ማኣሮናይዳፓ ቢያ ሃኪ ባባዬ ዎሮይዳ ሌሊ ናንገንዳፓዲ ታ ማሃንዳኔ።»

10 ካኣቲ ባሳፍ፡- «ያዲ ማዔቶ ዚሮ ታኣም ሸኢቁ» ጋባዛ፡ ሙሴ ባዲዎ፡- «ኔ ጌዔሢፓዲ ታ ማዳንዳኔ፤ ዩያሮ ኔኤኒያ ኑ ያኦዛሢ ማዔ ናንገና ናንገ ጎዳፓዳያ ማሌ ያኦሲ ባኣሢ ዔራንዳኔ።»

11 ፓንቃሢ ኔኤና ኔ ማኣሮናይዳፓ ቢያ፤ ሃሣ ኔኤና ዎላ ማዳ ዴኤፖ ባሶና ዴሮና ኮራፓ ቢያ ባይቃንዳኔ፤ ባባዬ ዎራፓ ባታዛ ማሌ ቤሰካ ጳዳባኤ» ጌዔኔ።

12 ዩካፓ ሙሴና ባኣሮኔና ካኣቲ ቤርታፓ ኬሰኪ ባኣዲ፡ ካኣቲ ኮራ ዒ ዳኬ ፓንቃሢ ባይዛንዳፓዲ ሙሴ ናንገና ናንገ ጎዳ ሸኢቁኔ።

13 ሙሴ ሸኢቁ ጎይያና ናንገና ናንገ ጎዳ ባሶኮ ማኣራ ማኣራ፡ ዲሮ ጋሮና ሃሣ ቢያ ቤዘይዳ ባኣ ፓንቃሢ ጉቤ ዎዴኔ።

14 ጊብጻ ባሳ ፓንቃሢ ቢያ ቤዘይዳ ቡኩሳዛ ባጫ ፓንቃሢ ዛያና ኩሜኔ።

15 ካኣቲ ፓንቃሢ ሃይቄሢ ዛጌዎ ዎናንገና ናንገ ጎዳ ጌዔ ጎይያ ሙሴና ባኣሮኔናም ዎይዘ ባዴኔ።

ሜ. ጩጉጩ ዲቢያ

16 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ሳዎ ሲላሎ ኮኦሎና ጳርቃንዳፓዲ ባኣሮኔም ኬኤዘ፤ ጊብጻ ባጩይዳ ባኣ ሲላላ ቢያ ጩጉቺ ማባንዳኔ» ጌዔኔ።

17 ባኣሮኔ ኩጩ ዔቂሲ ኮኦሎና ሳዎ ሲላሎ ጳርቃዛ፡ ጊብጻ ባጫ ባኣ ሲላላ ቢያ ጩጉቺ ማባ፡ ባሶና ቆልሞናይዳ ቢያ ሻዴኔ።

18 ማርሾ ባሳ ፔኤኮ ማርሾና ጩጉቺ ኬሰካንዳፓዲ ማርሾንቴያ ዔያቶም ሃኒባኣሴ፤ ቤርታኣ ጩጉጫ ሌሊ ቢያ ቤዘይዳ ጳዴኔ።

19 ማርሾ ባሳ፡- «ሃያ ያኦሲ ማዳ ባኣዚኬ» ጌዒ ካኣቲም ኬኤዛዛ፡ ካኣቲ ጋባንቴ ባዳ ዶዲሼኔ፤ ናንገና ናንገ ጎዳ ቤርታ ኬኤዛሢፓዲ ሙሴና ባኣሮኔናም ዎይዘኒ ዒ ኮዒባኣሴ።

ሣ. ሶኦያንቦ ወፃሎ ዲቢያ

20 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- «ዚሮ ጉቴ ባሚ ካኣቲ ኮራ ባኣዲ ዒዚ ባባዬ ዎሮ ኬዳኣና ዒዛና ካኣሚጋፓ፡ ናንገና ናንገ ጎዳ ኔኤም ሂዚ ጋባኔ ጌዒ ዒዛም ኬኤዘ፤ ታኣም ማዳንዳፓዲ ታኣኮ ዴሮ ሃሼ!

21 ኔ ዒጻቶ ጋባንቴ ኔኤና ኔ ማኣሮናይዳ ቢያ፤ ሃሣ ኔኤና ዎላ ማዳ ዴኤፖ ባሶና ኔኤኮ ዴሮ ቢያ ዑፃ ሚርጌ ዳባ ሶኦያንቦ ወፃሌ ዔኪ ሙኪ ታ ኔና ሚታሳንዳሢ ታና ዔሬ፤ ጊብጻ ባጩ ባሶኮ ማኣሮንታ ሳዎንታይዳ ቢያ ወፃሌ ኩማንዳኔ።

22 ታኦኮ ደራ ናንጋ፣ ጌኤሴኤሜይ ይጋባንቴ ወፃሌ ፔቴታዎ ጌሉዋጉዲ ታ ዲማሳንዳኔ፤ ዬያ ታ ማዳንዳሢ ታኦኮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃኖ ዓጩሎይ ማዳንታሢ ኔ ዔራንዳጉዲኬ።

23 ኔኤኮ ዳሮና ታ ዳሮና ባኣካ ዲሙሞ ዓኣያ ታ ማሃንዳኔ፤ ዬያ ታ ዋልቆና ማዳንታ ዓኮ ባኮ ዚሮ ታ ማማዳንዳኔ» ጌዔኔ።

24 ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣቲኮ ካኣቱሞ ማኣሮንታ ዒዛና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶ ማኣራ ቢያ ወፃሌ ኩንሣዛ፣ ጌብፄ ዓጩ ቢያ ዲቢ ወፃሌና ፑርቴኔ።

25 ዬካፓ ካኣቲ ሙሴና ዓኣሮኔና ዔኤላዎ፡- «ዒንሢ ዴንዲ ሃይካ ዓጩይዳ ዒንጎ ባኮ ዒንጊ፣ ዒንሢኮ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ካኣሽኩዋቴ» ጌዔኔ።

26 ሙሴ ማሃዎ፡- «ዬያይዳኒ ኑና ኮይሳያቱዋሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ኑ ያኦዛሢ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳሢሞ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ኑ ዒንጋ ቆልሞ ዛሎና ጌብፄ ዓሳ ኑና ሻኣኪንታንዳኔ፤ ዬያቶ ቆልሞ ኑኤኒ ዔኪ ጌብፄ ዓሶ ቤርታ ናንገና ናንጋ ጎዳሞ ዒንጎ ባኣዚ ማሃ ዒንጌቶ ጌብፄ ዓሳ ኑና ሻኣኪንቲ ዳጋና ሹቻ ዲዓዓዳ?»

27 ዬያሮ ኑ ያኦዛሢ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ዓይሢ ጎይዎ ሃይሃ ኬሊ ጎይሢ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዓኣዲ ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ኑ ዒዛ ካኣሽካንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

28 ካኣቲ ዔያቶም፡- «ፔቶ ዒንሢ ሃኪ ዴንዲዋዎ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዒንሢ ያኦዛሢ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳሢሞ ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ካኣሽካንዳቴ ታ ዒንሢ ሃሻንዳኔ፤ ታኣማኣ ሽኢቁዋቴ» ጌዔኔ።

29 ሙሴ ዒማና፡- «ዚራኣ ኬሎ ወፃላ ኔናንታ ኔኤና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶንታ፣ ሃሢ ኔኤኮ ዳሮንታይዳፓ ባይቃንዳጉዲ ታ ሃሢ ኔጌዳፓ ፓፓቁንታዎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሽኢቃንዳኔ፤ ጋባንቴ ዳራ ናንገና ናንጋ ጎዳሞ ዒንጎ ባኮ ዒንጊ ካኣሽኮ ካኣኩ ካኣሽካኒ ዴንዲዋጉዲ ላኣገሢና ላሚ ኔ ታና ጌኤሻንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔኔ።

30 ሙሴ ካኣቲ ቤርታፓ ኬሰካዎ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሽኢቁኔ፤

31 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ጌዔሢጉዲ ቢያ ማዴኔ፤ ወፃሎ ካኣቲንታ ካኣቲና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶና ሃሢ ዳሮ ቢያሢና ቤርታፓ ፔቴታዎ ዓይሱዋዎ ባይዜኔ፤

32 ማዔቶዋ ካኣቲ ፔኤኮ ዒኖ ዶዲሺዎና ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ሃሾ ዒፄኔ።

9

ሬ. ቆልሞ ጋፒዎ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ካኣቲ ኮራ ዓኣዲ ሩዕብሬ ዓሶ ጾኦዛሂ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ኔኤም ጋዓኔ» ጌዔ፤ ታና ካኣሽካንዳጉዲ ታኣኮ ዳሮ ሃሼ!

2 ለሚ ኔ ሃሃዔ ዓይታ ዳንዲዋጉዲ ለኣጌቶ፡

3 ኔኤኮ ቆልሞ ቢያይዳ ፑርታ ዶርፖ ዓከ ሙኪ ታ ባይዛንዳኔ፤ ዩያሮ ኔኤኮ ፓራሂ፤ ሃራ፤ ጋኣላሂ፤ ባኣታ፤ ማራቶንታ ዋኣሮንታ ጋፓንዳኔ።

4 ዒሰራዔኤሌ ዓሶና ጊብፄ ዓሶና ቆልሞ ባኣካ ዲሙሞ ታ ጌሃንዳኔ፤ ዩይያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ቆልሞይዳፓ ፔቲታፖ ሃይቃዓኩ።

5 ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩያ ቢያ ዚሮ ማዳኒ ማሌኔ» ጌዔኔ።

6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዜሂጉዲ ዚሮ ጉቲሎ ዩያ ማዳሂሮ ጊብፄ ዓሶኮ ቆልሞ ቢያ ኩዳዛ፡ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቆልሞይዳፓ ፔቲታፖ ሃይቁባኣሴ።

7 ካኣቲ ዩያ ባኮ ቢያ ጾኦጩ ዎዶና ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቆልሞይዳፓ ፔቲታፖ ሃይቁባኣሂ ዒዛም ኬኤዚንቴኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔቶዎ ካኣቲ ዒሶ ፔኤኮ ዶዲሺ ዳሮ ሃሽ ዒፄኔ።

ሴ. ዳርጩ ማላ ኪያ

8 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡- «ዒንሂ ኩጩና ናኣሶ ጋርካፓ ዳካ ዲቢንሂ ዑጩ ዑጩ ዔኩዎቲ፤ ዩንሂ ሙሴ ካኣቲ ቤርታ ዠባሮይዳ ለኣሎንጎ፤

9 ዩይ ሲላሊ ማዒ ጊብፄ ዓጮይዳ ቢያ ለኣሊንቴ ዎዶና ዳሮና ቆልሞናይዳ ሚርጌ ሜታሳ ዳርጩ ማላ ኪሂ ኬዳንዳኔ» ጌዔኔ።

10 ዔይታ ዳካ ዲቢንሂ ዔከ ሙኪ ካኣቲ ቤርታ ዔቄኔ፤ ዒማና ሙሴ ዠባሮይዳ ለኣላዛ ዳሮና ቆልሞና ዳኤፕ ዳርጩ ማላ ኪሂና ማታዳኔ።

11 ዩዮ ዎዶና ማርሻ ማርሻ ዓሳ ሙሴ ቤርቶ ሙካኒ ዳንዳዒባኣሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዔይታ ሃንጎ ጊብፄ ዓሶጉዲ ቢያ ዳርጩ ማላ ኪያና ማታዳሂሮኩ፤

12 ጋዓንቴ ሃሃዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣቲኮ ዒሶ ዶዲሸሂሮ ቤርታ ሙሴም ኬኤዚንቴሂጉዲ ካኣቲ ሙሴና ዓኣሮኔናም ዎይዛኒ ኮዒባኣሴ።

ሼ. ሻጩ ኬዲያ

13 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዚሮ ጉቲ ዓሚ ዓኣዲ ካኣቲ ዳንቃፖ ሩዕብሬ ዓሶኮ ጾኦዛሂ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኔኤም

ሂዚ ጋዓፅ ጌራ ዒዛሞ ከኤዜ፤ ታና ካኣሽካንዳጉዲ ታኣኮ ዳር ሃሹ፤

14 ኔ ዒፃቶ ጋዓንቴ ሳዖይዳ ታናጉዳ ያኦሲ ባኣያ ማዕሚ ኔ ዔራንዳጉዲ ኔናኣ ዓይሱዋዖ፤ ሃሃ ኔኤና ዋላ ማዳ ዳኤፖ ዓሶንታ ኔኤኮ ዳርንታ ታኣኮ ዲማ ዲማ ደርዓሚ ዋልቆ ዳኪ ሃሚ ታኣኒ ሜቶይዳ ዒንሚ ዓጋንዳ።

15 ኔኤና ኔ ዳርናይዳ ደርዖ ዓጋኒ ታኣኮ ዋልቆ ኩጮ ታ ዋንዳ ዔቁሴያታቴ፣ ቢያሚ ዒንሚ ቤሲ ባይቃንዳያታንቴኬ።

16 ጋዓንቴ ሱንፃ ታኣኮ ዓጮ ቢያይዳ ዔኤሊንታንዳጉዲ ዋልቆ ታኣሲ ታ ኔና ዳዋኒ ኮዔሚር፣ ኔኤኒ ሽምፖና ናንጋንዳጉዲ ታ ኔና ሃሹ።

17 ኔ ሃማ ሄላንዳኣና ዒሮ ኔኤኮ ደዲሺ ታኣኮ ዳር ሃሾ ዒዳ።

18 ዚር ሃይማ ዋዳ ጊብፃ ዓጮይዳ ዛጊንቴ ቤቁባኣ ዳኤፒ ሻቺ ዒርዚ ታ ዋርቁሳንዳ፤

19 ሃሚ ሄንፆ ቤዘይዳ ዓኣ ቆልሞና ዩካ ዓኣ ባካ ቢያ ማኣር ባንሚ ሙካንዳጉዲ ዓይሚ፤ ማኣሪ ጌሊባኣ ዓሲ ማዔቴያ ቆልሞ ሻጮና ጳርቁንቴ ቢያ ጋፓንዳ። » ጌዔ።

20 ካኣቴና ዋላ ማዳ ፔቴ ፔቴ ሱኡጋ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ባኮ ሚርጌና ዒጊጮሚር ዔያቶኮ ማዳ ዓሶና ቆልሞና ማኣሪ ጌላንዳጉዲ ማዳ።

21 ዓቴ ዓሳ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ባኮ ቦሂሂና ፔኤኮ ማዳ ዓሶና ቆልሞና ቦኦላ ሃሹ።

22 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔ ኩጮ ሌካ ጫሪንጮ ባንሚ ዔቁሴ፤ ሻቺ ጊብፃ ዓጮ ቢያይዳ ዋርቃንዳ፤ ዳርንታ ቆልሞንታ፣ ጎዞይዳ ዓኣ ባቃሎዋ ጉቤ ባይዛንዳ።» ጌዔ።

23 ዩያር ሙሴ ኮኦሎ ዔኪ ጫሪንጮ ባንሚ ዘንካዛ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጉጉንሚና ሻቺና ከይሴም ሳዔላ ጉጉንፆ ዲፖና ጎሽቴ።

24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃይና ዩይና ጋዓ ጉጉንሚና ዜኤሊንሚና ዋላ ዓኣ ዳኤፒ ሻቺ ዒርዚ ዋርቁሹ፤ ዩያጉዴያ ሻቺ ዒርዚ ጊብፃ ዓጪዳ ዋርቁ ቤቁባኣ።

25 ሻጫ ጊብፃ ዓጮይዳ ቢያ ቦኦላ ዓኣ ባኮ፣ ዓሶንታ ቆልሞንታ ዓይጎ ባኣዚያ ዓይሱዋዖ ዋዳ ኩርሴ፤ ቦኦሎይዳ ዓኣ ቴኮና ባኮ ቢያ፣ ሃሃ ሚፆዋ ቢያ ሚንሄ።

26 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጋ ጌኤሴኤሚይዳ ሌሊ ዩይ ሻጫ ባኣሴ።

9:16 ሮሜ 9:17። 9:24 ዮሃ. ያፔ. 8:7፤ 16:21።

27 ካአቲ ሙሴና ዓአሮኔና ዔኤሊሳዎ፡- «ዓካሪ ታአኮ ደቢፃ ታአም ዔርቴኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ፒዜኬ፤ ታአና ታ ዳሮና ጋዓንቴ ኑ ዳቤኔ።

28 ሻጮና ጉጉንፃና ፔቶ ኑኡም ሚርጌሢሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑኡም ሺኢቁዋቴ፤ ጎኔ ታ ዒንሢሢሢ ሃሻንዳኔ፤ ሃካፓ ሴካ ዒንሢሢሢ ሃይካ ናንጋንዳ ዎዴ ባአሴ» ጌዔኔ።

29 ሙሴ ካአቲም፡- «ታአኒ ካታማፓ ከኬሰካፃ ኩጮ ታአሲ ሌካ ጫሪንቺ ባንሢ ደጊዲ ዔቂሲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሺኢቃንዳኔ፤ ጉጉንፃ ዔቃንዳኔ፤ ሃሢ ሻጮኢ ሃካፓ ሴካ ኬዳባኬ፤ ዬያ ጎይፃና ዓጫ ናንገና ናንጋ ጎዳሮ ማዔሢ ኔ ዔራንዳኔ።

30 ጋዓንቴ ኔናንታ ኔኤና ዎላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶንታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ፆኦሲ ዒጊጩንዳዎአሢ ታ ዔራኔ» ጌዔኔ።

31 ዬሮ ዎድና ዔልዓሢ ሃጊ ቲሾ፡ ታልባሢያ ቡኒሢዳ ዓአሢሮ ፔቴታፃ ዓቱዎፃ ጉቤ ጋፔኔ።

32 ዛርጋሢ ጋዓንቴ ኔጊ ካፃሢሮ ፑርቴዎፃ ዓቲኔ።

33 ሙሴ ካአቲ ቤርታፓ ኬሰካፃ ካታሞ ዙሎ ዓአዴኔ፤ ዒማና ዒዚ ኩጮ ሌካ ዔቂሲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሺኢቃዛ ጉጉንፃና ሻጮ ዒሮና ፔቴና ሻንቄኔ።

34 ካአቲ ዬያ ማዳንቲ ባኮ ዛጌዎዎ ጊንሢ ጎሜ ማዴኔ፤ ዒዛንታ ዒዛና ዎላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶንታ ዒሮ ዶዲሺ ዒፃያ ማዔኔ።

35 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታዲ ሙሴ ዛሎና ኬኤዜሢጉዲ ካአቲ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ሃሾ ዒፃኔ።

10

ቄ. ዓቢፃ ሚርጊፃ

1 ዬካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ላሚ ሃሢ ካአቲ ኮራ ጌሌ፤ ታአኒ ዒዛንታ ዒዛና ዎላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶኮ ዒሮ ዶዴያ ማዓንዳጉዲ ማሃሢ ዔያቶ ባአኮይዳ ማሌ ሃሢ ታ ዎልቆና ማዳንታ ዓኪ ባአዚ ማዳኒ ማሊኬ፤

2 ታ ዎልቆና ማዳንታ ዬያ ዓኮ ባኮ ታ ማዳዛ ጊብፃ ዓጮ ዓሶ ዎማይዲ ታ ማታሴቶዎ ዒንሢሢ ዒንሢሢ ናአቶና ናአቶኮ ናአቶናም ኬኤዛንዳጉዲኬ፤ ዬያ ጎይፃና ታአኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ዒንሢሢ ቢያሢ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

3 ዬያሮ ሙሴና ዓአሮኔና ካአቲ ኮራ ዓአዳዎ፡- «ዒብሬ ዓሶኮ ፆኦዛሢ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፤ ታአም ኔ ዓይሢንቲፃ ዒፃሢ ዓይዲ ሄላንዳአናዳይ? ሃሢ ታና ካአሽካንዳጉዲ ታአኮ ዳሮ ሃሾ፤

4 ኔ ዒዲያና ዶዴቶ ጋዓንቴ ዚራኣ ኬሎይዳ ዲቢ ዓቢሢ ኔ ዓጮ ሙካንዳጉዲ ታ ዓይሣንዳኔ።

5 ዓቢያኮ ሚርጌ ዲቡሞይዳፓ ዔቁያና ዓጮ ቢያ ካንቃንዳኔ፤ ሻጮይዳፓ ዓቴ ባኮ ቢያ ሚያዎ ዓይሱሞ ሙይ ባይዘንዳኔ።

6 ሃሣ ኔኤኮ ካኣቱሞ ማኣሮንታ ኔኤና ማዳ ዴኤፖ ዓሶ ማኣሮንታ ኔኤኮ ዴሮ ማኣሮ ቢያ ዓቢፃ ኩማንዳኔ፤ ዬይ ባካ ቤርታ ኔ ዓድንሢ ሞዶይዳፓ ሃሮ ሄላንዳኣና ሄሌ ሜታሰካፓ ቢያ ባሽ ማዓንዳኔ » ጌዔኔ።

ዬካፓ ሙሴ ጌብፄ ካኣቲ ቤርታፓ ኬሰኪ ዓኣዴኔ።

7 ካኣቲና ሞላ ማዳ ዴኤፖ ዓሳ ካኣቲ ኮራ፡- «ሃይ ዓሢ ኦኡሞ ፒሮ ማዒ ሜታሳሢ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ? ዔያቶኮ ፆኦዛሢ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽካኒ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ዓቲንቃ ዓኣድንጎ፤ ኦኡኮ ዓጮላ ባይሲንታይዳ ኬይሢ ኔኤሞ ጴዲሞዓዳ?» ጌዔኔ፤

8 ዬያሮ ሙሴና ዓኣሮኔና ዔኤሊንቲ ካኣቲ ቤርቶ ሺኢካዛ ካኣቲ ዔያቶሞ፡- «ዒንሢ ዴንዲ ዒንሢኮ ፆኦሲ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽካኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ዴንዳኒ ኮይሳዘንሢ ሞንሢዳይ?» ጌዔኔ።

9 ሙሴ ዒማና፡- «ኦኡኮ ናኣቶንታ ጋርቾ ዓሶንታ ዓቱሞ ቢያሢ ኦ ዓኣዳንዳኔ፤ ኦኡኮ ዓቲንቆና ዉዲሮ ናኣቶና፤ ኦኡኮ ማራቶና ሞኣሮና፤ ባኣቶ ስኡኮ ኦ ቢያ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ኦ ዓኣዳ ቤዘይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳሞ ቦንቾ ኬሊ ማሄ ኦ ቦንቻንዳኔ» ጌዔኔ።

10 ካኣቲ፡- «ቸርቱሞና ዒዲሢ ማለሢ ዒንሢ ማለሢ ዔርታያ ማዔሢሮ ዒንሢኮ ላኣሎና ናኣቶና ዔኪ ዒንሢ ዓኣዳንዳጉዲ ታ ዒንሢ ዳካዓኬ! ሂንዳ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ዒንሢና ሞላ ማዓ ጎይቶ ታ ዘጎሞ፤

11 ዒንሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽካኒ ኮዔቶ ዒንሢኮ ዓቲንቃ ሌሊ ዓኣዳኒ ዳንዳዓኔ» ጌዔኔ፤ ዬካፓ ሙሴና ዓኣሮኔና ዳውሲንቲ ኬሰኬኔ።

12 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴሞ፡- «ዲቦ ዓቢያ ዔኪ ዬዓኒ ኩጮ ኔኤኮ ጌብፄ ዓጮ ቢያሢ ባንሢ ማሄ፤ ዔያታ ሙኪ ባቃሌ ባኮ ቢያና ሻጮይዳፓ ዓቲ ቱኮና ባኮ ቢያ ሙይ ባይዘንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዬያሮ ሙሴ ጌብፄ ዓጮ ቢያ ባንሢ ኩጮ ቤኤዛዛ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዬሮ ሞንቶና ሮኦሮናይዳ ዓባ ኬሰካ ባንፃፓ ዠባሬ ዠባርሺሴኔ፤ ሳዓ ካራዛ፤ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዔቁ ዬይ ዠባራ ዲቢ ዓቢሢ ዒሺ ሙኤኔ።

14 ዔያታ ሻዲ ሙካዎ ዓጮ ቢያ ባይዘኔ፤ ዬያጉይ ሚርጌ ዓቢሢ ዬያኮ ቤርታ ጴዲ ቤቂባኣሴ፤ ሴካ ቤርታኣ ጴዳንዳያቱሞሴ።

15 ዓጩላ ሺቢ ዲሜያ ማላንዲያ ሄላንዳኦና ዲቦ ዓቢፃ ሳያ ካንቄኔ፤ ፔቴ ባኣዚታያ ዓቱዋንቴ ዲማ ዲማ ሚያ ዑፃ ዓኣ ዓኣፖንታ ዬያጉዲ ቱኮና ባኮዋ ቢያ ጋፒሲ ሄንቄኔ፤ ጊብፄ ዓጩይዳ ዓኣ ሚሢንታ ቱኮና ባኮዋ ቢያ ፔቴታያ ዓይሱዋዎ ዓኣዔ ዒላሺ ቢያ ጉኡሊ ሙዔኔ።

16 ካኣቲ ሙሴና ዓኣሮኔና ዑኩና ዔኤሊሳዎ፡- «ዒንሢኮ ያኦሲ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢና ዒንሢናም ታ ዳቤኔ፤

17 ዓካሪ ሃሢ ፔቴና ዳቢንቶ ታኣኮ ዒንሢ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ታ ዒንሢ ሺኢቃኔ፤ ሃያ ፑኡፖ ሜታሢ ታጊዲፓ ሺኢሻንዳጉዲ ዒንሢኮ ያኣዛሢ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ሺኢቁዋቴ» ጌዔኔ።

18 ሙሴያ ካኣቲ ቤርታፓ ኬሰካዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሺኢቃዛ፡

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዔቂሴ ዠባሮ ባሻያ፡ ሃሃ ዓቢዎዋ ፒዲ ዔኪ ዴኤፖ ዘቄ ባዞይዳ ዒሺ ዓርሣያ ዶዲ ዠባሬ ዓባ ጌላ ዛላፓ ዔቂሴኔ፤ ዬያ ጎይዎና ጊብፄ ዓጩ ቢያይዳ ፔቴ ዓቢሢያ ዓይሲባኣሴ።

20 ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣቲኮ ዒኖ ዶዲሺ ዒፃያ ማሃሢሮ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ሃሻኒ ኮይባኣሴ።

ቤ. ዲሞ ሜታሢ

21 ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኩጮ ኔኤሲ ለካ ጫሪንጮ ባንሢ ዔቂሴ፤ ዴኤፒ ሻኔ ዲሚ ጊብፄ ዓጩ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

22 ሙሴ ኩጮ ለካ ጫሪንጮ ባንሢ ዔቂሳዛ፡ ጊብፄ ዓጩይዳ ሃይሃ ኬሊ ጉቤ ሻኔ ዲሚ ዲሜኔ።

23 ጊብፄ ዓሳ ሴካና ሃንጋና ዎሊ ዴንቃኒ ዳንዳዒባኣሢሮ ያኦኒያ ሃይሃ ኬሊ ሄላንዳኦና ፔኡኮ ማኣራፓ ኬሰኪባኣሴ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጋ ቤዞይዳ ጋዓንቴ ፖዒኔ።

24 ካኣቲ ሙሴ ዔኤላዎ፡- «ዴንዲ ዒንሢኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኩዋቴ፤ ዒንሢኮ ላኣሎና ናኣቶና ዒንሢና ዎሊ ዓኣዳኒ ዳንዳዒኔ፤ ጋዓንቴ ዒንሢኮ ማራቶና ዎኣሮና ሃሃ ባኣቶና ሃይካ ዓታንዳያ ኮይሳኔ» ጋዓዛ፡

25 ሙሴ ሂዚ ጌዒ ማሄኔ፡- «ያዲ ማዔያታቴ ኑ ያኣዛሢ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢም ሚቹ ዒንጎ ባኮንታ ሜሌ ኑኡኒ ዒንጊ ካኣሽካንዳ ባኮንታ ቆልሞዎ ኔ ኑኡም ዒንጋኔ ጌይሢዳ?

26 ዬይ ፔቴታዎ ያዲ ማዓኒ ዳንዳዑቀሴ፤ ኩኩቱ ቆልሞ ቢያ ኑ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ፔቴታዎ ኑ ሃሻዓኬ፤ ኑ ያኦዛህ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳሂሞ ዒንገ ካኣሽኮንዶ ቆልሞ ዶኦሪ ሸኢሻንዳሂ ኑ ኑ ቶኦኪናኬ፤ ዒኢካ ኑ ሄላንዳሂኮ ቤርታ ዒዛሞ ኩኩኒ ዒንገ ካኣሽካንዳ ቆልማ ዎዚጉዳያታቴያ ኑ ዔራኒ ዳንዳዑቀሴ።»

27 ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣቲኮ ዒኖ ዶዲሺ ዒፃያ ማሄሂሮ ዳሮ ሃሻኒ ዒ ኮዒባኣሴ፤

28 ካኣቲ ሙሴ ኮራ፡- «ላሚ ታ ኔና ዛጉዎጉዲ ታ ዓኣፓፓ ባይቄ! ታ ቤርታ ኔ ጴዳቶ ማይ ኔ ሃይቃንዳሂ ኔና ዔሬ» ጌዔኔ።

29 ሙሴ ካኣቲሞ፡- «ኔ ጌዔሂጉዲ ማዎንጎ፤ ላሚ ታ ኔና ዛጋዓኬ» ጌዔኔ።

11

ቴ. ቶይዶ ናኣቶኮ ሃይቦ

1 ዬካፓ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴሞ፡- «ጊብፄ ካኣቲና ዳሮ ቢያሂና ዑፃ ሜሌ ዶርዎ ታ ዳካንዳኔ፤ ዬካፓ ሃኖ ዓጫፓ ዒንሂ ኬሰካንዳጉዲ ዒዚ ዒንሂ ሃሻንዳኔ፤ ፔቴ ዓሲታዎ ዓይሱዎዎ ዒንሂ ቢያሂ ዒ ዳውሲ ዳካንዳኔ።

2 ሃሂ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ፔኤኮ ዓሺኖ ቢያ ኮራፓ ዎርቁንታ ቢሮ ዓንጎ ፓልማሂያ ዔርጋንዳጉዲ ዔያቶሞ ኬኤዜ» ጌዔኔ።

3 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጊብፄ ዓሶ ቤርቶይዳ ዴኤፑሞ ዳንቃንዳጉዲ ማሄሂሮ ጎኔና ካኣቲና ዎላ ማዳ ዴኤፖ ዓሶና ዳራኣ ቢያ ሙሴ ዴኤፔ ዓሲ ማሂ ዛጌኔ።

4 ሙሴ ካኣቲሞ፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጋዓኔ፥ ሳዓ ጊዲሚሺ ማዓዛ ጊብፄ ዓጮይዳ ታ ሃንታንዳኔ፤

5 ካኣቲሞ ዎይቶ ዳካላንዳ ካኣቲ ናኣዚዳፓ ዓርቃዎ ዳንዲ ዎንዎ ዎዳ ካራሞ ላኣላ ሸዔ ናኣቶ ሄላንዳኣና ጊብፄ ዓጮ ቢያይዳ ቶይዲ ማዔ ዓቲንቁ ቢያ ሃይቃንዳኔ፤ ዬያጉዲ ቆልሞኮዎ ቤርታኣ ናኣታ ሃይቃንዳኔ።

6 ጊብፄ ዓጮይዳ ቢያ ሃይካፓ ቤርታ ባኣያ ሴካ ቤርቲማኣ ማዓኑዎያ ዴኤፔ ዬኤፔ ዬኤኪንታንዳኔ።

7 ጋዓንቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶይዳ ማዔቶዎ ቆልሞ ባኣካ ካኒታዎ ቦጫዓኬ፤ ዬኖ ዎዶና ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጊብፄ ዓሶና ዒሰራዔኤሌ ዓሶናኮ ባኣካ ዲሙሞ ጌሃሂ ዒንሂ ዔራንዳኔ » ጌዔኔ።

8 ሙሴ ዲማና ካአቲም፡- «ኔኤና ዋላ ማዳ ዳኤፖ ዓሳ ቢያ ታ ኮይላ ሙኪ ሎኦሚ ዚጋንዳኔ፤ ዳሮ ታኣኮ ታ ዔኪ ኬሰካንዳጉዲ ታና ዔያታ ሺኢቃንዳኔ፤ ዩካፓ ታ ዓኣዳንዳኔ» ጌዒ፡ ጌኤዞ ሃሽኔ፤ ያዲ ጌዔሰካፓ ኮሺ ዳጋዲ ካአቲ ቤርታፓ ኬሰኪ ዓኣዳኔ።

9 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ጊብፄ ዓጮይዳ ሚርጌ ታ ዋልቄና ማዳንታ ዓኪ ባኣዚ ታ ማዳንዳጉዲ ካአቲ ዒንሢም ዋይዛዓኬ» ቤርታ ጌዔያኬ፤

10 ሙሴና ዓኣሮኔና ዩንሢ ያኦሲ ዋልቄና ማዳንታ ዓኮ ባኮንሢ ካአቲ ቤርታ ማዳኔ፤ ጋዓንቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ካአቲኮ ዒኖ ደዲሺ ዒዳያ ማህሢሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ፔ ዓጮፓ ኬሰካንዳጉዲ ደኪባኣሴ።

12

ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም ጊብፄ ዓጮይዳ ዓኣንቲ ሂዚ ጌዒ ኬኤዘኔ፡-

2 «ሃና ዓጊኔላ ዒንሢም ሌዖኮ ቤርታሳ ዓጊኒ ማዖንጎ፤

3 ዒሰራዔኤሌ ዳሮም ቢያ ሃያ ዋጎ ዔርዙዋቲ፤ ሃና ዓጊኔላ ፄኤሬሰካፓ ታጳሳ ኬሎና ፔቲ ፔቲ ዓሲ ፔኤኮ ማኣሮ ዓሶም ማራናይታቶዋ ዋናናይ ጊኢጊሾንጎ።

4 ፔቲ ማኣሪ ዓሲ ዳኪ፤ ሹኮናሢ ሙዒ ኩርሳኒ ዳንዳዒባኣያ ማዔቶ ዑኬ ዓኣ ዓሺኖና ዋላ ፔኤኮ ማኣሮ ዓሳ ሙዓኒ ዳንዳዓማጉዳያ ማሊ ፔቲሞና ዋላ ሙዖንጎ።

5 ዒንሢ ደኣራንዳ ቆልማ ማራይ ሃሣ ዋኣሪ ማዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቲ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ ፔቲ ሌዔ ኩሜ ማራናይ ዓዴ ሃሣ ኮላናይዳፓ ማዖንጎ።

6 ዴንዲ ታጳ ያይዳሳ ኬላ ሄላንዳኣና ካፒ፡ ታጳ ያይዳሳ ኬሎኮ ዋንቶ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ዩያ ቆልሞ ሹኮንጎ፤

7 ዳራ ሱጉይዳፓ ዔኪ ዩያ ቆልሞኮ ዓሽካ ሙይንታ ማኣሮ ፔቲ ፔቲሢ ጌሎ ካሮኮ ዓጮ ዓኣ ሬኤኮና ዑፃ ዓኣ ቦኣኮላሢና ቲሽኮንጎ፤

8 ዓሽኮ ዩማ ዋንቶና ሚቺ ሚቺ፡ ጫንቺ ዒላሺና ላኣዳና ዋላ ሙዖንጎ።

9 ዓሽኮይዳፓ ዓኣዔ ሃሣ ካሃናና ሙዒፖጉ፤ ጋዓንቲ ቶኦካ፡ ቶካ፡ ጎጳ ባኮዋ ዓይሱዋፖ ቢያ ሚቺ ዓሽኮ ሙዑዋቲ።

10 ዓሽኮ ዓይሲ ዋይሢፖጉ፤ ዓቲ ዋርቄ ባኣዚ ዓኣቲ ቢያ ሚጮም ታሚዳ ዓጉዋቲ።

11 ጎይህ ዓኣዲህረ ገአገንቴ ዓሲ ማዒ፥ ማአዓህ ማይንቴ ዲርዘዋ ዓኣህንቴ፤ ሃህ ኮኦሎዋ ዒንህን ኩጫ ዓርቂ ረኡሪ ረኡሪ ሙዑዋቴ፤ ዬና ኬላ ታና፥ ናንገና ናንገ ጎዳህን ለዑሃ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሊ ዒንህሞ ማዖንጎ።»

12 «ሃህ ዬና ዋንቶና ታኣኒ ገብፃ ዓጮ ቢያይዳ ሃንቴ ሃንቴ ዓሰኮ ማዔቶዋ ቆልሞኮ ቤርቶ ናኣቶ ዋዳንዳኔ፤ ገብፃ ዓጫ ካኣሸኮ ያኦዘይዳ ቢያ ፑርታ ባኣዚ ታ ዓጋንዳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳኬ።

13 ዒንህን ካሮ ዓጮይዳ ዓኣ ሬኤኮ ዑፃ ጳዳ ሰጉፃ ዒንህ ናንገ ማኣሮ ዲማሲ ዔርዘ ማላታ ማዓንዳኔ፤ ታኣኒ ዬያ ሰጉያ ዴንቃያ ዒንህን ዑሃ ያኦኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዬያሮ ገብፃ ዓሶ ታ ዋዳኣና ዒንህዳ ፔቴታያ ማታ ሄላዓኬ።

14 ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ዒንህሞ ማዴ ባኮ ቢያ ጳቂጎያ፥ ዬና ኬሌላ ዒንህሞ ቦንቾ ኬሊ ማዖንጎ፤ ዬያ ሙካ ዋዶ ቢያይዳ ቦንቾዋቴ» ገዔኔ።

ላኣዶ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ

15 ናንገና ናንገ ጎዳ ሃህ ሂዚ ገዔኔ፡- «ላንካይ ኬሊ ጉቤ ላኣዳ ሌሊ ዒንህ ሙዓንዳኔ፤ ቤርታሳ ኬሎ ዒንህን ማኣራፓ ሙኡቆ ፃኣዘ ቢያ ኬሱዋቴ፤ ዓይጎ ዓሲያ ዬንህ ላንካዋ ኬሎንህዳ ሙኡቃ ፃኣዛ ጌሌ ካህ ሙዔቶ ታኣኮ ዴሬ ማዖፓ።

16 ዬንህ ላንካዋ ኬሎንህን ቤርታሳ ኬሎና ላንካሳ ኬሎናይዳ ታኣሞ ዲማዴ ቡኪንቴ ዒንህ ቡኪንታንዳኔ፤ ዬንህ ኬሎንህዳ ዒንህን ሙኡዚ ሌሊ ገአገሻንዳኣፓዓቴም ዓይጎ ማዶዋ ማዲፖቴ።

17 ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ቢያ ገብፃ ዓጮይዳፓ ታ ኬሴህ ዬና ኬሎና ማዔህረ ዬና ላኣዶ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ ዒንህ ካፒ ቦንቻንዳኔ፤ ሙካ ዋዶ ቢያይዳ ዬና ኬሌሎ ዴኤፒ ቦንቾ ኬሊ ማሂ ቦንቾዋቴ።

18 ቤርታሳ ዓገኖኮ ታጳ ያይዳሳ ኬሎ ጌሊያ ዋንታፓ ዓርቃያ ለማታሚ ፔታሳ ኬሎ ዋንቶ ሄላንዳኣና ላኣዳ ሌሊ ሙዑዋቴ።

19 ዴንዲ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ዓይጎ ሙኡቃ ፃኣዛታያ ዒንህ ማኣራ ጳዳንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዓጪ ሾይንቴታቶዋ ሙኬ ዓሲ ያና ማዔቶዋ ሙኡቃ ፃኣዛ ጌሌ ካህ ሙዔቶ ታኣኮ ዴሬ ማዖፓ።

20 ዓይጎ ቤሰካ ዒንህ ማዔቶዋ ላኣዳ ሙዓንዳፓዓቴም ሙኡቃ ፃኣዛ ጌሌ ካህ ሙዒፖቴ።»

ቤርታሳ ዑሃ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ

12:13 ለዊ. ዓክ 23:5፤ ላሚ. ዋማ 16:3-8።

21 ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዳርኮ ሱኡጎ ማዕ ዓሶ ቢያ ዔኤላዎ፡- «ዲንሢኮ ማእሮ ዓሳ ቢያ ዑሣ ዓኣዲያ ማሊ ቦንቾ ኬሎ ቦንቻንዳጉዲ ዲንሢዳፓ ፔቴ ፔቴሢ ማራናይታቶዋ ዋናናይ ዶኦሪ ዔኪ ሹኮንጎ፤

22 ቂኢያ ኩማንዳ ሂሶጴ ጌይንታ ባኬሎኮ ዲላዡ ዔኪጋፓ ዓንዶ ጋራ ዓኣ ሱጉፃፓ ዔኪ ዔኪ ማእሮኮ ካሮ ዓጮይዳ ዓኣ ሬኤኮና ዑፃ ዓኣ ቦኣኮላሢያ ቲሽኩዋቴ፤ ዴንዲ ሳዓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ጾኦኒያ ፔ ማኣራፓ ኬሰኮፓ።

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊብፄ ዓሶ ሃይቢና ዋጋኒ ጊብፄ ዓጮ ሃንታንዳኔ፤ ካሮኮ ዑፃ ዓኣ ቦኣኮላሢና ዓጮ ሬኤኮናይዳ ሱጉዎ ዲ ዛጋዎ ዑሣ ጾኣኪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዎዳ ኪኢታንቻሢያ ዲንሢኮ ማኣሪ ማኣሪ ጌሊ ዲንሢ ዎዳዋጉዲ ዬይ ላኣጋንዳኔ።

24 ዲንሢና ዲንሢኮ ናኣቶና ሃያ ዎጎ ናንጊና ካፑዋቴ፤

25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢ ዳካልሳኒ ጉሙርሴ ዓጮ ጌላዎዋ ሃያ ዎጎ ካፑዋቴ።

26 ናኣታ ዲንሢኮ ላይ ዓይጎ ዎጌዳይ? ጌዲ ዲንሢ ጾኣጮቶ፡

27 ዲንሢ ላይ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቻኒ ማዲንታ ዑሣ ዓኣዲሢ ጌዲ ቦንቾ ኬሎና ዲንጊንታ ባኣዚኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊብፄ ዓጮይዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ማእሮ ሃሺ ዑሣ ዓኣዲ ጊብፄ ዓሶ ዎዳዎ ኦና ሃሺሢሮኬ ጌዲ ዲንሢ ዔያቶም ኬኤዛንዳኔ» ጌዔኔ።

ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዬያ ዋይዛዎ ዚጊ ጾኦሲ ካኣሽኬኔ።

28 ዬካፓ ዴንዲ ሙሴና ዓኣሮኔ ዛሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ባኮ ቢያ ዔያታ ማዴኔ።

ጊብፄ ዓጮ ዓሶኮ ቶይዶ ናኣቶ ሃይቦ

29 ሳዓ ጊዲሚሺ ማዓዛ ካኣቲኮ ዓልጎ ዳካላ ናኣዚፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ቱኡዘ ማእራ ዓኣ ዓሶኮ ቶይዶ ናኣቶ ሄላንዳኣና ጊብፄ ዓጮይዳ ቶይዶ ማዕ ዓቲንቆ ናኣቶ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዴኔ፤ ቆልሞኮዋ ቤርታሳ ናኣቶ ዎዴኔ።

30 ዬኖ ዋንቶና ካኣቲንታ ዲዛና ዎላ ማዳ ዴኤፖ ዓሳ ሃሣ ጊብፄ ዓጮ ዴራ ቢያ ጊንዓሰካፓ ጴጫንቴ፡ ዓቲንቁ ናይ ሃይቁዎዎ ዓቲ ማኣሪ ፔቴታዎ ባኣሢሮ ጊብፄ ዓጮይዳ ዴኤፒ ዬኤፒ ዲላቲ ዋይዚንቴኔ።

31 ዬኖ ዋንቶና ካኣቲ ሙሴና ዓኣሮኔና ዔኤሊሳዎ፡ «ዲንሢንታ ዲንሢኮ ፃፀ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ሃይካፓ ኬሰኮዋቴ! ታ ዓጮ

ሃሺ ዓኣዲዎቲ፤ ዒንሢ ዎንዴ ምንጭ ጎይያ ዴንዲ ዒንሢኮ ናንገና ናንገ ጎዳ ካኣሽኩዎቲ!

32 ማራቶ፣ ዋኣሮንታ ባኣቶንታ ዓኣ ቆልሞ ቢያ ዔኪ ዓኣዲዎቲ! ዒንሢ ምንዛሢ ታና ዓንጃንዳጉዲ ታኣሞ ሺኣቁዎቲ» ጌዔ።

33 ዓጩሎ ዔያቶም ሃሺ ከሰካንዳጉዲ ገብፂ ዓጩ ዓሳ ፔ ቶኦኪና ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ሩኡሪሺሢና፡- «ዑኩና ዒንሢ ከሰኪባኣያታቶ ኑ ጋፔ» ዔያቶም ጌዔ።

34 ዬያሮ ዴራ ካዲባኣ ዲርኮና ዲኢሎ ቆኦሮይዳ ኩንሢ ዓፒላና ማሪ ጌኤታ ከዴ፤

35 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሙሴ ዓይሢ ጎይያ ማዳ፤ ዔያታ ዎዎይይ ጌዔቲ ዎርቆንታ ቢሮ ዓንጎ ፓልማሢንታ፤ ዬያጉዲ ዓፒላኣ ዔያቶም ዒንገንዳጉዲ ምንጩ ዔርጌ።

36 ናንገና ናንገ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ገብፂ ዓሳ ቤርታ ዴኤፑሞ ዴንቃንዳጉዲ፤ ሃሢ ምንጩ ባኮ ቢያ ዔያታ ዔካንዳጉዲ ማሄ፤ ዬያይዲያና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ገብፂ ዓጩ ቆሎ ቡሪ ዔኪ ዓኣዴ።

ዒሰራዔኤሌ ዓሳኮ ገብፂ ዓጩፓ ከዘ

37 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ራሚሴ ጎዎ ቤዘይዳፓ ሱኩቲ ዓኣዳኒ ቶኪና ዔቁ፤ ዬያ ዓሳኮ ሚርጉማ ላኣሎና ናኣቶና ፓይዲንቲዎንቲ ላሆ ፂኤታ ሺያኮ።

38 ዔያቶና ዎላ ሜሌ ፓይዳ ሚርጌ ዓሲ ሚርጌ ማራይ፣ ሚርጌ ዎኣሪንታ ሃሢ ሚርጌ ባይያኣ ዒሺ ዒሺ ከሰከ።

39 ገብፂ ዓጩፓ ዔያታ ዔኪ ከሰከ ዲርኮና ዲኢሎ ላኣዳ ላኣዴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ገብፂ ዓጩይዳፓ ዔሩዎዎ ሩኡሪ ዔያታ ከሰከሢሮና ሙዎ ዔያታ ገኢጊሻኒ፤ ሃሢ ካፂ ካሢ ካሢሢያ ዎዴ ባኣሢሮኮ።

40 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ገብፂ ዓጩይዳ ናንጌሢ ምይዶ ፂኤታና ሃይሢታሚ ለዔናኮ፤

41 ምይዶ ፂኤታና ሃይሢታሚ ለዔ ኩሜ ከሎና ናንገና ናንገ ጎዳኮ ዴራ ቢያ ገብፂ ዓጩ ሃሺ ከሰከ።

42 ናንገና ናንገ ጎዳ ዴሮ ካፒ ገብፂ ዓጩይዳፓ ከሴ ከሎና ሳዓ ዴሚኬ፤ ዬና ዎንቲላ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ከሰካ ዎዶ ቢያይዳ ምንጩ ቢንቻኒ ላሁዎዎ ዶዲ ካፒ ዎርቃ ናንገና ናንገ ጎዳም ዴማዴ ዓቢኮ።

ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ከሎ ቦንቾ ዎጎ

43 ናንጊና ናንጊና ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡- «ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎኮ ቦንቾ ዋጋ ያዲ ማዖንጎ፤ ሜሌ ዓጨፓ ሙኬ ዓሲ ማዔያ ዓይጎ ዓሲያ ማዖም ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ ካዎ ሙዖፖ፤

44 ዒንሣም ማዶ ማዳንዳጉዲ ዒንሣ ሻንቄ ዓሲታቶ ጋዓንቴ ቤርታዲ ዓቲንቶ ቤርቶ ዒንሣ ተቁቴ ሙዓኒ ዳንዳዓኔ።

45 ዒማና ዓጮይዳ ናንጋ ሾኦቹ ዓሲ፤ ሃሣ ዑኬ ኬሊዳ ዒንሣ ጨጊ ማዲሳኒ ዔኬ ዓሲ ዓኣቶ ሙዖፓ።

46 ሙዓ ቢያ ዬኖ ጊኢጊንቴ ማኣሬሎ ጋራ ሙይንታንዳያ ኮይሳሣር ሴካ ካር ኬሰኮፖ፤ ማራናኣቶኮዎ ማዖም ዋናናኣቶኮ ማጊያዎ ማንሣፖቴ፤

47 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያሣ ሃያ ቦንቾ ኬሎ ቦንቾንጎ፤

48 ጋዓንቴ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁንቲባኣ ዓይጎ ዓሲያ ሙዖፖ፤ ሜሌ ዓጨ ዓሲ ዒንሣኮ ባኣካ ዓኣዖ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ ቦንቻኒ ኮዔቶ ቤርታዲ ዒዛኮ ማኣርይዳ ዓኣ ዓቲንቆ ቢያሣኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ተቁዋቴ፤ ዬካፓ ዓጮ ሾይንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማዒ ፓይዲንቴ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ ቦንቻኒ ዒንሣና ዎላ ፔቴ ማዖንጎ።

49 ዓካሪ ሃይ ዎጋ ዒንሣ ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ማዔቶዎ ዒንሣኮ ባኣኮይዳ ናንጋ ሙኬ ዓሰም ዬኖ ጎይፆና ማዲንቶንጎ» ጌዔኔ።

50 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓይሣንታያ ማዒ ሙሴና ዓኣርኔ ዛሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሣ ባኮ ቢያ ኩንሣኒ ጊኢጊያ ማዔኔ፤

51 ዬኖ ኬሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጉቤ ጊብፄ ዓጮፓ ዔኪ ኬሴኔ።

13

ቤርቲ ሾይንቲ ቢያ ያኦሲም ዲማዴያ ማዒያ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ኬኤዛዖ፡-
2 «ዒሰራዔኤሌ ዳርይዳፓ ማዖም ቆልሞይዳፓ ቤርቲ ማዒ ሾይንቴያ ቢያ ታኣም ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ዬያር ቤርቲ ማዒ ሾይንቴሣ ቢያ ታኣም ማዓንዳጉዲ ዲማሴ» ጌዔኔ።

ላኣዶ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ

3 ሙሴያ ዳርም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃና ኬላ ዓይሌ ማዒ ዒንሣ ዎርቁ ናንጌ ጊብፄ ዓጮ ሃሺ ኬሰኬዞ ማዔሣር ሃኖ ኬሎ ማሊ ጰቂሡዋቴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሣ ፔኤኮ ዴኤፖ ዎልቆና ዓውሲ

12:46 ፓይ. ማፃ 9:12፤ ዮሃ. 19:36። 13:2 ፓይ. ማፃ 3:13፤ ሉቃ. 2:23።

ኬሲህሂ ሃናክ ኬሎናኬ፤ ዬያሮ ሃኖ ኬሎይዳ ሙኑቃ ፃኣዛ ጌሌ ካህ ሙዒፖፕቴ።

4 ሃኖ ኬሎና፣ ሌዎኮ ዓይያ ማዔ ዓቢቤ * ጌይንታ ዓጊኖና ጊብፄ ዓጮ ዒንህሂ ሃሺ ኬሰኬኔ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ካኣናኔ ዓሶ ዓጮ፣ ሄኤቲ ዓሶ ዓጮ፣ ዓሞራ ዓሶ ዓጮ፣ ሂዋዌ ዓሶ ዓጮና ዒያቡሳ ዓሶ ዓጮ ዒንህሂ ዳካልሳጎዳህሂ ዒንህሂኮ ቤርታኣ ዓዶንህሂም ጫኣቄ፤ ዔኤሲና ዲኦቆና ኩሜ ዬኖ ማሎ ዓጮሎ ዒንህሂ ዒዚ ጌልዛ ዎዶና ሌዎኮ ዓይያ ዓጊኖይዳ ሃኖ ቦንቾ ኬሌሎ ቦንቾዋቴ።

6 ዬኖና ለንካይ ኬሊ ጉቤ ላኣዳ ዒንህሂ ሙዓንዳኔ፤ ለንካሳ ኬሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ቦንቾ ኬሊ ማሂ ቦንቾዋቴ፤

7 ደንዲ ለንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ካፂ ሶልኬ ካህ ሙዒፖፕቴ፤ ሶልኬ ካህኣ ማም ሙኑቃ ፃኣዛ ፔቴታዎ ዒንህሂ ዓጫ ጴዶፖ።

8 ዬና ቦንቾ ኬላ ቦንቾንታ ዎዶና ዬያ ዒንህሂ ቢያ ማዳህሂ ጊብፄፓ ዒንህሂ ኬሰኬ ዎዶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንህሂም ማዳ ኮዦ ባኮ ቢያ ጳቂህንዳጉዲ ማዔህሂ ዒንህሂኮ ናኣቶም ኬኤዙዋቴ።

9 ዬና ቦንቾ ኬላ ዒንህሂኮ ኩጮይዳ ቱኡቴያ፣ ሃህ ባሊቶይዳ ጌህንጉቴ ማላታ ባኣዚጉዲ ጳቂህያ ማዓንዳኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ጴኤፖ ዎልቆና ጊብፄ ዓጫፓ ዒንህሂ ኬሲህሂሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዎጋ ቢያ ኬሊ ዒንህሂ ዳንጋፓ ሺኢኩዋንጉቴ ላሚ ላሚ ዒንህሂ ዳንጋና ዔኤላንዳጉዲ፤ ሃህ ማላንዳጉዲ ዒንህሂም ጳቂህንዳኔ።

10 ዬያሮ ሃኖ ቦንቾ ኬሎ ሌዓ ሌዓ ጌህንጉቴ ኬሎና ቦንቾዋቴ።»

ቶይዲሞ ናይ

11 ሃህ ዒ ኬኤዛዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንህሂና ዒንህሂኮ ቤርታኣ ዓዶንህሂናም ዒንጋኒ ጫኣቄ ካኣናኔ ዓሶ ዓጮ ዒንህሂ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤ ዬኖ ዓጮሎ ዒንህሂ ዒ ዳካልሳ ዎዶና፡

12 ቶይዲ ማዔ ዓተንቄ ናይ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንህሂ ዒንጋንዳኔ፤ ዬያጉዲ ዒንህሂኮ ቆልሞኮዎ ቤርታኣ ሾይንታ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዴያ ማዓንዳኔ።

13 ሃሪይዳፓ ሾይንቴ ቤርቲ ሾይንቴ ጋዓንጉቴ ዓዴ ማራናይና ላኣሙዋቴ፤ ሃሮማ ዒንህሂ ዔካኒ ኮዒባኣቶ ጋዓንጉቴ ባቃኖ ማንሡዋቴ፤ ቤርታ ሾይንቴ ማዔያ ዓተንቄ ናይ ቢያ ዒንህሂ ላኣሚ ዔካንዳያ ኮይሳኔ።

---

* 13:4 ዓቢቤ ዓብሬ ዓሶኮ ዓቢቤ ጌይንታ ዓጊኣ ማኣሎና ዎይቤ ዓጊኢኬ።
13:12 ኬሲ. ማጻ 34:19-20፤ ሉቃ. 2:23።

14 ሃገ ሴርታ ሙካ ዎዶይዳ ኔኤኮ ዓቲንቆ ናዓ ሃኖ ዎጎኮ ቡሊያ ያኦጩቶ ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ፤ ላይላቶና ኑ ዎርቁ ጊብፄ ዓጮይዳፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴኤፒ ዎልቁና ኑና ኬሴኔ፤

15 ጊብፄ ዓጮ ካኣቲ ፔኤኮ ዒኖ ዶዲሺ ዒዳያ ማዒ ታ ዒንህሂ ሃሻዓ ጌዔ ዎዶና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊብፄ ዓጮይዳ ዓሲንታ ቆልሞንታኮ ቢያ ቤርቶ ሾይንቶ ዎዳኔ፤ ሃሂ ቤርቲ ሾይንቲ ማዒ ሾይንቲ ዓዴ ቆልሞ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ኑ ዒንጋሂ ዬያሮኬ፤ ቶይዲ ማዒ ሾይንቲ ኑኤኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ጋዓንቲ ኑ ላኣሚ ዔካኔ።

16 ዬይ ዎጋ ኑኤኮ ኩጮይዳ ቱኡቴያ፤ ሃሃ ባሊቶይዳ ጌሃና ማላታ ባኣዚ ማዒ ኑም ጸቂሃኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔኤኮ ዴኤፖ ዎልቆና ጊብፄ ዓጮይዳፓ ኑና ኬሴሂያ ኑም ጸቂሃኔ።» »

ፒዝ ጌዒ ዓቁ ሻኣርና ታሞና

17 ጊብፄ ዓጮ ካኣቲ ዴር ሃሺያና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዑኩ ማዔ ፒሊሰፄኤሜ ዓጮ ዓኣዳ ጎይያይዴና ዓሶ ዔኪ ዓኣዲባኣሴ፤ ዬያ ዒዚ ማዳሂ ዴራ ዔያቶኮ ቤርቶይዳ ያልዚ ካፒ ዓኣያ ማዔሂ ዴንቁቶ ማሊያ ሺርሺ ጊብፄ ዓጮ ማዑዎጉዲኬ።

18 ዬያሮ ዬኖ ጎይያ ሃሺ ዘቁ ባዞ ባንሂ ዴንዳ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎና ጌዒ ሺርሻ ጎይሂ ዔኪ ዔያቶ ዓኣዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳኣ ያልዚም ጊኣጊንቲ ዓሲ ማዒ ጊብፄ ዓጮፓ ኬሰኬኔ።

19 ኖሴፔ ፔኤኮ ሜጌያ ዔካንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጫኣቂሴ ጎይያና ሙሴ ኖሴፔኮ ሜጌያ ዔኪ ዓኣዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ኖሴፔ ዔያቶም፡- «ያኦሲ ዒንሂ ዓውሴም ዒንሂ ኬሰካ ዎዶና ሜጌያ ታኣኮ ሃኖ ሳዓፓ ዔኪ ዓኣዲዎቲ» ጌዒ ቤርታ ኬኤዜኔ።

20 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሱኩቴይዳፓ ዔቁ፤ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዓጫ ዓኣ ዔታሜ ጌይንታ ቤዛ ዲንኬኔ፤

21 ዔያታ ሮኦሪና ዋንቴና ቢያ ሃንታንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ሮኦሪ ፒዝ ጌዒ ዓቁ ሻኣርና፤ ዋንቶ ጊንሃ ፒዝ ጌዒ ዔቁፖዓ ታሚና ማኣዲ ዔኪ ዓኣዳኔ፤

22 ዬይ ፒዝ ጌዒ ዓቁ ሻኣራ ሮኦርና፤ ፒዝ ጌዒ ዓቁ ታማ ሃሃ ዲሞና ቢያ ኬሊ ዔያቶኮ ቤርታ ቤርታ ማዒ ዓኣዳኔ።

14

ዘቁ ባዘና ፒንቂያ

1 ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡-

13:19 ማዢ. ማፃ 50:25፤ ዒያ. 24:32።

2 «ዒሰራዔኤል ዓሳ ማዒ ሚግደሌና ዞቄ ባዘናኮ ሳዛ ዓኣ ፒሃሂርቲ ጌይነታ ቤዘኮ ቤርቶ ዛላ ባዓልፃፖኔ ኮይሎይዳ ዲንኪ ዴዓንዳጉዲ ኬኤዘ።

3 ዬያር ዒሰራዔኤል ዓሳ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ካራ ባይቂ ዓጩሎኮ ዙሎ ሺሪ ሺሪ ሜታዳያ ጊብዳ ካኣቲም ማላንዳ።

4 ታኣኒያ ዒዘኮ ዒኖ ደዲሺ ዒፃያ ማሃንዳሂር ዒንሂ ዒዚ ዳውሳንዳ፤ ዒማና ካኣቲና ዒዘኮ ፖኦሊሶና ታኣኒ ባሺ ዴንቃንዳ ባሺፃ ታኣኮ ቦንቾ ማዓንዳ፤ ያዲ ማዕስካፓ ጊብዳ ዓጩ ዓሳ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕሂ ዔራንዳ። ጋዓዛ፡ ዒሰራዔኤል ዓሳ ኬኤዚንቲማ ጎይያ ማዳ።

5 ዴራ ቶሊ ዴንዴሂ ጊብዳ ዓጩ ካኣቲ ዋይዘያ ዒዘንታ ዒዘና ዋላ ማዳ ዴኤፖ ዓሳ ማሊያ ፔኤሲ ሸርሺ፡- «ሃይ ኑ ማዳ ባካ ዓይጎዳይ? ዒሰራዔኤል ዓሳ ዓኣዳንዳጉዲ ኑ ሃሽሂር ዔያታ ኑኡም ማዳ ማዳ ፓጩኔ ጌይሂቲዋዳ?» ጌዔ።

6 ዬካፓ ካኣቲ ሳርጌሎ ያይቶ ጊኢጊሺ ፖኦሊሶዋ ዔኪ ኬሰኬ።

7 ቃራ ደዲ ላሆ ያኤታ ሳርጌላ ያይታ ጊዳ ቃሲ ጊብዳ ዓጩይዳ ዓኣ ሳርጌሎ ያይቶዋ ቢያ ያሎር ዓኣዳንዳጉዲ ኬሲ፡ ዔያቶ ዓይሂ ያሊሳ ዓሶዋ ጊኢጊሹ፤

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ካኣቲኮ ዒኖ ደዲሺ ዒፃያ ማሃሂር ጩርቂ ኬዘይዳ ዓኣ ዒሰራዔኤል ዓሶ ዒዚ ዳውሴ፤

9 ጊብዳ ዓጩኮ ያሎ ዓሳ ሳርጌሎ ያይቶንታ ፓራሂንታ ፓራሂ ቶጊ ዔኪ ዓኣዳ ዓሶንታ ዋላ ማዒ ዒሰራዔኤል ዓሶ ጊንፃ ዓኣዳ፡ ዒሰራዔኤል ዓሳ ዞቄ ባዘኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ፒሃሂርቲና ባዓልፃፖኔ ኮይሎይዳ ዲንኪ ዴዒ ዓኣ ቤዛ ዓኣንቲ ሄሌ።

10 ዒሰራዔኤል ዓሳ ካኣቲና ዒዘኮ ያሎ ያላ ዓሶና ዔያቶይዳ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ጊኢጊንቲ ሙካሂ ዛጋያ ሚርጌና ዒጊጩ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ማኣዳንዳጉዲ ዒዘ ባንሂ ዒላቲ፤

11 ሙሴ ኮራ ዔያታ፡ «ጊብዳ ዓጩይዳ ኑኡኮ ዳኡፒ ቤሲ ባይቂያ? ዔኤዘ፡ ሃያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ኑ ሃይቃንዳጉዲ ዓይጋ ኔ ዔኪ ኑና ዩዔይ? ጊብዳፓ ኔ ኬሴም ኑ ጊዳ ሙኬ ባኮ ሂንዳ ዓካሪ ዛጌ!

12 ሃይ ቢያ ማዓንዳሂ ሃጊ ዒኢካፓ ኬሰኩዋያ ኔኤም ኑ ኬኤዚባይ? ዬያ ሌሊቲዋንቲ ሃዳራ ኑና ሃሹ፡ ጊብዳ ዓጩ ዓሶም ዓይሌ ማዒ ማዳ ኑ ማዳም፤ ኔኤም ኑ ጌዒናኣኮኬ፤ ጎኔና ሃያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ሃይቂያይዳፓ ዒኢካ ዓይሌ ማዒ ናንጊፃ ቃራታያ ዓቲ።» ጌዔ።

13 ሙሴያ ዔያቶም ማሃዖ፡- «ደዲዎቼ፣ ዒጊጨገጽቴ! ዒንሢ ዓኣ ጎይዖማና ደዲ ዚቲ ጎዑዎቼ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሢ ዓውሳኒ ማዳንዳ ባኮ ሃኖ ዒንሢ ዛጋንዳኔ፤ ሃኣቶ፣ ሃኖ ዒንሢ ዛጋ ጊብፂ ዓጮ ዓሶ ለሚ ዒንሢ ዛጋዓኩ።

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሢ ዛሎ ዖልታንዳኔ፤ ዒንሢ ማዳኒ ኮይሳሢ ዚቲዮ ጌዒ ማዓ ባኮ ዛጊ ሌሊኩ» ጌዔኔ።

15 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ታ ባንሢ ኔ ዒላታሢ ዓይጎሮዳይ? ዩያይዳፓ ዴራ ቤርቲም ዓኣዳንዳጉዲ ኩኤዚ፤

16 ኮኦ ኔኤኮ ደጊዲ ባዘ ባንሢ ዘንኩ፤ ዋኣፃ ላምዖ ቤሲ ፓቂንታንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ፃኣዲ ሳዓና ባዘ ቲቂ ፒንቃንዳኔ፤

17 ጊብፂ ዓጮ ዓሶኮ ዒኖ ታ ደዲሺ ዒፃ ዓሲ ማሃንዳሢሮ፣ ዴሮ ዔያታ ዳውሳንዳኔ፤ ካኣቲና ዒዛኮ ፖኦሊሶና ሃሣ ሳርጌሎ ዖይቶና ፓራሢና ታኣኒ ባሺ ቦንቾ ዴንቃንዳኔ።

18 ዔያቶ ታ ባሻዛ፣ ጊብፂ ዓጮ ዓሳ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔሢ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

19 ዒሰራዔኤሌ ፖኦሊሶኮ ቤርታ ቤርታ ማዒ ዔኪ ዓኣዳ ከኢታንቻሢ ሺሪ ጊንዖ ዔቄኔ፤ ፒዝ ጌዒ ዔቄ ሻኣራኣ ጊንሢም ዓኣዲ፣

20 ጊብፂ ዓጮ ዓሶና ዒሰራዔኤሌ ዓሶናኮ ባኣካ ዔቄኔ፤ ሻኣራ ጊብፂ ዓጮ ዓሶ ዲሚና ካንቃዛ፣ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ጋዓንቲ ፖዒ ፖዓኔ፤ ዩያሮ ጊብፂ ዓጮ ዖሎ ዓሳ ዩኖ ዋንቶ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባንሢ ደጫኒ ዳንዳዒባኣሴ።

21 ዩካፓ ሙሴ ኩጮ ዋኣፃ ባንሢ ማሄኔ፤ ዩያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓባ ኬሰካ ዛላፓ ዴኤፒ ዢባሪና ባዘ ፓቂ ጊንሢም ማሄኔ፤ ዢባራ ዩኖ ዋንቲሎ ሃሹዋዖ ዢባርሼሢሮ፣ ዋኣፃ ሺኢኬም ሳዓ ፃኣዳኔ፤ ዋኣፃኣ ላምዖ ፓቂንቲ፤

22 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ባዘ ፃኣዲ ሳዓና ቲቂ ፒንቃኣና፣ ዋኣፃ ዔያቶኮ ሻውሎና ሚዛቆ ዛሎናይዳ ኮጮ፣ ማዒ ዔቄኔ።

23 ጊብፂ ዓጮ ዓሳ ሳርጌሎ ዖይቶና፣ ፓራሢና፣ ሃሣ ፓራሢ ቶጊ ዔኪ ዓኣዳ ዓሳ ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዳውሲ ጊንዖ ባዘ ሳዘ ጌሌኔ።

24 ሃጊ ሳዓኮ ጊንሢ ዘቁዋንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፒዝ ጌዒ ዔቄ ታምና ሻኣሮና ባኣካፓ ጊብፂኮ ዖሎ ዖላ ዓሶ ሊካ ዛጋዛ፣ ቢያሢ ዒጊጨ ዎኦቶንዳ ጎይሢ ባይዜኔ።

25 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ሳርጌሎ ዖይቶኮ ሺራሢ ሳዖና ዎላ ዓይሢሢሮ ዩኖ ዖይቶ ፓራሢና ጎቺሲ ዔኪ ዓኣዳኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ፤ ጊብፂ ዓጮ ዓሳ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ

14:22 1ቆሮ. 10:1-2፤ ዔ.ብ. 11:29።

ዓሰ ማእዲ ኑና ምላኔ፤ ዩያሮ ኑ ዔያቶኮ ቤርታፓ ፑኒንቴቴ ቃራኬ!»
ዋሊ ኮይላ ጌዔኔ።

26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኩጮ ኔኤኮ ባዘ ባንሢ ማሄ፤
ዋእፃ ጊብፂ ዓጮ ዓሰይዳ፣ ሳርጌሎ ያይቶና ፓራሢናይዳ ጊንሣ
ማዖንጎ» ጌዔኔ።

27 ዩያሮ ሙሴ ኩጮ ፔኤሲ ባዘ ባንሢ ማሄኔ፤ ሳዖኮ ጊንፃ ዞቃኣና
ዋእፃ ጊንሣ ዋንዳኣ ቤዞ ማዔኔ፤ ጊብፂ ዓጮ ዓሳ ዋእፃፓ ጳሽኪ
ቶላኒ ማሌኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጋዓንቴ ባዘይዳ ዔያቶ ዔኪ ዔኪ
ኬኤሬኔ።

28 ዋእፃ ዋንዳኣ ቤዞ ጊንሣ ማዒ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ጊንፃ ሙካ
ሳርጌሎ ያይቶንታ ፓራሢና ያላ ዓሰንታ ሃሣ ጊብፂኮ ያሎ ዓሰ ጉቤ
ሙዔኔ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቴ ዓሲታዖ ዓቲባኣሴ።

29 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጋዓንቴ ዋእፃ ሻውሎና ሚዘቆ ዛሎናይዳ
ዔያቶኮ ኮጩ ማዒ ዔቁሢሮ ፃኣዲ ሳዓና ፒንቄኔ።

30 ዩና ኬሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ጊብፂ ዓጮ
ዓሰ ኩጫፓ ዓይሴኔ፤ ባዘ ዓጮይዳ ዓኣ ጊብፂ ዓሰኮ ሌዞዋ
ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዘጌኔ።

31 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዚጉዴ ጴኤፒ ዋልቄና ጊብፂ ዓጮ ዓሰ
ባሹቴያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዘጋዖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒጊጩኔ፤ ናንጊና
ናንጋ ጎዳና ዒዛም ማዳያ ማዔ ሙሴ ዑያይዳኣ ዔያታ ጉሙርቁሢ
ጌሣኔ።

15

ሙሴንታ ማይራሞንታ ያኦሲ ቦንቾም ዓይናዳ ዓይኑዋ

1 ዩካፓ ሙሴና ዒሰራዔኤሌ ዴሮና ሃካፓ ሊካ ዓኣ ዓይኑዋ
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቾ ዓይናዳ፡-

«ፓራሢናፓ ፓራሢና ያላ ዓሰንታ ባዘይዳ ዔኪ ኬኤሪ
ጴግ ጴግ ጌዒ ቦንቾንቴሢሮ
ናንጊና ናንጋ ጎዳም ታ ዓይናዳንዳ።

2 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ዋልቃሢኬ፤
ታ ዒዛ ቦንቾ ዓይናዳ፤
ታና ዒዚ ጳቂሻያ ማዔኔ፤

ዒዚ ታኣኮ ያኣዛሢኬ፤ ዩያሮ ታ ዒዛ ጋላታ።
ታ ዓዶ ያኣዛሢኬ፣ ታ ዒዛ ጴጊዲ ቦንቻ።

3 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዶዲ ያላያኬ፤

15:1 ዮሃ. ያፕ. 15:3። 15:2 ዓይኑ. 118:14፤ ዒሲ. 12:2።

ሱንፃኣ ዒዛኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።።»

4 «ጊብፄ ዓጮኮ ሆሎ ዓሶ
ሳርጌሎ ሆይቶና ሆላ ባዘይዳ ኬኤሬኔ፤
ፖኦሊሶ ዓይሣ ዶኦሪንቴ ዓሳኣ ዘቄ ባዘና ሙይንቴ።።

5 ሚርጌና ዔታዳ ባዛ ዔያቶ ዱኡኪ ባይዜኔ፤
ሹቸጉዲ ዔያታ ኮላዲ ባዘ ዔቶ ኬዳኔ።።»

6 «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኤኮ ሚዛቆ ኩጫ
ዎልቁና ቦንቸንቴኔ፤ ሞርኮዋ ባይዜኔ።።

7 ኔኤኮ ዳኤፒ ማዔ ዎልቁና ኔና ዒፃ ሞርኮ ኔ ባሹኔ፤
ኔኤኮ ዳጋ ታሚጉዲ ዔኤቴሢረ ዲኢሪጉዲ ዔያቶ ሙዔኔ።።

8 ባዘ ኔኤኒ ዑኡዜ ዎዶና
ዎኣፃ ኩሊንቴኔ፤ ዓዳ ኮጩጉዲ ፒዝ ጌዒ ዔቁኔ፤
ዳኤፖ ዔቶይዳ ዓኣ ዎኣፃ ቶርጳዲ ዳዔኔ።።

9 ሞርኬ ማላዎ፡- «ዳውሲ ታ ዔያቶ ዓርቃንዳኔ፤
ቆሎዋ ታ ዔያቶኮ ገሸታንዳኔ፤

ታ ሹና ጌዔሢጉዳያ ታ ዔካንዳኔ፤
ታኣኮ ዓፓሮና ታ ዔያቶ ዎዳንዳኔ» ሂዚ ጌዔኔ።።

10 ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ!
ኔ ፔቴና ዑኡዛዛ ባዛ ዔያቶ ዔኤዳኔ፤
ባዘይዳ ዓንገጉዲ ዔያታ ጌሊ ባይቁኔ።።

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ካኣሽኪንታ ሆኦዘይዳፓ ቢያ
ኔናጉዳያ ሆናዳይ? ጌኤሹሞና ሄርሺሳይ ቦንቸናኣ ዒጊቻይ፤
ኔ ዎልቁና ማዳንታ ሄርሺሳ ባኮ
ማዳንዳይ ኔጉዳያ ሆናዳይ?

12 ሚዛቆ ኩጫ ኔ ዔቁሴ ዎዶና ሳዓ ኑ ሞርኮ ዔኤዳኔ፤

13 ናንጊና ናንጋ ናሹሞና ኔ ዓውሴ ዳሮኮ ቤርታ ኔ ዓርና ማዔኔ፤
ኔኤኮ ዶዶሞና ኔኤሞ ዶማዳ ሳዔሎ ዔያቶ ኔ ጌልዜኔ፤

14 ማሌ ዳራ ቢያ ዬያ ዎይዜ ዎዶና ዒጊቹሞና ጎጋይቁኔ፤
ፒሊሰፄኤማ ዓጮ ዓሳ ዲቃቲሢና ጎይሢ ባይዜኔ፤

15 ዔይኦማ ዓጮ ሱኡጋ ኮሺ ዑሣ ዓኣዳ ማታዳኔ፤
ሞዓኣቤ ዓጮኮ ዳኤፖ ዓሳ ዒጊጩ ጎጋይቁኔ፤
ካኣና ኔ ዓጮ ዳሮኮዋ ሄርሺንቶ ማሊፃ ባይቁኔ።።

16 ዲቃቲሢና ዒጊቹሞና ዔያቶይዳ ጌሌኔ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኤኮ ዎልቆ ዔያታ ዛጌሢረ
ዓይላታፓ ኔኤኒ ኬሴ ኔኤኮ ዳራ

የእኩ ዓኣዲንዳያ ሄላንዳኣና ዔያታ ዲቃቲሢና ሹቺጉዲ ዚቲ ጌዔኔ።

17 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኤኒ ዎርቃኒ ማዜ ቤዘይዳ ኔኤኮ ኩጫ ማዜ ጌኤዮ ማኣርይዳ ኔ ዴኔ ማዔ ዲኮይዳ ኔ ዴር ዔኪ ሙኪ ዒኣኣ ኔኤኒ ጌሣንዳኔ።

18 ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ኔኤኒ ናንጊና ካኣቲ ማዒ ናንጋንዳኔ።»

19 ዒሰራዔኤሌ ዓሳፃኣዲ ሳዓና ባዘ ቲቂ ፒንቄኔ፤ ጋዓንቲ ጊብፄ ካኣቲኮ ፓራሢ፤ ሳርጌሎ ያይታ፤ ፓራሢና ያላ ዓሳኣ ቢያ ባዘይዳ ጌላዘ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋኣፃ ጊንሣ ማሄም ዋኣፃ ዔያቶ ሙዔኔ።

20 ዓኣርኔኮ ጌር፣ የእሲ ማለሢ ኬኤዘ፣ ማይራም ጎዳሰኬና ካራቤ ዔኬኔ፤ ሜሌ ላኣላኣ ዬኖ ጎይፃ ፔኤኮ ታምቡር ዔኪ ባዒ ኮርጊ ኮርጊ ዒዘ ጊንፃ ዓኣዲሢ ዓርቄኔ፤

21 ማይራማ ዓይኦም ዔያቶም ዴንሢ፡- «ፓራሢንታ ፓራሢና ያላ ዓሳ ባዘይዳ ኬኤሪ ዴኤፒ ባሺሢ ዒ ዴንቄሢ ማዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይናዲዎቲ» ጌይሢና ዓይናዴኔ።

ጫንጮ ዋኣፃ

22 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዴር ዘቄ ባዘ ጊዴና ፒንሢ ሹኤሪ ጌይንታ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ ዔኪ ዓኣዴኔ፤ ዬኖ ጎይፃ ሃይሦ ኬሊ ጉቤ ዔያታ ሃንቲኔ፤ ጋዓንቲ ፔቲታፃ ዋኣሢ ዔያታ ዴንቄባኣሴ።

23 ዬኣፓ ማኣራ ጌይንታ ቤሲ ዔያታ ሙኪ ሄሌኔ፤ ጋዓንቲ ዒዘ ቤዘይዳ ዓኣ ዋኣፃ ጫንቺ ማዔሢር ዑሽካኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሴ፤ ማኣራ ጌይንቲሢያ ዬያርኬ።

24 ዒማና ዴራ ሙሴ ዑፃይዳ ጉንዲሚ፡- «ዓካሪ ኦኡኒ ዓይጎ ዑሽካንዳይ?» ጌዒ ዒዘ የኦጮኔ።

25 ሙሴያ ዴኤፒ ዒላቲና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሺኢቃዘ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዘም ፔቲ ሚሢ ዳቄኔ፤ ዬኖ ሚፃ ዔኪ ዋኣፃ ዒዚ ዓጋዘ ዋኣፃ ዓኣፃ ዑሽም ጊኢጋያ ማዔኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያታ ዎርቃንዳ ዎጌ ዬኖ ቤዘይዳ ዔያቶም ዒንጌኔ፤ ሃሣ ዔያታ ዒዘም ዓይሢንታቲያ ዓይሢንቲዎቲያ ዒኖ ዔያቶኮ ሙሪ ዘጌኔ፤

26 ሃዚ ዔያቶም ዒ ጌዔኔ፡- «ታ ቤርታ ኮሺ ማዔ ባኣዚ ማዲሢና ታኣኮ ዓይሢያዎ ካፒሢና ጉቤ ዒናፓ ታኣም ዒንሢ ዓይሢንቲቲ ጊብፄ ዓጮ ዓሳ ዑፃ ታ ዔኪ ዬዔ ደርዓሢዳፓ ፔቲታፃ ታ ዒንሢ ሜታሳዓኔ፤ ዒንሢ ዳቄሻ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢያ ታናኬ።»

27 ዩካፓ ዔሊሜ ጌይነታ ቤዞ ዔያታ ሙኬኔ፤ ዒዞ ቤዞይዳ ታጾ ላምዎ ዋኣሢ ዓልቃ ቤሲና ላንካይታሚ ታሚሬ ጌይነታያ፣ ሜኤዔ ማላ ሙዎ ሚሢ ዓኣኔ፤ ዴራ ዒዞ ዋኣዎ ዓጮይዳ ዲንኪ ዴዔኔ።

16

የኦሲ ዴሮም ማና ጌይነታ ሙኡዚነታ ፑሮ ማላ ካፖና ዳኬሢ

1 ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጊብዔፓ ኬሰኬነቲ ላምዓሳ ዓጊኖኮ ታጾ ደንጋሳ ኬሎና ዔሊሜፓ ዔያታ ዔቁ ሲናና ዔሊሜናኮ ሳዘይዳ ዓኣ «ሲኒ» ጌይነታ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ሙኬኔ።

2 ዬኖ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ቢያሢ ዋላ ቡኪነቲ ሙሴና ዓኣሮኔናይዳ ጉንዲሚሢ፡-

3 «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑና ዋንዴ ጊብዔይዳ ዓኣነቲ ዋዲዋዎ ዓይጎሮ ሃሼይ? ዒኢካ ሜሌ ባካ ዓቲቲ ዓሽኪ ማዔቶዎ ሜሌ ኑ ኮዓሢጉይያ ሚርጌ ሙኡዚ ኑ ሙዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ዒንሢ ጋዓንቲ ኑና ቢያሢ ናይዚና ኑ ኩዳንዳጉዲ ሃያ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዔኪ ኬሰኔ» ጌዔኔ።

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ሃይሾ ታኣኒ ዒንሢ ቢያሢም ጊዳንዳ ሙኡዚ ጫሪንጫፓ ዲኢኒሻኒኬ፤ ዴራ ቢያ ኬሊ ኬሰኪ ኬሰኪ ዒማ ኬሎም ጊዳንዳ ሙኡዚ ማንዒ ዔኮንጎ፤ ዬያይዲ ታኣኒ ዔያቶም ዒንጎ ዋጎ ዔያታ ካፓቲ ታ ዛጋንዳኔ።

5 ላሃሳ ኬሎና ጋዓንቲ ዔያታ ፔቲ ኬሊ ማንዒ ዔካዘይዳ ቃሲ ፔቲ ኬሊሮ ዔኪ ጊኢጊሾንጎ» ጌዔኔ።

6 ሙሴና ዓኣሮኔና ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ዴሮም፡- «ጊብዔ ዓጫፓ ዒንሢ ዔኪ ኬሰኢ ናንጊና ናንጋ ጎዳታሢ ሃኖ ዒባኒ ዒንሢ ዔራንዳኔ፤

7 ዘሮ ጉቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፔጋሲ ዳዋ፣ ዓኣፒዳ ዲካ ፖዒ ዒንሢ ዛጋንዳኔ፤ ዒዛይዳ ዒንሢ ጉንዲሜያ ማዔሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋይዘኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ኑኡኒ ዒዚ ዒንጎ ዋጎ ማዲይዳ ፔኤሻያ ማዔሢሮ ኑዲዳ ዒንሢ ጉንዲሜሢ ዒዛይዳ ጉንዲሜያ ማዔኔ» ጌዔኔ።

8 ዩካፓ ሙሴ ኬኤዛዎ፡- «ዒዛይዳ ዒንሢ ጉንዲሜሢ ዒዚ ዋይዘሢሮ ዒባኒ ዒንሢ ሙዓንዳ ዓሽኪነታ ዘሮ ጉቲ ጊንሢ ዒንሢ ኮዔሢጉይያ ካሢ ዒንሢም ዒንጎንዳሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤ ኑ ዓይጎዳይ? ኑዲዳ ዒንሢ ጉንዲሜኔ ጌይዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳይዳ ዒንሢ ጉንዲሜኔ ጌይሢኬ» ጌዔኔ።

9 ሙሴ ዓኣሮነም፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒዛይዳ ዔያታ ጉንዲጫያ ማዔህሂ ዋይዜህረ፡ ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ሙኪ ዒዛ ቤርታ ዔቃንዳጉዲ ኬኤዜ» ጌዔኔ።

10 ዓኣሮኔ ጉቤ ዓሰም ኬኤዛዛ፡ ቢያህሂ ዓኣፖ ካሮ ዓሲ ናገጉዋ ዳውሎ ባንህሂ ሸርሸ ዛጌኔ፤ ዩማና ናገረና ናገጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፔጋ ሳኣፒዳ ዲካ ፖዒ ሻኣሪና ዋላ ጴዳኔ፤

11 ናገረና ናገጋ ጎዳ ሙሴም ኬኤዛዎ፡-

12 «ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታጊዳ ጉንዲጫህሂ ታ ዋይዜኔ፤ ዩያሮ ሂዚ ጌዒ ዔያቶም ኬኤዜ፡ ሃኖ ዓባ ጌላንዳህኮ ቤርታ ዒንህሂም ሙኤዚ ማዓንዳ ዓሸኪ ዒንህሂ ዴንቃንዳኔ፤ ዚሮ ጉቴ ዒንህሂ ኮዓህጉዴያ ካህ ዴንቃንዳኔ፤ ያዲ ማዔሰካፓ ታኣኒ ናገረና ናገጋ ጎዳ ማዔ ዒንህሂኮ ያኣሲታህሂ ዒንህሂ ዔራንዳኔ» ጌዔኔ።

13 ዬኖ ዋንቶ ሚርጌ ፑሮ ማላ ካፒ ባራኒ ሙኪ ጉርዶ ባይዚ ዴዔኔ፤ ዚሮ ጉቴ ጊንህሂ ጉርዶ ዓጫ ያልካዳኔ፤

14 ዬይ ያልካ ፃኣዳሰካፓ ዳካ ሸኢቹ ባኣዚ ዓሲ ናገጉዋ ዳውሎይዳ ጴዳኔ፤ ዬና ባካ ሳይይዳ ኬዲ ላሄያ ቦኦሬ ሻኣካ ባኣዚኬ።

15 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዬያ ዛጋያ ዓይጎታቴያ ዔሪባኣህረ፡- «ሃይ ዓይጎ ባኣዚዳይ?» ጌዒ ዋሊ ያኦጩኔ።

ሙሴ ዔያቶም፡- «ሃይ ዒንህሂ ሙዓንዳጉዲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዒንጌ ሙኤዚኬ፤

16 ዒንህሂ ፔቴ ፔቴህሂ ዒንህሂም ኮይሳ ጎይያጉዴያ ሌሊ ማንዒ ዔካንዳጉዲ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዓይህኔ፤ ዩያሮ ፔቴ ፔቴ ማኣሮይዳ ዓኣ ዓሳ ቶኣካ ቶኣካ ፔቴ ጎሜሬ * ዔኮንጎ» ጌዒ ኬኤዜኔ።

17 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዬኖ ጎይያ ማዳኔ፤ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ሚርጌ፡ ዛላ ዳካ ቡኩሲ ዔኬኔ፤

18 ዔያታ ዔካዎ ማካዛ፡ ሚርጌ ቡኩሲ ዔኬህሂም ዑህ ዓኣዲ ዲቢባኣሴ፤ ጊንህሂ ዳካ ቡኩሲ ዔኬህሂም ፓጩባኣሴ፤ ፔቴ ፔቴህሂ ቡኩሲ ዔኬህሂ ጊዳንዳማ ጉዴያ ሌሊኬ።

19 ሙሴ ዓሰም፡- «ዎና ማዔቶዋ ሃናኣ ኬሎም ኮይሳማፓ ዑህ ዓኣህሂ ዚራኣሮ ጌህንዳያ ኮይሱዋሴ» ጌዔኔ።

20 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ጋዓንቴ ሙሴ ኬኤዜህሂ ዋይዜ ዒደ ዬኖ ኬሎም ቡኩሴህሂዳፓ ፓቂ ዋይህኔ፤ ዩያሮ ዚሮ ጉቴሎ ዋዒ ዛልቂ ዛዓያ ማዔኔ፤ ሙሴ ዒማና ዔያቶ ኮሺ ጎሬኔ።

16:15 1ቆሮ. 10:3። * 16:16 ጎሜሬ ጌይንታ ባኬላ፡- ዬኖ ዋዶና ዔኤቢ ማኮ ባኣዚ ማዓዛ፡ ፔቴ ጎሜሬ ፔቴ ኪሎና ዛላና ማዓያኬ። 16:18 2ቆሮ. 8:15።

21 ጉቶ ጉቶ ፔቴ ፔቴህ ፔቴም ጊዳንዳማ ጉዳያ ቡኩሲ ዔካኔ፤
ዓባ ያይደሰካፓ ጋዓንቴ ሳይይዳ ዓቲህ ቢያ ዓልቁ ዓልቃኔ።

22 ላሃሳ ኬሎና ፔቴ ፔቴህ ላምዖ ጎሜሬ ማዓንዳያ ቡኩሲ
ዔካኔ፤ ዲማ ዲማ ፓቂንቴ ዲቦ ዓሶኮ ሱኡጋ ቢያ ሙኪ ዬኖ ሙዖ
ዛሎ ሙሴም ሃይሶ ኬኤዜኔ፤

23 ዒዚ ዔያቶም፡- «ዚራኣ ኬላ ዒዛም ደማደ ሃውሾ ኬሊ
ማዓንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህኔ፤ ዬያሮ ሃኖ ዒንህ ላኣዳ
ባኮ ላኣዲዋቴ፤ ካህ ባኮዋ ካሁዋቴ፤ ዓቲህ ዚራኣር ዓቶንጎ» ጌዒ
ኬኤዜኔ።

24 ዬካፓ ዔያታ ሙሴ ዓይህ ጎይዖ ዓቲህ ዚራኣ ኬሎም ጌህኔ፤
ዬይ ጋዓንቴ ዎሲ ዛልቁ፣ ዛሲያ ዛሲባኣሴ።

25 ሙሴ ዔያቶም፡- «ሃያ ሃኖ ሌሊ ሙሙዑዋቴ፤ ሃኖ ናንጊና
ናንጋ ጎዳም ዲማደ ሃውሾ ኬሊኬ፤ ዬያሮ ሃኖኣ ኬሎና ሙዖ
ቦኣሎይዳ ዒንህ ዳንቃዓኬ።

26 ዬያሮ ላሆ ኬሎ ቢያ ዓቲዋዖ ሙዖ ቡኩሱዋቴ፤ ሃውሾ ኬሎ
ማዔ ላንካሳ ኬሎና ጋዓንቴ ፔቴታዖ ሙኡዚ ጴዲንዲዋሴ» ጌዔኔ።

27 ላንካሳ ኬሎና ዴር ባኣኮይዳፓ ዳካ ዓሲ ሙዋ ባኮ ዔካኔ
ኬሰኬኔ፤ ጋዓንቴ ፔቴታዖ ዳንቂባኣሴ።

28 ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዒንህ ታኣኮ ዓይህዖ
ኩንህዖ ዒፃህ ዓይዲ ሄላንዳኣናዳይ?

29 ታኣኔ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ፔቴ ሃውሾ ኬሊ ዒንህም ዒንጌህ
ጳቂሁዋቴ፤ ቢያ ኬሊ ላሃሳ ኬሎና ላምዖ ኬለም ጊዳንዳ ሙኡዚ
ታ ዒንህም ዒንጋህ ዬያሮኬ፤ ላንካሳ ኬሎና ፔቴ ፔቴህ ማኣራፓ
ኬሰኩዋዖ ዓኣ ቤዘይዳ ቢያ ሃውሹ ፔኤቆንጎ» ጌዔኔ።

30 ያዲ ጌይንቴህሮ ዴራ ላንካሳ ኬሎና ፔቴታዖ ማደ
ማዲባኣሴ።

31 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዬኖ ሙዖ «ማና»† ጌዔኔ፤ ዬና ባካ ዳካ
ቦኣሬ፣ ጋኣሺ ዓኣፒ ማላያኬ፤ ዓኣሁማ ዔኤሲና ዎላ ላኣዲንቴ
ላኣዳ ጉዳያኬ።

32 ሙሴ፡- «ኑና ዒዚ ጊብፃ ዓጫፓ ዔኪ ኬሴያና ዓሲ ናንጉዋ
ዳውሎይዳ ኑ ሙዓንዳጉዲ ዒንጌ ሙዓ ሃያ ማዔህ ሙካ ሾይንታ
ዛጋንዳጉዲ ማና ኑ ጌሦም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑና ዓይህኔ» ጋዓዖ፣

33 ዓኣሮኔም፡- «ፔቴ ዖቲ ዔኪጋፓ ፔቴ ጎሜሬ ማዓንዳያ ማና ዔኪ
ዒኣካ ሃጊ ሙካ ሾይንቶም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ካፒንቴ
ዴዓንዳጉዲ ጌህ» ጌዔኔ።

16:23 ኬሲ ማገ 20:8-11። † 16:31 ማና ጌይዖ፡- ዔብሬ ሙኡቲና «ሃይ
ዓይጎዳይ?» ጌይህጉዳያኬ (ፓይ. 15 ዛጌ።) 16:31 ፓይ. ማገ 11:7-8። 16:33
ዔብ. 9:4።

34 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይህ ጎይያ ዓኣሮኔ ሃጊ ሙካ ሾይንቶም ዒኢካ ጌህንቲ ዴዓንዳጉዲ ጫኣቁም ታኣቦቶ ጌይንታ ሳኣዲኖ ቤርታ ማናህ ጌህኔ።

35 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጋንዳ ካኣናኔ ዓጮ ዛጾ ሄላንዳኣና ያይዲታሚ ሌዔ ጉቤ ዬኖ ማና ጌይንታ ሙያ ዔያታ ሙዔኔ።

36 ዬኖ ዎዶና ዔኤቢ ማኮ ዔርቲ ባኮንህሂ ዒፔና ጎሜሬናኬ፤ ዒፔ ጌይንታዛ ታጾ ዶንጎ ኪሎ ማዓያ ማዓዛ፣ ጎሜሬ ፔቲ ኪሎና ዛላና ማዓያኬ።

17

ላላፓ ዓልቁ ዋኣዖ (ላሚ. ዎማ 20:1-13)

1 ጉቤ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህያና ፔቲ ቤዛፓ ሜሌ ቤሲ ዓኣዲ ዓኣዲ ጋዓኣና «ሲኒ» ጌይንታ ዓሲ ናንጉዎ ደውሎ ሃሽ ዴንዲ ሬፕዲሜ ጌይንታዘይዳ ዴንኪ ዴዔኔ። ጋዓንቲ ዬኖ ቤዘይዳ ዑሽኮ ዎኣህ ባኣሴ።

2 ዬያሮ፡- «ኑ ዑሽካንዳ ዎኣህ ኑኡም ዒንጌ!» ጌዒ ሙሴይዳ ዔያታ ዒላቲኔ።

ሙሴ ዒማና፡- «ዒንህ ዓይጎር ታና ማኪ ጌሰታይ? ሃህ ዓይጎር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎይታቲያ ኑ ዛጎም ዒንህ ጋዓይ?» ዔያቶ ኮራ ጌዔኔ።

3 ዴራ ጋዓንቲ ሚርጌና ዴኤቢንቲያ ማዔህረ፡- «ጊብፃ ዓጫፓ ኑና ኔ ዓይጋ ኬሴይ? ኑናንታ ኑ ናኣቶንታ ሃህ ኑ ቆልሞንታ ዎላ ቢያ ዎኣህ ዴኤቢና ኩርሲሳኒዳ?» ጌዒ ሙሴ ዑፃ ጉንዴሚያ ሃሽ ዒፃኔ።

4 ሙሴ፡- «ሃያ ዴር ዓካሪ ታዎዎዴቶ ኮሽካንዳይ? ሃይሾ ሃይ ዓሳ ታና ሹቻ ዴዓኒ ጊኣኔኔ» ጌዒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንህሂ ዒላቲኔ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዒሰራዔኤሌ ዴር ሱኡጎይዳፓ ዛላ ዳካ ዓሲ ዔኪጋፓ ዴርኮ ቤርታ ዓኣዴ፤ ዓባዬ ዎር ኔ ጳርቁ ኮኣሌሎዎ ኩጫ ዓርቁ፤

6 ታኣኒ ሲና ዴኮይዳ ዓኣ ላሎ ዑፃ ኔ ቤርታ ዔቃንዳኔ፤ ኔኤኒ ላሎ ሹጮ ጳርቁ፤ ዴራ ዑሽካንዳ ዎኣህ ጋራፓ ዓልቁ ኬሰካንዳኔ» ጋዓዛ፣ ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዴር ሱኡጎ ቤርታ ዬኖ ጎይያ ማዴኔ።

7 ዬና ቤዛ ማሳሃ * ጊንሣ ሃሣ ማሪባ † ጌይንቴኔ፤ ዓይጎር ጌዔቶ
ዒሰራዔኤሌ ዓሳ «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኑኡና ዋላሞ? ዋላቱዋይ?»
ጌዒ ጉንዲሚያና ሃሣ «ዒ ዋይታቱያ ኑ ዛጋንዳኔ» ጌዔሢርኬ።

ዓማሌቄ ዓሶኮ ያሎና ባሺንቶ

8 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሬፕዲሜ ጎዎ ቤዛ ዓኣንቴ ዓማሌቄ ዓሳ ሙኪ
ዔያቶ ያለኔ፤

9 ሙሴያ ዒያሱም፡- «ዳካ ዓሲ ደኦሪ ዔኪጋፓ ዚራኣ ኬሎና
ዓማሌቄ ዓሶ ያለ፤ ታኣኒያ ያኦሲ ዋልቄና ማዲንታ ዓኪ ባኣዚ
ማዲንዳጉዲ ያኦሲ ታኣም ዒንጌ ኮኦሎ ዔኪ ጌሚር ዑያ ኬሰኪ
ዔቃንዳኔ» ጌዒ ዓይሣኔ።

10 ዒያሱ ሙሴኮ ዓይሢያ ኩንሢ ዓማሌቄ ዓሶ ያላኒ ዴንዴኔ፤
ሙሴና ዓኣሮኔና ሃሣ ሁኡራ ጎዎሢና ጌሚር ኬሰኪኔ፤

11 ዬካፓ ሙሴ ፔ ኩጮ ጫሪንጮ ባንሢ ዔቁሳኣና ዒሰራዔኤሌ
ዓሳ ያሎና ባባሻኔ፤ ኩጮ ዒዚ ሊካ ኬይሳኣና ጋዓንቴ ዓማሌቄ ዓሳ
ጊንሣ ደዲ ደዲ ባሻኔ።

12 ዬያሮ ሙሴኮ ኩጮ ደጫሢር ዓኣሮኔና ሁኡራና ሹቺ ዔኪ
ዬዒ ሙሴ ዴዓንዳጉዲ ጌሢ ዴይሣኔ፤ ዬካፓ ሻውሎና ሚዛቆ
ዛሎናይዳ ቃሶ ዒዛኮ ኬኤሊንቁ ዓርቁ ዔቁ ዴንዲ ዓባ ጌላንዲያ
ሄላንዳኣና ፔኤቄኔ።

13 ዬያይዲ ዒያሱ ዓማሌቄ ዓሶ ያሊ ባሺኔ።

14 ዬካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ቢያ ዋዴና ማሊንቲ
ማሊንቲ ናንጋንዳጉዲ ሃኖ ባሺያ ሃይሶ ፃኣፔ፤ ዒያሱማኣ ጊንሣ
ዓማሌቄ ዓሶ ኩርሲ ታ ባይዛንዲያ ማዔሢ ኬኤዜ» ጌዔኔ።

15 ሙሴ ዒማና ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጌ ካኣሽኮንደ ቤሲ
ሹቺና ኮሺ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣኮ ባሺያ ዔርዛ ባንዲራሢኬ»
ጌዒ ሱንሢ ጌሣኔ፤

16 ዒዚ ሃሣ «ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ባንዲር ዴጊዲ ዓርቁዋቲ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓማሌቄ ዓሶ ቢያ ዋዴ ያሌ ጎይሣ ዴዓንዳኔ»
ጌዔኔ።

18

ዮቴሪኮ ሙሴ ዛጊያ

---

* 17:7 ማሳሃ ጌይያ፡- ዒሰራ ዓሶ ሙኡቺና «ዋይታቱያ ዛጊሢ» ጌይሢኬ። † 17:7
ማሪባ ጌይያ፡- ዒሰራ ዓሶ ሙኡቺና «ጉንዲሚሢ» ሃሣ «ጎሪንቲ» ጌይሢኬ። 17:14
ላሚ. ዋማ 25:17-19፤ 1ሳሙ. 15:2-9።

1 ጾኑሲ ገብፃ ዓጮፓ ሙሴና ዒሰራዔኤሌ ዳሮና ዔኪ ኬሴያና ዔያቶም ማዳ ባኮ ቢያ ሚዲያሚ ዓጮኮ ቁኤሴ ማዔ፥ ሙሴኮ ባይሲ፥ ዮቴሬ ዋይዜኔ፤

2 ዬያሮ ሙሴ ዒዛ ኮራ ቤርታ ሃሺ ዓኣዳ ዒዛኮ ማቾ ሲፓራንታ፥

3 ለምፆ ዓቲንቆ ናኣቶንሢንታ ዋላ ዔኪ ሙኬኔ፤ ሙሴ፦ «ዓሲ ዓጪዳ ታ ሙኬ ዓሲኬ» ጌዒ ቶይዶ ናዓሢኮ ሱንፆ ጌርሾሚ ጌይ ቤርታ ጌሢያኬ።

4 ዬያጉዲ፦ «ታ ዓዶ ጾኣዛሢ ታና ማኣዳኔ፤ ገብፃ ዓጮ ካኣቲ ታና ዋዲ-ዋጉዲ ዓውሴኔ» ጌዒ ለምዓሳ ናዓሢኮ ሱንፆ ዔኤለዔዜሬ * ጌዒ ጌሢኔ።

5 ዮቴሬ ሙሴኮ ማቾና ዒዛኮ ለምፆ ናኣቶንሢና ዋላ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ሙሴ ዲንኪ ዳዔ፥ ጾኑሲ ዲኮ ሙኬኔ፤

6 ዔያቶኮ ሙኪያ ዔርዛኒ ሙሴም ኪኢታ ቤርታ ዳኬኔ፤

7 ዬያሮ ሙሴ ዒዛ ጎይሣ ዔካኒ ኬሰኬኔ፤ ዴንቁ ዋዶናኣ ቶኦኮ ሂርኪዲ ቦንቾ ዔኤለሢ ዔኤሊ ሂርቁኔ፤ ዔያታ ቢያሢ ኮሺ ማዒያ ዋሊ ጾኦጮሰካፓ ሙሴኮ ማኣሪ ዋላ ጌሌኔ፤

8 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዓውሳኒ ገብፃ ዓጮ ካኣቲና ዒዛኮ ዳሮናይዳ ማዳ ዲቃሢ ሂርሺሳ ባኮ ቢያ ሙሴ ዮቴሬም ኬኤዜኔ። ሃሣ ገንሣ ዴራ ጎይጾይዳ ዓኣንቴ ዋዚጉዴ ዶዲ ሜታ ዔያቶና ካኣሜቶዋ፥ ናንገና ናንጋ ጎዳኣ ዔያቶ ዋዲ ዓውሴቶዋ ኬኤዜኔ።

9 ዮቴሬ ዬያ ቢያ ዋይዛያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ገብፃ ዓሶ ኩጫፓ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዓውሳኒ ማዳ ኮዦ ባኮና ዋዛዲ፦

10 «ገብፃ ዓጮ ካኣቲና ዒዛኮ ዳሮና ኩጫፓ ዒንሢ ዓውሴ፥ ናንገና ናንጋ ጎዳሢ ጋላቲንቴያ ማፆም፤ ዳሮዋ ዓይላታፓ ኬሴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ጋላቲንቶንጎ።

11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ካኣሽኪንታ ጾኦዚ ቢያይዳፓ ባሻያ ማዔሢ ዓካሪ ታኣኒ ዔሬኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ገብፃ ዓጮ ዓሳ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ዑጾይዳ ጾቶርቁ ዬያጉዴ ቦርሲሳ ባኣዚ ማዳሢሮ ሃያጉዴ ዲቃሢ ሂርሺሳ ባኣዚ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዳኔ» ጌዔኔ።

12 ዬካፓ ዮቴሬ ቢያ ሚቲንቲ ዒንገንታንጎዳ ባኣዚና ጾኦሲም ዒንገንታንጎዳ ሜሌ ዒንገሢ ዔኪ ሙኬኔ፤ ዓኣሮኔንታ ዒሰራዔኤሌ ዳሮኮ ሱኡጎንታ ሙሴ ባይሲና ዋላ ካኣኦም ዲማሶና ሙፆ ሙዓኒ ሙኬኔ።

18:2 ኬሲ. ማፆ 2:21-22:: 18:3 ዳኪ. ማዶ 7:29:: * 18:4 ዔኤለዔዜሬ ጌይፆ፦ ዔብሬ ዓሶ ሙኡቲና «ጾኑሲ ማኣዳኔ» ጌይሢኬ።

ዎይህ ዓሰኮ ደኦሪንቲያ
(ለሚ. ዎማ 1:9-18)

13 ዚሮ ጉቴሎ ሙሴ ዳሮ ባኣኮይዳ ዓኣ ዑሮና ማርማሂና ዛሎ ጌሰቲ ዎጋኒ ዳዔኔ፤ ዳራ ዒዛኮ ዓጫ ቡኪ ዔቁም፣ ማዳ ዒዛም ዲቤሂሮ ጉቴፓ ዳንዲ ዒባኒ ሄላንዳኣና ዒ ዳዔኔ።

14 ዮቴሬ ሙሴ ማዳ ባኮ ቢያ ዛጌሰካፓ፡- «ኔ ዎዎይታዎ? ዳራ ኔኤና ጌሰታኒ ጌዒ ጉቴፓ ዳንዲ ዒባኒ ሄላንዳኣና ኔ ኮሮይዳ ዔቁም፣ ሃያ ባኮ ቢያ ዎይህ ዓሲ ማዒ ዛጋኒ ዓይጋ ኔ ኔኤሮ ሌሊ ዳዒ ላባይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

15 ሙሴ ማሃዮ፡- «ታኣኒ ሃያ ቢያ ማዳሂ ዳራ ያኦሲ ማሊያ ዔራኒ ታ ባንሂ ሙካሂሮኬ፤

16 ላምዎ ዓሲ ዎላ ዑራዲ ታ ኮራ ሙኬቶ ዎይ ፒዜታቶዎ ታ ዔርዛኒ ያኦሲኮ ዎጎና ዓይሂያና ዔያቶም ከኤዛኔ» ጌዔኔ።

17 ዩካፓ ዮቴሬ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ሃይ ኔ ማዳ ባካ ቢያ ፒዜቱዎሴ፤

18 ኔናጎታ ዳሮጎታ ኔ ጉሪ ላቢሳኔ፤ ኔ ኔኤሮ ሌሊ ማዒ ሃያ ቢያ ማዳኒ ኔኤም ዳኤሂኬ፤

19 ሂንዳ ታኣኒ ፔቴ ባኣዚ ኔና ዞሮም፤ ያኦሲያ ኔኤና ዎላ ማዓንዳኔ፤ ዳሮ ዛሎ ያኦሲ ቤርቶ ኔኤኮ ሺኢኪያና ዔያቶኮ ዓኣ ባኮ ዒዛ ቤርቶ ሺኢሺፃ ፒዜኬ፤

20 ኔኤኒ ያኦሲኮ ዓይሂያ ዔያቶ ዔርዛኒ፣ ሃሃ ዔያታ ዎይቲ ናንጋኒና ማዳኒ ኮይሳቲያ ፔጋሲ ከኤዛኒ ኔና ኮይሳኔ፤

21 ጋዓንቲ ዩያይዳ ቃሲ ዔራቶ ዓኣ ዓሲ ደኦሪ ዳሮ ዑያይዳ ሺያ ዓሲ ዎይሃያ፣ ጃኤታ ዓሲ ዎይሃያ፣ ደንጊታሚ ዓሲ ዎይሃያና፣ ታጾ ዓሲ ዎይሃያ ማሂ ጌሂ። ዩያታ ያኦሲ ዒጊጫያ፣ ጉሙርቁጎታያና ዳሜና ዒንጎ ባኣዚናኣ ጌሺንቱዎያ ማዓኒ ኮይሳኔ።

22 ዔያታ ቢያ ከሌ ሙኪ ሙኪ ሚርጌ ዳኤሂ ማዒባኣ ባኮ ዛጊ ዎጎንጎ፤ ዔያቶኮ ዑሃ ማዔ ዳኤፃ ባኣዚ ጋዓንቲ ኔ ኮራ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዔያታ ዩያይዳ ኔ ባሶ ፓቂ ዔኬቶ ማዳ ኔኤም ሹሌዓንዳኔ።

23 ዩያይዳ ኔ ማዳቶ፣ ሃሃ ዩይያ ያኦሲ ማሊሂ ማዔቶ ኔና ኔ ጉሪ ላቢሳኦኬ፤ ዳራ ሹሌዔና ሃይሳ ዔያቶኮ ጋፔም ፔ ማኣሪ ማኣሪ ዓኣዳንዳኔ።»

24 ዩያሮ ሙሴ ዒዛኮ ባይሲ፡ ዮቴሬ ዞሬ ዞሮ ቢያ ዔኪ ማዳይዳ ፔኤሹኔ።

25 ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ቢያሂ ባኣካፓ ዔራቶ ዓኣ ዓሲ ደኦሪ፣ ሺያ ዓሲ ዎይሃያ፣ ጃኤታ ዓሲ ዎይሃያ፣ ደንጊታሚ ዓሲ ዎይሃያ፣ ታጾ ዓሲ ዎይሃያ ማሂ ዳሮ ዑፃ ቢታንቶ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ጌሂኔ።

26 ዓይነታ ዳኤህ ማዕባኣ ሃይሶ ዛጊ ዛጊ ዳሮም ቢያ ከሊ ዋጊህ
ዓርቄኔ፤ ኮሺ ሜታሳያ ማዕ ባኮ ሌሊ ሙሴ ባንህ ዳካዖ፣ ሼሌዔ
ማዕ፣ ዑራና ጎሪንቲና ማዕ ባኮ ቢያ ዓይነታ ፔኤሮ ጌሰቲ ኩንሃኔ።

27 ዩካፓ ሙሴ ዮቴሬ ሳራህ ዳኬኔ፤ ዮቴሬያ ፔ ዓጮ ማዕ
ዓኣዳኔ።

19

ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ሲና ዲኮይዳ

1 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጊብፃ ዓጮፓ ከሰከንቴ ሃይህሳ ዓጊኖኮ
ቤርታሳ ከሎና ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ሲና ሙኪ ሂሌኔ፤

2 ዓይነታ ሬፕዲሜይፓ ዓቂ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ፣ ሲና ባንህ
ዓኣዲ ዲኮኮ ቤርቶ ዛሎይዳ ዓኣ ዳውላ ዳንኪ ዳዔኔ።

3 ዓማና ሙሴ ምሰና ጌሰታኒ ዲኮ ከሰካዛ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ
ዲኮ ዑይይዳ ሙሴም ከኤዛዖ ያይቆኦቤ ዜርዖ ማዕ ዒሰራዔኤሌ
ዓሰም ሂዚ ጌዒ ከኤዛንዳጉዲ ዓይህኔ፡-

4 « ታኣኒ ጊብፃ ዓጮ ዓሶ ዑይይዳ ማዳ ባኮንታ ኮኣኬ ፔኤኮ
ናኣቶ ጋኣዘና ዔካህጉዲ ታኣኒያ ዒንህ ሃማ ቤዞ ሄላንዳኣና ዋዲ
ታ ባንህ ዔኪ ዩዔቶዋ ዒንህ ዛጌኔ፤

5 ሃህያ ሃይሾ ዒንህ ታኣም ዓይህንቲ፣ ታ ዒንህና ጮኣቄ
ጮኣቄዋዋ ካፕቶ ታኣም ዲማዳ ዳሬ ዒንህ ማዓንዳኔ፤ ሳዓ ዋዚ
ቢያ ታኣሮ ማዕቶዋ ዒንህ ታኣም ደኦሪንቴያ፡

6 ሃሃ ታኣም ሌሊ ዲማዳያ ጌኤሺ ዳሬ ማዓንዳኔ፤ ቄኤሰጉዲ
ማዕ ታኣም ዒንህ ማዳንዳኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዳሮም ኔ ከኤዛንዳህ
ሂዚ ጌዒኬ።»

7 ዩያሮ ሙሴ ዲካፓ ከዲ ዳሮኮ ሱኡጎ ቢያ ፔቴይዳ ዔኤሊ፣
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም ዓይህ ዓይህያ ቢያ ዔይነቶም ከኤዜኔ።

8 ዩካፓ ዳራ ፔቴ ዑኡሲና ዋሊ ዑፃ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህህ
ቢያ ኑ ከንሃንዳኔ» ጋዓዛ፣ ሙሴ ዩያ ጊንሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳም
ከኤዜኔ።

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ታኣኒ ዳኤፒ ሻኣሬና ኔ ባንህ
ሙካንዳኔ፤ ዩያሮ ዳራ ታኣኒ ኔኤና ዋሊ ጌሰታኣና ዋይዚ፣ ሃካፓ ሴካ
ኔ ጋዓ ባኮ ቢያ ጉሙርቃንዳኔ» ጌዔኔ። ሙሴ ዒማና ዳራ ማሂ ጌዔ
ባኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ከኤዛዛ፡

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ዒዛም ጌዔኔ፡- «ዳሮ ባንህ ዓኣዳ፤
ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዳያ ማሂ ዔይነቶ ሺኣሻኒ ሃኖና ዚሮናይዳ

19:5 ላሚ. ዋማ 4:20፤ 7:6፤ 14:2፤ 26:18፤ ቲቶ 2:14። 19:5 1ጳዲ. 2:9።
19:6 ዮሃ. ዖፕ. 1:6፤ 5:10።

ዑፆ ጌኤሻንዳጉዲ፥ ዓፒሎዋ ፔኤኮ ማሰካንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዜ፤

11 ሃይሣሳ ኬሎና ዴሮ ቤርቶይዳ ሲና ዲካ ታ ኬዳንዳሢሮ ቢያሢ ዬኖ ኬሎም ጊኢጊንቶንጎ።

12 ኔኤኒ ዲኮኮ ዓጮይዳ ዛጲ ጌሢ፤ ዴራ ዬኖ ዛጲ ጊዴና ዓኣዲ ዲኮ ኬሰኩዋጉዲ፤ ሃሣ ዲኮ ባንሢ ዑኪያ ዑኩዋጉዲ ኬኤዜ፤ ዓይጎ ዓሲታቶዋ ጌሢንቴ ዛጲ ጊዴና ዓኣዲ ዲኮ ሄሌቶ ዋዲንቶንጎ፤

13 ዬይ ዓሢ ያኣኒያ ሄሎዋንቴ ሹቻ ዲዒንቴ፥ ሃሣ ፓልዔና ዲኪንቴ ሃይቆንጎ፤ ዬኖ ማዴ ዓሲታቶዋ ቆልሞ ዬኖ ጎይፆ ሃይቆንጎ፤ ዴራ ዲኮ ኬሰካኒ ኮይሳሢ ዴግ ጌዔ ዑኡሲና ዛያ ዋርቂንታ ዋዶና ሌሊኩ።»

14 ዓማና ሙሴ ዲካፓ ኬዲ ዴራ ያኣሲ ካኣዦም ጊኢጊንታንዳጉዲ ኬኤዛዛ፥ ዴራ ፔኤኮ ዓፒሎ ማሰኪ ጊኢጊንቱኔ፤

15 ጊንሣ ሙሴ ዴሮም፡- «ሂንታኣ ኬሎማኣ ጊኢጊንቱዋቴ፤ ዬኖ ኬሎና ላኣለና ላሂፖቴ» ጌዔኔ።

16 ሃይሣሳ ኬሎ ጉቴ ጉጉንሢ ዑኡሲ ዋይዚንቴኔ፤ ጊንሣ ዘኤሊንሢና ዲም ጌዔ ሻኣሬና ዲኮ ዑፆ ጴዴኔ፤ ዬያጉዲ ዴኤፒ ዛዬ ዑኡሲያ ዋይዚንቴኔ። ዴራ ዲንኪ ዴዒ ዓኣ ቤዛ ዓኣፆ ዓሲጪ ጎጋይቄኔ።

17 ዬማና ሙሴ ዔያቶ ጉርዳፓ ዔኪ፥ ያኣሲ ባንሢ ኬሴኔ፤ ዔያታኣ ዲኮኮ ዴማ ሙኪ ዔቄኔ።

18 ዬኖ ዓባ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታሚና ኬዴሢሮ ጉቤ ሲና ዲካ ጩቤና ካንቂንቴኔ። ጩባ ታሚ ናኣቦይዳፓ ኬሰካያጉዲ ዠባሮይዳ ጩቤ ኬሰከኔ፤ ዬያሮ ዴራ ኮሺ ዓሲጪ ጎጋይቄኔ።

19 ዛያሢኮ ዴኤፖ ዑኡዛኣ ጊዳ ቃሲ ቃሲ ዋሊ ጊንፆ ያኣሊሢ ዓርቄኔ፤ ዓማና ሙሴ ጌሰታኣና ያኣሲ ጉጉንሢና ዒዛም ማሂ ኬኤዛ፤

20 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሲና ዲኮ ቶኦኮይዳ ኬዲ፥ ዲኮኮ ቶኦኮ ኬሰካንዳጉዲ ሙሴ ዔኤሌኔ፤ ሙሴያ ዬያ ዲኮ ኬሰካዛ፥

21 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ታና ዛጋኒ፥ ጌሢንቴ ዛጲ ጊዴና ዓኣዲ ታ ባንሢ ሙኩዋጉዲ ኬዲ ዴሮም ኬኤዜ፤ ያዲ ዔያታ ማዴቶ ዔያቶይዳፓ ሚርጌሢ ሃይቆንዳኔ፤

22 ማደሮ ታ ባንሢ ሙካ ቄኤሳታፆ ዓቱዋ ፔና ጌኤሻንጎ፤ ያዲ ማዒባኣቶ ታ ዔያቶይዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋንዳኔ» ጌዔኔ።

23 ሙሴያ ናንጊና ናንጋ ጎዳሞ፡- « ለደኮሩ ዓጮ ቆኑሪ ማሂ ያኑሲም ደማሴ» ጌራ ታና ኔ ዓይህ ጎይያና ማዲንቴህረ ዳራ ዛጶ ጊዳና ዓኣዲ ደኮ ኬሰካኒ ዳንዳዑብ» ጌራ ማሂኔ።

24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጊንህ፡- «ኬዲጋጋ ዓኣሮኔ ዔኪ ሙኬ፤ ቄኤሶ ማዕቶቶ ዳራ ታ ባንህ ኬሰካኒ ዛጶ ጊዳና ዓኣዲንዳያ ኮይሱብ፤ ያዲ ዔያታ ማዕቶ ታ ዔያቶይዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋንዳኣኬ» ጋዓዛ።

25 ሙሴ ዳር ባንህ ኬዲ ያኑሲ ዓይህ ባኮ ቢያ ዔያቶም ኬኤዜኔ።

20

ታጳ ዓይህያ (ላሚ. ዋማ 5:1-21)

1 ያኑሲ፡ ሃካጋ ሊካ ዓኣ ዓይህያ ዳርም ዓይህኔ፡-

2 ዒሰራዔኤሌ ዳሬዮቴ! ዒንህ ዓይላቶና ናንጌ ጊብፀ ዓጮሎይዳጋ ዔኪ ኬሴህ ታና ዒንህከ ያኣዛህ ማዕ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

3 ታጊዳጋ ዓታዛ ሜሌ ያኣዛ ካሽኪግ፤

4 ጫሪንጮይዳ ማጎም ሳዓ፡ ሃህ ሳዎኮ ዳማ ዓኣ ዋኣይዳ ናንጋ ባኮይዳጋ ዓይጌንዳ ባኣዚኮታጎ ማላታ ኔኤኮ ካኣሽኮ ባኣዚ ማሂ ማኸግ፤

5 ታኣኒ፡ ኔኤኮ ያኑሲ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳህ ሜሌ ያኣዛ ካኣሽኪንታንዳጉዲ ኮዑቆያ ማዕህረ ዓርሲንቴ ኮሽንቴ ዓይጎ ባኣዚታቴያ ካሽኪግ፤ ሃህ ዬያም ዚጊግ፤ ታኣኒ፡ ታና ዒፃ ዓሶ ቢያይዳ ፑርታ ባኣዚ ዓጋያኬ፤ ዜርፃቶ ዔያቶ ዳንዲ ሃይሃና ያይዶ ሸይንቴ ሄላንዳኣና ኮሚ ታ ኮፃ ያኑሲኬ።

6 ታና ናሽካዞንህና ታኣኮ ዓይህያ ካጋዞንህም ቢያ ጋዓንቴ ዳንዲ ሽያ ሸይንቴ ሄላንዳኣና ታኣኮ ናንጊና ናንጋ ናሹሞ ታ ፔጋሲ ደፃያኬ።

7 ታና፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ኔ ያኣዛህከ ሱንፃ ማዒባኣ ባኣዚና ዔኤሊግ፤ ታ ሱንፃ ማዒባኣ ባኣዚና ዔኤላህ ቢያ ዳቢንቴያ ማሂ ታ ጋይዳንዳኔ።

8 ሃውሾ ኬሎ ደማሲ ቦንቹ፤

20:5 ኬሲ. ማገ 34:17፤ ለዊ. ዓከ 19:4፤ 26:1፤ ላሚ. ዋማ 4:15-18፤ 27:15።
20:6 ኬሲ. ማገ 34:6-7፤ ገይ. ማገ 14:18፤ ላሚ. ዋማ 7:9-10። 20:7 ለዊ. ዓከ 19:12። 20:8 ኬሲ. ማገ 16:23-30፤ 31:12-18።

9 ኔ ማዶ ኔኤኒ ማዶንዳ ላሆ ኬሊ ኔኤም ዓኣኔ፤
 10 ለንካሳ ኬላ ጋዓንቴ ታኣም ዲማዳ ሃውሽ ኬሊኬ፤ ዬኖ ኬሎና
 ዓይጎ ዓሲ ታቶዋ ማዶ ማዶፓ፤ ኔና ማፃም ኔና ኣታ፡ ኔኤም ማዶ ዓሰዋ
 ማፃም ቆልማ፡ ኔ ዓጮይዳ ሙኬ ዓሲ ማዶ ናንጋ ዓሲ ማዳቴያ
 ፔቴታዎ ማዶ ማዶፖቴ።

11 ናንገና ናንጋ ጎዳ ጫሪንጮንታ ሳዎንታ ዴኤፖ ባዘንታ ዬያይዳ
 ዓኣ ባኮ ቢያ ላሆ ኬሊዳ ማገፍኔ፤ ለንካሳ ኬሎና ጋዓንቴ ሃውሽኔ፤
 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃውሽ ኬሎ ዓንጃሢና ዲማሴሢ ዬያሮኬ።

12 ኔ ዓደና ኔ ዒንደና ቦንቹ፤ ኔ ያኣዛሢ ማዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ
 ኔኤም ዒንጋ ሳዎይዳ ያደሲ ለዔ ኔ ናንጋያ ማዳንዳ።

- 13 ዓሲ ዋዲፖ፤
- 14 ዓሲ ሃሣ ማቾ ማዳባኣያና ላሂፖ፤
- 15 ወኡቁፖ፤
- 16 ዓይጌንዴ ዓሲዳታዎ ሉኡዙሞና ማርካዲፖ፤
- 17 ሜሌ ዓሲ ማኣሪ ዛጊ «ታኣሮ ማዳኣቢሽ ጌይፖ፤ ዓሲ
 ማቾታቴያ፡ ማዶ ዓሲታቴያ፡ ባኣቶታቴያ፡ ሃሮታቴያ፡ ዓሲኮ ቆሎ
 ማዳ ዓይጎ ባኣዚያ ቢያ ዛጊ ታኣሮ ማዳኣቢሽ ጌይፖ።»

ዴሮኮ ዒጊጨዎ
 (ለሚ. ዋማ 5:22-33)

18 ዴራ ጉጉንዮና ዛያሢናኮ ዑኡዙ ዋይዛዮ፡ ሃሣ ዜኤሊንዮ
 ዜኤሊንሣሢና ዴካ ጨባሢያ ዛጋዎ ዒጊጨ ጎጋይቁ ጎጋይቁ ሃኪ
 ዔቁኔ፤

19 ዩካፓ ሙሴም ዔያታ፡- «ኔኤኒ ኑኡም ኬኤዜ፤ ኔኤሲ ኑ
 ዋይዛንዳኔ፤ ያኣሲ ኑኡም ኬኤዜቶ ኑ ሃይቃንዳኔ» ጌዔኔ።

20 ሙሴያ ዔያቶም፡- «ደዱዋቴ! ዒጊጨፖቴ፤ ያኣሲ ሃያይዲ
 ዒንሢ ባንሢ ሙኬሢ ዒንሢ ዋይታቴያ ዛጋኒና ዒዛ ዒንሢ ዒጊጨ
 ጎሜ ማዲሢ ሃሻንዳጉዲኬ» ጌዒ ኬኤዜኔ።

21 ዴራ ሃኪ ዔቁ ቤዛ ዓኣንቴ፡ ሙሴ ፔኤሮ ያኣሲ ዓኣ ዲሞ ባንሢ
 ዑኬኔ።

20:10 ኬሲ. ማፃ 23:12፤ 31:15፤ 34:21፤ 35:2፤ ለዊ. ዓከ 23:3። **20:11**
 ማገፍ. ማፃ 2:1-3፤ ኬሲ. ማፃ 31:17። **20:12** ለሚ. ዋማ 27:16፤ ማቲ. 15:4፤
 19:19፤ ማር. 7:10፤ 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ዔፕ. 6:2-3። **20:14** ለዊ. ዓከ 20:10፤
 ማቲ. 5:27፤ 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ሮሜ 13:9፤ ያይ. 2:11። **20:15**
 ለዊ. ዓከ 19:11፤ ማቲ. 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20፤ ሮሜ 13:8። **20:16**
 ኬሲ. ማፃ 23:1፤ ማቲ. 19:18፤ ማር. 10:19፤ ሉቃ. 18:20። **20:17** ሮሜ 7:7፤
 13:9። **20:19** ዔ.ብ. 12:18-19።

ያከሰም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞ ዛሎ ዓይሢንቴ ዎገ

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዒ ኬኤዛንዳጉዲ ሙሴ ዓይሢኔ፡- «ታኣኒ ጫሪንጫፓ ዎይቲ ዲንሢም ኬኤዜቶ ዲንሢ ዛጌኔ፤

23 ዬያሮ ታና ሌሊ ካኣሽካንዳኣፓዓቲም ቢራ ዓንጊና፥ ሃሃ ዎርቁና ካኣሽኮ ያኦዞ ማዢ ካኣሽኪፖቴ፤

24 ታኣም ደቃሌና ማዢንቴ ዲንጊ ካኣሽኮ ቤሲ ኮሹዎቴ፤ ዲዞ ቤዞይዳ ዲንሢኮ ማራቶና ዎኣሮና ባኣቶናይዳፓ ዛጊ ዶኦሪ ሚቹንቴ ዲንጊታያ፥ ዳቁንታም ማዓ ፔቱምና ዲንጎ ዲንጊሢ ማሂ ዲኢካ ዲንጉዎቴ፤ ታ ሱንፃ ማሊንታንዳጉዲ ጌዒ ታ ጌሢ ቤዞይዳ ቢያ ዲንሢ ኮራ ታ ሙኪ ዲንሢ ዓንጀንዳኔ፤

25 ታኣም ሹቹና ኮሾና ዲንጎ ቤሲ ኮሻኒ ዲንሢ ኮዔቶ ዓርሲንቴ ሹቹና ማዢና ማፖፖ፤ ዓንጊና ዲንሢ ሄሌያታቶ ዬያ ዲንሢ ዲኢሳንዳኔ፤

26 ዲዞ ቤዞይዳ ዑዎ ካሉማ ዲንሢኮ ጴዳዎጉዲ፥ ሳናና ገዒ ኬሰኪ ዲንጎ ቤሲ ታኣም ማዢፖቴ።»

21

ዓይሌ ማዒ ማዳ ዓሶም ማዲንታኒ ኮይሳ ባኣዚ (ለሚ. ዎማ 15:12-18)

1 ሃሃ፡- «ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ኔ ኬኤዛንዳ ዎጋ ያዲኬ፤
2 ዲብሪ ዓሶ ፃጺ ማዔ፥ ማዳ ዓሲ ኔ ሻንቄቶ ላሆ ለዔ ዒ ኔኤም ማዳንጎ፤ ለንካሳ ሌዎና ፔቲታፖ ጋሌ ባኣያ ማሂ ዲዛ ኬሴ፤

3 ኔኤም ማዳንዳጉዲ ኔ ሻንቃኣና ዬይ ዓሢ ለኣሊ ዔኪባኣያ ማዔቶ፥ ዲዚ ሃሺ ዴንዳ ዎዶና ፔኤሮ ዴንዶንጎ፤ ዬይ ማዳሢ ኔ ሻንቃኣና ለኣሊ ዔኬያታቶ ፔ ማቾ ዔኪ ኬሰኮንጎ።

4 ዲዛ ዎይሃ ዓሢ ዲዛ ለኣሊ ዔኪሴም ዓቲንቄና ዉዳሮ ናይና ሹዔያ ማዔቲ ለኣሌላ ናኣቶና ዎላ ዬያ ዎይሃ ዓሢም ማፖንጎ፤ ማዳ ዓሢ ጋዓንቴ ፔኤሮ ጋሌባኣያ ኬሰኮንጎ።

5 ማዳ ዓሢ ታና ዎይሃሢንታ ታ ማቾንታ፤ ሃሃ ታ ናኣቶንታ ታ ናሽካኔ፥ ጌዒ ዴማዲ ኬሰኪዎ ኮዒባኣያታቶ፥

6 ዲዛ ዎይሃ ዓሢ ዎጎ ዎጋ ዓሶ ባንሢ ዔኪ ዓኣድንጎ፤ ዲኢካ ካሮ ኮራ፥ ሃሃ ካሮ ሬኤኮኮ ኮራ ዔቁሲጋፓ ዎኖ ዲዘኮ ሳኣሚና

20:25 ለሚ. ዎማ 27:5-7፤ ዒያ. 8:31።

ዑርንጎ፤ ዩካፓ ዲዛኮናንጎ ሌዎ ቢያይዳ ዓይሌ ማሂ ወይህ ዓሂም ማደንጎ።

7 «ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ወዲሮ ናዎ ዓይሌ ማሂ ሻንቹቶ ዓቲንቆ ናኣቶጉዲ ጋሌ ባኣያ ዲዛ ኬሰኮፓ፤

8 ዳካ ጌዔሰካፓ ማቾ ማሂ ዔካኒ ኮዔ ዓሲም ዲዛ ሻንቹንታዎ ጊንህ ዩይ ዓሂ ዲዛ ዔኩዋዎ ሃሼቶ ጊንህ ዲዛኮ ዓዳሂም ዲዛ ሻንቹንቶንጎ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዲዛ ወይህ ዓሂ ኮይሱዋ ማደ ዲዛይዳ ማደሂሮ ማሌ ዓሲም ዲዛ ሻንቻኒ ዳንዳዑዋሴ።

9 ዩይ ዓሂ ፔኤኮ ናዎም ማቾ ማሂ ዲንጋኒ ኮዔቶ ጋዓንቴ ፔኤኮ ወዲሮ ናይ ማሂ ዛጎንጎ።

10 ለምዓሲ ማሌ ላኣሊ ጊዳ ዔኬቶ ፔኤኮ ቤርታኣ ማቾም ሙኡዚና ማኣያና ዲንጊያ ሃሾፓ፤ ቤርታ ዓኣ ዋጎዋ ቢያ ዲዛም ፓጨሰፓ።

11 ዩንሂ ሃይሃ ባኮንሂ ዲዛም ኩንሡዋያ ማዔቶ ጋዓንቴ ፔቴታዎ ጋሌ ባኣያ ማሂ ዲዛ ሃሾንጎ።»

ፑርታ ማደ ማደ ዓሲ ዋጊንታ ዋጌ

12 «ዓሲ ጳርቂ ዋደ ዓሲ ቢያ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቶንጎ፤

13 ጋዓንቴ ዓሂ ዔሪባኣዎ ዋደያ ማዔቶ ፑኒንቴ ናንጋንዳ ቤሲ ታኣኒ፣ ዖኦሲ ጊኣጊሻንዳኔ፤

14 ያደ ማዓንዳኣፓዓቲም ዳጋና ማሌ ዓሲ ዋደዎ ሼምፖ ፔኤኮ ዓውሳኒ ታኣም ዓሳ ዲንጊያ ዲንጋ ቤዙ ፑኒ ዓኣደቶ ዩይ ዓሂ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቶንጎ።

15 «ዓደዋ ማዎም ዲንዶ ጳርቃሂ ዋደንቶንጎ፤

16 «ሻንቻኒ፣ ሃሃ ዓይሌ ማሂ ቆላኒ ማሊ ዓሲ ሹኡሚ ዔካሂ ቢያ ዋደንቶንጎ።

17 «ዓደዋ ማዎም ዲንዶ ጫሽካሂ ዋደንቶንጎ።

18 «ለምዎ ዓሲ ዋላ ዑራዳዎ ፔቴሂ ባጋሂ ሹቻ ደይ ዑሬቶ፣ ሃሃ ኩቹ ሙሊ ዱሊ ከዓሴቶ ዋደ ጋዓንቴ ዋደባኣያ ማዔቶ ዋደንቶፖ፤ ጋዓንቴ ዩይ ጳርቂንቴ ዓሂ ሃርጊንቴ ሻኣላይዳ ላሄቶ።

19 ዩካፓ ዔቂ ኮኦሎ ዔኪ ኮኦላዲ ኮኦላዲ ሃንቴሂ ዓርቂቶ ዲዚ ላሂ ማይሂንቴ ዋደሮ ጳርቂ ዓሂ ዳሶ ሚኢሼ ጨጎንጎ፤ ኮሺ ዓሂ ደቃንዳያ ሄላንዳኣና ዓሂ ማይሃንጎ።

21:6 ሌዊ. ዓክ 25:39-46። 21:12 ሌዊ. ዓክ 24:17። 21:13 ፓይ. ማጻ 35:10-34፤ ላሚ. ዋማ 19:1-13፤ ዒያ. 20:1-9። 21:16 ላሚ. ዋማ 24:7። 21:17 ሌዊ. ዓክ 20:9፤ ማቲ. 15:4፤ ማር. 7:10።

20 «ፔቴ ዓሲ ለአሊታቶዋ ዓቲንቄ ዒዛም ማዳ ዓሲ ኮኦሎና ጳርቄም ኔጉዋየ ሃይቄቶ ዩይ ዓሢ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንታንዳያ ኮይሳኔ።

21 ጋዓንቴ ዒዛም ማዳ ዓሲማ ፔቴ ኬሊና ላምዎ ኬሊናይዳ ሃይቄባኣቶ ዋይሣ ዓሢ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቶጋ፤ ማዳሢዳፓ ዓቲፃ ሌሊ ዒዛም ዓጎና ሜቶ ማዓንዳኔ።

22 «ላምዎ ዓሲ ዋላ ዑራዳዎ ፔቴ ጎጲንዶ ጳርቄ ዑስካፓ ኬይሲሴቶ፣ ሜሌ ጋዓንቴ ፑርታ ባኣዚ ዓሴሎ ሄሊባኣቴ፣ ዩይ ዑፃፓ ኬይሲሴ ዓሢ ለኣሌሎኮ ዓኒ ዒዛ ምጭሣጉዴያ ዳቦ ሚኢሼ ጨጎንጎ፤ ዩይ ጨጋንዳ ዳቦ ሚኢሻ ዋጎ ዋጋ ዓሳ ጌሰቲ ዔቄሴያ ማዎንጎ።

23 ጋዓንቴ ለኣሌሎይዳ ጴኤፕ ፑርታ ባኣዚ ሄሌያ ማዔቶ ዋጋ፡- ሹምፖ ዛላ ሹምፖ፣

24 ዓኣፕ ዛላ ዓኣፕ፣ ዓቺ ዛላ ዓቺ፣ ኩቺ ዛላ ኩቺ፣ ቶኦኪ ዛላ ቶኦኪ፣

25 ሚቺሢ ዛላ ሚቺንቴሢ፣ ኪፃሲሢ ዛላ ኪፃሲሢ፣ ጳዲ ዛላ ጳዲ፣ ጋዓ ጎይዎ ማዎንጎ።

26 «ፔቴ ዓሲ ዒዛም ማዳ ዓቲንቄያ ማዎም ለአሊኮ ዓኣፖ ጳርቄ ዋዴቶ፣ ዓኣፖ ዛሎ ዳቦ ሚኢሼ ማዓንዳጉዲ ማዳሢ ሃንጎ ማዳኤሎ ጉሪ ኬሲ ዳኮንጎ።

27 ዬና ጎይዎና ፔቴ ዓቺታዎ ሚንሢቶ ዬማ ዓጮ ዛሎ ዳቦ ሚኢሼ ማዓንዳጉዲ ማዳሢ ሃንጎ ማዳኤሎ ጉሪ ኬሲ ዳኮንጎ።»

ቆሎ ዓድንሢኮ ዓኣ ዓዳቶ

28 «ጌማይ ዓሲ ዲይ ዋዴቶ ዩይ ጌሜ ሹቺና ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ ዓሽካኣ ዒዛኮ ሙይንቶፖ፤ ጌሜ ዓዶኮ ዳቢንቲ ባኣያ ናንጎንጎ።

29 ጌሜ ቤርታኣፓ ዓርቃዎ ዓሲ ዲዓያ፤ ጊንሣ ሃሣ ባኣሢ ዓዶም ኮሺ ካፔ ጌይንቲ ላቲንቴያታንቴ ዒዚ ሞኦፃ ቃዙዋየ ሃሹም ጌሜ ዓሲ ዲይ ዋዴያታቴ ሹቻ ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ ባኣሢ ዓዴያ ዒማይዲ ሃይቆንጎ።

30 ጋዓንቴ ባኣሢ ዓዴ ፔ ሹምፖ ዓውሳኒ ዳቦ ሚኢሼ ጨጋንዳጉዲ ጌይንቴያታቴ ዳቦ ሚኢሻ ቢያ ጨጎንጎ።

31 ጌሜ ዓቲንቄ፣ ሃሣ ዉዲሮ ናይ ዋዴያታቴ ዋጋ ዒማዒ ማዎንጎ፤

32 ጌሜ ዓቲንቄ ማዔቶዋ ለአሊ ዓሲም ማዳያታንቴ ዲይ ዋዴቶ ጌሜኮ ዓዴ ዓሢ ሃንጎ ዓሴሎ ዋይሣሢም ሃይሢታሚ ሹቺ ቢራ ጨጎንጎ፤ ጌሜያ ሹቻ ዲይንቲ ሃይቆንጎ።

21:24 ሌዊ. ዓከ 24:19-20፤ ላሚ. ዋማ 19:21፤ ማቴ. 5:38።

33 «ፔቴ ዓሲ ዔቴ ካራ ዎድና ባኣዚ ሸኢሹቶ፡ ሃሣ ዔቴ ቦኦካዎ ካሮ ዎድዎን ሃሸም ጌማይ ማዔቶዎ ሃሪ ዩኖ ዔቴሎ ጌሎቶ፡

34 ዩይ ቦኦኬ ዓሢ ቆልሞማ ዛሎ ጨጎንጎ፤ ሚኢሾ ቆልሞ ዓደም ጨጌሰካፓ ሃይቄ ቆልሞማ ፔኤም ዓይሶንጎ፡፡

35 ፔቴ ዓሲኮ ጌማይ ሜሌ ዓሲ ጌማይ ዲይ ዎድቶ ላምዎ ዓሶንሢ ሸምፖና ዓኣ ጌማዎማ ሻንቺ ሚኢሾንሢ ፓቂንቲ ዎላ ዔኮንጎ፤ ሃሣ ጊንሣ ሃይቄ ባኣሢኮዎ ዓሸኮ ዔያታ ዎላ ፓቂንቲ ዔኮንጎ፡፡

36 ጋዓንቲ ጌሜ ዲዓያ ማዔሢ ዔርታንቲ ባኣሢ ዓዴ ሞኦፃ ቋዙዎን ሃሸያ ማዔያታቴ፡ ባኣሢ ሃይቄ ዓሣሢዎ ዲይ ዎድ ጌሜ ጨጎንጎ፤ ሃይቄ ጌሜ ጋዓንቲ ፔኤም ዔኮንጎ፡፡»

22

ቆሎ ዛላ ዎጌ

1 ሃሣ፡- «ፔቴ ዓሲ ፔቴ ጌማይ ሃንጎ ማራይ ወኡቄ ዔኪ ሹኬቶ፡ ሃንጎ ሻንቺቶ ፔቴ ጌማይ ዛላ ደንጎ ጌማይ፤ ፔቴ ማራይ ዛላ ያይዶ ማራይ ጨጎንጎ፡፡

2-4 ዒዚ ወኡቄ ባኮ ጨጨጎንጎ፤ ጨጋጊ ደንደዑዎን ማዔቶ ጋዓንቲ ዒዚ ወኡቄ ቆሎ ዛሎ ዲሶ ሚኢሹ ማዓንዳጉዲ ዓይሌ ማዒ ዓሣም ማድንጎ፤ ወኡቄንቲ ቆልማ ባይ ዒንዴ፡ ሃሪ፤ ሃሣ ማራይታዎ ሳዛና ዓኣ ጎይሣ ዓኣንቲ ዒዛ ኮራ ጴዳቶ፡ ፔቴ ቆልሞ ዛላ ላምዎ ጳንጨፍ ማሂ ጨጎንጎ፡፡ ፔቴ ወሲ ዲሚና ዓሲ ማርካ ሙኪ ሃይቄቶ ዒዛ ዎድ ዓሢ ሸምፖ ዎዴያ ማዒ ያኦጨጎታንዳያ ኮይሱዎሴ፤ ማዲንቲ ባካ ሮኦሪናታቶ ጋዓንቲ፡ ሸምፖ ዎዴያ ማሂ ዒዛ ያኦጨሳኔ፡፡

5 «ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ቆልሞ ሃንቆ ቤሰካ፤ ሃሣ ጎሺ ዓሸካ ማሂ ዓኣንቲ ቆልሞ ዴንዲ ሜሌ ዓሲ ጎሺ ጌሊ ሙዔቶ፡ ፔ ጎዠይዳፓ ሃሣ ጊንሣ ዎይና ቱኮ ቤዘይዳፓ ዔካ ባካፓ ዲሶ ጨጎንጎ፡፡

6 «ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ጎዠይዳ ታሚ ዓጋዛ ታማ ካዮ ጊደና ጌዒ ሜሌ ዓሲ ጎሺ ሄሊ ሃጊ ባባቃላ ሜይታቶዎ ታይዚ ናቲ ጌሦና ሜይ ሙዔቶ፡ ታሞ ዓጌ ዓሢ ዲሶ ጨጎንጎ፡፡

7 «ፔቴ ዓሲ ሜሌ ዓሲኮ ሚኢሹ፤ ሃሣ ቦንቺንቲ ዓንጋሞ ፔ ኮራ ጌሣጊ ዔካዛ፡ ዒዛ ማኣርይዳፓ ወሲ ዔኬያ ወዛሢ ዓርቂንቲ ጴዳቶ ጳንጨፍ ማሂ ጨጎንጎ፡፡

8 ወዛሢ ጴዳባኣቶ ጋዓንቲ ዓንጋሞ ፔ ኮራ ጌሣ ዓሢ ዎጎ ዎጋ ዓሶ ቤርቶ ሸኢኪ ዩያ ዓሢኮ ዓንጋሞ ወኡቄባኣያ ማዒያ ጨኣቄ ዔርዘንጎ፡፡

9 «ባይ ዛላ፣ ሃሪ ዛላ፣ ማራይ ዛላንታ ማአፖ ዛላንታ፤ ሃሃ ዬያጉዲ ዓይጌንዳ ባይቄ ባአዚኮ ቢያ ላምፖ ዓሲ ዋሊ ዋጌና ዓይሢቤቶ፣ ቆሎኮ ዓደንሢ ማዒ ዋላ ጎሪንቲ ላምፖ ዓሲንሢ ዋጎ ዋጋ ዓሲ ቤርቶ ሺኢኮንጎ፤ ዋጎ ዋጋ ዓሳ «ዳቤኔ» ጌዔ ዓሢ ዒ ዳቤ ዓሢም ጳንጩ ማሂ ጩጎንጎ።

10 «ፔቲ ዓሲ ሜሌ ዓሲኮ ሃሪ፣ ባይ ዒንዳ፣ ማራይ፤ ሃሃ ዬያጉዳ ዓይጌንዳ ቆልሞታቲያ ቁሪሢና ፔ ኮራ ጌሢንቲ ቆልሞ ሃይቄቶ ገንሣ ማቄቶ፤ ሃሃ ቡሪንቲ ዔውቲያ ማዔም፣ ማርካ ዒዛኮ ባአያ ማዔቶ፣

11 ዬይ ዓሢ ዋጎ ዋጋ ዓሲ ቤርቶ ዓአደንጎ፤ ዓሢኮ ቆልሞ ፔኤር ወኡቁባአያ ማዒፖዋ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ጩአቂ ዔርዘንጎ፤ ቆልሞ ዒ ወኡቁባአያ ማዔቶ ቆልሞኮ ዓዳ ዳቦ ዒዛ ፖኦጮፖ፤ ቆልማ ባይቄ ዓሢያ ዳቦ ጩጎ።

12 ቆልሞ ዒዚ ወኡቄያ ማዔቶ ጋዓንቲ ቆልሞኮ ዓደም ዒንሢ ጉዳያ ማሂ ዒንጎንጎ፤

13 ቆልሞ ቦፖ ሙዔያ ማዔቶ ዓሢ ቦዓ ሙዒ ሃሺ ዶምቦ ማርካር ዔኪ ሙኮንጎ፤ ቦዓ ዎዳሢ ዛሎኮ ዳቦ ዒዚ ጩጎ።

14 «ፔቲ ዓሲ ሜሌ ዓሲዳፓ ቆልሞ ቁሪሲ ዔካዛ፣ ቆልሞኮ ዓዳባኦ ቤሰካ ቆልሞ ሃይቄቶ፤ ሃሃ ማቄቶ ዒዚ ቁሪሲ ዔኬ ዓሢም ዳቦ ጩጎንጎ፤

15 ጋዓንቲ ዬይ ማዔሢ ቆልሞኮ ዓዳ ዓአንቲታቶ ዓሢ ዳቦ ጩጋኒ ኮይሱዋሴ፤ ሚኢሺ ጩጊ ጩጊ ማአዲንታኒ ዔኬያ ማዔቶ ቤርታ ዒንጊንቲ ሚኢሻ ጩጌያ ማፖንጎ።»

ዓሲኮ ዓይሉሞና ፖኦሲ ጉሙርቁሢናኮ ዎጌ

16-17 ሃሃ፡- «ፔቲ ዓሲ ፔቲ ኩሙሢ ወዲር ናይ ዎልቄና ዓርቄቶ ማጋጩ ጩጊ ዒዛ ዔኮንጎ፤ ናፖኮ ዓዳ ዒዛም ዒንጋኒ ኮዒባኦቶ ጋዓንቲ ፔቲ ኩሙሢ ወዲር ናይም ዒንጊንታ ዳቦ ሚኢሺና ዎላ ሄኮ ማዓ ሚኢሺ ዳቦ ናዓኮ ዓደም ጩጎንጎ።

18 «ማርሻ ማርሻ ላኦሊ ዓኦቶ ዎዎዳ፤

19 «ቆልሞ ዒኢሳ ዓሲያ ዎዳንቶንጎ።

20 «ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳይዳፓ ዓታዛ ሜሌ ዓይጌንዳ ፖኦሲማኦ ማፖም ዒንጎ ባአዚ ዒንጋ ዓሲ ባይቆንጎ።

22:18 ላሚ. ዎማ 18:10-11። 22:19 ላዊ. ዓኬ 18:23፤ 20:15-16፤ ላሚ. ዎማ 27:21። 22:20 ላሚ. ዎማ 17:20።

21 «ዲንሢ ዓጮይዳ ሙኬያ ማዒ ናንጋ ዓሲ ካራ ባይዚ ማታሲፖፕቴ፤ ኔኤኒያ ጊብፄ ዓጮይዳ ሙኬ ዓሲ ማዒ ናንጊሢሢ ጸቂሣ።

22 ዓሲ ሃይቄ ዜኤሮ ዲንዶ፣ ሃሃ ዓዶና ዲንዶና ሃይቄ ዜኤሪ ናይ ማታሲፖፕቴ።

23 ዲንሢ ዬያይዴም ታኣም ዔያታ ዒላቴቶ ታኣኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶኮ ዒላቶ ጎኔና ዋይዛንዳኔ።

24 ዲንሢ ዑያይዳ ታ ዳጋዲ ያልዚና ዲንሢ ኩርሲሳንዳኔ፤ ላኣላ ዲንሢኮ ዓሲ ባኣያ፣ ናኣታ ዲንሢኮ ዓዶና ዲንዶና ባኣያ ማዒ ዓታንዳኔ።

25 «ታ ዴሮ ባኣካ ማንቆ ማዒ ናንጋ ፔቴያምታፖ ማኢሹ ኔ ታልዔቶ ማኢሹ ታልዒሳ ዓሲጉዲ ሾይቲና ቃሲ ኔኤም ጨጋንዳጉዲ ዒዛ ያኣጨፖ።

26 ዓሲ ዔኤቢ ኔኤኮ ዔኬም ዓይሢ ማሃ ዓፕላ ኔ ዔኬ ዓሲ ዓኣቶ፣ ዓባ ጌላንዳሢኮ ቤርታ ዒዛም ማሃ ዲንጌ።

27 ዓይጎሮ ጌዔቶ ጨኢዦሮ ዒዚ ማይንታንዳ ዓፕላ ማላ ፔቴታፖ ባኣሢሮ ዒዚ ዓይጎ ማይንቲ ዋርቃኒ ዳንዳዒያ? ታኣኒ ማኣራያ ማዔሢሮ ዒዚ ታ ባንሢ ዒላቴቶ ታ ዒዛም ዋይዛንዳኔ።

28 «ያኦሲ * ጫሽኪፖ፤ ኔ ዴሮኮ ሱኡጌ ማዔሢማኣ ጋዳንቂፖ።

29 «ኔኤኮ ሃኣኮኮ፣ ዋይኖ ዑዦንታ ሪሜቶ ዛይቶንታኮ ቤርቶ ታኣም ዔኪ ዬዔ፤ ቤርቲ ማዒ ሾይንቲ ዲንሢኮ ዓቲንቆ ናኣቶም ታኣም ዔኪ ዬዑዋቴ።

30 ዲንሢኮ ባኣቶና ማራቶናኮ ቤርቲ ሾይንቲ ማዒ ሾይንቲዘንሢ ታኣም ዔኪ ዬዑዋቴ፤ ዬያሮ ቤርቲ ማዒ ሾይንቲ ዓቲንቁ ቢያ ላንካይ ኬሊ ዲንዶና ዋላ ዴያንጎ፤ ሳላሳ ኬሎና ታኣም ዔኪ ዬዑዋቴ።

31 «ዲንሢ ታ ዴሬ ማዔሢሮ ቦፖ ዋዴ ቆልሞኮ ዓሽኪ ሙዒፖፕቴ፤ ዬያይዲያይዳፓ ካንም ዲንጉዋቴ።»

23

ጊዜ ዋጌ

22:21 ኬሲ. ማፃ 23:9፤ ለዊ. ዓክ 19:33-34፤ ላሚ. ዋማ 24:17-18፤ 27:19።

22:25 ለዊ. ዓክ 25:35-38፤ ላሚ. ዋማ 15:7-11፤ 23:19-20። 22:27 ላሚ.

ዋማ 24:10-13። * 22:28 ያኦሲ ጌይንቲዛ፡- «ዋጎ ዋጋ ዓሶ ጫሽኪፖ» ጌይንታኒ ዳንዳዓያኬ። 22:28 ዳኪ. ማዶ 23:5። 22:31 ለዊ. ዓክ 17:15።

1 ሃሣ፡- «ሉኡዚ ሃይሴ ዔኪ ሃንቲፖ፤ ሉኡቂ ማርካዲሢና ዳቢንቴ ዓሢ ጌኤሺ ዓሲ ማሂፖ፤

2 ሚርጌ ዓሲ ፑርታ ባአዚ ማዳኒ፡ ሃሣ ጊንሣ ሞጎ ሞቢሳኒ ዔቃ ሞዶና ዔያቶና ሞላ ፔቴ ማዒፖ።

3 ማንቆ ዓሲ ዔኤቢ ፑርቲሲ ሞጌ ቤሲ ሺኢኬቶ ዒዛኮ ማንቁሞ ዛጊ ዒዛ ዑፃ ጌሰቲፖ።

4 «ኔኤኮ ሞርካሢኮ ባይ፡ ሃሣ ጊንሣ ሃሬ ባይቁሞ ኔ ዴንቁቶ ዒዛሞ ማሂ ዒንጌ።

5 ጎፖንቴ ዒዛኮ ሃራ ጫኣናና ዴኤዲንቲ ሎኦሚ ዓኣንቴ ኔ ዴንቁቶ፡ ሃራ ሎኦሚ ቤዛፓ ዒዚ ዔቂሳንዳጉዲ ዒዛ ማማኣዴ ኮርሳ ሃሺ ዓኣዲፖ።

6 «ሞጎ ሞጎ ቤዛይዳ ዓሲ ዲማሲሢና ማንቃሢኮ ሞጎ ሞቢሲፖ፤

7 ፖና ማዔቴያ ሉኡዙሞና ሞጌና ዓይሢሲፖ፤ ሃሣ ጌኤሺ ዓሲ ሃይቃንዳጉዲ ሞጊፖ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዬያጉዴ ፑርታ ባአዚ ማዳ ዓሢ ታ ጌኤሻዓኬ፤

8 ዓሳ ጎኔ ባአዚ ዴንቁሞጉዲ ዓሶኮ ዓኣፒ ዓርቃያታሢፍ፤ ሃሣ ጌኤዙ ዓሶኮ ሞጎ ሞቢሳያ ማዔሢፍ ዴሚና ዒንጎ ሚኢሻ ዔኪፖ።

9 «ሜሌ ዓጨፓ ዓዲሢና ዳውሲንቴያ ማዒ ሙኬሢ ሜታሲፖ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዒንሢ ጌብፃ ዓጨይዳ ዒዲንቴ ዓሲ ማዒ ናንጌያታሢፍ ዒዲንቴ ዳከንቴ ዓሲኮ ሞዘጉዴ ሜታ ዓኣያታቴያ ዒንሢ ዔራኔ።»

ለንካሳ ሌዖና ለንካሳ ኬሎና

10 «ላሆ ለዔ ጎዙ ኔኤኮ ዜርቂ ጎሽኪ፡ ሃኣኮ ዔኬ፤

11 ለንካሳ ሌዖና ጋዓንቴ ሳዔሎ ሃሺ፤ ኔኤኮ ዴር ባኣኮይዳ ዓኣ ማንቆ ዓሳ ሙኡዚ ዴንቃንዳጉዲ ሳዔሎይዳ ባቃሌ ባካፓ ፔቴ ባአዚታያ ዔኪፖ፤ ኔ ጎዙይዳ ዓቴ ባኮ ቢያ ሳፖይዳ ዓኣ ካዮ ቦዓ ሙፖንጎ፤ ሞይናንታ፡ ሃሣ ዛይቶ ሪሚቶ ሚያሞ ዬያጉዲ ሃሺ።

12 «ላሆ ኬሊ ኔ ማዶ ቢያ ማዳ፤ ለንካሳ ኬሎና ጋዓንቴ ፔቴታያ ማዶ ማዲፖ፤ ዬያጉዲ ኔኤኮ ማዳ ዓሶንታ ኔኤሞ ማዳ ሜሌ ዓጨፓ ሙኬ ዓሶንታ ቆልማኣ ኔኤኮ ቢያ ሃውሺ ፔኤቆንጎ።

23:1 ኬሲ. ማጻ 20:16፤ ሌዊ. ዓኬ 19:11-12፤ ላሚ. ሞማ 5:20። 23:3 ሌዊ. ዓኬ 19:15። 23:5 ላሚ. ሞማ 22:1-4። 23:8 ሌዊ. ዓኬ 19:15፤ ላሚ. ሞማ 16:19፤ 23:9፤ ኬሲ. ማጻ 22:21፤ ሌዊ. ዓኬ 19:33-34፤ ላሚ. ሞማ 24:17-18፤ 27:19። 23:11 ሌዊ. ዓኬ 25:1-7። 23:12 ኬሲ. ማጻ 20:9-11፤ 31:15፤ 34:21፤ 35:2፤ ሌዊ. ዓኬ 23:3፤ ላሚ. ሞማ 5:13-14።

13 «ታኢኒ፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲንሢም ኬኤዛ ባኮ ኮሺ ዋይዙዋቲ፤ ሜሌ ካኣሽኮ ምኦዞ ካኣሽኪፖቲ፤ ሜሌ ዓታዛ ሱንጎታፖ ዔያቶኮ ዔኤሊፖቲ።»

ሃይሃ ጳጳሲ ጦንቾ ኬሊ
(ኬሲ. ማፃ 34:18-26፤ ላሚ. ዋማ 16:1-17)

14 «ሃሣ ታና ዲንሢ ጦንቻንዳጉዲ ሌዔይዳ ሃይሃ ጦንቾ ኬሊ ዲንሢም ዓኣያ ማፖንጎ፤

15 ጊብፃፓ ዲንሢ ኬሰኬ ዋይቤ ዓጊኖና፥ ታ ዲንሢ ዓይሤ ጎይፖ ላኣዳ ሙዒ ጦንቾ ኬሎ ጦንቹዋቲ፤ ዬና ጦንቾ ኬሌላ ጦንቹንታ ላንካዋ ኬሎይዳ ሙኑቃ ፃኣዛ ጌሌ ካሣ ሙዒፖቲ፤ ታኣም ዲንሢ ዘጊ ካኣሽካኒ ሙካኣና ዲንጎ ባኣዚ ዔኩዋፖ ዬዒፖቲ።

16 «ሃሣ ዲንሢኮ ማኣሎ ዲንሢ ቡራ ዋደና ማኣሎ ቡሪፖ ጦንቾ ኬሎ ጦንቹዋቲ፤ ዲንሢኮ ዋይኖንታ ዲማ ዲማ ዓሚ ካፃ ሚፖ ዓኣፖ ዲንሢ ማፃኣና ሌዕኮ ጋፒንፖይዳ ሃኣኮ ዓርሢ ጦንቾ ኬሎ ጦንቹዋቲ፤

17 ሌዖይዳ ሃይሢ ማይንቲ ዬንሢ ጦንቾ ኬሎንሢ ጦንቹንታ ኬሎና ዓቲንቃ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ምኦሲ ዘጊ ካኣሽካኒ ሙኮንጎ።

18 «ዲንሢ ታኣም ቆልሞ ሹኪ ዲንጋ ዋደና ሙኑቃ ፃኣዛ ጌሌ ካሣ ታኣም ዲንጎያ ማሃ ሺኢሺፖቲ፤ ዬንሢ ሃውሾ ኬሎንሢና ሹኪ ዲንጊንታ ቆልሞኮ ማሎ ዓይሲ ዋይሢፖቲ።

19 «ሌዓ ሌዓ ዲንሢ ጎሽካ ሃኣኮፓ ቤርቶ ታና ዲንሢኮ ምኦዞ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማኣሪ ዔኪ ዬዑዋቲ።

«ማራናይ ማዔቶዋ ዋናናይ ዲንደ ዲኢቆና ካሢፖ።»

ሃጊ ማዓንዳ ዋዛ ቃኣላና ምኦሲኮ ዓይሥሢና

20 ሃሣ «ኔ ዓኣዳ ጎይፖይዳ ዒ ኔና ካፓንዳጉዲ፥ ሃሣ ታ ኔኤም ጊኢጊሺ ሳፖ ኮሺና ዒ ኔና ጌልዛንዳጉዲ ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዳንዳጉዲ ታኣኮ ኪኢታንቻሢ ታ ዳካንዳኔ፤

21 ዒ ኔኤም ኬኤዛ ባኮ ዋይዚ ዒ ዛም ዓይሢንቲ፤ ዒ ዛም ዋይዚ ዒ ዲፖ፤ ታ ዒ ዛና ዋላ ማዔሢሮ ኔኤኮ ዓይሢንቲፖ ዒ ዲፖ ዒ ዚ ዛጊ ኔኤም ዓቶም ጋዓዓኬ።

22 ዒ ዛም ኔ ዓይሢንቲቶ፥ ሃሣ ታ ኔኤም ዓይሢ ባኮዋ ቢያ ኔ ኩንሣቶ ኔኤኮ ሞርኮ ቢያ ታ ምኦሲኔ፤ ኔና ዒፃሢያ ታ ዒፃንዳኔ።

23:15 ኬሲ. ማፃ 12:14-20፤ ሌዊ. ዓከ 23:6-8፤ ፓይ. ማፃ 28:17-25። 23:16 ሌዊ. ዓከ 23:15-21፤39-43፤ ፓይ. ማፃ 28:26-31። 23:19 ኬሲ. ማፃ 34:26፤ ላሚ. ዋማ 14:21፤ 26:2።

23 ታኣኮ ኪኢታጎቻሢ ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዲ ዓሞኦሬ ዓሶ ዓጮ፥ ሄኤቲ ዓሶ ዓጮ፥ ፔርዜ ዓሶ ዓጮ፥ ካኣና ና ዓሶ ዓጮ፥ ሂዋዌና ዓጎቡሳ ዓሶ ዓጮዋ ዔኪ ኔና ዒዚ ጌልዛንዳኔ፤ ታኣኢያ ዔያቶ ባይዛንዳኔ።

24 ዔያቶኮ ካኣሽኮ ጾኦዘም ጉምዓቲ ዚጊፖ፤ ሃሃ ዔያቶኮ ዔርቲ ካኣዦ ማዶ ጊንጾ ዓኣዲፖ፤ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ባኮዋ ባይዜ፤ ዔያቶኮ ደኣቦጉዲ ዔቂሶና ደማዶ ሹጮዋ ደይሴ፤

25 ታና፥ ኔኤኮ ጾኦሲ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢም ኔ ዚጌቶ ኔኤም ጊዳንዳ ሙኡዚና ዋኣሢያ ዒንጊ ታ ኔና ዓንጃንዳኔ፤ ደርፆ ቢያ ታ ኔኤኮ ባይዛንዳኔ፤

26 ኔኤኮ ዓጮይዳ ዑሰካፓ ኬይሳ ላኣሊና ሸውዋዎ ዘኣኮ ማዓ ላኣሊ ባኣያ ማዓንዳኔ፤ ኔኤኮ ናንጎ ሌዎዋ ታ ጾዳጎንዳኔ።

27 «ኔና ዒፂ ማካ ዓሳ ቢያ ታና ዒጊጫንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ፤ ኔጊዳ ጾልዚ ቡላ ደር ዑጾይዳ ታ ማቶ ዔኪ ዬዓንዳኔ፤ ኔኤኮ ሞርኮ ዒጊቹ ታኣኒ ጳሻንዳኔ፤

28 ጊንሣ ሃሃ ዬያ ኔኤኮ ሞርኮይዳ ዒጊቹዋ ታ ጌልዛንዳኔ፤ * ኔኤኒ ሴካ ቤርቲም ዓኣደኣና ሂዋዌ ዓሶ፥ ካኣና ና ዓሶ፥ ሄኤቲ ዓሶ፥ ኔኤኮ ቤርታፓ ታ ዳውሳንዳኔ።

29 ጾኣዒ ማዔቴያ ፔቲ ሌዔጊዳ ዔያታ ባይቃንዳጉዲ ታ ማሃዓኬ፤ ጾዲ ታ ማዶቶ ሳዔላ ዓሲ ባኣያ ማዓንዳኔ፤ ቦዎ ኔጊዳ ዲባንዳኔ፤

30 ዬያር ዬያይዲያና ኔኤኒ ሚርጊ ሳዔሎ ዔካንዳያ ሄላንዳኣና ደካ ደካ ኔኤም ታ ዔያቶ ኬሳንዳኔ።

31 ዒንሣ ዓጮኮ ዘጳ ዓካባ ጌይንታ ባዘ ዓጮይዳፓ ዴንዲ ዒፕራዲሴ ዎርና፥ ጊንሣ ማዲቴራኒያ ባዛፓ ዴንዲ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ሄላንዳኣና ታ ዳልጊሻንዳኔ፤ ዓጮሎይዳ ናንጋ ዓሶ ኔኤኒ ባሻንዳጉዲ ዎልቄ ታ ኔኤም ዒንጋንዳሢር ቤርቲም ኔ ዓኣዳ ዎደና ዔያቶ ኔኤኒ ዳዳውሳንዳኔ።

32 ዔያቶና ዎላ፤ ጊንሣ ሃሃ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ጾኦዘም ማዎዎ ካሽኪ ዎላ ፔቲታዎ ቡኪፖ፤

33 ዬያቶ ዴር ዓጮይዳ ኔኤኮ ናንጊሲፖ፤ ኔኤኒ ዔያቶ ናንጊሳያ ማዔቶ ጋዓንቴ ጎሜ ማዲሲሢና ታጊዳፓ ኔና ዔያታ ደሲሻንዳኔ፤ ዔያቶኮ ካኣሽኮ ጾኦዘም ኔ ዚጌቶ ሃይቢዳ ኔና ጌልዛ ፒር ኔኤም ማዓንዳኔ።»

* 23:28 ዒጊቹዋ ታ ጌልዛንዳኔ ጋዓዙ፡- «ኔ ቤርታ ታ ሃዦ ደካንዳኔ» ጋዓኒ ደንዳዔ።

24

ጾኦሲ ዳርና ጫኣቁ ጫኣቁሞ ደዲሼህ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔኤኒ፣ ዓኣርኔ፣ ናኣዳኣቤ፣ ዓቢሁንታ ዒሰራ ዔኤሌ ዓሶ ሱኡጎይዳ ላንካይታሚ ማዓ ዓሲንታ ዋላ ታኣኒ ዓኣ ዲኮ ከሰኩዋቲ፤ ሃኬ ዓኣፆ ጉምዓቲ ዘጊ ካኣሽኩዋቲ፤»

2 ጊንህ ሃሃ ኔኤኒ ሌሊ ሜሌ ዓሶፓ ደማዲ ታ ባንህ ዑኬ፤ ዳራ ጋንቲ ኔኤና ዋላ ዲኮ ባንህ ደጮፓ» ጌዔኔ።

3 ዩካፓ ሙሴ ዳንዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህ ባኮና ከኤዜ ዋጎና ቢያ ዳርም ከኤዛዛ፣ ዳራ ፔቱሞና፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ከኤዜ ባኮ ቢያ ኑ ማዳንዳኔ» ጌዔኔ።

4 ሙሴያ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ዓይህያ ቢያ ፃኣፔኔ፤ ዘር ጉቴሎ ዓሚ ዲኮ ደሞይዳ ጾኦሲም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጊ ካኣሽኮ ቤሲ ሹቸና ኮሽኔ፤ ጊንህ ፔቲ ፔቲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ፃጶ ሱንፆና ታጶ ላምፆ ዳኣሶ ዳኣቤኔ፤

5 ሚቸ ዒንጎ ዒንጊፆ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጋንዳ ዴን ናይያ ዒዚ ዳኮኔ፤ ዔያታ ሚርጌ ጌማናይ ዔኪ ዓኣዲ ዳቁንታም ማዓንዳ ዲቢ ዓሲ ፔቱሞና ዒንጋ ዒንጊህ ዒንጌኔ።

6 ሙሴያ ቆልሞኮ ሱጉያይዳፓ ፓቂ ዔኪ ዓንዳይዳ ጌህኔ፤ ሃካህ ጊንህ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ፑጮፎ።

7 ዩካፓ ጾኦሲኮ ዓይህፆ ፃኣፕንቲ ጫኣቁሞ ማፃኣፖ ዔኪ ዑኡዘ ፔኤሲ ዳጊዲ ዳርም ናባባዛ፣ ዳራ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳሂም ኑ ዓይህንቲ ዒዚ ዓይህ ባኮ ቢያ ኑ ኩንህንዳኔ» ጌዔኔ።

8 ዳራ ያዲ ጌዔሰካፓ ሙሴ ዓንደና ዓኣ ሱጉያ ዔኪ ዳር ዑፃ ፑጮፆ፡- «ሃይ ዓኣሪ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃንህህ ዓይህያ ቢያ ዒንህሚም ዒንጋኣና ዒንህሂና ዋላ ጫኣቁ ጫኣቁሞ ዒዚ ደዲሼ ሱጉያኮ» ጌዔኔ።

9 ዩካፓ ጊንህ ሙሴ፣ ዓኣርኔ፣ ናኣዳኣቤ፣ ዓቢሁንታ ዒሰራዔኤሌ ዓሶኮ ሱኡጎ ማዔ ላንካይታም ዓሶንታ ዲኮ ከሰከ፣

10 ዒሰራዔኤሌ ጾኣዛህ ዛጌኔ፤ ዒዛኮ ቶኮ ዳማ ሚዛጶ ሹቸና ኮሽንቲ፣ ሃሃ ፖፖዓ ጫሪንቸ ማላ ባኣዚ ሂኣህንቲ ዓኣኔ።

11 ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዔኪ ዓኣዲ ዩንህ ጋርቾንህዲ ጾኦሲ ፑርታ ባኣዚ ዓጊባኣሲ፤ ጾኦሲ ዔያቶኮ ቤርታ ዓኣንቲ ዔያታ ዛጊ ዛጊ ዒዛ ቤርቶይዳ ሙዒያ ሙዒ ዑሽኪያ ዑሽኬኔ።

24:8 ማቲ. 26:28፤ ማር. 14:24፤ ሉቃ. 22:20፤ 1ቆር. 11:25፤ ዔ.ብ. 9:19-20፤ 10:29።

ሙሴ ሲና ዱኮይዳ

12 ዩካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ታኣኒ ዓኣ ዱኮ ኬሰኪ ዒኣኣ ዳዔ፤ ታ ኔኤም ላምዖ ዓርሲንቴ ሹቹ ዒንጋንዳኔ፤ ዩንሢዳ ዳርም ዋርቆንዶ ጎይሢ ታኣኒ ፃኣፔ ዓይሥሢና ዋጌና ዓኣያ ማዓንዳኔ» ጌዔ።

13 ሙሴና ዒዛኮ ዳማ ማኣዳያ ማዒ ማዳ ዒያሱና ዱኮ ኬዘር ጊኢጊንቴ፤ ዩካፓ ሙሴ ያኣሲ ዱኮ ኬሰኪ፤

14 ዩማና ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዳር ዔኪ ዓኣዳ ዓሶም፡- «ጊንሣ ዒንሢ ባንሢ ኑ ማዒ ሙካንዳኣና ሃካ ደዑዋቴ፤ ሃይሹ፣ ዓኣርኔንታ ሁሪንታ ዒንሢና ዋላኬ፤ ዩያር ዒንሢ ባኣካ ጌኤሲ ዓኣ ዓሲ ዓኣቶ ዔያቶ ባንሢ ዓኣደንጎ» ጌዔ።

15 ሙሴ ሲና ዱኮ ኬሰካዛ፣ ዱኮ ሻኣሬ ባይዚ ዓርቄ፤

16-17 ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፔጋሲ ዳዋ ዓኣፒዳ ዱካ ፖዓ ዱኮይዳ ፖዔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዩይ ፖዓ ዱኮ ዑያይዳ ዔዔኤታ ታሚ ማሌ፤ ዱካ ላሆ ኬሊ ጉቤ ሻኣሬና ዓርቄንቲ ዳዔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ላንካሳ ኬሎና ሻኣር ባኣካ ማዒ ሙሴ ዔኤሌ፤

18 ሙሴያ ኬሰኪ ዱኮይዳ ዓኣ ሻኣር ባኣኮ ጌሊ፣ ዒኣካ ያይዲታሚ ሮኦሪና ያይዲታሚ ዋንቴና ዳዔ።

25

ያኣሲ ማኣርም ዒንጎ ባኣዚ ዛላ

(ኬሲ. ማፃ 35:4-9)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡-

2 «ታኣም ዔያታ ዒንጎ ባኣዚ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ኬኤዜ፤ ዓይጎ ዓሲታቴያ ፔ ሹኔና ዔኪ ዩዓ ዒንጎ ባኮ ቢያ ዔኪ።

3 ዔያቶይዳፓ ኔ ዔካንዳ ባካ፡- ዋርቄ፣ ቢራ ዓንጊ፣ ሞኦና ዓንጋ፣

4 ጉኡሢ ሻሎና ዱዋና ማኣዓ፣ ማራይ ጋፓኔና ማዢንቴ ዲንኪ ዓፒላ፣ ጋላፒንታ ዘቄ ዓፒላ፣ ዋኣሪ ጋፓኔና ማዢንቴ ዓፒላኣ፣

5 ዘቄ ቃላሜና ቲሽኪንቴ ዓዴ ማራይ ጎሮ፣ ጉላምቤ ዜዲ፣ ሻሪ ሚሢ፣

6 ፖዖ ፖዒሶ ሪሚቶ ዛይታ፣ ቲዦ ዛይታ፣ ዑንጅ ሳውሞ ኮሺ ሳውቄሳ ዲማ ዲማ ደኤሻ፣

7 ሜሬጊዴ ጌይንታ ሚዛጾ ሹጫ፣ ቄኤሶ ሱኡጎኮ ኬርኖይዳ ቱኮ ዔፑዴ ጎዖ ባኮና፣ ዳዶ ቡራሾይዳ ጌሢንታ ፔርፄ ጌይንታ ባኮንታኬ፤

24:18 ላሚ. ዋማ 9:9።

8 ታ ዔያቶኮ ባኣካ ናንጋንዳጉዲ ዴራ ጌኤሺ ማኣሪ ታኣም ማዠንጎጎ፤

9 ዓፒሎና ማዠንጎታ ማኣሮ፤ ሃሣ ጋሮይዳ ዓኣ ባኮዋ ቢያ ታ ኔና ዲዋ ጎይያ ጊኢጊሺ ማዠኖቲ።»

ጨኣቁሞ ጌሎና ታኣቦቶ ጌይንታ ሳኣዲና
(ኬሲ. ማጻ 37:1-9)

10 «ሻሪ ሚሢፓ ፔቴ ሳኣዲኔ ታኣቦቴ ማሂ ዔያታ ኮሾንጎ፤ ያደሱማ ለምዖ ዋዳና ፓልፃና፣ ዓጮ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና፣ ቱሮ ዔጳኣ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዖንጎ፤

11 ጋሮንታ ዙሎንታ ጌኤሺ ዋርቁና ጳርቂ ኮሾ፤ ዓጮዋ ዋርቁና ካንቁ፤

12 ዋርቃፓ ኮሾንጎቴ ያይዶ ዠኢሮ ማዠ፣ ለምዖንሢ ፔቴ ዛላ፤ ለምዖንሢ ጊንሣ ባጎ ዛላ ማሂ ያይዶ ቶኪና ዋላ ዓርቂንታንዳጉዲ ጊኢጊሺ፤

13 ታኣቦቶ ኬደንደያ ዛጳ ሚሢ ሻሪ ሚሢፓ ኮሺጋፓ ዬያ ዋርቁና ጳርቂ ኮሾ፤

14 ዬንሢ ዛጳ ሚዖንሢ ታኣቦቶኮ ዓጮ ዛሎይዳ ዓኣ ዠኢሮንሢዳ ጌልዜ።

15 ዛጳ ሚዖንሢ ታኣቦቶኮ ዠኢራሢዳ ዳኪንጎቴ ዴዖንጎ፤ ፔቴታዖ ዒኢካፓ ኬሰኮፖ።

16 ዬካፓ ታኣኒ ኔኤም ዒንጋ ዓይሢፃ ፃኣፒንጎቴ ለምዖ ዓርሲዖ ሹጮንሢ ታኣቦቶ ጋራ ጌሢ።

17 «ያደሱማ ለምዖ ዋዳና ፓልፃና፣ ዓጮ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዔ ጎሞ ጌኤሺዖ ዔርዛ ጉኡፖ * ጌኤሺ ዋርቁይዳፓ ኮሾ።

18 ዬኖኮ ዓጮ ዓጮ ዲይንጎቴ ዋርቁይዳፓ ጋኣሲ ዓኣያ ለምዖ ኪሩቤኤሌ ጌይንታ ኪኢታንጎቾ ማላታና ዓኣ ባኣዚ ማዠ፤

19 ጎሞ ጌኤሺዖ ዔርዛ ጉኡፖይዳ ለምዖ ዛሎና ዓጮ ዓጮ ማሂ ዬያቶ ዔቂሱ፤ ዔያታ ዬኖ ጉኡፖና ዋላ ዓይሢ ማዠንጎቴያ ማዖንጎ።

20 ዬንሢ፣ ጋኣዛ ዓኣ ኪሩቤኤሎንሢ ጉኡፖኮ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ማዒ ሄኮ ዔቂ ዋሊ ዛዛጋያ ማዖንጎ፤ ዔያቶኮ ፒሺንጎቴ ጋኣዛ ጉኡፖ ዓኣቻያ ማዖንጎ።

21 ለምዖ ዓርሲንጎቴ ሹጮንሢ ታኣቦቶ ጋራ ጌሢጋፓ ጎሞ ጌኤሺዖ ዔርዛ ጉኡፖና ካሮ ዋዴ፤

---

* 25:17 ጎሞ ጌኤሺዖ ዔርዛ ጉኡፖ ጋዓዛ፡- ታኣቦቶ ሳኣዲና ካሮም ጌሢንጎቴ ሱንሢኪ።
25:17 ዔ.ብ. 9:5።

22 ታኣኒ ዬኖ ጨኣቁሞ ሳኣዲኖይዳ ኔኤም ፔጋዲ ጴዳንዳኔ፤ ጉኡፖ ዑፃ ማዠንቴ፣ ጋኣዛ ዓኣ ላምዎ ኪሩቤኤሎንሢ ባኣካ ማዒ ኔኤኒ ዒሰራዔኤሌ ዴሮም ዔርዛንዳ ዎጎ ቢያ ኔኤም ታኣኒ ዒንጋንዳኔ።»

የኦሲም ዒንጎ ካሦ ጌሦ ጳጌ ዳልጎ ሎኦዡ
(ኬሲ. ማፃ 37:10-16)

23 «የደሱማ ላምዎ ዎዳ፣ ዓጮ ዳልጉማ ፔቴ ዎዳ፣ ለካ ዔጲ ፔቴ ዎዳና ፓልፃና ማዔ ጳጌ የደሲ ሎኦዡ ሻሪ ሚሢዳፓ ዓርሲ ኮሼ።

24 ጊንሣ ሃሣ ጌኤሺ ዎርቄና ዑፃ ጳርቄ ጊኢጊሺ፤ ዓጮዎ ዎርቄና ካንቄ።

25 ሃሣ ዓጮ ዳልጉማ ኬኤላ ዎዳ ማዒያ ኮሺጋፓ ዬኖ ዎርቄና ጳርቄ ጊኢጊሺ።

26 ዎርቄይዳፓ ኮሺንቴ የይዶ ዠኢሮ ዛጳ ሚያ ዳኪ ኬዶንዶያ ኮሼ፤ ዠኢራሢያ ቶካ ዓኣ የይዶ ዛላ ማሂ ዓይሢ።

27 ዬያ፣ ጳጌ ሎኦዡ ኬዶንዶ ዛጳ ሚፃ ጌላንዳ ዠኢራሢያ ዓጮ ዛላ ዓኣያ ማዎንጎ።

28 ዛጳ ሚፃ ሻሪ ሚሢፓ ኮሺ ዎርቄና ጳርቄ ጊኢጊሺ፤

29 ዓንዳና ሙርሳና፤ ሃሣ ጊንሣ ዑዡ ዲዎንዶ ጉንጉሎዎ ጌኤሺ ዎርቄይዳፓ ኮሼ።

30 ቢያ ዎዴ ጳጌ ሎኦዡ የይታ ታ ቤርቶይዳ ጌሢንቶንጎ፤ ታኣም ዒንጊንታ ዲማዴ ካሣ ቢያ ኬሊ ዬያ ዑፃፓ ባይቆፖ።»

ፖየ ጌሦ ሻርኖ
(ኬሲ. ማፃ 37:17-24)

31 «ጌኤሺ ዎርቄይዳፓ ሻርና ማዠ፤ ዬኖ ሻርኤሎ ፒዝ ጌዒ ዔቃ ቶኪና ደዲሺ ዔቁሳ ዓንጊ ኮሼ፤ ዑዡ ዑሽኮ ዓንጎ ማላ ቡኒ ሃጊ ቡናያ ማሊሲ ሻርኤሎና ዓይሢ ኮሼ።

32 ጎኦሶ ዛሎና ላሆ ካኣፒ ዓኣያ ማሂ ኮሼ፤ ሃይሣሢ ፔቴ ዛላ፣ ጊንሣ ሃይሣሢ ባጎ ዛላ ማዎንጎ።

33 ላሆ ካኣፓ ፔቴ ፔቴሢ ሂሊና ዒላሺና ዓኣ ሌዑዜ ቡኖ ማላያ ሃይሦ ዑሽኮ ዓንጊ ማላ ቡኒ ዓኣያ ማዎንጎ።

34 ሻርኖኮ ፒዝ ጌዒ ዔቁ ሚያይዳ ሂሊና ዒላሺና ዓኣያ ሌዑዜ ቡኖ ማላ የይዶ ዑሽኮ ዓንጊ ዓኣያ ማዎንጎ።

35 ሃይሦ ዎኣዲንቴ ካኣፖኮ ፔቴ ፔቴ ዎኣያ ዴማ ፔቴ ፔቴ ሂሊ ዓኣያ ማዎንጎ።

25:30 ለዊ. ዓክ 24:5-8።

- 36 ዲሎንታ ካኣፖንታ ሻርኖንታ ፔቲ ማዒ ጌኤሽ ዋርቁይዳፓ ዓርሲንቲ ማዢንቶንጎ።
- 37 ሻርኖኮ ለንካይ ፖዒ ማዢ ቤርቶ ቤርቶ ዛላ ፖዓንዳጉዲ ደገዲ ጌህ።
- 38 ጋውጮና ጋውጮ ጌህ ዓንዶና ጌኤሽ ዋርቁይዳፓ ማዢ፤
- 39 ፖጾ ጌህ ሻርኖና ዬያ ማሆ ቢያ ኔ ማዢንዳ ሃይህታሚ ዶንጎ ኪሎ ማዓ ጌኤሽ ዋርቁ ጊኢጊሼ።
- 40 ዲኮ ዑጾይዳ ታ ኔና ዳቄ ጎይጾ ማዢኒ ኮሺ ማሊ ዒና ዔኬ።»

26

ዓፒሎና ማዢንቲ ጾኦሲ ካኣሽኪንታ ማኣር

- 1 ሃህ፡- «ታኣኒ ካኣሽኪንታንዳ፣ ዓፒላና ማዢንቲ ታኣሞ ዲማዴ ማኣርኮ ጋርይዳ ዲንኪ፣ ጋላፒ፣ ሃህ ዘቄ ሱኡፖናይዳፓ ሱኪንቲያ ዲማሲህሮ ጎኦቦንዶ ታጾ ዓፒላኣ ኮሼ፣ ዬያቶ ጊዶይዳ ኪሩቤኤሎ ሼኤሜና ማይሊ ሲኪ ኮሼ።
- 2 ፔቲ ፔቲ ጎኦቦ ዓፒሎኮ ጾድሱማ ለማታሚ ጾይዶ ዋዳ፣ ዓጮ ዳልጉማ ጾይዶ ዋዳ ማዒ ቢያህሂ ሄኮ ማጾንጎ።
- 3 ጎኦቦ ዓፒሎ ዶንጋህሂ ዋላ ካንህሂ ሲኬ፣ ሃህ ሃንጎ ዶንጋህሂያ ዒማይዴ።
- 4 ዋላ ካኣሚ ኮሺንቲ ለምጾ ጎኦቦ ዓፒሎኮ ዓጮይዳ ዓጮይዳ ዲንኪ ዓፒላና ኮሺንቲ ሱህሂ ጌህ።
- 5 ጎኦቦ ዓፒሎ ቤርታሳዞኮ ቤርቶ ዛሎይዳ ዶንጊታሚ ሱህሂ፣ ጎኦቦ ዓፒሎ ለምዓሳዞኮ ጋፒንጾ ዛሎይዳ ቤርታሳዞ ሱጾኮ ቤርታ ቤርታ ዶንጊታሚ ሱህሂ ኮሼ።
- 6 ዬንህሂ ለምጾ ዛሎንህሂ ዋላ ካንህሂያ ማዓንዳጉዲ ዶንጊታሚ ዋርቁፓ ኮሺንቲ ዓይህ ባኣዚ ጊኢጊሼ።»
- 7 «ዋኣሪ ጋፓኔና ማዢንቲ ታጾ ፔቲ ጎኦቦ ዓፒላ ዬያ ማኣርኮ ካራ ማሂ ኮሼ።
- 8 ዬንህሂ ጎኦቦ ዓፒሎ ፔቲ ፔቲዞንህከ ጾድሱማ ለማታሚ ለሆ ዋዳ፣ ዓጮ ዳልጉማ ጾይዶ ዋዳ ማዒ ቢያህሂ ሄኮ ማጾንጎ።
- 9 ዶንጋህሂ ፔቲ ዛላ፣ ለሃህሂ ባጎ ዛላ ማሂ ዋላ ካንህሂጋፓ ሲኬ፣ ጎኦቦ ዓፒሎ ለሃሳዞ ጳንጨንቲ ቤርቶ ዛሎና ዓፒላፓ ማዢንቲ ማኣርይዳ ጌህንቶንጎ።

25:40 ዳኪ. ማዶ 7:44፤ ዒ.ብ. 8:5።

10 ጤቴ ዛላ ዓኣ ጎኡቦ ዓፒሎኮ ጋፒንጾ ዛሎ ዓጮይዳ ደንጊታሚ ሱሢ ኮሺ ጌሢ።

11 ሱጾ ጋርይዳ ደንጊታሚ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ዓይሦ ባኣዚ ጌልዜ፤ ዬያይዲ ላምጾ ዛሎ ዋላ ካንሢ ጤቴ ካራ ማዓንዳጉዲ ጌኢጊሼ።

12 ዑሣ ዓኣዲ ዓቴያ ማዔ ዛሎ ጎኡቦ ዓፒሎ ዓኪ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርኮ ዙሎ ዛሎይዳ ሱጵ።

13 ዬያታ ዓፒላ ያደሱሞና ጎኡቦ ዓፒሎ ቢያይዳፓ ዑሣ ማዔ ጤቴ ጤቴ ዋዳ ሶንጌና ሃንጌና ዓፒላፓ ማዢንቴ ማኣር ኬሰኪ ካንቃያ ማጾንጎ።»

14 «ዓፒላፓ ማዢና ማኣርኮ ካራ ማዓንዳጉዲ፣ ጤቴ ዞቄ ቃላሜና ተሽኪንቴ ዓዳ ማራይ ዒልዒ፤ ሜሌ ሃሣ ሺርኪንቴ ሻኣዣ ዒልዒዳፓ ላምጾ ካራ ቃሲ ማዢ።»

15 «ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣር ሬኤኪ ዓርቃንዳጉዲ ዓርሲንቴ ላሾ ሚሢ ሻሪ ሚሢዳፓ ኮሼ።

16 ጤቴ ጤቴ ላሾ ሚጾኮ ያደሱማ ሳሊ ዋዳ፣ ዳልጉማ ጤቴ ዋዳና ፓልፃና ማጾንጎ።

17 ላሾ ሚጾ ጤቴይዳ ዋላ ካኣሚ ዋሊ ዓርቃንዳጉዲ ጤቴ ጤቴ ላሾ ሚጾም ዋሊጉዲ ማዔ ላምጾ ላምጾ ዳንኬ ዓኣያ ማጾንጎ፤

18 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርኮ ደኦሎ ዛሎና ላማታሚ ላሾ ሚሢ ኮሼ፤

19 ዬያቶኮ ያይዲታሚ ቢራ ዓንጎና ኮሺንቴ ቶኪ ጌኢጊሼ፤ ላምጾ ኪር ዋላ ዓይሣንዳጉዲ ጤቴ ጤቴ ላሾ ሚጾኮ ላምጾ ላምጾ ቶኪ ዓኣያ ማጾንጎ።

20 ዓፒላፓ ማዢንቴ ማኣርኮ ኬዶ ዛሎና ላማታሚ ላሾ ሚሢ ኮሼ፤

21 ጤቴ ጤቴ ላሾ ሚጾ ዴማ ላምጾ ላምጾ ቶኪ ኮሺ ያይዲታሚ ቢራ ዓንጎ ቶኪ ዓኣያ ማሢ ጌኢጊሼ።

22 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርኮ ዙሎ ዛላ፣ ጌይፃ ዓባ ጌላ ዛሎይዳ ላሆ ዓርሲንቴ ላሾ ሚሢ ኮሼ፤

23 ኮጫ ዋላ ካኣማ ካርይዳ ላምጾ ላሾ ሚሢ ኮሼ።

24 ዬንሢ ኮጫ ዋላ ካኣማ ካራ ዓኣ ላሾ ሚጾንሢ ሉኡፓ ዓርቁንቴ ቶኦኮ ሄላንዳኣና ካኣሚያ ማዓንዳያ ኮይሳኔ፤ ሃሣ ዓቴ ኮጫ ዋላ ካኣማ ካር ካንሣ ላምጾ ላሾ ሚጾንሢያ ዒዙ ጎይጾ ኮሺንቶንጎ።

25 ዬና ጎይጾና ጤቴ ጤቴ ላሾ ሚጾ ዴማ ላምጾ ቶኪ ዓኣያ ማዔ ታጳ ላሆ ቢራ ዓንጎና ኮሺንቴ ቶኪ ዓኣ ሳሊ ላሾ ሚሢ ዓኣያ ማዓንዳኔ።»

26 «ታጳ ደንጎ ጋጋርሲ ሻሪ ሚሢጋፕ ኮሼ፤ ዔያቶይዳፕ ደንጋሢ ሳፕላፕ ማኸንቴ ማኣሮኮ ፔቴ ዛላ ዓኣ ላሻሢ ሚያም፡

27 ሃሢ ደንጋሢ ፔቴ ዛሎይዳ ዓኣ ላሻሢ ሚያም፡ ዓቴ ደንጋሢ ዓባ ጌላ ዛሎና ጌይፃ ጊንፆ ዛሎና ዓኣ ላሻሢ ሚያም ማዓንዳኔ።

28 ሳዛኣ ዓኣ ጋጋርዛሢ ላሻሢ ሚያኮ ዓጨፕ ዴንዲ ዓጮ ሄላንዳኣና ጌሢንቶንጎ።

29 ላሻሢ ሚያ ዋርቄና ጳርቄ ኮሼ፤ ጋጋርዛ ሚያኮ ዓርቆያ ማዓንዳጉዲ ዋርቄና ኮሺንቴ ሱሢ ጊኢጊሼ፤ ጋጋርዛ ዋርቄና ጳርቄ ኮሺንቴያ ማዖንጎ፤

30 ዓፕሎና ማኸንታ ማኣሮ ዲኮይዳ ታ ኔኤም ዳዌ ጎይያማ ደቁ።»

31 «ዲንኪ፡ ጋላፕ ሃሢ ዘቄ ዓፕላ ሱኪንቴ ሱኡፔፕ ጎኦቦ ዓፕላ ኮሼ፤ ዔያቶይዳ ኪሩቤኤሌ ሼኤሚና ማይሊ ሲኪ ኮሼ።»

32 ዬያ ሻሮ ሚያፕ ኮሺንቲ ዋርቄና ጳርቄ ኮሺንቴ፡ ኪሮና ቢሮ ዓንጋ ቶካ ዓኣ ያይዶ ቱርቱሮናይዳ ሱፁ።

33 ጎኦቦ ዓፕሎ ዓፕላና ማኸንቴ ማኣሮኮ ሳኮይዳ ዋሊ ሄሊ ጌሢንቴ ዓይሃ ባኮይዳ ሱፁ፤ ዬካፕ ላምዖ ዓርሲንቴ ሹጫ ዓኣ ጨኣቁም ሳኣፂኖ ጎኦቦ ዓፕሎኮ ጊንፆ ዛሊና ጌሢ፤ ዬያይዲ ጎኦቦ ዓፕላ ጌኤሺ ጌይንቴ ቤዘ ዑሣ ዓኣዴ ጌኤዦ ቤዛፕ ዲማሳያ ማዓንዳኔ፤

34 ዬያይዳሰካፕ ጨኣቁም ሳኣፂኖኮ ካሮ ዋዴ፤

35 ዴጊ ጌዔ ሎኣዦ ያይቶ ዑሣ ዓኣዴ ጌኤዦ ቤዘኮ ዙላ ዓፕላፕ ማኸና ማኣሮኮ ኬዶ ዛሎይዳ ጌሢ፤ ጊንሣ ፖዖ ጌሃ ሻሮና ማኣሮኮ ደኣሎ ዛሊና ጌሢ።

36 «ዓፕላፕ ማኸንቴ ማኣሮም ካራ ማዓንዳጉዲ ዲንኪ፡ ጋላፕ፤ ሃሢ ዘቄ ሱኡፖይዳፕ ሱኪንቴ ቃራ ዓፕላ ሼኤሚና ማይሊ ሲኪ ሚዛጲሶና ጎኦቦ ዓፕላ ኮሼ።

37 ጎኦቦ ዓፕሎም ደንጎ ቱርቱሪ ሻሪ ሚሢጋፕ ኮሺ ዋርቄና ዑያ ጳርቄ ጊኢጊሼ፤ ዬያቶ ጊዶይዳ ጌሢንታ ኪራ ዋርቄና ኮሺንቴያ ማዖንጎ፤ ዬያቶ ቱርቱሮም ሞኣኖ ዓንጋፕ ማኸንቴ ደንጎ ቶኪ ኮሼ።»

27

የኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ኮሾ ጎይያ
(ኬሲ. ማፃ 38:1-7)

26:33 ዔ.ብ. 6:19፤ 9:3-5።

1 ሃሣ፡- «ሻሪ መሠረገ ታኦም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤሲ ጊኢጊሼ፤ ዩያኮ ያደሱማ ያይዶ ዋዳና ፓልፃና፤ ዓጮ ዳልጉማ ያይዶ ዋዳና ፓልፃና ማዕዔ፤ ሃሣ ጳጉማ ላምዖ ዋዳና ፓልፃና ማዕዔ ማዖንጎ።

2 ዋላ ካኦማ ያይዶ ዛሎ ቢያሠዳ ዳንኬ ኮሼ፤ ዩይ ዳንካ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘና ዋላ ማዢንቴያ ማዖንጎ፤ ዩያ ቢያሠኒኮ ዑፃ ሞኦኖ ዓንጎና ጳርቁንቴያ ማዖንጎ።

3 ዲቢንዖ ዋሆንዶ ኩንዔ፤ ታሚ ካኦሾንዶ ቦኦቆ፤ ጋውቸና ሃሣ ታሚ ጌሢ ዔኤሃንዶ ባኮዋ ጊኢጊሼ፤ ዩይ ባካ ቢያ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴያ ማዖንጎ።

4 ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ዲርቃያ ማሂ ሮኦጩ ጋሶናጉዴያ ሞኦና ዓንጊና ኮሼ፤ ዩያ ባኮም ያይዶ ሞኦና ዓንጊና ኮሺንቴ ሱሢ ዋላ ካኦማ ያይዶ ካራ ጌሢ።

5 ዩና ባኬላ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ጊዲሚዡ ሄላንዳጉዲ ዒንጎ ቤዘኮ ዳኦሮ ዴማ ማሂ ጊኢጊሼ፤

6 ታሚና ሚቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎሢ ኬዶንዶ ዛጳ ሚሢ ኮሺ ሞኦኖ ዓንጎና ዑፃ ጳርቁ።

7 ዒንጎ ባኮ ዒንጎሢ ኬዲ ኮይሳ ዎዶና ዛጳሢ ሚዖ ዒንጎ ባኮ ዒንጎሢኮ ፔቴ ፔቴ ዓጮና ዓኣ ሱዖ ጋሮ ጌልዜ።

8 ዲኮይዳ ታኤኦም ዳዌ ጎይዖና ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ላሾ ሚሢና ኮሺጋፓ ጋሮ ጉሪ ማሂ ጊኢጊሼ።»

ዓፒላፓ ማዢንቴ ማኦሮኮ ዲሮ ጋራ ማዓ ካሮ (ኬሲ. ማፃ 38:9-20)

9 «ዓፒላፓ ማዢንቴ ማኦሮኮ ዲሮ ጋራ ማዓ ካሮ ጉኡሢ፤ ዶዲ ፓቲሌና ኮሼ፤ ጎኦሶ ዓፒሎኮ ያደሱማ ዶኦሎ ዛሊና ጻኤታ ዋዳ ማዖንጎ፤

10 ዩና ዶዲ ዔቃንዳጉዲ ላማታሚ ሞኦና ዓንጊ ቶኪ ዓኣ ላማታሚ ቱርቱሪ ኮሼ፤ ዔያቶይዳ ቢራ ዓንጊና ኮሺንቴ ፒዝ ጌዔ ዓንጊና ኪሬና ዓኣያ ማዖንጎ፤

11 ኬዶ ዛሎና ዓኣ ዲሮ ጋራ ዓዳ ዒማ ጎይዖ ማዳንቶንጎ።

12 ዓባ ጌላ ዛሎና ዲሮ ጋሮም ታጳ ቶኪ ዓኣ ታጳ ቱርቱሪና ዋላ ያደሱማ ዶንጊታሚ ዋዳ ማዓ ጎኦሶ ዓፒላ ዓኣያ ማዖንጎ።

13 ጌሎ ካሮ ዛላ ዓኣ፤ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ዲሮ ጋሮኮ ዳልጉማ ዶንጊታሚ ዋዳ ማዖንጎ።

14-15 ጌሎ ካሮኮ ሻውሎና ሚዛቆና ዛሎይዳ ያደሱማ ታጳ ዶንጎ ዋዳና ፓልፃና ማዕዔ ጎኦሶ ዓፒላ ዓኣያ ማዖንጎ፤ ሃይሃ ቶኪ ዓኣ ሃይሃ ቱርቱሪ ዔያቶ ሬኤኪ ዓርቆንጎ።

16 ፔ ቶኦኪና ጌሎ ካርኮ ሌሊ ያደሱማ ላማታሚ ዋዳ ማዔ ዲንኪ፣ ጋላፕ ሃሣ ዘቄ ሱኡፔይዳፓ ሱኪንቲ ሚዘጲ ሸኤሜና ዑያ ማይሊ ሲኮና ጎኦሶ ዓፒላ ዓኣያ ማዖንጎ፤ ዬኖ ዓፒሎ ሬኤኪ ዓርቃያ ያይዶ ቶኪ ዓኣ ያይዶ ቱርቱሪ ዓኣያ ማዖንጎ።

17 ዲሮ ካርኮ ዙሎይዳ ዙሎይዳ ዓኣ ቱርቱራ ቢያ ፒዝ ጌዔ ቢሮ ዓንጎና ዓርቁንቲያ ማዖንጎ፤ ዬያቶይዳ ዓኣ ኪራኣ ቢራ ዓንገና፣ ቶካ ጊንሣ ሞኦና ዓንገና ኮሺንቲያ ማዖንጎ።

18 ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣሮ ዲሮ ጋርኮ ያደሱማ ያኤታ ዋዳ፣ ዳልጉማ ዶንጊታሚ ዋዳ፣ ዳጉማ ዶንጎ ዋዳ ማዖንጎ፤ ጎኦሶ ዓፒላ ጉኡሢ ሻሎይዳፓ ኮሺንቲያ ማዔ ቶካ ሞኦና ዓንገና ኮሾናያ ማዖንጎ።

19 ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣሮኮ ጋርይዳ ማዲንቶ ሜሃ፤ ሃሣ ዬያ ማኣሮንታ ጎኦሶ ዓፒሎ ፃውናኣ ቢያ ሞኦና ዓንጎና ኮሺንቲያ ማዖንጎ።»

ፖዖ ጊኢጊሺ ካፖ ጎይሢ
(ሌዊ. ዓክ 24:1-4)

20 «ፖዓ ዲሞና ቢያ ፖዔ ጎይሢ ዳዓንዳጉዲ ፖዖም ኮይሳ ቃራ ሪሚቲ ዛይቲ ኔኤም ዔኪ ዬዓንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ዓይሢ፤

21 ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶና ዓፒሎና ማዢና፣ ታኣኒ ዒንሢና ካኣማ ማኣሮይዳ ፖዖ ጊኢጊሺንጎ፤ ታ ቤርቶይዳ ዲሜማፓ ካራንዳያ ሄላንዳኣና ፖዓንዳጉዲ ጨኣቁሞ ታኣሶቶ ሳኣፂኖኮ ቤርቶ ዛላ ዓኣ ጎኦሶ ዓፒሎኮ ዙላ ጌሦንጎ፤ ዬይ ዎጋ ዒሰራዔኤሌ ዳሮና ሃጊ ሙካንዳ ሾይንቶናም ናንገና ካፒ ማዲንታያ ማዖንጎ።»

28

ቄኤሶ ማኣዓሢ
(ኬሲ. ማፃ 39:1-7)

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ሙሴም፡- «ኔኤኮ ጌርሲ ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶ ናኣዳኣቤ፣ ዓቢሁ፣ ዓላዜሬንታ ዒታማሬንታ ኔ ባንሢ ዔኤሌ፤ ዔያታ ቄኤሴ ማዔ ታኣም ማዳንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ባኣካፓ ዲማሴ።

2 ዒዛም ቦንቾና ሚዛጲሞናኮ ማዓንዳጉዲ ኔ ጌርሲ ዓኣሮኔም ቄኤሴም ኮይሳ ዓፒላ ጊኢጊሺ።

3 ታኣኒ ዲማ ዔራቶ ዓንጌ ፔ ኩጮ ዔራቶና ማዳ ዔሮ ዓሶ ዔኤሊጋፓ ዓኣሮኔም ዔያታ ዓፒላ ማዢንዳጉዲ ኬኤዜ፤ ያኣዒዳዛ ዓኣሮኔ ቄኤሴ ማዔ ታኣም ማዳኒ ዲማዴያ ማዓንዳኔ።

4 ደማ ደማ ኮሺንታንዳ ማኣዓሢ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታሢ ጎይያ ማዕም፡- ዳዳ ጌሢንታ ቡራሻ፣ ዔፑዳ ጌይንታ ኬርና ቱኮ ዓፒላ፣ ቃሚሻ፣ ሼኤሚና ሲኪ ማይሊ ኮሻና ሹራቤ፣ ቶኦካ ማርያንታ ኬርና ቱኮ ዓፒላንታኬ፤ ኔኤኮ ጌርሲ ዓኣርኔንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ቁኤሴ ማዒ ታኣም ማዳንዳጉዲ ዬንሢ ዓፒሎንሢ ዔር ዓሳ ኮሻንጎ።

5 ዔያታ ዬንሢ ዓፒሎ፡- ዲንኪ፣ ጋላፒ፣ ሃሣ ዘቄ ሱኡፖ ዓፒላይዳፓ ጊንሣ ዎርቄና ቃራ ሚዛጲ ዓፒላናይዳፓ ሼኤሚና ማይሊ ጊኢጊሺ ኮሻንጎ።

6 «ዔፑዳ ዲንኪ፣ ጋላፒ፣ ዘቄ ሱኡፖ፤ ጊንሣ ሃሣ ዎርቄና ቃራ ሚዛጲ ዓፒላናይዳፓ ሼኤሚና ማይሊ ሲኪ ጊኢጊሺ ዔያታ ኮሻንጎ።

7 ላምዎ ዛላ ዎላ ካንሢንታንዳጉዲ ላምዎ ጌኤታ ካኣማ ካርይዳ ዎጋርጉዳ ሱሢ ኮሺንቲ ዓኣያ ማዎንጎ።

8 ዔፑዳ ማዢንቲ ባኮንሢዳፓ ዔራቶና ቃውሪ ኮሻና ኬርና ቱኮ ባካ ፔቲይዳ ዎላ ማዢናያ ማዒ ዔፑዳና ዎላ ዓይሢ ማዢናያ ማዎንጎ።

9 ሃሣ ላምዎ ደዲ ሚዛጲ ሹቲ ዔኪ ታጳ ላምዎ ያይቆኦቤ ናኣቶኮ ሱንዎ ዒኢካ ቆኦቄ ቆኦቄ ፃኣፔ፤

10 ዬያ ኔ ማዳንዳሢ ዔያቶኮ ሾይንቶ ዎዶ ዣኣሊሱዎዎ ዎሊ ሄሊሲ ሄሊሲ፣ ላሃሢ ፔቲዘይዳ ላሃሢ ጊንሣ ሚሌዘይዳ ቆኦቄ ፃኣፔ።

11 ላምዎ ሹጮይዳ ታጳ ላምዎ ያይቆኦቤ ናኣቶኮ ሱንዎ ቆኦቄ ፃኣፓንዳ ዔራቶ ዓኣ ጎኦባ ዓሲ ዳንቄ፤ ሹጮኮ ዎርቄና ዓጮ ማሂ ኮሺ፤

12 ታጳ ላምዎ ዒሰራዔኤሌ ፃጳ ጳቂሣያ ማዓንዳጉዲ ላምዎ ሚዛጲ ባኮንሢ ጌኤቶ ዔፑዳ ዓፒሎኮ ሱዎይዳ ርኦከ። ዬያይዲ ታኣኒ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቢያ ኬሊ ታ ዳሮ ጳቂሣንዳጉዲ ዓኣርኔ ዔያቶኮ ሱንዎ ፔ ጌኤቶይዳ ዔኪ ሃንቶንጎ።

13 ዎርቄይዳፓ ላምዎ ፓልሞ ኮሺ፤

14 ጌኤሺ ዎርቄይዳፓ ሱሲጉዲ ዎላ ማርቲ ዣሎ ጉዳ ባኣዚ ላምዎ ኮሺ፣ ላምዎ ፓልሞንሢ ዎላ ዓይሢ።»

ዳዶ ቡራሻ
(ኬሲ ማፃ 39:8-21)

15 «ዎኦሲኮ ማሊዎ ዔራኒ ዎኦጮ ዳዶ ቡራሻ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢም ኮሺ፤ ማዢንቲዎ ዔፑዳ ማዢንቲ ጎይያ ዒንሢ ባኮንሢና ማዢንቲያ ማዎንጎ፤ ሃሣ ዔፑዳ ሼኤሚና ማይሊ ሲኪ ሚዛጲሶናሢ ጎይያ ሲኪንቲ ጊኢጌያ ማዎንጎ።

16 የድሱማ ኬኤላ ዋዳ፤ ጊንሣ ዓጮ ዳልጉማኦ ኬኤላ ዋዳ ማዒ ጸንጨንቴያ የይዶ ዛላ ሄኮ ማዒያ ማፃንጎ።

17 የይዶ ዋሊጊንጾ ጌሦናያ፣ ሚዛጲ ሹቺ ፓልሞ ዒኢካ ኮሺ፤ ቤርታ ዋሊጊንጾ ጌሦዞይዳ ሴርዲዮኔ፣ ቶጳዚዮኔና ዊልጭ ዊልጭ ጋዓ ሚዛጲ ባኣዚ።

18 ለምዓሳዞይዳ ቤሉሬ፣ ሴንፔሬና ዓልማዞ ጌይንታ ባኮ፤

19 ሃይሣሳ ቤዞይዳ ያኪንቴ፣ ኬልቄዶኔና ዓሜቴሰሻኖሴ ጌይንታ ባኮ።

20 የይዳሳዞይዳ ቢሬሌ፣ ሜሬጌዴና ዒያሰጲዴ ጌይንታ ባካ ዋርቄና ኮሺንቴ ባኮይዳ ጌሢንቶንጎ።

21 ዒሰራዔኤሌ ፃጳ ጳቂሣያ ማዓንዳጉዲ ሃንሢ ታጳ ለምፃ ሚዛጳ ሹጮ ፔቴ ፔቴዞንሢዳ ያይቆኦቤ ናኦቶ ፔቴ ፔቴሢኮ ሱንፃ ቆኦቁ ፃኦፐፐንቶንጎ።

22 ዳዶ ቡራሾሞ ሱሲጉዲ ዋላ ማርቴ፣ ዣላሢጉዴ ባኣዚ ጌኤሺ ዋርቄይዳፓ ኮሺ።

23 ለምፃ ዋርቄ ዢኢሮ ኮሺ ዳዶ ቡራሾኮ ኬዶ ዛሎና ዋላ ካኦማ ካሮይዳ ዓይሢ።

24 ዋርቆይዳፓ ኮሺንቴ ዣላሢ ማላ ለምፃ ባኮ ለምፃ ዢኢራሢና ዋላ ካንሢ ዓይሢ።

25 ባጎ ዛሎና ዓኣ ለምፃ ዣላሢ ማላ ባኮኮ ካሮንሢ ለምፃ ፓልሞንሢና ዋላ ካንሢ፤ ዬያይዲ ቤርቶ ዛሎና ጌኤቶይዳ ዓጊንታ ዔፑዶ ዓፐሎኮ ሱፆና ካንሢ ዓይሢ፤

26 ጊንሣ ለምፃ ዋርቄ ዢኢሮ ኮሺ ጋሮ ዛሎና ዔፑዶይዳፓ ሄሊሲ ዓኣ ዳዶ ቡራሾኮ ዶኦሎ ዛሎና ዋላ ካኦማ ካሮና ካንሢ ዓይሢ።

27 ዬንሢዳፓ ሜሌ ቃሲ ለምፃ ዋርቄ ዢኢሮ ኮሺ ቤርቶ ዛሎና ጌኤቶይዳ ዓጊንታ ዔፑዶ ዓፐሎኮ ሱፆና ዋላ ዶኦሎ ዛሎና ዓይሢ፤ ዋላ ዓይሢኒ ኮይሳሢያ ሲፓ ዋላ ካኦማ ካሮይዳ፣ ጊንሣ ሃሣ ዔራቶና ቃውራ ኮሾና ኬርኖ ቱኮ ባኮኮ ኬዴኖይዳኬ።

28 ዳዶ ቡራሾይዳ ዓኣ ዢኢራሢ ዔፑዶይዳ ዓኣ ዢኢራሢና ዋላ ዲንኮ ዣላሢጉዴ ባኮና ቱኬ፤ ያዲ ማዔቴ ዳዶ ቡራሻ ኬርና ቱኮ ባኮኮ ኬዴ ማዒሢሮ ኮሪንዳዋሴ።

29 «ዓኣሮኔ ታኦም ዲማጴ ቤዞ ጌላ ዋዶና ዒሰራዔኤሌኮ ፃጳ ሱንፃ ቆኦቁ ፃኦፐፐንቴ ዬኖ ቡራሾ ማኦፃንጎ፤ ዬያይዲ ታኣኒ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቢያ ዋዶና ዴሮ ታኣኮ ጳቂሳንዳኔ።

30 ታ ማሊያ ዲማሲ ዔርዛ ባኮንሢ ኔ ዒዛሞ ዒዛኮ ዳዶ ቡራሾይዳ ዓጌ፤ ዓኣሮኔያ ዓፐሎና ማዢንቴ ጌኤዢ ማኣሮ ጌላ ዋዶና ዳዶ ቡራሾይዳ ዬያ ዔኪ ጌሎንጎ፤ ታኣኮ ማሊያ ዒሰራዔኤሌ

ዴርሞ ፔጋሲ ከኤዛኒ ዳንዳዓንዳጉዲ ታ ቤርቶ ሺኢኪ ማዳኒ ዒ ጌላ ዎዶና ቢያ ዳዶ ቡራሾይዳ ዬንሢ ጌሦንጎ።»

ቄኤሳ ማይንታ ሜሌ ማአዖ
(ኬሲ. ማፃ 39:22-31)

31 «ዒፑዶ ቃሚሻ ቢያ ዳንኪ ሱኡፖ ዓፒላፓ ኮሺንቴያ ማዖንጎ፤
32 ቶኦኪና ጌልዚ ሆላ ማይንታኒ ጊኢጊሶናያ ማዖንጎ፤ ዬና ባከላ ቡሊንቱዋጉዲ ጋርሲም ጳንጨንቴ ኩቻ ሲኮናያ ማዖንጎ።

33-34 ደኦሎ ዛሎ ዓጮና ዳንኪ፣ ጋላፒ፤ ሃሃ ዞቄ ሱኡፖይዳፓ ማዢንቴ ርኦማኦኔ ሚያ ዓኣፖ ማላ ባኣዚ ጌሢ፤ ዬና ዓኣፖኮ ባኣኮይዳ ጌላንዳ ዎርቄይዳፓ ማዢንቴ ዳካ ዳካ ሂቾ ጌሢ።

35 ዓኣሮኔ ቄኤሴ ማዒ ታኣም ማዳኣና ዬያ ቃሚሻ ማአዖንጎ፤ ታኣም ዲማዴ ቤዘይዳ ታ ቤርታ ዒ ጴዳ ዎዶና ማዖም ዒኢካፓ ኬሰካ ዎዶና ሂቻሢኮ ዑኡዛ ዎይዘንታንዳሢሮ ሃይቢፓ ዒዚ ዳቃንዳኔ።

36 «ጌኤሺ ዎርቄይዳፓ ፔቴ ፓልሞ ማዢጋፓ ዑያይዳ ሩንጊና ሩንጋ ጎዳም ዲማዴያ» ጌይ ቆኦቄ ፃኣፔ።

37 ዬያይዲሰካፓ ቶኦካ ማሪ ጌሦሢዳ ዳንኮ ዣሎ ማላ ባኮ ሱፃ፤

38 ዓኣሮኔያ ዬና ፔ ባሊቶይዳ ጌሦንጎ፤ ዬያሮ ታኣም ዔኪ ሺኢኮ ባኮ ሺኢሺያይዳ ዔያታ ዳቤታቴያ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣም ዒንጋ ዒንጊያ ቢያ ታኣኒ ሩንጊና ሩንጋ ጎዳ ዔካንዳኔ።

39 «ዓኣሮኔኮ ሹራቦንታ ቶኦካ ማሮ ባኮንታ ቃራ ሱኡፖ ዓፒላና ኮሺ፤ ዒዚ ኬርና ቱካ ባካ ቃራ ሱኡፖ ዓፒላና ኮሺንቴ ሺኤሜና ማይሊ ሲኪ ጊኢጊሾናያ ማዖንጎ።

40 «ዓኣሮኔኮ ዓተንቆ ናኣቶም ቦንቾና ሚዛጰምናኮ ማዓንዳጉዲ ሹራቦ፣ ኬርና ቱኮ ባኮንታ ቶኦካ ዓጎ ቆኦቦዋ ኮሺ ጊኢጊሹ።

41 ዬያይዲጋፓ ዓካሪ ዬንሢ ዓፒሎንሢ ኔ ጌርሲ ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶና ማይሴ፤ ታኣም ዔያታ ቄኤሴ ማዒ ማዳንዳጉዲ ሪማቶ ዘይቶና ኔ ዔያቶ ቲሽኪ ቄኤሴ ማሂ ታኣም ዲማሴ።

42 ካሎማ ዔያቶኮ ፔጋዲዋጉዲ ቃራ ሱኡፖ ዓፒላና፣ ዔያቶኮ ኬርናፓ ዴንዲ ሙርታሢ ሃላንዳ ቆንፄ ዔያቶም ጊኢጊሹ፤

43 ዓኣሮኔና ናኣቶና ቢያ ኬሊ ዓፒላፓ ማዢንቴ ጌኤኮ ማኣሮ ጌላ ዎዶና፣ ሃሃ ጊንሣ ጌኤኮ ቤዘይዳ ቄኤሴ ማዒ ማዳኒ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ባንሢ ሙካዖ ዬያ ማይንቶንጎ፤ ዬያይዲያና ዔያቶኮ ካሎማ ጴዲንዲዋሢሮ ሃይቢፓ ዔያታ ቶላንዳኔ፤ ዬይ ዓካሪ

28:30 ፓይ. ማፃ 27:21፤ ላሚ. ዎማ 33:8፤ ዒዝ. 2:63፤ ኔሄ. 7:65።

ዓኣሮነና ዒዛኮ ዜርዖናም ቢያ ዶዲ ናንጋንዳ ዋጌ ማዓንዳኔ»
ጌዔኔ።

29

ቄኤሶኮ ማደም ዲማዲያ
(ሌዊ. ዓክ 8:1-36)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ሙሴም፡- «ዓኣሮነንታ ናኣቶንታ ታ ቤርታ ታኣም ማደንዳጉዲ ኔ ዔያቶ ዲማሳኒ ማደንዳ ባካ ያዲኬ፤ ዔኤቤ ቦሃሳ ባኣዚ ባኣያ ፔቲ ዋጋናና ላምዖ ዓዴ ማራናይ ዔኬ፤

2 ዛርጌ ዲኢሊ ዔኪ ዛይቶ ቲዠ ዋሂ ሙኑቃ ፃኣዛ ጌሊባኣ ላኣዳ ላኣዴ፤ ሃሣ ዬያጉዲ ዛይቲ ጌሊባኣ ሜሌ ላኣዳ ላኣዴ፤ ጊንሣ ሃሣ ሻኣዠ ላኣዳ ላኣዲጋጋ ዛይቶ ቲዠና ቲሸኬ፤

3 ቢያሣ ሌኤማቲይዳ ጌሢጋጋ ዋጋናሢና ላምዖ ዓዴ ማራቶንሣ ሹኪ፡ ታኣም ኔ ዒንጋ ዎዶና ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዎላ ሸኢሹ።

4 «ዓኣሮነና ዒዛኮ ናኣቶና ታ ካኣሸኪንታ፡ ዓፒላጋ ማዠንቲ ማኣሮ ካሮ ዔኪ ሙኪጋጋ ዔያታ ፔኤኮ ዑዖ ማሰታንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዜ።

5 ዬካጋ ዓኣሮነም ቄኤሶ ማኣዓሣ ማይሴ፤ ዒዚ ፔኤኮ ሹራቦ፡ ዔፑዶ፡ ዔፑዶይዳ ቃሲ ማኣዒንታ ቃሚሹ፡ ዳዶ ቡራሾንታ ኬርና ቱኮ ባኮ ቢያ ማኣዖንጎ፤

6 ዒዛኮ ቶኦኮይዳ ማሮ ዓፒሎ ማሪ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዴያ ጌይንቲ ቆኦቂ ፃኣፒንቲ ፓልማሣ ፓልሚሴ፤ ዬይ ዖኦሲም ዒዚ ዲማዴያ ማዓሣ ዔርዛ ማላታ ማዓንዳኔ።

7 ቲሸኮ ዛይቶ ዔኪ ቶኦካ ዒዛኮ ዋሂ ቲሸኬ፤

8 «ዓቲንቆ ናኣቶዎ ዒዛኮ ዔኪ ሙኪ ሹራቦ ማይሴ፤

9 ኬርና ዔያቶኮ ቱኮ ባኮ ቱኬ፤ ቶኦካ ዔያቶኮ ቆኦቦ ዓጌ፤ ዓኣሮነና ዒዛኮ ናኣቶና ኔኤኒ ቄኤሴ ማሃንዳሣ ዬያይዲኬ፤ ዔያቶና ዔያቶኮ ዜርዖ ቢያ ቄኤሴ ማዒ ናንጊና ታኣም ማደንዳኔ።

10 «ዓፒሎና ማዠና ታኣኒ ካኣሸኪንታ ማኣሮ ካሮ ዋጋናሣ ኔኤኒ ዔኪ ሙካዛ ዓኣሮነና ዒዛኮ ናኣቶና ኩጮ ዔያቶሲ ጌሜ ቶኦካ ጌሃንጎ።

11 ዬካጋ ዋጋናሣ ዓፒሎና ማዠንቲ ማኣሮ ካራ ታ ቤርቶይዳ ሹኪ።

12 ዋጋናሣኪ ሱጉዖ ኬኤላና ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዓኣ ቃጵንሣ ቲሸኬ፤ ዓቲ ሱጉዖ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ዴማ ዋሂ።

13 ጎጆ ባኮ ካንቄ ሃኣቦና ማዮኮ ሻኣዠጃ ቤዞ፡ ላምዖ ጳላሢና ዬያቶ ካንቄ ሃኣቦ ዔኪ ታኣም ዒንጊንታ ዒንጊሢ ማሂ ሚቹ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቹ።

14 ዎፓናሢኮ ዓሸኮ፡ ዜጆ፡ ሩቁንቶንታ ቢያ ዔኪ ማኣሮኮ ካራፓ ሃኬ ኬሲ ሚቹ፤ ዬይ ቁኤሶኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ዒንጊንታ ዒንጊሢኬ።

15 «ላምዖ ዓደ ማራቶንሢዳፓ ፔቲሢ ኔ ዔኪ ሙካዛ ዓኣሮኔንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ፔኤኮ ኩጮ ዬያ ማራዓሢ ቶኣካ ጌሦንጎ።

16 ማራዓሢያ ሹኪጋፓ ሱጉዖ ሚቹ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ዖይዶ ዛሎ ፑጮ።

17 ዓሸኮ ማኤሎና ማኤሎና ቲቂ፤ ጎጆ ባኮና ጊንዖ ቶኮ ዎኣሢና ማሰኪጋፓ ቶኣኮንታ ማሌ ማኤሎ ዓሸኮናኮ ዑፃ ጌሢ፤

18 ዬካፓ ዓደ ማራዓሢኮ ዓሸኮ ጉቤ ሙኡዚ ዒንጊሢ ማሂ ሚቹ፤ ዬያ ዒንጊዖኮ ሳውማ ታኣም ኮሸካያ ማዓንዳኔ።

19 «ቁኤሶ ማሂያ ዎጎም ጌሢንቲ ባጎ ማራዖ ዓደሢ ኔኤኒ ዔኪ ሙካዛ፡ ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶና ኩጮ ማራዓሢኮ ቶኣካ ጌሦንጎ ጌዒ ኬኤዜ፤

20 ማራዓሢያ ሹኪጋፓ ሱጉዖፓ ዳካ ዔኪ ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶናኮ ሚዛቆ ዎዮኮ ቤርቶ፡ ሚዛቆ ኩጮና ሚዛቆ ቶኮናኮ ዶኣም ኬኤሎ ቲሸኬ፤ ዓቲ ሱጉዖ ሚቹ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ዖይዶ ዛሎ ጎኣባ ፑጮ።

21 ሚቹ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ዓኣ ሱጉዖይዳፓ ዳካ፡ ቲዠ ዛይቶይዳፓ ዳካ ዔኪ ዓኣሮኔና ዒዛኮ ማኣዓሢናይዳ፤ ጊንሣ ዓኣሮኔኮ ናኣቶና ዔያቶኮ ማኣዓሢና ዑፃ ፑጮ፤ ዬያይዲ ዒዛንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ዔያቶኮ ማኣዓሢያኣ ታኣም ዲማዲያ ማዓንዳኔ።

22 «ዓደ ማራዓሢኮ ማሎ፡ ካሸ፡ ጎጆ ባኮ ካንቄ ሃኣቦ፡ ማዮኮ ሻኣዠጃ ቤዞ፡ ላምዖ ጳላሢ፤ ጊንሣ ዔያቶ ካንቄ ሃኣቦንታ ሚዛቆ ዛሎና ዓኣ ጊንዖ ቶኮ ዓሸኮ ቢያ ሙራ።

23 ሌኤማቶይዳ ታኣም ሸኢሸና ዲማ ዲማ ላኣዶይዳፓ ፔቲ ሙሊሢ ዔኬ፤ ኔ ዔካንዳሢያ ዛይቶ ቲዠ ዎሂ ካሦናሢዳፓ ፔቲ፡ ዛይቶ ቲዠ ዎሂንቲባኣሢዳፓ ፔቲ፤ ዬያጉዲ ሻኣዠ ላኣዶይዳፓ ፔቲ ቃሲ ዔኬ።

24 ዬያ ሙዖ ቢያ ዓኣሮኔና ናኣቶና ኩጮይዳ ዓይሤ፤ ዬያ ሌካ ሊካ ዠጊ ጨራሽ ዒንጊንታ ዲማ ዒንጊሢ ማሂ ታኣም ዔያታ ዒንጎንጎ።

25 ዔያቶይዳፓ ዔኪ ታኣም ሙኡዚ ዒንጊሢ ማሂ ዒንጋኒ ሚቹንቲ ዒንጊንታ ዒንጊዖኮ ቤርቶይዳ ጌሢ ሚቹ ዒንጎ ቤዘ ሚቹ፤ ዬያ ዒንጊዖኮ ሳውማ ታና ዎዛሳያ ማዓንዳኔ።

26 «ዓኣሮኔኮ ቄኤሱሞ ዋጎም ሹኪንቴ ዓዶ ማራዓሢኮ ዚኢሮ ዔኪ ታኣም ለካ ሊካ ዠፍጊ ጨራሺ ዒንጊንታ ዒንጊሢ ማሂ ዒንጊ፤ ዬይ ዒንሢ ዛላ ማዓያ ማዓንዳኔ።

27 «ፔቴ ቄኤሴ ቄኤሱሞ ማዳ ጌላኣና ቄኤሱሞ ዋጎም ሹኪንታ ዓዶ ማራዓሢኮ ዚኢሮና ሚዛቆ ዛሎና ዓኣ ጊንፆ ቶኮ ታኣም ለካ ሊካ ዠፍጊ ጨራሺ ዒንጊንታ ዒንጊሢ ማዒ ዒንጊንቶንጎ፤ ዬይ ጊንሣ ቄኤሱ ዛላ ማዓያ ማዓንዳኔ።

28 ታኣኮ ዴራ ዳቂንቶም ማዓ ፔቴሞና ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ዋዶና ቆልሞኮ ዚኢሮና ሚዛቆ ዛሎና ዓኣ ጊንፆ ቶካ ቄኤሱ ዛላ ማዓንዳጉዲ ታ ጌዔኔ፤ ሃይ ታ ጌዔ ባካ ላኣሚንታዓኬ፤ ዬይ፣ ዒንጎ ባካ ዴራ ታና፣ ናንጊና ናንጎ ጎዳም ዒንጎያ ማዓንዳኔ።

29 «ዓኣሮኔ ነይቃዛ ዒዛኮ ማኣዓሢ ዒዛ ናኣቶም ማፆንጎ፤ ዔያታ ቲሽቲ ቄኤሱ ማዓ ዋዶና ዬያ ማኣፆንጎ።

30 ቄኤሱ ማዓያ ዳካላፆ ጌኤዠ ቤዘይዳ ታኣም ማዳኒ ቄኤሴ ማዒ ዓፒሎና ማዠፍንቴ፣ ታኣኮ ጌኤዠ ማኣሮ ጌላ ዓኣሮኔ ናዓሢ ዬንሢ ማኣፆንሢ ላንካይ ኬሊ ማይንቶንጎ።

31 «ዓኣሮኔና ናኣቶና ቄኤሱ ማዓ ዋዶና ሹኪንታ ዓዶ ማራዓሢ ዓሽኮ ዔኪ ጌኤዠ ቤዘይዳ ካሢ።

32 ዬያ ዓሽኮ ለኤ ማቴይዳ ዔኪ ዓቴ ላኣዶና ዋላ ዓፒሎና ማዠፍንቴ፣ ታኣኒ ዒንሢና ካኣማ ማኣሮ ካራ ዔያታ ሙፆንጎ።

33 ቄኤሱ ዔያታ ማዓኣና ጎሞ ጌኤሺያም ዒንጊንቴሢ ሙፆንጎ፤ ዬይ ሙዓ ታኣም ዲማዴያ ማዔሢሮ ቄኤሳ ሌሊ ሙፆንጎ።

34 ዓሽካፓ ማዔቶዋ ላኣዳፓ ሙይንቴዋፆ ዓቴ ዋርቄይ ዓኣቶ ታሚና ሚቲንቶንጎ፤ ታኣም ዲማዴያ ማዔሢሮ ሙይንታኒ ኮይሱዋሴ።

35 «ዓኣሮኔና ናኣቶና ቄኤሱሞ ዔካ ዋጎ ታኣኒ ዓይሣማ ጎይፆ ላንካይ ኬሊዳ ማዳ ኩንሢ።

36 ጎሜ ጌኤሺሢም ፔቴ ፔቴ ኬሎና ፔቴ ዋፓና ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ሺኢሹ፤ ዬይ፣ ዬያ ዒንጎ ቤዞ ታኣም ዲማሳያኬ፤ ታኣም ዲማዴያ ማዓንዳጉዲ ሪሚቶ ዛይቶ ቲዠና ቲሽኬ።

37 ዬያ ላንካይ ኬሊዳ ቢያ ማዴ፤ ዬያይዲያና ዒንጎ ቤዞ ታኣም ዲማዴያ ማዓንዳኔ፤ ዓሲ ማዔቴያ ማሌ ባኣዚ ዬያ ቤዞ ካኣሜቴ ታኣም ዲማዴያ ማዓንዳኔ።»

ቢያ ኬሊ ዒንጎ ዒንጊሢ
(ፓይ. ማፃ 28:1-8)

38 «ቢያ ኬሊ ፔቴ ሌዔ ማዔ ላሞፆ ዓዴ ማራናይ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዒንጎ ቤዞ ሚቲ ዒንጊ፤

39 ማራናኣቶይዳፓ ፔቴማ ጉቴ፥ ባጎማ ዒባናኣና ሹኪ ዒንጌ።

40 ቤርታኣ ማራናዖና ዋላ ፔቴ ላኣዳ ኬሰካንዳ ቃራ ዛርጌ ዲኢሊ ፔቴ ዶሎዜ ማዓ ሪሚቶ ዛይቶ ቲዠና ዲርኪ ዒንጌ፤ ሃሣ ፔቴ ዶሎዜ ዋይኖ ዓኣፖ ዑዠቶ ዒንጎ ባኣዚ ማሂያኣ ሹኢ።

41 ለምዓሳ ማራናዓሢ ሳዓ ዒባናኣና ሹኪ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ሹኢ። ጉቴሎ ኔ ዒንጌ ጎይዖ ዲኢላ፥ ዛይቶ ቲዠ፥ ዑዠቶ ዒንጌ፤ ዬይ ታና፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጊንታ ሙኡዚ ዒንጊሢ፤ ሳውማኣ ታና ዋዛሳያ ማዓንዳ።

42 ቢያ ዋይ ሃይ ሚቶ ዒንጊንታ ዒንጊፃ ታኣኒ ዒንሢና ካኣማ፥ ዓፒላፓ ማዠንቴ ማኣሮ ካራ ዒንጊንታንዳያ ኮይሳ፤ ታኣኒ ታኣኮ ዴርና ካኣማንዳሢና ኔኤናኣ ታ ጌሰታንዳሢ ዒኢካኮ።

43 ዬያይዲ ታ ዴር፥ ዒሰራዔኤሌና ታኣኒ ካኣማንዳ፤ ታኣኮ ባንቻኣ ዬያ ቤዘ ታኣም ዲማዴያ ማሃንዳ።

44 ታኣኒ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘንታ ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣሮ ታኣም ዲማሳንዳ፤ ታኣም ዔያታ ቁኤሴ ማዒ ማዳንዳጉዲ ዓኣርፎንታ ዒዛኮ ናኣቶንታ ታኣኒ ዲማሳንዳ።

45 ታኣኮ ዴር፥ ዒሰራዔኤሌ ባኣካ ታኣኒ ናንጋንዳ፤ ታ ዔያቶኮ ዖኣዛሢ ማዓንዳ።

46 ታ ዔያቶኮ ባኣካ ናንጋኒ ጊብፃ ዓጮይዳፓ ታ ዔያቶ ዔኪ ኬሴ፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ዖኣዛሢ ታሢ ዔያታ ዔራንዳ፤ ጎፎና ታ ዔያቶኮ ዖኣሲ፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ» ጌዔ።

30

ዑንጅ ጨቢሶ ቤዘ (ኬሲ ማፃ 37:25-28)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ኬኤዛዖ፡- «ጨቢሶንዶ ዑንጅም ማዓንዳ ቤሲ ሻሪ ሚሢዳፓ ኮሹ፤

2 ዖዶሱማ ፔቴ ዋዳ፥ ዓጮ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳ፥ ሌካ ዴጉማ ጊንሣ ለምዖ ዋዳ ማዒ ጊኢጊንቴ ዖይዶ ዛላ ዋላ ካኣማያ ማዖንጎ፥ ዖይዶ ዛሎና ካኣማ ካርይዳ ዓኣ ዳንኮንሢ ቢያ ዒዘና ዋላ ፔቴ ማዒ ኮሹንቴያ ማዖንጎ፤

3 ዒንጎ ቤዘኮ ቤርቶ፥ ዖይዶ ዛሎንታ ዳንኮንሢያ ቢያ ጌኤሽ ዋርቆና ጳርቂ ዓጮ ዋርቆና ማሂ ኮሹ።

4 ለምዖ ዋርቆ ዠኢሮ ኮሽ ዒንጎ ቤዜሎ ኬዶንዶ ዛዳሢ ሚፃ ጌላንዳ፥ ዋርቆና ኮሽንቴ ዳኣሮ ዴማ ዓይሢ።

5 ዛጳ ሚፃዎ ሻሪ ሚሢዳፓ ኮሽ ዋርቆና ጳርቂ።

6 ይያ ዲንጎ ቤዛ ጎኑቦ ዓፒሎና ጫክቁሞ ታኦቶናኮ ቤርቶ ዛላ፤ ሃሣ ታኦኒ ኔኤና ዋላ ካኦማ ታኦቶ ዑፃ ዓኣ ጎሞ ጌኤሺያ ዔርዛ ጉኡፖኮ ቤርቶ ዛላ ጌህ፤

7 ዓኣሮኔ፥ ጉቶ ጉቶ ፖፖ ጊኢጊሻኒ ሙካኣና ቃራ ሳውቃ ዑንጆ ዲንጎ ቤዛይዳ ጨቢሶንጎ።

8 ሃሣ ዋንቶ ዋንቶ ፖፖ ፖፖ ዲሳኣና ይያጉዲ ማዳንጎ፤ ሃይ ዑንጆ ዲንጎ ዲንጊፃ ሙካ ሸይንቶ ቢያና ጋፑዋፖ ማዳንታያ ማዳኒ ኮይሳ።

9 ይኖ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛይዳ ላኣጊንቴ ዑንጆ፥ ቆልሞ ሹኪ ዲንጎ ዲንጊህ፤ ሃሣ ሃኣኮይዳፓ ዲንጎ ባኣዚ ዲንጊፖ፤ ዋይኖ ዑኩፑ ዲኢካ ዋሂፖ።

10 ዓኣሮኔ ለዓ ለዓ ፔቴና ጎሞ ጌኤሺያም ሹኪንቴ ቆልሞ ሱጉፃፓ ዔኪ ያይዶ ዳንኮንህ፤ ዑያይዳ ጌህ፤ ዲንጎ ቤዛሎ ጌኤሾ ዋጎ ኩንሣንጎ፤ ይይ ዋጋ ሙካ ሸይንቶ ቢያና ለዓ ለዓ ማዳንቶንጎ፤ ይያይዲ ሃይ ዲንጎ ቤዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂም ፔቶ ዲማዴያ ማፖንጎ» ጌዔ።

ያኦሲ ካኣሽኪንታ ማኣሮም ዲንጊንታ ዲንጊያ

11 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡-

12 «ዲሰራዔኤሌ ዴር ኔ ፓይዳ ዋዶና ዲማ ዲማ ዶርዓ ዔያቶ ዓርቁዋጉዲ ዴራ ፔኤኮ ሸምፖ ዛሎም ማዓ ባኣዚ ጨጎንጎ።

13 ዴር ባኣካ ፓይዲንታ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዓፒሎና ማዢንቴ፥ ታኣኮ ማኣሮይዳ ዲንጎም ዔርቴ ጎይያ ላሆ ጊራኣሜ ማዓ ሹቹ ቢራ ታና፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳሂም ዔኪ ሸኢሾንጎ፤

14 ዴር ፓይዶይዳ ጌላኒ ዳንዳዓህ፥ ጌይፃ፡- ለዓ ላማታሚ ኩሜሂና ይያፓ ዑሣ ማዔሂ ቢያ ይኖ ዲንጊያ ዲንጎንጎ፤

15 ዔያታ ፔኤኮ ሸምፓህ ዛሎ ይኖ ዲንጎ ባኮ ዲንጋ ዋዶና ዖርጎጫህታቴያ ማንቃህ ሄኮ ጨጋንዳኣፓዓቴም ዖርጎጫህኮ ጨጋ ሚርጌ፥ ማንቃህሲ ዳካ ማፖፖ።

16 ይያ ዲንጊያ ዲሰራዔኤሌ ዴርይዳፓ ቡኩሲ ዔኪ ዓፒሎና ማዢንቴ፥ ታኣኮ ማኣሮ ማዶም ፔኤሹ፤ ይይ ዲንጊፃ ዔያቶኮ ሸምፓህ ዛሎ ማዓንዳ፤ ታኣኒያ ዔያቶ ጳቂህ ካፓንዳ፤» ጌዔ።

ዋኣሂ ማሰቶ ሳኣኔ

17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ሙሴም፡-

18 «ዋኣሂ ማሰቶ ሳኣኔ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺ፥ ቶኪ ዓኣ ሞኦኖ ዓንጎና ማዢንቴ ሳኣኖ ጌሣ ቤዛይዳ ጌህ፤ ይኖ ናንጊና ናንጋ ጎዳም

30:13 ኬሲ. ማጻ 38:25-26፤ ማቲ. 17:24።

ዲንሳ ባኮ ዲንሳ ቤዘና ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርናኮ ሳዛ ጌህሂ ዋኣህሂ ዋሂ።

19 ዓኣርኔንታ ዲዛኮ ናኣቶንታ ዬያ ዋኣዖና ፔኤኮ ኩጮና ቶኮና ማሰቶንሳ።

20 ዬያ ዔያታ ማዳኒ ኮይሳህሂ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣር ጌላንዳህሂና ሙዖ ዲንጊዖ ዲንሳ ቤዘ ሸኢካንዳህኮ ቤርታኬ፤ ያዲ ዔያታ ማዳቶ ሃይቢዳፓ ቶላንዳኔ፤

21 ዬያሮ ዔያታ ሃይቁዋጉዲ ዔያቶኮ ቶኮና ኩጮና ዔያታ ማሰቶንሳ፤ ዬይ፡- ዔያቶና ዔያቶኮ ጊንፃፓ ኬሰካንዳ ዜርፃ ናንጊና ካፓንዳ ዋጌኬ» ጌዔኔ።

ዛይቶ ቲዦ

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡-

23 «ቃራ ሳውቃ ዳኤሻ፤ ላሆ ዶሎዜ ማዓንዳ ኬርቤ፥ ፔቴ ኮኣማ ማዓንዳ ቁሬፓ ጌይንታ ሚዖ ቁኤሮ፥ ፔቴ ኮኣማ ማዓንዳ ቃራ ሳውቃ ማኣቲ፤

24 ላሆ ሙሊህሂ ቤርጉዴ ጎዖ ዑንጅ ዔኬ፤ ዬይ ቢያህሂ ዓፒሎና ማዢንቴ፥ ታኣኮ ማኣርይዳ ዲንጊንቲ ዔርታህጉዴያ ማዖንሳ፤ ዬያይዳ ዖይዶ ዶሎዜ ዛይቲ ዋሂጋፓ፤

25 ሳውቃ ቲሺጉዲ ዲማዴ ዛይቲ ቲሺ ኮሽ፤ ዬይ ዲማዴ ዛይቲ ቲሺ ማዓንዳኔ።

26 ዓፒሎና ማዢንቴ፥ ታኣኒ ዲንህሂና ካኣማ ማኣር፥ ጫኣቁዋ ታኣቦቶ፤

27 ዳጌ ሎኣዦንታ ዬያ ዑፃ ዓኣ ባኮ ቢያ፥ ፖዖ ጌሦ ሻርኖንታ ዬያይዳ ጊኢጊሾ ባኮ፥ ዑንጅ ጩቢሳኒ ጊኢጊሾ ቤዘ፤

28 ሚቹ ዲንጊንታ ባኮ ዲንሳ ቤዘንታ ዲኢካ ዓኣ ባኮ ቢያ፤ ዬያጉዲ ዋኣዖ ማሰቶ ሳኣኖንታ ጌሦ ቤዘዋ ዬያና ቲሽኬ።

29 ዬያይዲ ሃንህሂ ቢያ ኔ ዲማሲህሂና ፔቶ ዲማዴያ ማሃንዳኔ፤ ዔያቶ ካኣማ ዓሲ ማዔቴያ ሜሌ ባኣዚ ቢያ ታኣም ዲማዴያ ማዓንዳኔ።

30 ዓኣርኔና ናኣቶና ቁኤሴ ማዒ ታኣም ማዳንዳጉዲ ዔያቶ ቲሽኪ ቁኤሴ ማሂ፤

31 ዲሰራዔኤሌ ዳርማኣ ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ ሃይ ታኣም ዲማዴ ቲዦ ዛይታ ሙካ ሸይንቶና ቢያ ታ ማዶም ማዓያ ማዖንሳ፤

32 ጉሪ ዓይሳ ዓሲ ዑሂዳኣ ማዖም ቲሽኪንቶ፤ ዬያ ማላያ ሜሌ ቲሺ ኮሺ፤ ጉፔ፤ ዬይ ዲማዴያ ማዔህሮ ዲንህሂና ኮሺ ዔሩዋቲ።

30:18 ኬሲ. ማፃ 38:8።

33 ዬያ ማላ ቲሺ ኮሻሢ፤ ሃሃ ዬያ ቲዠሮዳፓ ዔኪ ቄኤሴ ማዒባኣ ዓሲ ቲሽካሢ ታኣኮ ዴሮይዳፓ ፔቴሢ ማዒ ፓይዲንታዓኬ» ጌዔኔ።

ዑንጅ ጊኢሊሾ ጎይዖ

34 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ፔቴ ፔቴሢኮ ዴኤሠማ ሄኮ ማዔያ ኮዠ ሳውቃ ዴኤሾ፤ ዬይያ፡- ጆዳያ ማዔ ማኣሢ፡ ኪቤይዳፓ ዔውታ ሳውቃ ቲሺ፡ ሳውቃ ማኣሢንታ ቃራ ሳውሞ ዓኣ ዑንጅዎ ዔኪ።

35 ሳውቃ ዴኤሾ ኮሻ ዓሳ ኮሻሢጉዲ ቃራ ሳውሞ ዓኣ ዑንጅ ጊኢሊሾ። ጌኤሺ ሃሃ ዲማዴያ ማዓንዳጉዲ ሶኦጌ ጊዳ ዋሄ።

36 ዬያይዳፓ ዳካ ዔኪ ዑዲ ሺኢቹሰካፓ ታኣኒ ኔኤና ካኣማ፡ ዓፒሎና ማዠገንቴ ማኣሮ ዔኪ ዓኣዲ ጫኣቁሞ ታኣሶቶኮ ቤርታ ጌሢ፤ ዬይ ዑንጅ ኮሺ ዑሣ ዓኣዴ ጌኤሺ ዲማዴያ ማዓንዳኔ።

37 ዬያይዲ ዒንሣሞ ማዓ ሜሌ ዑንጅ ኮሺሢዳፓ ዒንሣና ካፑዋቴ፤ ታኣም ዲማዴያ ማዔሢሮ ዒንሣ ዬያ ዔራዋቴ።

38 ዬያጉዴ ባኣዚ ማዲ ሳውሞና ዎዛዳኒ ማላ ዓሲ ዓኣቴ ታኣኮ ዴሮይዳፓ ፔቴሢ ማዒ ፓይዲንታዓኬ» ጌዔኔ።

31

**ባሰለዔኤሌና ዔኤሊያቤና
(ኬሲ. ማገ 35:30—36:1)**

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡-

2 «ሃይሾ ታኣኒ ዪሁዳ ማኣራፓ ሁኡሬ ጎጆሢኮ ናኣዚ ናጎ ማዔሢ፡ ዑኡሬ ናኣዚ፡ ባሰለዔኤሌ ዶኦሬኔ፤

3 ዓይጎ ባኣዚያ ማጎም ኩቹ ማዶ ሃኣማቶ ዔራንዳጉዲ ጳቂሥሢና ጨንጨሞና፤ ሃሃ ዔራ ማዓንዳጉዲ ታኣኮ ዓያኖንታ ዎለቄያ ታ ዒዛም ዒንጌኔ፤

4 ዬያሮ ጨንጨሞና ማዶንዶ ጎይሢ ማሊ ኬሲ ዎርቄይዳፓ፡ ቢራና ሞኦኖ ዓንጎናይዳፓ ዲማ ዲማ ባኣዚ ዒ ኮሻንዳኔ።

5 ዬያጉዲ ፓልሞም ማዓ ሚዛጶ ሹጮ ቆኦቂ ኮሻኒ፡ ሚሢያ ዓርሳኒ፡ ሜሌ ማዶ ቢያ ዔራቶና ማዳኒ ዒ ዲንዳዓኔ።

6 ዒዛና ዎላ ሃሃ ማዳንዳጉዲ ዳኣኔ ማኣሮይዳፓ ዓይሳማኬ ናኣዚ ዔኤሊያቤ ታ ዶኦሬኔ፤ ታ ኔና ዓይሢ ባኮ ቢያ ዔያታ ማዳንዳጉዲ ኩቹ ሃኣማቶ ዓኣ ሜሌ ዓሶማኣ ቢያ ዴኤፒ ዔራቶ ታኣኒ ዒንጌኔ።

30:38 ኬሲ. ማገ 37:29።

7 ማደንታንዳጉዲ ታ ዓይሄ ባካ ያደኬ፡- ታኣኒ ዒንሢና ካአማ ዓፒሎና ማዢንታ ማአሮ፣ ጫአቁሞ ታኣቦቶንታ ዎደ ካሮንታ፡ ዓፒሎና ማዢንታ ማአሮ ጋራ ማደ ባኮ ቢያ፡

8 ደጌ ዳልጎሎኦኦንታ ዬያም ኮይሳ ባኮ፡ ጌኤዢ ዎርቃፓ ኮሺንታ ፖፖ ጌሦ ሻርኖና ዬያም ኮይሳ ባኮ ቢያ፡ ዑንጅ ዒንጊፃ ዒንጊንታ ቤዘ፡

9 ሚቹ ዒንጎ ዒንጊፃም ማዓ ቤዘና ዬያም ኮይሳ ባኮ ቢያ፡ ዎኦፃ ማሰቶ ሳኦኖንታ ጌሦ ቤዘንታ፡

10 ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኦቶና ቄኤሴ ማዒ ማደኣና ዔያታ ማኣዓንዳ ሚዛጰ ዲማዴ ማኣዓሢ፡

11 ቲዢ ዛይቶና ታኣም ዲማዴ ቤዘም ማዓ ኮዢ ሳውማ ዓኣ ዑንጅ፡ ዬያ ቢያ ባኮ ዔያታ ማደንዳሢ ታ ኔና ዓይሄ ጎይፆማኬ» ጌዔኔ።

ሃውሾም ደኦሪንቲ ኬሎ

12 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሣ፡-

13 «ዒሰራዔኤሌ ናኦቶም ሂዚ ጌዒ ኬኤዜ፡- ሃውሾ ኬሊ ማሂታ ደኦሪ ቦንቾ ኬሎ ካፑዎቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ዬይ ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታኣም ዲማዴ ዴሬ ማሂ ዒንሢ ደኦሪፊ ማዒፃ ዔርዛያ ማዒ ሙካ ሾይንቶ ቢያይዳ ታኣና ዒንሢናኮ ባኣካ ደዲ ናንጋንዳ ማላታ ማዔሢሮኬ።

14 ታኣም ዲማዴያ ማዔሢሮ ሃውሾ ኬሎ ቦንቾ ኬሊ ማሂ ቦንቹዎቲ፤ ዬያ ቦንቾ ኬሎ ካፑዎፃ ማደ ኬሊ ማሃ ዓሲ ቢያ ዎዎደንቶንጎ።

15 ዒንሢ ዒንሢኮ ማደ ማደንዳ ላሆ ኬሊ ዒንሢም ዓኣኔ፤ ላንካሳ ኬላ ጋዓንቲ ታኣም ዲማዴ ሃውሺሢ ኬሊኬ፤ ዬኖ ኬሎና ማደ ማደሢ ቢያ ዎዎደንቶን።

16 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዬኖ ኬሎ ደዲ ናንጋ ጫአቁሞ ማላታ ማሂ ካፖንጎ፤

17 ዬይ ታኣና ዒሰራዔኤሌ ዴሮናኮ ባኣካ ናንጊና ደዲ ናንጋ ማላታ ማፆንጎ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጫሪጌጫና ሳፆና ላሆ ኬሊዳ ማዢ ኩርሴሰካፓ ላንካሳ ኬሌሎ ማደ ታኣኒ ሃሾ ኬሎታሢሮኬ» ጌዔኔ።

31:15 ኬሲ. ማፃ 20:8-11፤ 23:12፤ 34:21፤ 35:2፤ ሌዊ. ዓኬ 23:3፤ ላሚ. ዎማ 5:12-14። 31:17 ኬሲ. ማፃ 20:11።

18 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ሲና ዲኮይዳ ገሰቴሰካፓ ያኦሲ ፔኤሮ ፔ ዓይሢያ ፃኣፔ ላምዖ ዓርሲንቴ፣ ማርኮ ማዓ ሹጮንሢ ሙሴም ዒንጌኔ።

32

ዎርቆና ያኦዞ ማሂ ማዦና ናኦሪ
(ላሚ. ዎማ 9:6-29)

1 ሙሴ ዲኮይዳፓ ከዱዎዖ ዒኢካ ሚርጌ ኔጌሢ ዴራ ዛጊ ፔቴዎና ዓኣሮኔ ኮራ ቡከንታዖ፡- «ጊብፄ ዓጮይዳፓ ኑና ዔኪ ከሴ፣ ሙሴ ጎዖሢ ዎዎይቴቴያ ኑ ዔራዎሴ፤ ዩያሮ ኑኡኮ ቤርታ ቤርታ ዓኣዲ ኑና ዔኪ ዓኣዳንዳ ያኦዞ ኑኡም ኮሼ» ጌዔኔ።

2 ዓኣሮኔ፡- «ዒንሢኮ ላኣሎንታ ዓቲንቆንታ ዉዱሮ ናኣታኣ ፓልማ ዎዮ ዎርቆ ቢያ ቡኩሲ ታኣም ዔኪ ዩዑዎቴ» ጌዔኔ።

3 ዩያሮ ዴራ ቢያ ዔያቶኮ ዓኣ ዎርቆ ዴንዶ ቢያ ከሲ ዓኣሮኔም ዔኪ ሙከኔ።

4 ዒዚ ዩያ ዎርቆ ዴንዳሢ ቢያ ዔኪ ታሚዳ ዓጌኔ፤ ዩይ ዎርቃ ዓልቃዛ፣ ዎርቆ ዔኪ ዔኤቢኮ ጋርካ ዎሂሰካፓ ናኦሪ ማሂ ማዦ ከሴኔ።

ዴራ፡- «ዒሰራዔኤሌ ዓሲዮቴ! ጊብፄ ዓጮይዳፓ ኑና ዔኪ ከሴ፣ ኑ ያኦዞሢ ሃያከ!» ጌዔኔ።

5 ዓኣሮኔ ዩያ ዛጋዖ ዎርቆና ማዦንቴ ናኦራሢኮ ቤርታ ዩያ ያኦዞም ዒንጎ ቤሲ ኮሼ፡- «ዚሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቦንቾ ከሊ ማዓንዳኔ» ጌዒ ዴሮም ከኤዜኔ።

6 ዚሮ ጉቴሎ ጉቴ ዓሚቆልም ዔኪ ሙከ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያንታ ዳቂንታም ማዓ ፔቴዎና ሹከ ዒንጎ ዒንጊያዎ ሸኢሹኔ፤ ዒማና ዴራ ዴዒ ሙዒ ዑሽከሰካፓ ኮርጋኒ ዔቁኔ።

7 ዩያሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ጊብፄ ዓጮይዳፓ ኔኤኒ ዔኪ ከሴ ኔኤኮ ዴራ ፔና ዒኢሲ፣ ታናኣ ሃሹሢሮ ዑኩና ዔያቶ ባንሢ ከዴ፤

8 ዴራ ታ ዔያቶ ዓኣዳንዳጉዲ ዓይሢ ጎይያይዳፓ ኔጉዎዖ ዳቢንቴኔ፤ ዎርቆ ሸኤሽ ማዦና ናኦሪ ማላታ ካኣሽኮ ያኦዞ ማሂ ኮሽ ዔያታ ካኣሽከኔ፤ ሚቺ ዒንጎ ባኣዚያ ዩያም ዒንጊ ጊብፄ ዓጮይዳፓ ኑና ከሴ፣ ኑኡኮ ያኦዞ ሃያከ» ዔያታ ጌዔኔ።

9 ዴራ ዎዚጉዴ ዎይዚ ዒፃያታቶ ታ ዔያቶ ዔሬኔ፤

32:1 ዳኪ. ማዶ 7:40። 32:4 1ካኣቶ. ማ 12:28፤ ዳኪ. ማዶ 7:41። 32:6 1ቆሮ. 10:7።

10 ሃሢ ሃይሾ ታ ዔያቶ ዑፃ ሚርጌና ጳጋዲ ባይዛኒ ታ ዔያቶ ጊኢጌሢር ታኣኮ ጳጎ ማሃኒ ማሊፖ፤ ኔና ታኣኒ ጋዓንቴ ዳልጊ ዳሬ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ።

11 ሙሴ ጋዓንቴ ፔ ያኦዛሢ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሺኢቃዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዎ! ኔኤኮ ዳኤፖ ቢታንቶና ዎልቆና ዓውሱ፤ ጊብፄ ዓጮይዳፓ ኔ ኬሴ ኔኤኮ ዳርይዳ ሃያይዲ ኔ ዓይጋ ጳጋዳይ?

12 ጊብፄ ዓሳ <ሃያ ዓሶ ዔያቶኮ ያኦሲ ጊብፄ ዓጮይዳፓ ዔኪ ኬሴሢ ጳኮይዳ ዔያቶ ዎዳኒና ፔቶ ባባይዛኒኬ» ጌዒ ኑና ሚኢጫንዳጉዲ ኔ ዓይጎር ማሌይ? ሃሢ ጳጎይዳፓ ዓቶም ጌይሢባንሢ ማዔ፤ ሃያ ቢያ ባይሲንቶ ኔኤኮ ዳር ዑፃ ሄሊሲፖ።

13 ኔኤኮ ዓይሎ ዓብራሃሜንታ ዪሳኦቅንታ ያይቆኦሴማኦ ማሌ፤ ዜርዎ ዔያቶኮ ጫሪንጫ ዉጫሢጉዲ ኔ ሚርጊሻኒና ኔ ዔያቶም ዒንጋኒ ጉሙርሴ ዓጮሎዎ ናንጊና ዔያቶ ዓጪ ማሢ ኔ ዔያቶም ዒንጋኒ ጫኦቁ ጫኦቁም ማሊ ጳቂሢ» ጌዔኔ።

14 ዬያር ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጳጎይዳፓ ዓቶም ጌይሢባንሢ ማዒ፤ ዔያቶ ዑፃ ዓጋኒ ማሌ ፑርቶ ዳማ ዳማ ዳርዓሢ ኬይሱዎዎ ሃሽኔ።

15 ዬካፓ ሙሴ ላምዎ ዛሎና ታጳ ዓይሢዎ ፃኦፒንቴ ላምዎ ዓርሲንቴ ሹጮንሢ ዔኪ ዳካፓ ኬዳኔ።

16 ዬንሢ ዓርሲዎ ሹጮንሢ ኮሽሢና ጊዳ ዓኦ ዓይሢዎ ቆኦቂ ፃኦፔሢ ያኦሲኬ።

17 ዳራ ዣላሢ ዒያሱ ዎይዛዎ ሙሴ ኮራ፡- «ጉርዳይዳ ያልዚ ጌሉጉዲ ጋዓኔ» ጌዔኔ።

18 ሙሴ ጋዓንቴ፡- «ሃይ ዎይዚንታሢ ኮሢ ዑኡሲ ማዓንዳኦፓዓቴም ያልዚና ባሽ ዓሲኮ ሄርሽንቴ ዑኡሲ፤ ሃሢ ባሽንቴ ዳሬኮ ዒላቴ ዑኡሲያቴዎሴ» ጌዔኔ።

19 ሙሴ ጉርዳ ሙኪ ሄላዎ ያኦዞ ማሢ ኮሻና ናኦርማንታ ዳርኮዎ ኮዎ ዛጋዎ ዒናፓ ጳጋዲ ዒ ዔኪ ሙኬ ዓርሲንቴ ሹጮንሢ ዳኮ ዳማ ዣቢ ማንሢ።

20 ሃሢ ዔያታ ያኦዞ ማሢ ኮሻ ናኦርማ ዔኪ ታሚዳ ዓጊ ዓልቂሲ ሊኢቃጳንዳያ ሄላንዳኦና ጊኢጪ ዎኦሢና ሞርራዎ ዒሰራዔኤሌ ዳር ዑሽኔ።

21 ዒማና ዒዚ ዓኦርኔ ኮራ፡- «ፔቶ ሃይ ዳራ ኔና ዎዎዳምዳይ፤ ሃያጉዳ ፑርታ ጎሜይዳ ዔኪ ኔ ዔያቶ ጌልዜሢ?» ጌዔኔ።

32:11 ፓይ. ማፃ 14:13-19። 32:13 ማዢ. ማፃ 22:16-17፤ 17:18።

22 ዓኣሮኔ ማሃዎ፡- «ታ ጎዳሢዮ! ታ ዑፃ ዳጋዲ፣፤ ዴራ ፑርታ ባኣዚ ማዳኒ ዎያጉዴ ባቃና ዴንሢ ዓሲታቲያ ኔኤኒ ዔዔራኔ፤

23 ዔያታ <ጊብፄ ዓጮይዳፓ ኑና ዔኪ ኬሴ፥ ሙሴ ዎዎይቲቲያ ኑ ዔዳቀሴ፤ ዔያሮ ኑኡኮ ቤርታ ቤርታ ኑና ዔኪ ዓኣዳንዳ ፆኦዞ ኑኡዎ ኮሼ» ጋዓዛ፥

24 ታኣኒያ ዔያቶኮ ዎርቆ ፓልማሢ ኬሲ ዔኪ ሙካንዳጉዲ ዓይሢዎ፥ ዔያታ ፔኤኮ ፓልማሢ ቢያ ዔኪ ሙኬኔ፤ ዔያ ፓልማሢ ቡኩሲ ዔኪ ታሚዳ ታኣኒ ዓጋዛ፥ ሃይ ናኣሮ ማላሢ ማኸንቲ ኬሰኬኔ፡፡»

25 ዓኣሮኔ ዴሮ ዳኪ ሃሺሢና ዔያቶኮ ሞርካ ዔያቶ ሚኢ ጫንዳጉዲ ማሃሢያ ሙሴ ዛጌኔ፡፡

26 ዔያሮ ሙሴ ጉርዶ ጌሎ ካራ ዔቃዎ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዛላ ማዔዞንሢ ቢያ ሃኒ ታ ባንሢ ሙኩዎቲ!» ጌዒ ዑኡዞ ዴጊዲ ኬኤዛዛ፥ ለዎ ዓሳ ቢያ ዒዛ ኮራ ቡኬኔ፤

27 ዒዚ ዔያቶም፡- «ዒንሢ ፔቲ ፔቲሢ ዒንሢኮ ጨንቾ ዓፓሮ ዔኪ ካራፓ ካሮ ሄላንዳኣና ጉርዶ ሃንቲ ዒንሢኮ ጌርሲንሢ፥ ዒንሢኮ ዒጊኖንታ ዒንሢኮ ዓሺኖዎ ዎዳንዳጉዲ ዒሰራዔኤሌኮ ፆኦዛሢ ማዔ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሢ ዓይሢኔ» ጌዔኔ፡፡

28 ለዎ ዓሳ ዔያ ጌይንቲሢ ዎይዚ ዔኖ ኬሎ ሃይሦ ሺያ ዓሲ ዎዳኔ፡፡

29 ሙሴያ ለዎ ዓሰም፡- «ሃኖ ዒንሢ፥ ዒንሢኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዒንሢኮ ጌርሲንሢያ ዎዲፆና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ማዳ ቁኤሴ ማዒ ዒንሢና ዒንሢ ዲማሴሢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሢም ዓንጀ ዒንጌኔ» ጌዔኔ፡፡

30 ዚሮ ጉቲሎ ሙሴ ዴሮም፡- «ፑርታ ዴኤፕ ዳቢንቲ ዒንሢ ዳቤኔ፤ ያዲ ማዔቲያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጴዳ ዳኮ ሃሢ ላሚ ታኣኒ ኬሰካንዳኔ፤ ጎዎንቲ ዒንሢኮ ጎሞ ዓቶም ጌይሳኒ ታ ዲንዳንዳኣናንዳኔ» ጌዔኔ፡፡

31 ሙሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ባንሢ ማዒ ዴንዲ፡- «ሃይ ዴራ ፑርታ ዳቢንቲ ዳቤኔ፥ ዎርቁና ኮሺንቲ ባኣዚ ፆኦዞ ማሃ ካኣሸኬኔ፤

32 ሃዳራ ዔያቶኮ ጎሞ ዓቶም ጌዔ፤ ኔ ዔያቶኮ ጎሞ ዓቶንጎ ጌይንዲዎያ ማዔቲ ኔኤኒ ፃኣፔ ማፃኣፓታ ታ ሰንፆ ዑጩ ባይዜ» ጌዔኔ፡፡

33 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ሰንፆ ታኣኒ ባይዛንዳሢ ጎሜ ማዴ ዓሰና ታና ፆዩሴ ዓሰኬ፡፡

32:32 ዓይኑ. 69:28፤ የሃ. ፆፕዳ 3:5፡፡

34 ሃሢ ዓኣዲጋፓ ታ ኔኤም ኬኤዛ ቤዞ ዳሮ ዔኪ ዓኣዲ፤ ታኣኮ ኪኢታንቻሢ ኔኤኮ ቤርታ ቤርታ ኔና ዔኪ ዓኣዲንዳሢ ዔሬ፤ ጋዓንቴ ዎዳ ሄላዛ ሃያ ዳሮይዳ ዔያታ ማዳ ጎሞሮ ማቶ ዓጊ ታኣኒ ዓታዓኬ» ጌዔኔ።

35 ዎርቆና ማዢንቴ ናኣሮ ያኣዞ ዔያቶም ኮሻንዳጉዲ ዓኣሮኔ ዔያታ ማታሴሢሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳሮይዳ ፑርታ ዶርዎ ዳኬኔ።

33

ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሲና ዲካፓ ዓኣዲንዳጉዲ ያኣሲኮ ዓይሢያ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔኤና ጊብፂ ዓጫፓ ኔ ዔኪ ኬሴ ዳራ ቢያ ሃኖ ቤዛፓ ዔቁ፣ ዓብራሃማም፣ ዪሳኣቁም፣ ያይቆኦቤና ዔያቶኮ ዜርዎናም ቢያ ታ ዒንጋኒ ጫኣቁ ዓጮ ዓኣዲዎቴ።

2 ዒንሢኮ ቤርታ ቤርታ ዒንሢ ዔኪ ዓኣዲንዳያ ታኣኮ ኪኢታንቻሢ ታ ዳካንዳኔ፤ ካኣና ናሶ፣ ዓሞራ ናሶ፣ ሄኤቴ ናሶ፣ ፔርዜ ናሶ፣ ሂዎቁና ዒያቡሳ ናሶ ታ ዒንሢኮ ቤርታፓ ኬሲ ዳካንዳኔ።

3 ዒንሢ ዓኣዲ ቤዛ ዔኤሲና ዲኢቁና ኩማ ማሊ ዓጪኬ፤ ጋዓንቴ ዒንሢ ዎይዚ ዒፃ ዓሲ ማዔሢሮ ታ ዒንሢ ጎይፃ ዎዲ ባይዙዎጉዲ ታ ዒንሢና ዓኣዲዓኬ» ጌዔኔ።

4 ዳራ ቢያ ዬያ ያዩሳ ሃይሶ ዎይዛፃ ዒናፓ ዬኤኬኔ፤ ዒማፓ ዓርቃፃ ዓይጎዎ ፓልሞ ባኣዚ ፓልማኒ ዔያታ ኮዒባኣሴ።

5 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳሮም ሂዚ ጌዒ ኬኤዛንዳጉዲ ሙሴ ዓይሢኔ፡- «ዒንሢ ዎይዚ ዒፃ ዓሲኬ፤ ፔቴናታፃ ታ ዒንሢና ዎላ ዓኣዲቶ ጋፒሲ ታ ዒንሢ ባይዛንዳኔ፤ ሃሢ ዒንሢኮ ፓልሞ ባኮ ዒንሢ ዑፃፓ ጉሱዎቴ፤ ታ ዒንሢ ዎዎዳንዳታቴያ ሃጊ ታኣኒ ፔጋሳንዳኔ።»

6 ዬያሮ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ሲና ዲኮ ሃሺ ዳንዴሰካፓ ፓልሞ ባኮ ቢያ ጉሴኔ።

ዓፒሎና ማዢንቴ ያኣሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ

7 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዲንኪ ዳዓ ቤዞ ቢያይዳ፣ ሙሴ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ጉርዶይዳፓ ሃኪሲ ደቃኔ፤ ዬይ ማኣራ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ» ጌይንቴኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢና ጌሰታኒ ኮዔሢ ቢያ ዒኢካ ዓኣዲኔ።

8 ሙሴ ዒኢካ ዓኣዲ ዎዶና ቢያ ዳራ ፔኤኮ ማኣሮ ካራ ኬሰኪ ዔቁ ሙሴ ዬያ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ጌላንዳኣና ዒዛ ዛዛጋኔ።

33:1 ማዢ. ማፃ 12:7፤ 26:3፤ 28:13።

9 ሙሴ ዲኢካ ጌሌሰካፓ ፒዝ ጌዒ ዔቃ ሻኣራ ኬዲ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ካራ ዔቃኔ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢያ ሻኣሮ ባኣካ ማዒ ሙሴና ጌሰታኔ።

10 ፒዝ ጌዒ ዔቃ ሻኣራ ዓፒሎና ማዢና ጌኤዡ ማኣሮ ካራ ጴዳዛ ዴራ ዴንቃያ ፔኤኮ ማኣሮ ካራ ጉምዓቲ ዘጊ ዘጊ ያኦሲ ካኣሽካኔ።

11 ዓሲ ፔኤኮ ላጌና ዋላ ጌሰታጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዋላ ዒማና ፔጌና ጌሰታኔ፤ ዩካፓ ሙሴ ጉርዶ ባንሢ ማዒ። ዒዛ ማኣዲ ማዳ ዴጌሢ፣ ኔዊ ናኣዚ፣ ዒያሱ ጋዓንቴ ዓፒሎና ማዢና ጌኤዡ ማኣሮ ሃሺ ማሌ ቤሲ ዴንዲዋሴ።

ያኦሲ ዴሮይዳፓ ዲማዲንዲዋኣያ ማዒያ ላሚ ጫኣቄሢ

12 ሙሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳም፡- «ሃያ ዴሮ ዬኖ ዓጨሎ ታ ዔኪ ዓኣዳንዲጉዲ ኔኤኒ ታና ዓይሣኔ፤ ጋዓንቴ ታኣና ዋላ ያና ኔ ዳካንዳቴያ ኔ ታኣም ኬኤዚባኣሴ፤ ታና ኔ ዔራያ፣ ሃሣ ቦንቻያ ማዒሣሢ ኔ ታኣም ኬኤዜኔ፤

13 ዬይ ያዲ ማዒቶ ኔኤም ታ ማዳንዲሢና ኔና ታ ዋዛሲ ናንጋንዲጉዲ ኔኤኮ ማሊያ ታኣም ፔጋሲ ኬኤዜ፤ ሃያ ዴሮ ኔ ያጲ ማሢ ኔ ዶኦሪሢ ማሊ» ጌዔኔ።

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ፡- «ታኣኒ ታ ቶኦኪና ኔኤና ዋላ ዓኣዳንዲ፤ ኮሹዋ ታ ኔኤም ዒንጊ ኔና ሃውሺሳንዲ» ጌዔኔ።

15 ሙሴ ማሃያ፡- «ኔ ኦኡና ዋላ ኬሰኩዋያ ማዒቶ ኦና ሃያ ቤዛፓ ኬሲፖ፤

16 ኦኡና ዋላ ኔ ኬሰኩዋያ ማዒቶ ኔኤኮ ዴሮናኣ ማያም ታ ዛሎና ኔ ዋዛዳያ ማዒሢ ዓሲ ቢያ ዋይቲ ዔራኒ ዳንዳዓንዳይ? ሳያይዳ ዓኣ ማሌ ዴሮይዳፓ ቢያ ኦና ዲማ ማሃሢ ኔኤኮ ኦኡና ዋላ ማዒያቱዋዳዳ?» ጌዔኔ።

17 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ኔና ታ ኮሺ ጎናሲ ዔራያ ማዒሢሮና ኔ ዛሎና ታ ዋዛዳሢሮ ኔ ጋዓ ባኮ ቢያ ታ ማዳንዲ» ጌዔኔ።

18 ሙሴ ዒማና፡- «ሂዴቶ ኔኤኮ ቦንቻ ታና ፔጋሲ ዳጭ» ጌዔኔ።

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛም፡- «ታኣኮ ኮሹዋ ቢያ ታ ኔኤም ቤኤዛንዳኔ፤ ታኣኮ ጌኤዡ ሱንያዋ ታ ኔኤም ኬኤዛንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤ ዳቤሢም ታ ዓቶም ጋዓንዳዛንሢም ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ ሚጨንታንዳዛንሢማኣ ታ ሚጨንታንዳኔ።

20 ዓሲ ታና ዛጊ ሃይቁዋያ ዓቲ ናንጉዋኣሢሮ ታኣኮ ዓኣፖ ካሮ ኔኤኒ ዛጋኒ ዳንዳዐዋሴ።

21 ጋዓንቴ ሃይካ ታኣኮ ዑኬ ላሎ ዑፃ ኔ ዔቃንዳ ቤሲ ዓኣኔ።

22 ታኣኮ ቦንቾ ጴዲያኮ ማላታ ማዔ ዓኣፓ ደካ ፖዓ ፖዒ ዓኣዳኣና ላሎኮ ፃሄ ዛኣዚንያ ባኣኮ ታ ኔና ጌልዛንዳኔ፤ ታኣኒ ያኦኪ ዓኣዳንዳያ ሄላንዳኣና ታ ኩጮና ታ ኔና ካንቁ ዓኣቻንዳኔ፤

23 ዩካፓ ኩጮ ታ ሺኢሻንዳኔ፤ ኔኤኒ ዒማና ታኣኮ ዓኣፖ ካሮቱዋንቴ ዙሎ ዛጋንዳኔ» ጌዔኔ።

34

ጊንሣ ላሚ ኮሺንቴ ዎጋ ፃኣፒንቴ ሹጮንሣ (ላሚ. ዎማ 10:1-5)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ቤርታኣሮንሣ ማላያ ላምዎ ሹቹ ዓርሲ ኮሹ፤ ታኣኒያ ኔኤኒ ቤርታ ሜንሣዘንሣዒ ዓኣ ባኮ ፃኣፓንዳኔ።

2 ዚሮ ጉቴ ታኣና ዎላ ካኣማኒ ጊኢጊንቴ ሲና ዱኮ ቶኦኮ ኬሰኬ።

3 ኔኤና ዎላ ዓይጎ ዓሲያ ሙኮፖ፤ ዱኮኮ ዎና ዛሎና ማዔቶዎ ዓይጎ ዓሲያ ጴዶፖ፤ ማራይ ማዔቶ ባይ ዓይጎ ቆልዎዎ ዱኮ ዴማ ሄንቆፓ» ጌዔኔ።

4 ዩያሮ ሙሴ ላምዎ ሹቹ ቤርታኣሮንሣጉዴያ ዓርሳዎ፡ ዚሮ ጉቴሎ ጉቴ ዓሚና ዔቁ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሣ ጎይዎ ዓርሲንቴ ሹጮ ዔኪ ሲና ዱኮ ኬሰኬ።

5 ዒማና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሻኣሬና ኬዲ ዒዛና ዎላ ዒኢካ ዔቁ፡- «ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ» ጌዒ ፔኤኮ ዲማዴ ሱንፆዎ ዔርዜኔ።

6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛኮ ቤርቶና ዓኣዳዎ ሂዚ ጌዒ ኬኤዜኔ፡- «ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኦሲኬ፤ ታኣኒ ማኣራያ ሃሣ ዓቶም ጋዓያኬ፤ ታኣኒ ዳጋም ኔጋያ፡ ናንጊና ናንጋ ናሹሞና ጉሙርቁንቴፃኣ ታኣኮ ሚርጌኬ፤

7 ታኣኮ ናንጊና ናንጋ ናሹሞ ባይዙዎዎ ዴንዲ ሸያ ሸይንቴ ሄላንዳኣና ታ ካፓያኬ፤ ጎሜና ዳቢንቴና ቢያ ታ ዓቶም ጋዓያኬ፤ ጋዓንቴ ጊንሣ ሃሣ ዴንዲ ሃይሣሶና ያይዳሶ ሸይንቶ ሄላንዳኣና ዓድንሣ ዛሎ ጎሞሮ ናኣቶይዳ ታ ሜቶ ዓጉዎ ሃሻያቱዋሴ።»

8 ሙሴ ቤዘማና ሳዎ ባንሣ ጉምዓቲ ዚጊ ካኣሽካዎ፡

9 ሂዚ ጌዔኔ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳሢዮ! ጎኔና ኔ ታኣና ዎዛዳያ ማዔቶ ኔ ኦኡና ዎላ ኬሰካንዳጉዲ ታ ኔና ሺኢቃኔ፤ ሃይ ዴራ ዎይዚ ዒፃያኬ፤ ጋዓንቴ ኦኡኮ ጎሞና ፑርቶ ማዶና ቢያ ዓቶም ጌዔ፤ ሃሣ ኔ ዴሬ ማሂያ ዔኬ።»

34:7 ኬሲ. ማፃ 20:5-6፤ ፓይ. ማፃ 14:18፤ ላሚ. ዎማ 5:9-10፤ 7:9-10።

ቤርታኦ ጫክቁሞኮ ለሚ ዓካዲያ
(ኬሲ. ማፃ 23:14-19፤ ለሚ. ዋማ 7:1-5፤ 16:1-17)

10 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም:- «ሃይሽ ዓካሪ ታኣኒ ዲሰራዔኤሌ ደሮና ጫክቁሞ ጫክቃንዳኔ፤ ሃያኮ ቤርታ ሰይዶ ዓይጎ ዴሬ ኮራ ማዲንቲ ዔርቲባኦ ፑኡፕ ባኦዚ ታ ዔያቶኮ ቤርታ ማዲንዳኔ፤ ታ ኔጋቲ ጌዲ ዲጊቻያ ማዔ ዴኤፕ ባኦዚ ማዲንዳሢሮ ታኣኒ፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዩንሢ ማዲንዳ ዴኤፖ ባኮንሢ ዔያቶ ባኦካ ናንጋ ዴራ ቢያ ዛጋንዳኔ።

11 ሃኖ ታ ዲንሢሞ ዲንጋ ዋጎ ካፑዋቲ፤ ታኣኒያ ዓሞራ ዓሶ፥ ካኦናኔ ዓሶ፥ ሂኢ ታ ዓሶ፥ ፔርዜ ዓሶ፥ ሂዋዌና ዲያቡሳ ዓሶ ዲንሢኪ ቤርታፓ ኬሲ ዳካንዳኔ፤

12 ዔያታ ዲንሢ ባይዛንዳ ፒሮ ዲንሢሞ ማዓንዳሢሮ ዲንሢ ዴንዳ ቤዛ ዓኦ ደሮና ዋላ ጫክቁሞ ጫክቁፖቲ፤

13 ዔያቶኮ ጾኦዞም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዞ ደይሲ ባይዙዋቲ፤ ካኦኩ ባዎዋ ሻሁዋቲ፤ ዓሽራ ጌይንታ ዔያቶኮ ካኦሽኮ ጾኦዜሎ ማላቶዋ ሜንሢ ኬኤሩዋቲ።

14 «ታኣኒ፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታጊዳፓ ሜሌ ጾኦሲ ካኦሽኪንታንዳጉዲ ኮዑዋ ጾኦሲታሢሮ ታ ጊዳፓ ዓታዛ ሜሌ ጾኦዞ ካኦሽኪፖቲ፤

15 ዲዞ ዓጮይዳ ናንጋ ዓሶና ዋላ ጫክቁሞ ጫክቁፖቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ፓሡዋ ዔያቶኮ ጾኦዞም ዘጊ ዔያታ ካኦሽካኦና፥ ዲንጎ ባኦዚ ዔያታ ዲንጋኦና ዲንሢ ዔያቶና ዋላ ፔቲ ማዓንዳጉዲ ዲንሢ ዔያታ ጾኦጫንዳኔ፤ ዲንሢያ ዔያታ ፔኤኮ ጾኦዞም ዲንጋ ሙዖ ሙዓኒ ጋዓንዳኔ፤

16 ዲንሢኪ ዓቲንቆ ናኦቶም ዔያቶኮ ዉዲሮ ናኦቶ ዲንሢ ጾኦጮም ናኦታ ዔያቶ ዔካዛ፥ ዩንሢ ዉዲሮ ናኦቶንሢ ፔኤኮ ካኦሽኮ ጾኦዞ ካኦሽኪያና ዲንሢኪ ዓቲንቆ ናኦቶ ዳቢሻንዳኔ።

17 «ዓንጊ ዓልቁሲ ካኦሽኮ ጾኦሲ ሜሌ ኮሺፖቲ፥ ካኦሽኪያ ካኦሽኪፖቲ፤

18 «ላኦደ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ ካፒ ሌዓ ሌዓ ቦንቾዋቲ፤ ዋይቤ ዓጊሮኮ ዴንዲ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኦና ላኦዳ ሙዑዋቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቶ ጊብዔይዳፓ ዲንሢ ኬሰኬሢ ዩኖ ዓጊኖይዳኤ።

34:13 ለሚ. ዋማ 16:21። 34:17 ኬሲ. ማፃ 20:4፤ ለዊ. ዓኬ 19:4፤ ለሚ. ዋማ 5:8፤ 27:15። 34:18 ኬሲ. ማፃ 12:14-20፤ ለዊ. ዓኬ 23:6-8፤ ፓይ. ማፃ 28:16-25።

19 «ቶይዶ ማዒ ሾይነታ ዓቲንቆ ናኣታ ቢያ ታኣሮኬ፤ ቤርታ ሾይነቴ ዓይጎ ቆልሞኮቦ ቢያ ጌማይ ማዔቶቦ ዓዳ ማራይ ታኣሮኬ፤

20 ጋዓንቴ ሃሮኮ ቤርቶ ናኣቶ ዛሎ ማራናይ ዒንጋኒ ዒንሣ ዳንዳዓኔ፤ ዬያ ዛሎ ዒንሣ ዒንጋኒ ዳንዳዒባኣቴ ጋዓንቴ ሃሮ ናዖኮ ባቃኖ ሜንሠቶቴ፤ ዓሲኮቦ ቶይዲ ናይ ዓቲንቆ ዛላ ማራናይ ዒንጋኒ ዒንሣ ዳንዳዓኔ።

«ዒንጎ ባኣዚ ዓርቁሞ ያናታቴያ ታ ቤርቶ ኩቺ ጉሪ ሙኮፓ።

21 ማዶ ዒንሣኮ ቢያ ዒንሣ ማዳኒ ላሆ ኬሊ ዒንሣሞ ዓኣኔ፤ ዬያሮ ጎሽካኣናታቶቦ ሃኣኮ ቡኩሶ ዎዶኮ ላንካሳ ኬሎና ፔቴታዖ ማዶ ማዲፖቴ።

22 «ቤርታ ካፄ ሃኣኮ ዒንሣ ቡኩሳ ዎዶና ሃኣኮ ካፄዖ ቦንቾ ኬሊ ቦንቾዎቴ፤ ሌዖኮ ጋፒንፃ ዒንሣ ቴኬ ሚዖ ዓኣፖ ቡኩሳ ዎዶናኣ ዉልሾ ዴማ ዒንሣ ናንጌ ዎዶ ማሊ ቦንቾንታ ቦንቾ ቦንቾዎቴ።

23 «ሌዔይዳ ሃይሣ ማይነቴ ዓቲንቃ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ያኣዛሣ ማዔ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዘገ ካኣሽካኒ ሙኮንጎ።

24 ሜሌ ዴሮ ቢያ ዳውሲ ባይዚ ዒንሣኮ ዓጮ ታኣኒ ዳልገሻንዳ፤ ዬያሮ ዬንሣ ሃይሣ ቦንቾ ዎዶንሣዳ ታ ኮይላ ዒንሣ ሙካኣና ዒንሣኮ ዓጮ ያሊ ዔካኒ ያኣኒያ ዒንሣ ኮራ ሙካዓኬ።

25 «ታኣሞ ዒንሣ ቆልሞ ሹኪ ዒንጋ ዎዶና ሙኮቃ ፃኣዛ ጌሌ ካሣና ዎላ ታኣሞ ዒንገፖቴ፤ ዑሣ ዓኣዲዖ ቦንቾ ኬሎሞ ሹኪንቴ ቆልሞ ዓሽካፓ ዚሮ ጉቴ ሄላንዳኣና ዓይሲ ጌሣፖቴ።

26 «ሌዓ ሌዓ ዒንሣኮ ሃኣኮኮ ቤርቶ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ያኣዛሣ ማኣሪ ዔኪ ሙኮቶቴ።

«ማራናይ ማዔቶ ዎናናይ ዒንዶ ዲኣቆና ዎላ ካሣፖቴ።»

27 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴሞ፡- «ኔኤና ማዔቶቦ ዒሰራዔኤሌ ዴሮና ታ ጫኣቃንዳ ጫኣቁማ ሃኖ ቃኣሎ ጎይዖና ማዔሣሮ ሃያ ቃኣሎ ማፃኣፔይዳ ፃኣፔ» ጌዔኔ።

28 ሙሴ ዓይጎቦ ሙዒ ዑሽኩሞዖ ናንገና ናንጋ ጎዳና ዎላ ያይዲታሚ ኬሊና ያይዲታሚ ዎንቴና ዴዔኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒማና ዓርሲንቴ ሹጮንሣዲ ጫኣቁሞ ዔርዛያ ማዔ ታጾ ዓይሣዖንሣ ፃኣፔ።

34:19 ኬሲ. ማፃ 13:2። 34:20 ኬሲ. ማፃ 13:13። 34:21 ኬሲ. ማፃ 20:9-10፤ 23:12፤ 31:15፤ 35:2፤ ሌዊ. ዓኬ 23:3፤ ላሚ. ዎማ 5:13-14። 34:22 ሌዊ. ዓኬ 23:15-21፤ ፓይ. ማፃ 28:26-31። 34:25 ኬሲ. ማፃ 12:10። 34:26 ላሚ. ዎማ 24:21፤ 26:2።

ሙሴኮ ሲና ዲኮይዳፓ ኬዲያ

29 ሙሴ ናንገና ናንጋ ጎዳና ዋላ ጌሰቲ ዳዔሢሮ ታጾ ዳይሢያንሢሢ ዓኪ ሲና ዲኮይዳፓ ኬዳኣና ዓኣፖ ካራ ዒዛኮ ፖፖዓኔ፤ ዒዛሞ ጋዓንቴ ዬይ ቢያ ዒርቱዋያኬ።

30 ዓኣሮኔንታ ዳሮ ቢያሢንታ ሙሴ ዛጋኣና ዓኣፖ ካራ ዒዛኮ ፖዓሢ ዳንቃያ ዒዛ ባንሢ ዑካኒ ዒጊጩኔ።

31 ሙሴ ጋዓንቴ ዔያቶ ዔኤላዛ፣ ዓኣሮኔና ዳሮኮ ሱኡጎና ዒዛ ባንሢ ሙከም ዒዚ ዔያቶና ጌሰቴኔ።

32 ዬካፓ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ጉቤ ዒዛ ኮራ ቡኪንታዛ፣ ሙሴያ ሲና ዲኮይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛሞ ዒንጌ ዋጎ ቢያ ዔያቶም ኬኤዘኔ።

33 ሙሴ ዔያቶና ዋላ ጌሰቲ ጋፔሰካፓ ዓኣፖ ካሮ ፔኤኮ ሻኣሾና ካንቄኔ፤

34 ሙሴ ናንገና ናንጋ ጎዳና ዋላ ጌሰታኒ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ጌላ ዋዶና ሻኣሻሢ ዓኣፖ ካራፓ ዔካኔ፤ ዬካፓ ገንሢ ኬሰካኣና ዒዛሞ ዳይሢ ኬኤዘና ባኮ ቢያ ዒሰራዔኤሌ ዳሮም ዒ ኬኤዘኔ።

35 ዔያታ ዓኣፖ ካራ ዒዛኮ ፖዓንቴ ዛጋኔ፤ ዬያሮ ናንገና ናንጋ ጎዳና ዋላ ጌሰታኒ ዒ ዓኣዳንዳ ዋዶ ሄላንዳኣና ዓኣፖ ካሮ ፔኤኮ ሻኣሻሢና ዒ ካንቃኔ።

35

ዓይሁዶኮ ሃውሾ ኬሎ ቦንቾ ዋጎ

1 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዳሮ ፔቴይዳ ዔኤላዎ፡- «ዒንሢ ኩንሣንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢም ዒንጌ ዋጋ ያዲኬ፡-

2 ዒንሢ ዒንሢኮ ማዶ ማዳንዳጉዲ ላሆ ኬሊ ዒንሢም ዓኣኔ፤ ለንካሳ ኬላ ጋዓንቴ ዒንሢ ሃውሻንዳጉዲ ታና፣ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማዶ ኬሊታሢሮ ዬኖ ኬሎ ማዶ ማዳ ዓይጎ ዓሲያ ማምዎ ዋዲንታንዳያ ኮይሳኔ፤

3 ዬያሮ ሃውሾ ኬሎና ዒንሢኮ ማኣሮይዳ ታሚታዎ ዔኤሢሖ፡» ጌዔኔ።

**ጌኤዢ ማኣሮም ዒንጊንታ ዒንጊሢ
(ኬሲ. ማፃ 25:1-9)**

34:29 2ቆሮ. 3:7-16። 35:2 ኬሲ. ማፃ 20:8-11፤ 23:12፤ 31:15፤ 34:21፤ ፓይ. ማፃ 23:3፤ ላሚ. ዋማ 5:12-14።

4 ሙሴ ዒሰራዔኤሌ ዳርም ቢያ፡- «ናገረና ናገጋ ጎዳ ዓይሄ ባካ ያዲ ጋዓያኩ፡-

5 ናገረና ናገጋ ጎዳም ዒንጎ ባኣዚ ዒንጉዋቱ፤ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጋኒ ኮዔሄ ቢያ ዒና ናሽኬሄጉዲ ዋርቁ፥ ቢራ ዓንገ፡ ሞኦኖ ዓንጋ፡

6 ሚዛጲ ሱኡፖ ዓፒላ፡ ጮልዔ፤ ሃሃ ዲንኪንታ ዘቁ ቃላሚና ዑሺንቴ ማራይ ጋፓኔ፡ ዋኣሪ ጋፓኔና ኮሺንቴ ዓፒላ፡

7 ዘቁ ቃላሚ ዑሺንቴ ዓዴ ማራይ ጎር፡ ሺርኪንቴ ጉላምቤ፡ ሻሪ ሚሂ፡

8 ፖፖ ፖዒሶ ላምባሂ፡ ቲሽኮ ዛይቶ ቲዠና ዑንጆ ሳውቁሳ ዲማ ዲማ ባኮ።

9 ቄኤሶኮ ሱኡጋ ማኣዓ ዲማጴ ዔፑዶ ማኣዓሂንታ ዳዶ ቡራሾይዳ ጌሂንታ ማራጌዶንታ ሜሌ ፓልሞ ባኮ ዔኪ ሙኮንጎ።»

ያኦሲ ካኣሽኪንታ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ጋራ ኮይሳ ሜሆ (ኬሲ. ማፃ 39:34-43)

10 «ዒንሂሂ ባኣኮይዳ ዓኣ ኩቺ ሃኣሚ ዓሲ ቢያ ናገረና ናገጋ ጎዳ ዓይሄ፡ ዓይጎ ባኣዚያ ማዳኒ ሙኮንጎ፤

11 ዬይ ማዢንታንዳ ባካ፡- ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ጋርና ዙሎናይዳ ቃሲ ሱፆ ዓፒሎ፡ ዓርቆ ባኮንታ ላሾ ሚያንታ፡ ጋጋርዞንታ ቱርቱሮንታ፡ ቶኮንታ፡

12 ጫኣቁሞ ታኣቦቶንታ፡ ዛጳ ሚያንታ፡ ጎሞ ዓቶም ጌይፆ ዔርዛ ታኣቦቶ ካሮ ካንቆ ጉኡፖንታ፡

13 ጴጌ ሎኦኮንታ ዛጳ ሚያንታ ዲማ ዲማ ሜሆ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ያኦሲም ዒንገንታ ዲማጴ ካሃ፡

14 ፖፖ ጌሃ ሻርናና ዬያም ኮይሳ ዲማ ዲማ ሜሆ፡ ፖፖ ፖዒሶ ላምባሂ፡

15 ዑንጆ ጩቢሶ ቤዘና ዛጳሂ ሚያ፡ ቲዠ ዛይቶ፡ ሳውቃ ዑንጆ፡ ዓፒላፓ ማዢና ማኣሮኮ ካሮ ዋዶ ዓፒሎ፡

16 ሚቺ ዒንገንታ ባኮ ሚቺ ቤዘ፡ ታሞ ካኣሾ ሞኦኖ ዓንጎ፡ ዛጳሂ ሚያንታ ዬያኮ ሜሆ፡ ማሰቶ ሳኣኖንታ ጌሃ ባኮ፡

17 ቆልፆ ጋር ጎኡቦ ዓፒሎ፡ ቱርቱሮና ቶኮና፡ ቆልፆ ጋርኮ ካሮ ጎኡቦ ዓፒሎ፡

18 ፃውኖ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ቱኮ ሱዘ፡

19 ቄኤሳ ዲማጴ ቤዘይዳ ማዳ ዋዶና ማኣዓ ሚዛጲሶና ማኣዓሂ፤ ዬይያኣ፡- ቄኤሳሂ ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ኮሺንታ ያኦሲም ዲማጴ ዓፒሎሞ ቢያ ኮሾንጎ» ጌዔኔ።

ዴራ ዔኪ ሙኬ ዒንጎ ባኮ

20 ይካፓ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ሙሴ ቤርታፓ ከሰከ ዴንዴኔ፤

21 ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዴሮና ካኣማ ማኦሮ ማዢጊ ፔቴ ፔቴሢ ዲንጋኒ ዲና ናሽኬሢጉዴያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎ ባኣዚ ዔኪ ሙኬኔ፤ ዬያይዲ ያኦሲ ካኣሽኪያ ማዶም ማዓ፣ ቁኤሶ ማኣዓሢም ኮይሳ ባኣዚ ቢያ ዔኪ ሙኬኔ።

22 ዲንጎ ባኣዚ ዲንጋኒ ኮዔ ላኣላ፣ ዓቲንቃ፣ ፔቴ ፔቴሢ፡- ዳዶ ፓልማሢ፣ ዋዮ ዋርቃ፣ ኩጮ ዢኢራሢ፣ ሆላ ማኣያ ቁንቶንታ ዋርቆ ፓልማሢንታ ዔኪ ሙኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳሮ ማዓንዳጉዲ ዲንጊኔ።

23 ሚዳጳ ሱኡፖ ዓፒላ፣ ጮልዔ፤ ሃሣ ዲንከና ዘቁ ዓፒላ፣ ዋኣሪ ጋፓኔና ኮሺንቴ ዓፒላ፣ ዘቁ ቃላሜና ዑሺንቴ ዓዴ ማራይ ጎር፤ ዬያጉዲ ሺርከንቴ ጉላምቤ ዓኣሢያ ቢያ ዔኪ ሙኬኔ።

24 ቢራታቴያ ሞኦና ዓንጊ ዲንጋኒ ዳንዳዓሢ ቢያ ዲንጎ ባኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዔኪ ሙኬኔ፤ ዓይጎ ባኣዚማኣ ማዓ ሻሪ ሚሢ ዓኣሢያ ዔኪ ሙኬኔ።

25 ሱኪ ዔራ ላኣላ ፔ ኩጮና ዔያታ ማዴ ባኮ ቃራ ሱኡፖ ማኣያንታ ጮልዔ፤ ሃሣ ዲንከ ዘቁ ዓፒላኣ ዔኪ ሙኬኔ።

26 ዬያጉዲ ሃሣ ዲንጋኒ ኮዔ ላኣላ ዋኣሪ ጋፓኔና ሱኪንቴ ፓቴሌ ኮሺኔ፤

27 ዔያቶኮ ሱኡጋ ጌኤዢ ዔፑዶ ዓፒሎና ዳዶ ቡራሻ ጌሢንታ ሜሬጊዶና ሜሌ ዲማ ዲማ ፓልሞ፣

28 ፖሶና ቲዢናም፤ ዬያጉዲ ዑንጅ ሳውቁሳያ ማዔ ዲማ ዲማ ሳውቁሳ ባኮንታ ዛይቴያ ዔኪ ሙኬኔ።

29 ዓቲንቆንታ ላኣሎንታ ማዔ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሢ ማዶም ኮይሳ ባኮ ዔያቶኮ ዲና ናሽኬ ጎይያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዔኪ ሙኪ ዲንጊኔ።

ባሰሊዔኤሌና ዔኤሊያቤና (ኬሲ. ማፃ 31:1-11)

30 ሙሴ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዪሁዳ ዜርዖይዳፓ ሁኡሬኮ ናኣዚ ናዖ፣ ዑኡሬ ናኣዚ ባሰሊዔኤሌ ዶኦሬኔ፤

31 ያኦሲ ዲዛ ፔኤኮ ዓያኖ ዋልቆና ኩሜያ ማሂ ዓይጎ ባኣዚያ ማዖም ሃኣሚ ማዒ ማዲንታ ማዶ ማዲኒ ዳንዳዓንዳጉዲ ሃኣማቶንታ ዔራቶንታ ጳቂሥሢያ ዲዛም ዲንጊኔ።

32 ዔራቶና ማዶንዶ ማዶኮ ጎይያ ጊኣጊሺሢንታ ዬያ ማሊንቴ ባኮ ዋርቁና ቢራ ዓንጊና ሞኦና ዓንጎናኣ ጳርቁ ኮሻኒ፣

33 ሹቸንታ ሚሢንታ ዓርሲ ኮሻኒ፤ ዬያጉዴያ ሜሌ ዔራቶና ማዶ ባኮ ማዲኒ ዔራቶ ዲዛም ዲንጊንቴ።

34 ዲዛንታ ዳኣኔ ዜርዖይዳፓ ማዔ ዓይሳማኬ ናኣዚ ዔኤሊያቤንታም ዔያቶኮ ኩጮ ሃኣማቶ ማሌ ዓሶ ዔያታ ዔርዛንዳጉዲ ዔራቶ ዒንጊንቴኔ።

35 ዓንጊ ዓልቁሲሢ፣ ማዶንዶ ማዶኮ ጎይሢ ጊኢጊሺሢ፣ ቃራ ሱኡፕ ዓፒላ፣ ጮልዔ ዓፒላ፣ ዲንከንታ ዘቄ ቃላማና ዑሺንቴ ማዘጸ ዓፒላ፤ ዩያጉዲ ዓፒሎ ደዓ ማሌ ዶርዛ ኮሼ ባኮ ቢያ ማዘጸሳኒ ዳንዳዓ ሃኣማቶ ዔያቶም ዒንጊንቴኔ፤ ዔያታ ዓይጎዎ ማፃም ዔራቶና ማዶንታ ማዶና ሃኣማቶና ማዶንታ ባኮኮ ቢያ ጎይሢ ጊኢጊሻያኬ» ጌዔኔ።

36

1 ሙሴ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔራቶና ጸቂሥሢና ዒንጌዘንሢ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ማዢኒ ኮይሳ ባኮ ቢያ ጊኢጊሻኒ ዔራቶ ዓኣዘንሢ፣ ባሰለዔኤሌና ዔኤሊያቤና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶ ዓይሢ ጎይዖ ቢያ ባኮ ዔያታ ማዶንጎ» ጌዔኔ።

ዴራ ዒንጌ ባኮኮ ማርጊዖ

2 ሙሴ ባሰለዔኤሌና ዔኤሊያቤና፤ ዩያጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲማ ዔራቶ ዒንጌ ዓሶና ዔያቶ ማኣዳኒ ናሽኬ ማሌ ዔሮ ዓሶ ቢያ ዔኤሊ ማዶ ዔያታ ዓርቃንዳጉዲ ዔያቶም ኬኤዜኔ።

3 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓፒሎና ማዢንታ ጌኤዢ ማኣሮ ማዢም ጌዒ ዔኪ ሙኬ ባኮ ሙሴ ኮራፓ ዔያታ ዔኬኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጋንቴ ጉቶ ጉቶ ዔያቶኮ ዒንጎ ባኮ ሙሴም ዔኪ ሙኮ ሃሺባኣሴ።

4 ዩካፓ ማዶ ጊኢጊሺ ማዶ ዔሮ ዓሳ ቢያ ፔኤኮ ማዶ ሃሺ፣ ሙሴ ኮይላ ሙኬኔ፤

5 ዔያታ ሙሴም፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ማዶም ኮይሳሢኮ ዑሣ ማርጌ ዒንጎ ባኣዚ ዴራ ዔኪ ሙኪሢዳኬ» ጌዔኔ።

6 ዩያሮ ሙሴ ዓፒሎና ማዢንታ ጌኤዢ ማኣሮም ኮይሳ ባኮ ዔኪ ሙኩዋጉዲ ጉርዶም ቢያ ኬኤዜኔ፤ ዩካፓ ዴራ ዔኪ ሙኪዖ ሃሺኔ፤

7 ዩይ ዒንጊንቴ ባካ ማዶ ቢያ ኩንሢ ጊዲ ዓዓቴኔ።

ዓፒሎና ማዢንቴ ዖኣሲ ዴርና ካኣማ ማኣሮ (ኬሲ ማፃ 26:1-37)

8 ማዶ ጊኢጊሺ ማዶ ዓሶ ባኣካፓ ማርጌ ዔራቶ ዓኣዘንሢ ዖኣሲ ዴርና ካኣማ፣ ዓፒሎና ማዢንታ ማኣሮ ማዢኔ፤ ዔያታ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮም ጮልዔ፤ ሃሣ ዲንከና ዘቄ ሱኡፓ ሱኮናያና ኪሩቤኤሌ ጊዳ ሲኪንቴ ኮሺንቴ ታጾ ጎኣሶ ዓፒላኣ ኮሼኔ።

9 ፔቴ ፔቴ ጎኑሶ ባፒሎኮ ጎጳ ዋሊጉዴያ ማዓፆ ፆደሱማ ላማታሚ ሳሊ ዋዳ፣ ጎጳ ዳልጉማ ፆይዶ ዋዳኬ።

10 ዬንሢ ደንጎንሢ ፔቴይዳ ዋላ ካንሢ፤ ሃንጎ ደንጎንሢያኣ ዲማይዲ ዋላ ካንሢ ዔያታ ሲኬኔ።

11 ዋላ ካኣሚ ሲኪንቴ ጎኑሶ ባፒሎይዳፓ ፔቴ ዛሎ ዓጮይዳ ጮልዔ ሱኡፔ ባፒላና ኮሺንቴ ሱሢ ኮሺኔ፤ ሜሌ ዛሎይዳ ካንሢ ሲኪንቴ ጎኑሶ ባፒሎንሢዳፓ ፔቴ ዛሎና ዬኖጉዲ ማዴኔ፤

12 ፔቴ ቤርታሳ ጎኑሶ ባፒሎ ዑፃ ደንጊታሚ ሱሢ፣ ዬያጉዲ ሃሃ ላምዓሳ ጎኑሶ ባፒሎኮ ጋፒንፆሮይዳ ሃንጎ ሱፆኮ ቤርታ ቤርታ ማዓንዳ ደንጊታሚ ሱሢ ዔያታ ኮሺኔ።

13 ላምፆ ዛሎና ዓኣ ጎኑሶ ባፒሎ ካንሢ ፔቴ ማሃኒ ደንጊታሚ ዋርቁና ኮሺንቴ ዓይሃ ባኣዚ ዔያታ ኮሺኔ።

14 ባፒሎና ማዢንቴ ማኣሮ ዋዳ ካራ ማዓንዳ ታጶ ፔቴ ጎኑሶ ባፒላ ዋኣሪ ጋፓኔ ሱኪ ኮሸና ባፒላ ዔያታ ጊኢጊሺኔ።

15 ቢያሢኮ ጎጳ ሂኮ ማዒ ፔቴ ፔቴ ጎኑሶ ባፒሎኮ ፆደሱማ ሃይሢታሚ ዋዳ፣ ጎጳ ዳልጉማ ፆይዶ ዋዳኬ።

16 ደንጋሢ ፔቴ ዛሎና፣ ላሃሢ ባሳ ዛሎና ማሃ ዋላ ካንሢ ዔያታ ሲኬኔ።

17 ፔቴ ዛሎ ጋፒንፆ ጎኑሶ ባፒሎኮ ናጫ ደንጊታሚ ሱሢ፣ ላምዓሳ ዛሎኮ ጋፒንፆ ጎኑሶ ባፒሎኮ ናጫ ዛሎይዳ ደንጊታሚ ሱሢ ዔያታ ዓኣሢኔ።

18 ላምፆ ዛላ ዓኣ ጎኑሶ ባፒሎ ካንሢ ፔቴ ዋዳ ካራ ማሃኒ ሞኦና ባንጊና ደንጊታሚ ዓይሃ ባኣዚ ዔያታ ኮሺኔ።

19 ዙሎ ዛሎና ዋዳ ካራ ማዓንዳጉዲ፣ ፔቴዙ ዘቁ ቃላሜ ዑሾና ዓዴ ማራይ ጎሮና ባጎዙ ሺርኪንቴ ጉላምቤ ዜዲና ላምፆ ጎኑሶ ባፒላ ዔያታ ኮሺኔ።

20 ባፒሎና ማዢና ማኣሮ ሬኤካንዳያ ፒዜ ላሾ ሚሢ ሻሪ ሚሢዳፓ ዔያታ ኮሺኔ።

21 ፔቴ ፔቴ ላሻሢ ሚፆኮ ፆደሱማ ታጶ ዋዳ፣ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዓዛ፣

22 ዋላ ካንሢ ሂኮ ማዔያ ላምፆ ዳንኬስኬንሢ ዓኣኔ።

23 ባፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ደኣሎ ዛሎና ላማታሚ ላሾ ሚሢ ዔያታ ኮሺኔ፤

24 ላማታሞ ዓርሲፆ ሚፆኮ ዴማ ላምፆ ላምፆ ቶኪ ጌሢ ፆይዲታሚ ቢራ ባንጊ ቶኪ ዓኣያ ማሃ ኮሺኔ።

25 ባፒሎና ማዢና ማኣሮኮ ኬዶ ዛሎና ላማታሚ ላሾ ሚሢ ዔያታ ኮሺኔ፤

26 ፔቴ ፔቴ ዓርሲያ ሚያ ለሻሢኮ ዴማ ለምያ ለምያ ቶኪ ጌሢ
ያይዲታሚ ቢራ ዓንጊ ቶኪ ዓኣያ ማሄኔ፤

27 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ዙሎይዳ፣ ዓባ ጌላ ዛሎና ለሾ
ሚሢ ዔያታ ኮሼኔ፤

28 ጊንያ ዛሎና ኬኤፃ ዋላ ካኣማ ካሮይዳኣ ለምያ ለምያ ለሾ
ሚሢ ኮሼኔ።

29 ዩንሢ ካኣማ ካራ ዓኣ ለሾ ሚያንሢ ዴሞ ዛሎና ዋላ ካኣሚ
ዴንዲ ፔቴ ዛሎ ሙሰኩሎ ሄላንዳኣና ዓርቂንቴያኬ፤ ለምያ ካኣማ
ካሮይዳ ኮሺንቴ ለሾ ሚያንሢያ ዒማይዲ ኮሺንቴያኬ።

30 ዬያሮ ፔቴ ፔቴ ለሾ ሚያ ፃጳ ለምያ ቶኪ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ
ማሃ ሳሊ ለሾ ሚሢ ቢራ ዓንጊዳፓ ኮሺንቴ ታጳ ላሆ ቶኪ ዓኣኔ።

31 ታጳ ዶንጎ ጋጋርሲ ሻሪ ሚሢዳፓ ኮሼኔ፤ ዬያሮ ዶንጎንሢ
ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ፔቴ ዛሎና ዓኣ ለሾ ሚያንሢም ማዓዛ፣

32 ዶንጎንሢ ሃሃ ባጎ ዛሎና ዓኣ ለሾ ሚያንሢም ማዓኔ፤
ዬያጉዲ ሃሃ ዶንጎንሢ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ዙሊና ዓባ ጌላ
ዛሎይዳ ማሃ ኮሺንቴ።

33 ለሾ ሚያኮ ጎኦቦ ዛሎና ሳዛ ዓኣ ጋጋርዞ ሚፃ ዓፒሎና
ማዢንቴ ማኣሮኮ ፔቴ ዛሎ ዓጫፓ ዴንዲ ባጎ ዛሎ ዓጮ ጋፒንያ
ሄላንዳኣናኬ፤

34 ለሻሢ ሚያ ዋርቁና ጳርቂ ኮሼኔ፤ ጋጋርዞ ዳኮንዶ ካራ
ማዓንዳጉዲ ዋርቁና ዢኢሮ ኮሼኔ፤ ጋጋርዞኣ ዋርቁና ጳርቂንቴ
ኮሻኬኔ።

35 ጎኦቦ ዓፒሎሞ ሚዛጲ ዓፒላይዳፓ ኮሼኔ፤ ዬይያ ጮልዔ፣
ዲንኪ፤ ሃሃ ዞቄ ሼኤሚና ሱኮናያ ማዓዛ፣ ኪኢታንቻሢ ኪሩቤኤሌ
ማላታ ማይሊ ሲከንቴ።

36 ጎኦቦ ዓፒሎ ዋላ ዓይሃ ያይዶ ቱርቱሪ ሻሪ ሚሢዳፓ ዋርቁና
ጳርቂ ዔያታ ኮሼኔ፤ ዬያቶይዳ ዓኣ ኪሮሞ ዋርቁና ኮሼኔ፤ ቱርቱሪ
ዔቃንዳ ያይዶ ቶኪ ቢራ ዓንጊና ማዢኔ፤

37 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ካሮ ጮልዔ፣ ዲንኪና ዞቄ ሱኡፔ
ሼኤሚና ማይሊ ሲኪ ሚዛጲሶና ጎኦቦ ዓፒላ ኮሼኔ፤

38 ዬሮ ጎኦቦ ዓፒሎም ኪሬ ዓኣ ዶንጎ ቱርቱሪ ኮሼኔ፤ ዬያቶኮ
ታኦቶ ሬኤኮንታ ፒዝ ጌዔ ዓንጎሞ ዋርቁና ጳርቂ ዔያታ ኮሼኔ፤
ቱርቱሮንሢያ ዔቃንዳ ዶንጎ ሞኦና ዓንጊ ቶኪ ኮሼኔ።

37

ጫኣቁሞ ሳኣዲና ኮሺንቴ ጎይያ
(ኬሲ. ማፃ 25:10-22)

1 ሻሪ ሚህና ጫካቁሞ ጌሎና ታኣቦቶ ጌይንታ ሳኣጻኖ ባሰለዔኤሌ ኮሼኔ፤ ዩያኮ ያደሱማ ላምዎ ዋዳና ፓልፃና፣ ጎጾ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና፣ ሌካ ዳጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃናኩ።

2 ጋሮንታ ዙሎንታ ጌኤሺ ዋርቄና ጳርቄ ዒ ኮሼኔ፤ ዳኣሮ ዓጮ ጉቤ ዋርቄና ጳርቄ ጌኢሊሼኔ፤

3 ኬዲህም ማዓንዳ ሱህ ያይዶ ዋርቄ ዠኢሮ ማሂ ኮሼኔ፤ ዩንሂያ ፔቴ ዛሎና ላምዎ ዠኢሮ፣ ባጎ ዛሎና ላምዎ ዠኢሮ ያይዶ ቶኮይዳ ኮሺ ዋላ ዓይህኔ።

4 ዛጳህ ሚያዎ ሻሪ ሚህ ዓርሲ ኮሺ ዋርቄና ዒዚ ጳርቄኔ።

5 ታኣቦቶኮ ዓጫኣ ዓጫ ዓኣ ዠኢራህዲ ጌልዜኔ።

6 ያደሱማ ላምዎ ዋዳና ፓልፃና፣ ጎጾ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዔ ጎም ዓቶም ጌይያ ዔርዛ ጉኡፖ ጌኤሺ ዋርቄና ዒዚ ኮሼኔ፤

7 ጋኣሲ ዓኣያ ላምዎ ከሩቤኤሌ ዲይንቴ ዋርቄና ኮሺ፣

8 ጎም ዓቶም ጌይያ ዔርዛ ጉኡፖይዳ ፔቴዛ ፔቴ ዛሎና፤ ላምዓሳዞ ባጎ ዛሎና ማሂ ካሮና ዋላ ፔቴ ማሂ ዒዚ ጌኢሊሼኔ።

9 ከሩቤኤላ ጋኣዞ ፔኤሲ ሌካ ዳጊዲ ፒሺ፣ ዬኖ ጉኡፔሎ ካንቃያ፤ ሃህ ዋሊ ዛዛጋያ ማሂ ዒዚ ኮሼኔ።

የኦሲም ዲማዳ ካሃ ጌሃ ዳጌ ሎኦኩፕ
(ኬሲ. ማጻ 25:23-30)

10 ያደሱማ ላምዎ ዋዳ፣ ጎጾ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳ፣ ሌካ ዳጉማኣ ፔቴ ዋዳና ፓልፃና ማዔ ዳጌ ሎኦኩፕ ሻሪ ሚህና ዒዚ ኮሼኔ።

11 ዬያ ጌኤሺ ዋርቄና ጳርቄ፣ ዓጮዎ ዋርቄና ጳርቄ ዳኣራ ማሂ ኮሼኔ።

12 ሃህ ዓጮ ጉቤ ፔቴ ኬኤላ ዋዳ ማዓ ዋርቄና ጳርቄ ማሂ ጌኢሊሼኔ።

13 ኬዲም ማዓንዳ ሱህ ያይዶ ዋርቄ ዠኢሮና ኮሺ ያይዶ ቶኮንሂ ደቁንቴ ያይዶ ዛሎይዳ ኮሼኔ።

14 ዳጌ ሎኦኩፕ ኬደንዶ ዛጳህ ሚያ ጌልዞ ዠራህ ዓጮ ዛሎይዳኩ።

15 ዛጳህ ሚያዎ ሻሪ ሚህና ኮሺ ዋርቄና ዒ ጳርቄኔ።

16 ዳጌ ሎኦኩፕይዳ ጌህንታ ዲማ ዲማ ማዲንቶ ማህ ዋርቄና ዒዚ ኮሼኔ፤ ዬይያ፡- ዑኩ ዲያ ጉንጉላህና ሳኣኖናኩ።

ፖፖ ጌሃ ሻርኖ
(ኬሲ. ማጻ 25:31-40)

17 ገጥ ጌሃ ሻርኖ ጌኤሺ ዋርቁና ዒዚ ኮሼኔ፤ ሃሃ ቶኮንታ ፒዝ ጌዔ ዓንጎዋ ዋርቁ ዱይ ኮሼኔ፤ ፓልሞም ማዓ ቡኖ ማላቶ ዲሊና ዋላሺና ዓኣያ ማሂ ዒዚ ኮሼኔ።

18 ፔቴ ዛሎና ሃይሃ፤ ባጎ ዛሎና ሃይሃ ማዒ ጎኦባፓ ዬያቶኮ ላሆ ካኣፒ ኬሰካንዳጉዲ ማሂ ዒዚ ጊኢጊሼኔ።

19 ላሆ ካኣፓ ፔቴ ፔቴዞንሢኮ ዲሊና ዒላሺና ዓኣ ሌውዜ ሚጸሎ ቡኖ ማላ ሃይሃ ሃይሃ ዑሽኮ ዓንጎ ማላ ቡኒ ዒኢካ ጊዳ ማዝንቲ ዓኣኔ።

20 ገጥ ጌሃ ሻርኖኮ ፒዝ ጌዒ ዔቁ ዓንጎ ዲሊና ዒላሺና ዓኣ ሌውዜ ሚያ ቡኖ ማላያ፤ ሃሃ ያይዶ ዑሽኮ ዓንጎ ፓልሞ ማላ ማላታ ጊዳ ኮሺንቲ ዓኣያኬ።

21 ሃይሃ ዋኣፃ ማዔ ካኣፓንሢኮ ፔቴ ፔቴ ዋኣፃኮ ዳማ ፔቴ ዲሊ ኮሺንቲ ዓኣኔ፤

22 ዲሎንታ ካኣፓንታ ገጥ ጌሃ ሻርኖኣ ዋርቁ ዱይ ፔቴ ማሂ ኮሻናያኬ።

23 ገጥ ጌሃ ሻርኖኮ ላንካይ ፖዒ፥ ጋውቺንታ ጋውጮ ጌሃ ቤዞንታ ጌኤሺ ዋርቁና ዒዚ ኮሼኔ።

24 ገጥ ጌሃ ሻርኖና ማዶ ሚሆ ቢያ ኮሻኒ ኩርሴሢ ሃይሢታሚ ዶንጎ ኪሎ ጊራሜ ማዓ ጌኤሺ ዋርቁኬ።

ዑንጅ ጩቢሶ ቤዞ
(ኬሲ. ማፃ 30:1-5)

25 ያዶሱማ ፔቴ ዋዳ፥ ጎጾ ዳልጉማ ፔቴ ዋዳ፥ ሌካ ዳጉማ ላምዖ ዋዳ ማዒ ያይዶ ዛላ ሄኮ ማዔያ ዑንጅ ጩቢሶ ቤሲ ሻሪ ሚሢና ዒዚ ኮሼኔ፤ ካኣማ ካር ያይዳሢዳ ዓኣ ዳንኮንሢ ዬያና ዋላ ፔቴ ማዒ ኮሺንቲያኬ።

26 ቤርቶንታ ዋላ ካኣማ ያይዶ ካርንታ ዳንኮንታ ቢያ ጌኤሺ ዋርቁና ጳርቁ፥ ዓጮዋ ዋርቁና ዳኣራ ማሂ ዒዚ ኮሼኔ።

27 ዓጮ ዳኣራ ማሂ ኮሻና ባኮኮ ዳማ ላምዖ ዋርቁ ዢኢር ኮሺ ላምዖ ዛሎይዳ ሻውሎና ሚዛቆናይዳ ዓይሢ ጊኢጊሼኔ፤ ዬንሢ፥ ዬያ ዑንጅ ጩቢሾሢ ኬዶንዶ ዛጾ ሚፃ ጌላንዳጉዲ ኮሺንቲያኬ።

28 ዛጾ ሚፃንሢ ሻሪ ሚሢና ዒዚ ኮሺ ዋርቁና ጳርቁ።

ቲዡ ዛይቶና ዑንጅና
(ኬሲ. ማፃ 30:22-38)

29 ያኣሲም ዱማዴ ቲዡ ዛይቶንታ ቃራ ሳውሞ ዓኣ ሳዊ ዑንጅ ሳዋ ባኮ ኮሻ ዓሳ ኮሻሢ ጎይፃ ጊኢጊሺ ዒዚ ኮሼኔ።

38

ጾኑሲም ሚቺ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘ
(ኬሲ. ማፃ 27:1-8)

1 ሚቺ ዲንጎ ባኮ ዲንጎንዶ ቤዘ ሻሪ ሚሢና ዲዚ ኮሼኔ፤ ዩይያ፡-
ጾይዶ ዛላ ዋላ ካኣማያ ጾይሱማ ዶንጎ ዋዳ፡ ጎጾ ዳልጉማ ዶንጎ ዋዳ፡
ሌካ ዳጉማ ሃይሃ ዋዳ ማዲያኬ፤

2 ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘና ዋላ ፔቲ ማዲ ኮሺንቴ ዳንኮንሢ ጾይዶ
ዛሎና ጌሢ ቢያሢ ሞኦና ዓንጎና ዲ ጳርቂ ገኢጊሼኔ።

3 ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘይዳ ዓኣ ማዲንቶ ማሆ፡ ጾቶ፡ ታሞ ካኣሾ
ቦኦቶ፡ ዳኮ ሺልጾ፡ ኪሮ፡ ታሞ ጌሢ ዔኤሃ ቤዘዋ ሞኦና ዓንጎና ዲ
ኮሼኔ፤

4 ሮኦጤ፡ ማላ ሞኦና ዓንጊ ኮጤ፡ ዲዚ ኮሼኔ፤ ዩይ ዓንጎ ኮጤ
ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘኮ ሃካሢ ሃላያ፡ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዘኮ ዳሞ
ዛላ ማሢ ዲዚ ኮሼኔ፤

5 ኬዶንዶ ዛጳሢ ጌላንዳ ካራ ማሢ ጾይዶ ዠኢሮ ኮሺ፡ ጾይዶ
ዛሎና ዓይሣኔ።

6 ዛጳሢ ሚያዎ ሻሪ ሚሢና ኮሺ ሞኦና ዓንጎና ጳርቂ ገኢጊሼኔ።

7 ሚቺ ዲንጎ ቤዘኮ ጎኦቦና ጎኦቦና ዓኣ ዠኢራሢዳ ጌልዜኔ፤
ዩና ሚቺ ዲንጎ ቤዘላ ኮሺንቴሢ ላሾ ሚሢና ኮሺንቴያ ማዓጾ ጋራ
ጉሪኬ።

ዋኦጾ ማሰቶ ሳኦና
(ኬሲ. ማፃ 30:18)

8 ዋኦጾ ማሰቶ ሳኦና ጌሃ ቤዘዋ ሞኦና ዓንጊና ዲዚ ኮሼኔ፤
ዩያ ሞኦና ዓንጎ ዲዚ ዔኬሢ ዓፒሎና ማዠንቴ፡ ጾኑሲ ዳሮና
ካኣማ ማኦሮ ካሮይዳ ማዳ ላኦላ ዔኪ ሙኬ ሞኦና ዓንጎ
ሌማሌኤሻሢዳፓኬ።

ዓፒሎና ማዠንቴ ማኦሮኮ ቃሞጾ ጋሮ
(ኬሲ. ማፃ 27:9-19)

9 ዓፒሎና ማዠንቴ፡ ጾኑሲም ዲማዳ ማኦሮኮ ቃሞጾ ጋሮ ጎኦቦ
ዓፒላ ሚዛጲ ሱኡፖ ዓፒላና ዲዚ ኮሼኔ፤ ጎኦቦ ዓፒሎኮ ጾይሱማ
ደኦሎ ዛሎና ጭታ ዋዳኬ፤

10 ጎኦቦ ዓፒሎ ዓርቃ ላማታሚ ቱርቱሪና ላማታሚ ቶኪያኦ ሞኦና
ዓንጊና ዲ ኮሼኔ፤ ቱርቱሮኮ ዓኣ ኪሮና ፒዝ ጌዔ ዓንጎ ቢራ ዓንጊና
ዲዚ ኮሼኔ፤

11 ኬዶ ዛሎ ቃሞጾ ጋሮኮዋ ኮሺፃ ዩና ጎይጾኬ፤

12 ዓባ ጌላ ዛሎና ደንጊታሚ ዋዳ ያደሱሞ ዓኣ ጎኦቦ ዓፒላ ዓኣኔ፤ ዩንሢኮዋ ታጾ ቶኪ ዓኣ ታጾ ቱርቱሪ ዓኣኔ፤ ቱርቱርንሢኮዋ ቢራ ዓንገና ኮሺንቴ ኪሬና ያደሲ ዓንገና ዓኣኔ።

13 ጌሎ ካርይዳ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ዓኣ ቃምዖ ጋርኮ ዳልጉማ ደንጊታሚ ዋዳኬ።

14-15 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣር ጌሎ ካርኮ ፔቴ ፔቴ ዛሎና ታጾ ደንጎ ዋዳ ማዔ ያደሱሞ ዓኣ ጎኦቦ ዓፒላ ዓኣኔ፤ ዩንሢ ዔቂሳ ቶኪ ዓኣ ሃይሦ ቱርቱሪ ዓኣኔ።

16 ዬኖ ቃምዖ ጋሬሎኮ ዙሎይዳ ዓኣ ጎኦቦ ዓፒላ ቢያ ሚዛጲ ሱኡፖ ዓፒላና ኮሺንቴያኬ፤

17 ቱርቱርንሢኮዋ ቶካ ኮሺንቴሢ ሞኦና ዓንገናኬ፤ ኪርና ፒዜ ዓንጎና፣ ሃሣ ቱርቱርኮ ቶኦኮ ካንቆሢያ ቢራ ዓንገና ኮሺንቴያኬ፤ ዬኖ ቃምዖኮ ዙላ ዓኣ ቱርቱራ ቢያ ፒዝ ጌዔ ቢራ ዓንገና ዓርቂንቴያኬ፤

18 ቃምዖ ጋር ጌሎ ካር ጎኦቦ ዓፒላ ጮልዔ፣ ዲንኪ፤ ሃሣ ዞቄ ሱኡፔይዳፓ ሱኪንቴ፣ ሺኤሚና ኩቻ ማይሊ ሲኮና ሚዛጲ ጉኡሢ ደዲ ሻሎና ኮሺንቴያኬ፤ ዩይያ ቃምዖ ጋርኮ ጎኦቦ ዓፒሎጉዲ ያደሱማ ላማታሚ ዋዳ፣ ሌካ ዴጉማ ደንጎ ዋዳኬ፤

19 ያይደ ሞኦና ዓንገሊ ቶኪ ዓኣ ያይደ ቱርቱሪና ዩይ ሬኤኪንቴኔ፤ ዩያቶይዳ ዓኣ ኪራ፣ ሬኤካ፣ ፒዝ ጌዔ ዓንጋ፣ ቢራ ዓንገና ኮሺንቴያኬ፤

20 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርና ዙሎ ቃምዖ ዲርኮ ጎኦቦ ዓፒሎም ማዓ ፃውና ቢያ ኮሺንቴሢ ሞኦና ዓንገናኬ።

ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣርይዳ ማዲንቶ ሚሆ

21 ታጾ ዓይሢያ ፃኣፒንቴ ላምዖ ዓርሲያ ሹጮንሢ ጌሢንቴ ናንጋ ቤዛ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ያኦሲም ዲማዴ ማኣር ማዴም ኮይሳ ዲማ ዲማ ዓንጋ ያዲኬ፤ ዩንሢ ዲማ ዲማ ዓንጎንሢኮ ፓይደ ሺኢሺሢ ሙሴ ማዓዛ፣ ኮሺንቴሢ ጋዓንቴ ቁኤሳሢ ዓኣርኔ ናኣዚ ዒታማሪ ሱኡጌ ማዔም ሌዊ ዓሶ ዛሎናኬ።

22 ዪሁዳ ዜርዖይዳፓ ሁኡሬኮ ናኣዚ ናይ ማዔሢ፣ ዑኡሬ ናኣዚ ባሰለዔኤሌ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሢ ጎይያ ቢያ ባኮ ኮሺኔ፤

23 ዳኣኔ ዜርዖይዳፓ ማዔ ዓይሳማኬ ናኣዚ ዔኤሊያቤ ዒዛ ማኣዲ ዓንገሊ ሺኤሻያ፤ ሃሣ ማዴኮ ማዴንደ ጎይያ ኬሳ ዔራቶ ዓኣያ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ጮልዔ፣ ዲንኪ፤ ሃሣ ዞቄ ሱኡፔፓ ሱኪ ሚዛጲ ዓፒላ ዲዓ ደርዜኬ።

24 ዓፒሎና ማዢንቴ ጌኤዠ ማኣሮ ማዢሞ ማዓንዳጉዲ ጸኣሲም ዲማዲ ዒንገንቴ ዋርቆ ቢያኮ ዳኤሠማ ፔቴ ሺያ ኪሎ ገራሚ ማዓያኬ።

25 ቢያ ዳሮይዳፓ ቡኬ ቢሮ ዓንጎ ዳኤሠማ ሃይሃ ሺያና ገይዶ ያኤታና ሃይሃታሚ ኪሎ ገራሚ ማዓያኬ።

26 ዬይያ፡ ዳራ ፓይዲንቴ ዋዶና ፃኣፒንቴ ዓሳ ፔቴ ፔቴሢ ዒንጋኒ ኮይሳማ ጉዳያ ጨጌሢ ቢያ ማዓያኬ፤ ዳሮ ፓይዶይዳ ጌሌዘንሢ ላማታሚ ሌዔ ኩሚያና ዩካፓ ዑሣ ማዔያ ላሆ ያኤታና ሃይሃ ሺያና ደንጎ ያኤታና ደንገታሚ ዓቲንቄኬ።

27 ሃይሃ ሺያና ገይዶ ያኤታ ኪሎ ገራሚ ማዓ ቢሮ ዓንጎ ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ጸኣሲም ዲማዲ ማኣሮንታ ጎኦ ባፒሎ ደቂ ዔቁሶም ማዓ ፔቴ ያኤታ ቶኪንታ ኮሺያም ማዔኔ፤ ዬይ ፔቴ ፔቴ ቶካ ሃይሃታሚ ገይዶ ኪሎ ገራሚ ቢራ ዓንገ ማዓያና ማዲንታንዳጉዲ ጌይንቴ።

28 ሃንጎ ዓቲ ሃይሃታሚ ኪሎ ገራሚ ማዓ ቢሮ ዓንጎና ባሰለዔኤሌ ቱርቱሮኮ ባኣሎንታ ፒዜ ዓንጎንታ ሙሰኩሎዋ ኮሺ።

29 ጸኣሲም ዲማዲ ዒንገንቴ ሞኦኖ ዓንጎኮ ዳኤሠማ ላምፆ ሺያና ገይዶ ያኤታና ላማታሚ ደንጎ ኪሎ ገራሚ ማዓያኬ።

30 ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ጸኣሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ጌሎ ካሮኮ ማርሾ ካሮ ዔቁሶ ቶኮንታ፡ ሞኦኖ ዓንጎ ኮጨሎንታ፡ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘንታ፡ ዒንጎ ቤዘይዳ ማዶ ማዲንቶ ሚሆ ቢያሢንታ ሞኦና ዓንገና ዒዚ ኮሺ።

31 ዙሎይዳ ዓኣ ቃምፆ ጋሮ ዲሮንታ ቃምፆ ጋሮ ጌሎ ማርሾ ካሮ ዔቁሶ ቶኮንታ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮና ዙላ ዓኣ ቃምፆ ዲሮና ፃውኖዋ ቢያ ዒ ኮሺ።

39

ቄኤሶኮ ማኣዓሢ (ኬሲ. ማፃ 28:1-14)

1 ቄኤሳ ጸኣሲም ዲማዲ ቤዘይዳ ማዳ ዋዶና ማኣዓንዳ ሚርጌ ሚዛጲ ማኣፆ ጮልዔ፡ ዲንኪ፤ ሃሣ ዘቄ ሱኡፖ ዔያታ ኮሺ። ዓኣሮኔኮዋ ቄኤሱዋ ማኣዓሢ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዓይሣሢ ጎይፆ ዔያታ ኮሺ።

2 ዔፑዶዋ ዋርቄ ፓቲሌና፡ ጮልዔና ዲንኪ ሃሣ ዘቄ ሱኡፖና ኮሺንቴ ሚዛጲ ዓፒላ ዔያታ ኮሺ።

3 ዋርቆዎ ደዲ ጉኡዲሲ ፓቲሌጉዲ ማሂፓፓ ቲቂ ቲቂ ገኢጊሽኔ፤
ዬያ ጮልዔ፡ ዲንኪ፤ ሃሣ ዘቄ ሱኡፖና ሲኪንቴ ሚዛጶ ዓፕሎይዳ
ኩቻ ማይሊ ሲኬኔ።

4 ጌኡቶይዳ ዓገንታ ላምዎ ሱሢ ኮሺ ዔፑዶ ዓርቃንዳጉዲ ዓጮና
ዓጮና ዓይሣኔ።

5 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይሣሢጉዲ ዋርቂ ፓቲሌና፤ ጮልዔ፡
ዲንኪ ሃሣ ዘቄ ሱኡፖና ኮሺንቴ ሚዛጶ ዓፕሎ ዔራቶና ማይሊ
ሲኪንቴ ቃልሾ ፔቲ ማሂ ዔፑዶና ዋላ ዓይሣ ኮሺኔ፤

6 ሜሬጊዴ ጌይንታ ሚዛጶ ሹጮዋ ገኢጊሽ ዋርቆ ፓልማሢና
ዋላ ዔያታ ዓይሣኔ፤ ዬያቶይዳ ታጶ ላምዎ ያይቆኦቤ ናኣቶኮ ሱንፃ
ሃኣማቶና ቆኦቂ ፃኣፕንቴኔ፤

7 ዬያታኣ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይሣ ጎይፆና ታጶ ላምዎ
ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ማኣሮ ፃጶ ቤዞ ዔቃያ ማዒ ማሊንታንዳጉዲ
ጌኡቶይዳ ዓገንታ ዔፑዶኮ ሱፆይዳ ዔያታ ዓይሣኔ።

ዳዶ ቡራሻ
(ኬሲ. ማፃ 28:15-30)

8 ዳዳ ማኣዒንታ ቡራሻ ዔፑዳ ኮሺንቴ ባኮ ማላ ባኣዚና ሃኣማቲ
ኮሺንቴኔ፤

9 ዬይያ ላምዎ ጳንጩንቴያ ያይዶ ዛሎና ዋላ ካኣማያ ያዶሱማ
ፔቲ ኬኤላ ዋዳ፡ ጎጶ ዳልጉማ ዒማጉዲ ማዔያኮ፤

10 ሚዛጶ ሹጮዋ ያይዶ ቤሲ ፓቂ ዔያታ ጌሣኔ፤ ዬይያ፡- ቤርታሳ
ቤዘይዳ ሴርዲዮኔ፡ ቶጶዚዮኔንታ ዊልጭ ዊልጭ ጋዓ ሚዛጶ ሹጮ፤

11 ላምዓሳ ቤዛ ቤሉሬ፡ ሴንፔሬና ዓልማዞ ጌይንታ ሹጮ፤

12 ሃይሣሳ ቤዛ ያኪንቴ፡ ኬልቄዶኔና ዓሜቲሰፂኖሴ ጌይንታ
ሹጮ፤

13 ያይዳሳ ቤዛ ቢሪላ፡ ሜሬጊዴና ዒያሰጲዴ ጌይንታ ሹጮ፤
ዬያታ ቢያ ዋርቆና ኮሻና ባኮ ዑፃ ጌሢንቴያኮ።

14 ሚዛጶ ሹጮንሢ ታጶ ላምዎ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ፃጶ ዛላ ማዒ
ማሊንታንዳጉዲ ፔቲ ፔቲ ሹጮ ዑፃ ታጶ ላምዎ ያይቆኦቤ ናኣቶ ፔቲ
ፔቲሢኮ ሱንፃ ቆኦቂ ፃኣፕንቴኔ።

15 ዳዶ ቡራሻም ሱሲጉዲ ማርቲ ሱፆ ባኣዚ ዋርቂና ዔያታ
ኮሺኔ፤

16 ላምዎ ዋርቂ ፓልሞ፤ ገንሣ ሃሣ ላምዎ ዋርቂ ዠኢሮ ኮሺ፡ ላምዎ
ዠኢሮንሢ ዳዳ ዓኣ ቡራሻኮ ኬዴ ዋላ ካኣማ ካርይዳ ዓይሣኔ።

17 ላምዎ ዋርቆ ፓቲሎንሢ ዠኢሮንሢና ዋላ ዔያታ ዓይሣኔ፤

18 ሜሌ ላምዎ ዋርቆ ፓቲሎንሢኮ ቶኦኮ ላምዎ ፓልሞንሢና ዋላ ካንሣኔ፤ ዩያጉዲ ጌኤቶና ሊካ ኬዳ ዔፑዶ ሱፆኮ ቤርቶና ዋላ ዓይሣኔ።

19 ቃሲ ላምዎ ዋርቁ ዠኢሮ ኮሺ ዔፑዶኮ ቤርቶ ዛሎና ዓኣ ዳዶ ቡራሾኮ ላምዎ ጋሮ ዛሎ ቶኦኮና ዓይሣኔ።

20 ሄሊሳዎ ላምዎ ዋርቁ ዠኢሮ ኮሺ ጌኤቶና ሊካ ኬዳ ቤርቶ ዛሎና ላምዎ ዔፑዶ ሱፆንሢዳ ዴሞ ዛሎና ዓይሣኔ፤ ዩንሢ ዋላ ዓርቁንቴዘንሢ ዔራቶና ማይሊ ሲኪንቴ ቃልሾኮ ኬዶ ዛላ ካኣማ ካሮ ዓጫኬ።

21 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዓይሣ ጎይፆና ዳዶ ኪኢሶይዳ ዓኣ ዠኢሮንሢ ዔፑዶ ዠኢራሢና ዋላ ጮልዔ ፓቲሌና ዔያታ ቱኬኔ፤ ዩያ ጎይፆና ዳዶ ቡራሾኮ ቃልሻ ዑፃ ማዔሢሮ ዑከና ቡሊንቴዋያ ደዲኬ።

ሜሌ ቁኤሶ ማኣዓሢ
(ኬሲ. ማፃ 28:31-43)

22 ዔፑዶ ዑፃ ቃሲ ማይንቴንታ ቃሚሻ ኮሺንቴሢ ጉቤ ጮልዔ ሱኡፔ ዓፒላናኬ፤

23 ቃሚሾኮ ቶኦካ ጌላ ካሮ ዓጫ ቡሊንቴዋጉዲ ጳንጨ ሲኪንቴያኬ፤

24-26 ቃሚሾኮ ዴሞ ዛሎ ዓጫ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዓይሣ ጎይፆና ጮልዔ፣ ዲንኪ፤ ሃሣ ዞቁ ሱኡፔና ሲኪንቴ ሚዛጲ ዓፒላና ኮሺንቴ ሮኦማኣኔ ሚፆ ዓኣፖ ማላ ዓኣፒ ሹኤሜና ማይሊ ሲኪንቴ ዓኣኔ፤ ዩንሢ ዓኣፖንሢኮ ባኣካ ዓኣዲ ዓኣዲ ጌኤሺ ዋርቁና ኮሺንቴ ሂቻ ዓኣኔ።

27 ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ዶርዜ ዴዔ ሚዛጲ ዓፒላና ኮሺንቴ ሹራቤ፤

28 ቶኦኪ ዎሾያ፣ ቆኦቤ፤ ሃሣ ቆንጭያ ዔያታ ገኢጊሹኔ።

29 ኬርና ቱኮ ቃልሾ፡- ጮልዔ፣ ዲንኪ፤ ሃሣ ዞቁ ሱኡፔና ሱኪ ኮሺንቴ ሚዛጲ ዓፒላ ገኢጊሹ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሣሢጉዲ ሹኤሜና ሃኣማቲ ማይሊ ዔያታ ኮሹኔ።

30 ካኣታ ቶኦካ ዓጋ ቦንቾ ባኮ ማላያ፣ ፆኦሲም ዴማዴ ቆኦቤ ጌኤሺ ዋርቁና ኮሺ፣ «ናንገና ናንጋ ጎዳም ዴማዴያ» ጋዓያ ጊዳ ቆኦቁ ፆኣፔኔ።

31 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዓይሣሢ ጎይፆ ቶኦኮ ዎሾሢኮ ቤርቶ ዛሎይዳ ዩያ ዔያታ ጮልዔ ፓቲሌና ቱኬኔ።

ማደ ቢያኮ ጋፒዖ
(ኬሲ. ማፃ 35:10-19)

32 ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮኮ ማደ ጉቤ ዩያይዲ ጋፔኔ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዓይሄ ጎይዖ ማደኔ፤

33 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮንታ ጋራ ማደንቶ ማሆዋ ቢያ ሙሴ ኮራ ዔያታ ዔኪ ሙኬኔ፤ ዩይ ማሃ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታሂጉዲኬ፡-ኪራ፡ ላሻሂ ማፃ፡ ጋጋርዛ፡ ቱርቱሮንታ ዔቂሶ ቶካ፡

34 ዓደ ማራዖ ጎሮና ኮሺንቴ ዞቄ ቃላሞና ዑሾና ካንቆ ጉፓሎንታ ሺርኪንቴ ጉላምቦ ዜዶና ኮሺንቴ ካንቆሂ፡ ዲማሲዖሮ ጎኦቦ ዓፒላ፡

35 ዓርሲንቴ ሹጫ ጋራ ዓኣ ዋጋ ፃኣፒንቴ ጫኣቁም ታኣቦታ፡ ዛጰ ሚዖንታ ጎሞ ዓቶም ጌይዖ ዔርዛ ጉኡፓ፡

36 ዴጌ ሎኦኩንታ ዒኢካ ማደ ማደንቶ ማሆንታ ጉቤ፤ ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዒንጊንታ ሙዓ፡

37 ጌኤሺ ዋርቄና ኮሺንቴ ፖዖ ጌሃ ሻርና፡ ጌሂንታ ፖዖንታ ማደንቶ ማሃ፡ ፖዖም ኮይሳ ላምባሂ፡

38 ዋርቆና ኮሺንቴ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ፡ ቲዠ ዛይታ፡ ቃራ ሳውሞ ዓኣ ዑንጅ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ማርሾ ካሮም ኮሺንቴ ጎኦቦ ዓፒላ፡

39 ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ፡ ሞኦኖ ዓንጎና ኮሺንቴ ኮጮንታ ዛጰ ሚዖንታ ዩያ ባኮኮ ማሆ ቢያ፤ ዋኣዖ ማሰቶ ሳኣኖንታ ጌሃ ቤዛ፡

40 ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ቃምዖ ጋሮም ማዓ ጎኦቦ ዓፒላ፡ ቱርቱሮና ዩያታ ዔቃ ቶካ፡ ቃምዖ ጋሮ ጌሎ ማርሾ ካሮም ኮሺንቴ ጎኦቦ ዓፒሎንታ ቱኮ ሱዛ፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣራ ደቂንታ ፃውና፡ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣራ ማደንቶ ማሃ፡

41 ቄኤሳሂ ዓኣሮኔንታ ናኣቶንታ ጌኤዠ ማኣሮይዳ ቄኤሴ ማዒ ማደኣና ማኣዓ፡ ያኦሲም ዲማዴ ሚዛጰ ማኣዓሂንታኬ፡፡

42 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሄ ጎይዖ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ማደ ቢያ ማደኔ፤

43 ሙሴያ ቢያ ባኮ ዛጊ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ጌዔማ ጎይዖ ማደንቴሂ ዴንቄኔ፤ ዩያሮ ሙሴ ዔያቶ ዓንጅኤ፡፡

40

ዓፒሎና ማዢንቴ ማኣራ ደቂንቴሂና ማደኣ ዓርቂንቴሂ
1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሂዚ ጌዔኔ፡-

2 «በርታሳ ዓገኖ ጃኤሮኮ በርታሳ ኬሎና ዓገሎና ማዢንቴ፥ ታኦኒ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ደቄ።

3 ታጳ ዓይሢፃ ፃኣፒንቴ ጫኣቁሞ ታኣቦቶ ዩኖ ኬኤፆኮ ጋራ ጌሢ፥ ዲማሲያሮ ኮሺንቴ ጎኦቦ ዓገሎ በርቶ ዛሎና ሱፃ።

4 ዳጌ ሎኦኦቶ ጋሮ ጌልዚ ዒኢካ ማዲንቶ ሜሆ ቢያ ዩያ ዑፃ ጌሢ፥ ፖሆ ጌሆ ሻርኖሞ ጌልዚ ፖሆ ዒኢካ ጌሢ፥

5 ሞርቆና ኮሺንቴ፥ ዑንጅ ጨቢሾሢ ጫኣቁሞ ታኣቦቶኮ በርታ ጌሢ፥ ዓገሎና ማዢንቴ ማኣሮኮ ጌሎ ካራ ጎኦቦ ዓገሎ ሱፃ።

6 ሚቺ ዒንጎ ባካ ዒንገንታ ቤዞ ዓገሎና ማዢንቴ ማኣሮ ጌሎ ካሮኮ ሆታ ጌሢ።

7 ዓገሎና ማዢንቴ ማኣሮና ሚቺ ዒንጎ ቤዞናኮ ባኣካ ሞኣፃ ማሰቶ ሳኣኖ ጌሢ ሞኣሢ ኩንሢ።

8 ቃሞፆ ጋራ ማዓ ካሮ ማሂ ዲርቄ፤ ጎኦቦ ዓገሎ ማርሾ ካራ ሱፃ።

9 «ዩካፓ ዓገሎና ማዢንቴ ማኣሮንታ ዒኢካ ማዲንቶ ሜሆንታ ጌኤዦ ዛይቶና ቲሽኪ፥ ታኣሞ ዲማሴ፤ ዲማዲ ጌኤሽኬያ ማዓንዳኔ።

10 ሄሊሳፆ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞንታ ዒኢካ ማዶ ሜሆሞ ጌኤዦ ዛይቶና ቲሽኪ ታኣሞ ዲማሴ፤ ዩይ ፔቶ ጌኤሽኬያ ማዓንዳኔ።

11 ሞኣፃ ማሰቶ ሳኣኖና ጌሆ ቤዞና ዒዞ ጎይፆ ቲሽኪ ታኣሞ ዲማሴ።

12 «ዓኣሮኔንታ ናኣቶንታ ዒኢካ ካራ ዔኪ ሙኪ ሞጎ ጎይፆና ማሰታንዳጉዲ ዔያቶሞ ኬኤዜ፤

13 ቄኤሶ ማኣዓሢ ማይሲ ዛይቶና ዓኣሮኔ ቲሽኪ፤ ዩያይዲ ቄኤሴ ማዒ ታኣሞ ማዲንዳጉዲ ታኣሞ ዲማሴ።

14 ናኣቶሞ ዒዛኮ ዔኪ ሙኪ ሹራቦ ዔያቶ ማይሴ።

15 ዔያታኣ ታኣሞ ቄኤሴ ማዒ ማዲንዳጉዲ ዔያቶኮ ዓዶ ኔ ቲሽኪሢጉዲ ዔያቶሞ ቲሽኪ፤ ዔያቶ ኔ ቲሽኪሢጉ ሙካ ሞዶ ቢያይዳ ቄኤሴ ማዒ ታኣሞ ዔያታ ማዲንዳኔ።»

16 ሙሴያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሢማ ጎይፆ ቢያ ባኮ ማዶኔ።

17 ዩያሮ ጊብፃ ዓጫፓ ዔያታ ኬሰኬ ላሞዓሳ ሌፆኮ በርታሳ ዓገኖ ጃኤሮ በርታሳ ኬሎና ዓገሎና ማዢንቴ፥ ፆኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ደቄንቴ።

18 ዓገላፓ ማዢንቴ ማኣሮኮ ቶኮ ዔቂሲ፥ ላሻሢ ሚፆንታ ቱርቱሮሞ ዔቂሲ ጋጋርዞሞ ሙሴ ዓይሢ።

19 ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይፆ ዓገሎና ማዢንቴ ማኣሮ ካንቆ ባኮና ካንቄኔ፤ ዙሎ ገንሣ ዑፃ ቃሲ ካንቆሢና ካንቄኔ፤

20 ለምዕ ዓርሲንቴ ሹጮ ዔኪ ጫኣቁሞ ታኣቦቶ ጋራ ጌሢ፣ ዛጳሢ ሚዖዎ ታኣቦቶኮ ዠኢራሢዳ ጌልዚ፣ ጎሞ ዓቶም ጌይዖ ዔርዛ ጉኡፖና ታኣቦቶ ካሮ ዎዴኔ፤

21 ጫኣቁሞ ታኣቦቶ ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣሮ ጌልዚ፣ ዱማሳ ጎኦቦ ዓፒሎ ሱጻኔ፤ ዬያይዲዖና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይዖ ታኣቦቶ ጴዳዎጉዲ ዒዚ ዓኣቼኔ።

22 ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣሮ ጋራ ዴጌ ሎኦኦፕ ጌልዚ፣ ዱማሳ ጎኦቦ ዓፒሎኮ ዙለና ኬዶ ዛላ ጌሢኔ።

23 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢሢጉዲ ዒዛም ዒንጎያ ማዒ ዒንጊንታ ካዖ ዬኖ ዴጌ ሎኦኦፕ ሀፃ ጌሢኔ።

24 ፖዖ ጌሦ ሻርኖ ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣሮ ጋሮ ጌልዚ፣ ዴጌ ሎኦኦፕ ቤርቶይዳ ዶኦሎ ዛለና ጌሢኔ።

25 ዬያጉዲ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይዖ ዒኢካ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ፖዖ ፖዒሴኔ።

26 ዎርቆና ኮሺንቴ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘዎ ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣሮ ጌልዚ፣ ዱማሳ ጎኦቦ ዓፒሎኮ ቤርቶ ዛላ ጌሢኔ።

27 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይዖ ቃራ ሳውሞ ዓኣ ሀጉጆ ዒኢካ ዒዚ ጩቤሴኔ።

28 ዱማሳ ጎኦቦ ዓፒሎዎ ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣሮኮ ጌሎ ማርሾ ካራ ሱጻኔ።

29 ዒኢካ ጌሎ ካሮኮ ቤርቶ ዛላ ሚቺ ዒንጎ ባካ ዒንጊንታ ቤሲ ኮሺ፣ ሚቺ ዒንጎ ባኮንታ ሃኣኮኮዎ ዒንጎ ዒንጊዖ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይዖና ዒኢካ ሺኢሼኔ፤

30 ዎኣዖ ማሰቶ ሳኣኖዎ ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣሮና ሚቺ ዒንጎ ቤዘናኮ ባኣካ ጌሢ፣ ዎኣሢ ኩንሢኔ።

31 ሙሴ፣ ዓኣሮኔ፣ ዓኣሮኔኮ ናኣታኣ ፔኤኮ ኩጮና ቶኮና ዒኢካ ማሰቴኔ፤

32 ዔያታ ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣሮ ጌላ ዎዶና፤ ሃሣ ዖኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ባንሢ ሀካ ዎዶና ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢሢጉዲ ዬያ ዔያታ ማዳኔ።

33 ሙሴ፣ ዓፒሎና ማዠንቴ ማኣሮና ዖኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘናኮ ቃምዒ ጋርሲ ዱማሴኔ፤ ቃምዖ ጋሮ ጌልዛ ማርሾ ካሮይዳ ዱማሳ ጎኦቦ ዓፒላ ሱጻ ዬያይዲ ማዶ ቢያ ኩንሢኔ።

ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ
(ፓይ. ማፃ 9:15-23)

34 ይካፓ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦራ ሻኦሬና ካንቂንቴም ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፔጋሲ ዳዋ ዓኣፓ ዱካ ፖዓ ዬያ ኬኤያ ኩሜኔ።

35 ዬያይዳፓ ዔቄያና ሙሴ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮ ጌላኒ ዳንዳዒባኦ።

36 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዱንኪ ዳዔ ቤዘ ሃሺ ዓጊፃኒ ዳንዳዓሢ ሻኦራ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮ ዑፃፓ ዔቃኦና ሌሊኩ፤

37 ሻኦራ ዒኢካ ዓኣ ጎይሣ ዓኣንቴ ዔያታ ዓኣ ቤዛፓ ሃሺ ዓኣዲዋሴ።

38 ዔያታ ሃንታ ዋደና ቢያ ሮኦሪ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፔጋሲ ዳዋ ሻኦራ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦሮ ካንቃንቴ፣ ዋንቶ ሃሣ ዬያ ማኦሮ ዑፃይዳ ታሚ ዔኤታንቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዛጋኔ።

40:34 1ካኦቶ. ማ 8:10-11፤ ዒሲ. 6:4፤ ሂዚ. 43:4-5፤ ዮሃ. ፆፔዳ 15:8።

ጌኤዢ ማግኣፖ
The Holy Bible in the Maale language of Ethiopia,
using Ethiopic script

copyright © 2008 The Word for the World International and The Bible Society of Ethiopia

Language: Maale (Male)

Translation by: The Word for the World

Contributor: Bible Society of Ethiopia

ጌኤዢ ማግኣፖ

Maale Full Bible

The Word For The World International

Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source files dated 13 May 2025

bbcfb90a-3ae3-5452-983d-6c4c02375929